Bundel - Raadscommissie van 9 maart 2021

Agenda bijlagen

Korte Weergave (vervolg-) raadscommissie - 9 maart 2021

Vastgesteld verslag - raadscommissie 9 maart 2021

concept-verslag deel 1 commissie 3 maart - Toeristisch Toekomstplan

Behandelvoorstel raadscommissie (gestart op 3 maart, vervolgd op 9 maart)

1 (Her-openning) vergadering

2 Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel (vanaf punt 14)

In het coalitieakkoord "Balans Brengen" van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.
In de afgelopen periode is er al veel onderzocht en hebben vele gesprekken plaatsgevonden. Ook is door bureau IMA een stuk geschreven waarin een profilering (het zogenaamde Marketing Landscape), voor Texel wordt voorgesteld. De uitkomsten uit dit stuk krijgen een plek in het Toeristisch Toekomstplan.
In de richtinggevende notitie die het college u nu voorlegt ter bespreking, wat een stap is in de route die uitmondt in een Toeristisch Toekomstplan, vraagt het college vooral uw aandacht voor het proces, het plan van aanpak en de genoemde kaders.
Raadscommissie 9 februari 2021
Tijdens de commissievergadering van 9 februari, waarin voor het eerst over dit onderwerp is gesproken, zijn de volgende Insprekers geweest:
Stichting Kernwaarden Texel (Kees Boon)
Vereniging Texelse Kampeerboeren (Patricia Keijzer)
LTO Texel (Arnold Langeveld)
De werkgroep KADO (Wil Steenhof)
TOP (Michel Gregoire)
DC Eierland (Jos Witte)
Ricardo de Graaf
De volgende amendementen en moties zijn over dit onderwerp aangekondigd:
GroenLinks en het CDA: Visie op toerisme: T.E.x.E.L
Fractie Koot: Verstening verminderen
Fractie Koot: Concentratiegebieden handhaven
Fractie Koot: Logies & ontbijt - iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer
D66: Elk bed telt
CDA: Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten
CDA: De camper blijft op de camperplaats
(nieuw) Fractie Koot: Kamperen bij de boer - bedrijfsverbreding en 3000 slaapplaatsen handhaven
Motie Texel 2020: Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden
Motie D66: Motie D66 Openbare en toegankelijke registratie van bedden
Motie CDA: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
Motie CDA: Praat ook met een boer
(nieuw) Fractie Koot: Aanpassing regeling Kamperen bij de boer - dat doen we met de sector

Dossier 381 voorblad

Amendement GroenLinks en CDA Visie op toerisme

Behandelvoorstel raadscommissie 3 maart 2021

Amendement Fractie Koot Verstening verminderen

Amendement Fractie Koot Concentratiegebieden handhaven

Amendement D66 Elk bed telt

Amendement Fractie Koot Logies & ontbijt - iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer

Amendement CDA Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten

Amendement CDA De camper blijft op de camperplaats

Motie Texel 2010 Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden

Motie D66 Openbare en toegankelijke registratie van bedden

Motie CDA Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst

Motie CDA Praat ook met een boer

(nieuw) Fractie Koot Amendement Kamperen bij de boer - bedrijfsverbreding en 3000 slaapplaatsen handhaven

(nieuw) Fractie Koot Motie Aanpassing regeling Kamperen bij de boer - dat doen we met de sector

Ter informatie: RIB plan van aanpak Toeristisch Toekomstplan d.d. april 2019

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan - AANGEPAST n.a.v. commissie 3 maart jl.

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel - versie 20 januari

Rapportage inwonersonderzoek Texel

Advies - Toeristisch Toekomstplan Texel

Aanvulling (2 feb. 2021) - Oplegger college bij rapport Thuis-Texel-Thuis

Aanvulling (2 feb. 2021) - Rapport Thuis-Texel-Thuis van IMA

Aanvulling (2 feb. 2021) - Verslag klankbordgroep - 26 januari 2021

Concept-raadsbesluit - Toeristisch Toekomstplan Texel

3 Rondvraag

4 Sluiting

Korte Weergave Raadscommissie

1 **(Her-opening) vergadering**

2 **Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel (vanaf punt 14)**

De vergadering is verdergegaan waar de vergadering op 3 maart stopte; de volgende punten zijn behandeld.

Amendement Fractie Koot: Concentratiegebieden handhaven

Geen toezeggingen

Amendement GroenLinks en het CDA: Visie op toerisme: T.E.x.E.L.

Geen toezeggingen

Motie Texel 2020: Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden

Geen toezeggingen

Motie D66: Openbare en toegankelijke registratie van bedden

Geen toezeggingen

Motie CDA: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst

Toezegging: Wethouder Huisman geeft aan dat zij inmiddels ook contact heeft met de rector van de OSG; samen met de heer Van de Belt; ze onderzoekt hoe dit verder te regelen.

Motie CDA: Praat ook met een boer

Toezegging: Wethouder Huisman geeft aan dat zij, gehoord de vorige commissie, inmiddels in gesprek is met LTO; motie is al uitgevoerd.

(Nieuw, na 9 maart) Fractie Koot: Kamperen bij de boer - bedrijfsverbreding en 3000 slaapplaatsen handhaven

Geen toezeggingen

(Nieuw, na 9 maart) Fractie Koot: Aanpassing regeling Kamperen bij de boer - dat doen we met de sector

Geen toezeggingen

VERVOLG: bespreekstuk raadsvergadering 18 maart

3 **Rondvraag**

De heer Lely (PvdA pro Texel)
Signaleert steeds meer fun-voertuigen op het eiland, veel in groepen, alsof het eiland van hun is. Je ziet ze over het parkeerterrein racen, bij Ceres; irritatiefactor wordt hier aardig door opgezweept. Ze veroorzaken behoorlijk wat overlast, rijden waar het niet mag. Vraag: Wat we daaraan gaan doen, nog meer toestaan? Uit de auto lokken in iets anders gaat niet goed.
(*aansluitend aan hiervoor*) **De heer Veltkamp (PvdA pro Texel)**
Verzoekt de burgemeester aan te geven wat de (juridische) mogelijkheden zijn voor het gebruik, uitnodigend karakter van die dingen, maar zijn bedoeld voor de openbare weg. Wat zijn de mogelijkheden om hier op te sturen? (APV, bijvoorbeeld).
Dat wordt toegezegd.

Mevrouw Hin-Hin (Texel 2010)
N.a.v. de Texelse Courant, bladzijde 9, over fietsparadijs, verkeersbord dat de auto te gast is, misschien alvast een paar van die borden neerzetten bij de Emmalaan? (Suggestie).

De heer Kieft (GroenLinks)
In een antwoord aan de raad stond dat de richtinggevende notitie is aangepast n.a.v. de raadscommissie 3 maart, maar die aanpassingen ontgaan me, graag met markeringen. **Wethouder Huisman**: u gaf in die vergadering aan dat de zin 'dagtoerisme niet **verder** promoten'; woordje verder weggehaald. En terechte opmerking dat continueren van spookslaapplaatsenbeleid niet expliciet opnemen, als de meerderheid dat toch wil kunt u dat nog aangeven.

De heer Ran (VVD)
Over precario, de horecaondernemers hebben toezegging dat ze alleen hoefden te betalen over de periode dat ze open mochten zijn. Nu hebben ze facturen voor het hele jaar gekregen. In hoeverre is dit volgens afspraak en wat kunnen we eraan doen voor de mensen die niet kunnen betalen? **Wethouder Huisman:** Dat heeft te maken met de *administratieve procedure*. Op het moment dat duidelijk is hoe het gaat met corona, gaan we rekenen, als men uitstel wil kan dat eenvoudig via de site.

De heer Ran (VVD)
Parkeerkaart; ik dacht dat alle kentekens op een adres in de binnenring van Den Burg een kaart zouden kunnen krijgen, bijv. mensen met kantoor binnen de ring die hun auto op dat adres hebben staan, kunnen dat niet. Is in overeenstemming met beleid? **Wethouder Huisman:** We gaan uitzoeken of het misschien ten onrechte verkeerd geïnterpreteerd wordt.

4 Sluiting

Vervolgverslag raadscommissie Dinsdag 09-03-2021

Aanwezig

Voorzitter	De heer P.P. van Sijp
Raadsleden	De heer C. Hoogerheide, de heer W.J. Witte (?), de heer C.J. Hooijschuur (Texels Belang), de heer J.J. Schuiringa, de heer N.C.B. Ran (VVD), de heer H. Kieft, de heer H.J.F.M. Soyer (GroenLinks), de heer A.J. Veltkamp, de heer N. Lely (PvdA), de heer B. Zegeren, mevrouw L.J. Verseput (?)(CDA), mevrouw A.A.M. van de Wetering (D66), mevrouw J.M. Hin-Hin (Texel 2010), mevrouw V.C. Koot (fractie Koot)
Commissieleden	De heer N. Rutten
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden
College	Burgemeester M.C. Uitdehaag, wethouders de heer E.P. Kooiman, mevrouw H. Huisman en de heer R. van de Belt
Ambtelijk	--
Insprekers	[Insprekers]

Afwezig met kennisgeving

--

1. (Her-) opening en mededelingen

De VOORZITTER hervat de raadscommissievergadering over de toeristische toekomstvisie op het punt waar die op 3 maart is afgebroken (en die vervolg was op de vergadering van 9 februari 2021).

2. Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel (vanaf punt 14)

In het coalitieakkoord "Balans Brengen" van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur. In de afgelopen periode is er al veel onderzocht en hebben vele gesprekken plaatsgevonden. Ook is door bureau IMA een stuk geschreven waarin een profilering (het zogenaamde Marketing Landscape), voor Texel wordt voorgesteld. De uitkomsten uit dit stuk krijgen een plek in het Toeristisch Toekomstplan. In de richtinggevende notitie die het college u nu voorlegt ter bespreking, wat een stap is in de route die uitmondt in een Toeristisch Toekomstplan, vraagt het college vooral uw aandacht voor het proces, het plan van aanpak en de genoemde kaders.

De VOORZITTER licht toe dat er nog 2 amendementen en 4 moties ter bespreking voorliggen, en daarna nog ruimte is voor het gehele voorstel inhoudelijk.
Raadslid KOOT brengt in dat het onderwerp 'kampeerboeren' al is behandeld, maar dat zij daarna nog 2 voorstellen daarover heeft ingediend. Ze vraagt of die nu besproken kunnen worden, of pas in de raadsvergadering van 18 maart 2021. De VOORZITTER peilt wat de raad hiervan vindt. PvdA, en CDA hebben geen probleem met vanavond behandelen. GroenLinks vindt het prima, als er vanavond tijd over is. D66 ook. Texel 2010 wil behandeling in de raad. De VOORZITTER constateert dat er een meerderheid is voor vanavond behandelen, mits er tijd over is.

Kader 14, van fractie Koot: concentratiegebieden handhaven
Raadslid KOOT licht toe: de raad is uitgenodigd zelf kaders toe te voegen. Aanleiding voor dit kader is dat in het antwoord op de brief van 10 voor Texel het college aangeeft in kader van de druktebeleving in te zetten op spreiding van de dagtoerist. Verder staat in het stuk dat seizoenverbreding een toename in de druktebeleving betekent. Mevrouw Koot denkt dat ze grenzen moeten stellen, want spreiding in ruimte en tijd vergroot de drukte-beleving alleen maar. Het wordt overal, en altijd, druk. In het verleden zijn 3 gebieden aangewezen aan de westzijde voor concentratie van het toerisme. Zij vindt het belangrijk die te handhaven, om de druktebeleving te beperken, en de leefbaarheid te behouden, dus ze wil toevoegen dat de oostkant van Texel niet verder toeristisch ontwikkeld mag worden. Dat lijkt haar een goede verwoording van hoe het op Texel gezien wordt.
Raadslid LELY vindt dit wat dubbel klinken, en meent dat dit toch staand beleid is. Hij ziet ook geen enkele beweging om hier van af te stappen, en vraagt mevrouw Koot of ze niet bang is dat het straks afgestemd wordt.
Raadslid KOOT wijst op het antwoord richting 10 voor Texel. De wethouder wil mogelijk wel gaan inzetten op spreiding in ruimte en tijd. Een hotel op de haven van Oudeschild is bijvoorbeeld aangehouden in afwachting van de toekomstvisie, dus ze krijgt toch de indruk dat de wethouder wil bewegen. Raadslid LELY is met haar eens dat ze dit soort ontwikkelingen goed in de gaten moeten houden, maar volgens hem biedt het bestaande beleid geen enkele ruimte voor het college om van af te wijken.
Raadslid VAN DE WETERING bevestigt dat dit staand beleid is, maar aan de andere kant wil bijvoorbeeld Oosterend toch ook wat meepikken van het toerisme, al is het dan niet zozeer qua verblijfsaccommodaties. Ze zou het amendement dus meer daarop richten.
Raadslid KIEFT vindt het amendement te vroeg, want misschien willen de raad er zelf wel iets aan verschuiven. En bovendien noemt het college geen kader om dit af te schaffen.
Raadslid HIN weet ook dat het staand beleid is, maar ziet toch in de notitie ook onderzoek naar spreiding van toeristische ontwikkelingen. Texel 2010 vindt dat niet nodig. In Oosterend zouden de leegstaande kerken omgebouwd kunnen worden (dat gebeurt ook al). Daar hoeft het college geen onderzoek meer naar te doen, dus dat bespaart tijd.
Raadslid ZEGEREN vindt dit een beetje dubbel, want volgens hem was de ontwikkeling bij Dorpszicht de grens. Hij hoort graag hoe het college dat ziet. Als er bedden voor nodig zijn, moeten die toch vanuit de concentratiegebieden komen, omdat het aantal niet mag groeien. Hij is net als mevrouw Koot benieuwd naar de gevolgen voor de druktebeleving.
Wethouder HUISMAN verduidelijkt dat het college met ‘spreiding in ruimte en tijd’, in de brief aan 10 voor Texel, doelde op de mensen als ze eenmaal op het eiland zijn. Qua slaapplaatsen is de concentratie inderdaad staand beleid, maar je kunt bijvoorbeeld ook denken aan excursies naar andere delen van het eiland. Of je de oostkant in dat opzicht niet verder wilt ontwikkelen komt eigenlijk te vroeg, is ze met de heer Kieft eens. Dat zouden ze nog nader moeten invullen, ook al komt het daar misschien wel op uit. En voor de ondernemers in de buitendorpen is het toch ook goed te zien wat voor hen wel en niet goed is qua ontwikkelingen.
Raadslid VAN DE WETERING vindt het kader ook wat te boud, te stellig. Ze gaf al eerder aan dat draagvlak belangrijk is, en hoe men het ervaart. Als je nu zegt dat bijv. Oosterend niet verder toeristisch mag ontwikkelen, dan ga je de wens van zo’n dorp misschien niet honoreren. Ze sluit zich aan bij de wethouder. Ook raadslid RAN vindt de uitleg van de wethouder duidelijk. Toeristische ontwikkeling omvat meer dan bouw van accommodaties.
Raadslid HIN had het ook gelezen als uitbreiding van aantal bedden. Ze vindt dat ze dat in de vorm van hotels, campings en dat soort zaken niet moeten willen.

Amendement van GroenLinks en CDA: Visie op toerisme T.E.x.E.L. (TOERISME en ECONOMIE in balans met ECOLOGIE en LEEFBAARHEID)

toelichting Raadslid KIEFT beseft dat dit amendement ongebruikelijk is in z'n reikwijdte. Ze hebben het hele hoofdstuk herschreven, want ze vinden dat het college een aantal signalen te weinig uitwerkt en al teveel op uitvoeringsniveau bezig is. Raadslid VELTKAMP vult aan dat hij de eerste avond al begon over visie die er vooraf zou moeten liggen. Daar is een volgorde in gekozen, maar de missie die ze voor zich zien, is hoe ze de komende generaties kunnen laten genieten, én kunnen blijven verdienen aan het toerisme op Texel, vervolgt raadslid KIEFT. Het gaat hen erom Texel als een ecosysteem te beschouwen, met allerlei waarden, de 7 kernwaarden. Er heerst duidelijk het gevoel dat de drukte een grens begint te naderen. Een ecosysteem wat onder druk begint te staan zal, op het moment dat een bepaald kantelpunt bereikt wordt, onherstelbaar uit balans raken. Het is dan ook nodig om veel preciezer te weten waar, door wie, en wanneer, die drukte ervaren wordt. Dat vinden ze veel te weinig terug in de kaders van het college. Ze hebben daarom 5 nieuwe kaders geschreven. Die kaders geven 5 sturingselementen ter beschikking om te komen tot een goede balans. *De voorgestelde aanpassingen van het conceptbesluit:*

Hoofdstuk 4 wordt: Missie, visie, doelen en kaders (zie amendement). Met dus ook een geheel nieuwe set kaders, waarbij geldt dat de meeste 'oude' kaders wel terug te vinden zijn, al dan niet aangepast/aangescherpt: oude kaders 7 en 8 → bij kader 3b, oude kaders 2, 3, 4, 5 en 9 → bij kader 4, oud kader 11 → bij kader 5, oud kader 6 bij kader 6.

De nieuwe kaders worden:

Kader 1: Uitwerking, vorm en grondigheid van alle beleidsvoorstellen
Kader 2: Ruimte voor de kleine beurs Kader 3a: Nulmeting als eerste noodzakelijke stap
Kader 3b: 'Ont-gunnen' niet gebruikte/ slapende/ spookbedden
Kader 4: Vaststellen definitief plafond aantal bedden
Kader 5: Mobiliteit op eilandschaal
Kader 6: Bescherming van het natuurlijke kapitaal van Texel
Kader 7: Druktemonitor
Kader 8: Evenwichtige verdeling van lusten en lasten ter behoud van draagvlak
Kader 9: Vreemd geld ondermijnt draagvlak en dat moet voorkomen worden

Combinatie kader 5 met oud kader 11 lijkt hen logisch.

Met doelgroep-management gaat het om mensen aan de onderkant van de markt. Er moet ruimte voor die vraag gegarandeerd worden. Dat kan mogelijk bij kampeerboeren en/of bij campings, maar je moet beginnen bij hoe groot die vraag eigenlijk is, vinden ze.

Bij verblijfsaccommodaties gaat het om 'meten is weten'. Dat zien ze ook in de reacties uit het veld. Het is dan ook vreemd dat daar bij de raad eigenlijk geen meerderheid voor is. Op papier is er wel een sluitend systeem met een soort bovengrens, maar je weet niet hoe dat doorgroeit, hoe het zit na de vergroting van zomerhuizen, hoeveel bedden er in potentie boven de 45.000 zijn. Ze denken dat je dan toch op 3000 à 9000 komt, die er nog aankomen binnen de normen die we nu hanteren, betoogt de heer Kieft. Dat wil je dan toch veel preciezer weten. De schatting die er nu ligt van bruine vloot, Waddenhaven, en B&B is onzeker. Dat kan ook het dubbele zijn, en Airbnb is nog helemaal niet in beeld. Misschien kom je wel op 18.000 toeristische bedden bovenop de 45.000. Het is volgens hen nodig om daar een beeld van te hebben. Als het aantal bedden groter is dan nu, is dat misschien nog niet erg, maar wel de ermee gepaard gaande overlast.

Voor wat betreft niet-gebruikte spookbedden, volgen ze het college. Het is staand beleid, maar het zou wel goed zijn die onzekere groep scherper in beeld te hebben.

Qua mobiliteit vinden de indieners aanmoedigen de auto te laten staan volstrekt onvoldoende. Er moet in hun ogen een veel strikter operationeel voorstel voor komen in 2022/2023, om mobiliteit zonder overlast te realiseren.

Texel is een ecosysteem waar we allemaal op af komen en waar we van genieten. Er is nu geen zicht op de kwaliteit van die cijfers. Het gaat erom greep zien te krijgen op de aantasting van de kernwaarden, dat is kader 6.
Kader 7: Een druktemonitor of overlastmonitor moet gegevens op tafel brengen om grip te krijgen op dat aspect van drukte/overlast grip op krijgen. Het college springt in hun ogen te snel naar het aantal mensen dat Texel bezoekt.
Kader 8 betreft verdeling van lusten en lasten. We willen draagvlak en leven er allen van, en dat willen we ook voor de komende generaties. Texel heeft allerlei voorzieningen, zoals meer winkels e.d. daarover moeten we blijven vertellen. Eigenlijk zou je alle Texelaars een soort aandeelhouder moeten maken. Bijv. een aandeel geven met dividend voor elke baby, vanuit de gedachte de bewoners mede-eigenaar te maken, om ze mede zorgzaam te maken.
Kader 9 gaat over vreemd geld dat het draagvlak ondermijnt. Daar is waarschijnlijk niet op te sturen, maar we zouden in staat moeten zijn om een model of vorm te vinden om de verdiencapaciteit op Texel te houden, anders zijn we gauw 'blut'. De sector kan hiervoor met ideeën komen, en verzoek aan het college is om met de sectoren te praten, over manieren om Texel sterk te houden. Op basis van die vervolggesprekken bepalen we hoe we er in de raad mee om willen gaan. Als voorbeeld noemt hij de 'tragedie van de meent' elders, het totaal dreigt onder te slibben door het grote succes.
Commissielid RUTTEN geeft aan dat het CDA zich hier heel goed in kan vinden. Vooral wat betreft het gemis van analyse waar het gevoel van drukte vandaan komt, het draagvlak, en mobiliteit, vinden zij dit goede voorstellen. Bij het college missen ze de 'stip aan de horizon'. Ook lijkt het college te snel richting beleidsregels te willen gaan. Het is goed nog even uit die discussie te blijven, dus het CDA steunt dit amendement.

Reacties/vragen

Raadslid LELY ziet hier een stuk meer visie in dan in veel van de kaders van het college. Over de drukte zegt hij dat het in zoverre selectief is, dat ook eigenbelang speelt. Dat geldt ook bij het vreemde geld, denkt hij. Misschien is bij TESO af te kijken hoe op Texel veel grotere deelname is te krijgen, want dat geeft grotere betrokkenheid van degene die hier woont. Valkuil is misschien dat men teveel gaat uitponden. De heer Lely is wel benieuwd hoe we mensen uit de auto gaan lokken. Hij ziet nu namelijk al veel meer overlast door allerlei tuk-tuks, quads, enz., dus er moet nog wel goed worden gekeken hoe de verschillende voorstellen in elkaar te steken zijn. Hij steunt GroenLinks hierin, maar ook in de ideeën van het college vindt hij niet alles negatief.
Raadslid VAN DE WETERING heeft respect voor het werk van de heer Kieft. Ze vraagt nog of hij bij het 'ont-gunnen' van spookbedden de algemene voorraad bedoelt. En of Groen Links ze dan toch weer wil toekennen. Je hebt er dan wel ineens 900 slaapplaatsen bij, terwijl het college ze juist niet meer in omloop wil zien.
D66 is groot voorstander van 'meten is weten', maar andere fracties zijn minder positief, dus hoe brengt u het in stemming, vraagt ze, want daar hangt veel mee samen.
Raadslid KIEFT wil eerst de druktemeting in beeld krijgen, en ook de bedden. Er mag niet eerder ruimte zijn om die 900 eventueel weer in te zetten. En als er voor beddentelling geen politieke meerderheid zou zijn, willen ze zelf -samen met de sector- tot een betrouwbare telling zien te komen. Voor GroenLinks is dit essentieel. Het is niet uit te leggen aan de burger waarom je dat niet zou doen, stelt hij.
Raadslid KOOT vindt dit een verfrissend idee. Net als mevrouw Van de Wetering zag ze wel een aantal haken en ogen, maar met de uitleg van de heer Kieft zijn er al een paar getackeld. Op deze manier pakken we de leefbaarheid voor de inwoners mee, meent ze. Het college komt nog wel met het grote geheel, maar het gevoel bestaat dat dit doorgaat op de manier van de laatste 20 jaar, terwijl velen nu toch zeggen dat het punt is bereikt, dat het écht genoeg is. Ze is er dus voor dit voorstel mee te nemen in de toekomstvisie.
Ook raadslid HIN vindt dit heel verfrissend. Ze geeft nog mee, als de raad het college opdracht geeft, moet het uitgevoerd worden. Ze hoort graag reactie van de wethouder.

Raadslid RAN had ook die vraag. Als amendement is het deze inbreng ongebruikelijk, maar hij complimenteert de heer Kieft voor de gedetailleerde uitwerking. Wel legt hij voor waarom deze vorm is gekozen, en niet de amendementen stuk voor stuk zijn ingediend. Nu bestaat het risico dat het gehele amendement niet wordt aangenomen, omdat men het op onderdelen niet eens is. Sommige zaken lijken hem namelijk praktisch niet goed uitvoerbaar, terwijl ze als raad op de hoofdlijnen moeten blijven. Bijv. elke ondernemer als maatschappelijk betitelen, ook bij bedrijfsbeëindiging, gaat hem wel wat ver.
Raadslid KIEFT ziet voor zich, dat ze van de amendementen en moties die er al liggen voor de raadsvergadering precies aangeven waar die passen in het raadsbesluit. Hij licht toe dat deze ongebruikelijke stap eigenlijk kwam doordat visie gemist werd. Toen zijn ze gaan denken waarom we hier nu mee bezig zijn, en toen ontstond de gedachte over een ecosysteem, waarin je niet op het kantelpunt wilt belanden.

Wethouder HUISMAN reageert op mevrouw Hin met de opmerking dat de kaders voor de helft -in iets andere bewoordingen- hetzelfde zegt als het college. En de andere helft is misschien wel verfrissend, maar als uitvoerder wordt zij toch wat ongelukkig van met name kaders 6, 7, 8 en 9, want ze heeft geen enkel idee hoe dit aan te pakken. Bijv. bij nulmeting van natuurlijk kapitaal, en relevante metingen op basis van de 7 kernwaarden, heeft ze geen flauw benul wat de indieners van het college verwachten. Ook zit ze met de vraag om een 'irritatie-index'. Het idee is wel innovatief, maar qua uitvoerbaarheid weet ze niet wat ze ermee zou kunnen doen. Zo heeft ze bij kader 9, niet aan vreemden verkopen, de vraag of het gaat over woningen, of ondernemingen, en wijst ze op zelf-regulering. Volgens ben je met dit amendement heel erg aan het afdwalen van de inbreng. Ze zou graag wat concreter worden, bijv. over de B&B bedden. Uit alle gesprekken is immers al duidelijk dat er grote irritatie is over B&B's in woonwijken. Daarom heeft het college getracht dat concreet in een kader te vatten. Ze hoopt dat de raad dit steunt.

Raadslid KIEFT noemt het antwoord van de wethouder illustratief voor wat ze willen, want dat duikt meteen de uitvoering in. Ze willen het college graag helpen, maar ook de sector nauw betrekken, want daar zit veel kennis, evenals bij de mensen, over de kernwaarden. Met die 'knowledge of the crowd' denkt hij in een paar maanden tot een hele goede druktemonitor te kunnen komen.
Raadslid LELY vraagt de indieners om de verschillende kaders voor de raad wat meer in hapklare brokken te herschrijven, en richting de wethouder de denkrichting toe te lichten, zodat het stuk voor stuk goed behandelbaar wordt. Raadslid KIEFT pakt die
afspraak handschoen graag op. Hij zal nauw contact hebben vóór de raadsvergadering.
Raadslid RAN geeft mee dat een kader in 1 of 2 zinnen te omschrijven moet zijn. Door teveel details verlies je dat uit het oog. Hij is benieuwd waar GroenLinks bij de raad mee komt, want de VVD kan zich in een aantal dingen totaal niet vinden.

Wethouder HUISMAN benadrukt dat het echt geen kwestie van onwil is van het college, maar dat ze niet weet wat van haar wordt verwacht. Is de druktemonitor bijv. hetzelfde als irritatiebeleving? Als de heer Kieft dat wat concreter in kaders kan zetten, zou haar dat zeker helpen. Ook benadrukt ze dat ze al deze kaders uitgebreid meerdere keren met de sector hebben afgestemd, en ook met instanties als Natuurmonumenten, e.d. Het college is juist al positief met hen op weg met dit stuk.
Raadslid KIEFT heeft ook gesprekken met mensen uit de sector en proeft sympathie en bereidheid mee te werken aan hun voorstel. Dat is niet bedoeld om de inzet van college en organisatie als waardeloos te bestempelen, maar ze willen meer diepgaand meten en monitoren. Advies voor toepassing van de irritatie-index komt van de Raad voor de Leefomgeving. Wethouder HUISMAN las dat juist zo, dat ze daar de irritatie-index afraden.

16. **Motie Texel 2010: niet omzetten in stenen, behouden slaapplaatsen in segment kampeerplaatsen voor tent, caravan, camper of blokhut.**
Raadslid HIN had deze motie in 2020 al aangekondigd en uitgewerkt, maar aangehouden, omdat het college er al mee bezig was. De planning werd niet gehaald, mede door corona, dus nu wil Texel 2010 niet langer wachten, om verdergaande verstening tegen te gaan.
Raadslid LELY vindt prima dat dit categoriseringsplan terugkomt. Hij heeft nog wel de vraag, omdat een blokhut al meer op een huisje lijkt, waaruit jaarrond inkomen kan worden verworven, of Texel 2010 die blokhut er echt in wil houden. Raadslid HIN antwoordt dat ze nog zou kunnen overwegen dit voor de raad aan te passen.
Commissielid RUTTEN leest dat Texel 2010 de kampeerplaatsen wil behouden en niet wil omzetten in huisjes. In het collegevoorstel ziet hij een zelfde kader, dus hij hoort graag wat mevrouw Hin daarin mist. Raadslid HIN denkt dat het college al naar deze motie gekeken kan hebben.
Raadslid KIEFT vindt de motie in de basis sympathiek, maar voor GroenLinks te vroeg komen. Ten eerste omdat ze niet weten hoe groot de doelgroep is, en ten tweede omdat het begrip verstening te weinig nauwkeurig gebruikt wordt. Op sommige plekken kan verstening in hun ogen wel, zonder de kernwaarden te beschadigen, bijv. achter houtwallen. Raadslid SOYER vult aan dat ze er nog niet helemaal uit zijn. In de toelichting leest hij ook chalets, en dat vindt hij lastig, want die staan jaarrond, en leiden volgens hem wel degelijk tot verstening. Raadslid HIN heeft hier bedoeld dat stacaravans, inclusief chalets, niet omgezet mogen worden.
Raadslid RAN begrijpt waar de motie vandaan komt, maar de VVD wil toch eerst weten waar ze naar toe willen met het totale plan.
Raadslid VAN DE WETERING wijst er net als de heer Rutten op dat dit al bij de kaders van het college staat. De motie is wel een goede basis om met elkaar af te tasten wat ze willen, bijv. met lodges. Raadslid RAN is dat met haar eens, maar vindt dat ze dit stukje niet naar voren moeten halen. Dat is raadslid VAN DE WETERING wel met hem eens, maar ze hoort wel graag hoe de VVD hierover denkt. Ze heeft er zelf toch wel moeite mee dat steeds meer echte kampeerplaatsen door verstening verdwijnen.
Raadslid KOOT kan instemmen, want de motie lijkt haar versterking van het kader van het college. De VOORZITTER wijst erop dat ze zich in de raad pas hoeven uit te spreken.

Motie D66: openbare en toegankelijke registratie van bedden.
Raadslid VAN DE WETERING weet dat hier al meerdere keren over gesproken is. D66 dringt aan op nulmeting, in wat voor vorm dan ook. Ze steunt GroenLinks, dat dit via de sector zelf voor elkaar te krijgen is. Actuele cijfers zijn ieders eigen verantwoordelijkheid. De gemeente heeft alleen de eigen website, maar het gaat D66 om een voor iedereen raadpleegbare openbare website.
Raadslid LELY heeft weleens horen zeggen, dat veel Texelaars eerlijker zijn tegen de belastingdienst dan tegen de gemeente. Hij heeft dan ook nog niet door, en vertrouwen in, de manier waarop dat moet gaan. Tot nu toe zit hij meer op de richtlijn van het college, want het is toch lastig om overal binnen te treden om bedden te tellen.
Raadslid VAN DE WETERING bedoelt daarom juist dat de eigenaar zelf verplicht is de juiste aantallen op de site in te schrijven. Daarvoor hoeft niemand naar binnen. Raadslid LELY denkt dat dit utopisch is.
Raadslid ZEGEREN begrijpt de behoefte aan zekerheid wel, maar meent dat de grote getallen/eenheden wel bekend zijn. B&B's moeten dat immers al zelf opgeven. Wel ziet hij als haalbaar, dat in bestemmingsplannen is op te nemen dat men op basis van de oppervlakte van een woning tot een maximum aantal bedden kan komen. Met deze registratie lijkt hem dat ook redelijk aan te geven, en hij denkt dat ze dan met de telling aardig in de buurt komen. Raadslid VAN DE WETERING vindt dat de heer Zegeren zichzelf hier tegenspreekt. Raadslid ZEGEREN verduidelijkt dat je in potentie het aantal bedden in een huis kent, en als men dan B&B aanvraagt, al aardig weet hoeveel er mogelijk is. En anders kom je daar via de toeristenbelasting achter. Raadslid VAN DE WETERING wil

juist de verantwoordelijkheid bij het individu zelf neerleggen, in plaats van bij de gemeente.
Raadslid KIEFT nodigt D66 uit om hier eens goed over om tafel te gaan.
Raadslid VELTKAMP wijst erop dat iedereen vrij is hoeveel bedden hij opgeeft. Hij verwacht dat elke aanvrager dan op het maximum van 6 gaat zitten, dus dan blijft de vraag wat je daarmee moet. Wil je dat het gaat over de bedden die daadwerkelijk in gebruik zijn, of over het maximum dat ergens mogelijk is? Het lijkt hem moeilijk de werkelijke aantallen te meten. Raadslid VAN DE WETERING wijst erop dat dit mensen zijn die al toeristenbelasting e.d. betalen. Die verplicht je eenmalig zich aan te melden, en daarmee heb je in ieder geval een opgaaf als basis.
Raadslid KOOT vindt dit voorstel bijna te mooi. Ze zou misschien een aantal steekproeven toevoegen, maar verwacht dan toch aardig inzicht in hoeveel B&B gasten te verwachten zijn. Ze is benieuwd hoe de wethouder hier naar kijkt.
Wethouder HUISMAN denkt dit weleens het 'ei van Columbus' kan zijn. Als je iets anders wilt dan de huidige normatieve beddentelling (die overigens prima functioneert), is dit wel een goed alternatief, als de raad het werkelijk aantal bedden wil weten.

Motie CDA: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
Raadslid ZEGEREN ligt toe dat het ging over groepen die niet mee hebben kunnen praten. Het CDA wil vooral zorgen dat de jeugd mag meedenken, zoals JBT, JONT, AJT, bestuursklas, OSG, enz., want de 'jeugd heeft de toekomst'. Commissielid RUTTEN vult aan dat de motie een aantal suggesties biedt hoe ze het kunnen benaderen. Wethouder HUISMAN heeft dit precies zo opgevat. Ze geeft aan dat AJT wel benaderd is. De heer Ricardo de Graaf kwam zelf al inspreken. Aan de OSG hadden ze niet gedacht, maar daarom is daar inmiddels samen met wethouder Van de Belt naar gevraagd. De rector kan zich er wel in
toezegging vinden. Het college gaat verder onderzoeken hoe ze dit kunnen te regelen, zegt ze toe.

Motie CDA: praat ook met een boer
Commissielid RUTTEN zegt dat ze in de klankbordgroep en kerngroep de boeren misten, terwijl die toch heel belangrijk zijn voor het landschap. Denk aan akkerrandenbeheer, streekproducten, enz. Kijken hoe je natuur en landschap kunt verbinden, bereik je niet alleen met TOP en SBB, vindt het CDA.
Raadslid RAN hoort graag reactie van het college. Wethouder HUISMAN geeft toe, evenals bij de vorige motie, niet in eerste instantie aan LTO, DETV e.d. te hebben gedacht, maar tijdens de vorige commissieavond is er wel duidelijk geworden dat die inbreng in 2^{e} instantie nuttig is. In ieder geval heeft LTO er inmiddels al een prominente rol in gekregen. De motie wordt dus al uitgevoerd.
Raadslid KIEFT vindt deze landschapsbeheerders natuurlijk ook een belangrijk onderdeel voor Texel als ecosysteem, dus heeft sympathie voor de motie.
Commissielid RUTTEN is blij met de reactie van het college.

Amendement fractie Koot bij kamperen bij de boer: bedrijfsverbreding en 3000 plaatsen behouden (na 3 maart ingediend).
Raadslid KOOT refereert aan de vorige commissie-avond en de inspraak van de kampeerboeren. Ze stelt een kleine tekstwijziging in dit kader voor: het gaat niet om een nevenfunctie maar om bedrijfsverbreding. Daar is het toch ooit voor ingesteld, om ook kleinschaliger bedrijven hun toekomst te laten behouden, want anders is enorme schaalvergroting vaak de enige manier om voort te bestaan.
Commissielid RUTTEN vindt het amendement prima, maar struikelt over de term 'reëel agrarisch bedrijf'. Dat verschilt van 'volwaardig ….' en heeft juridische uitleg nodig. Het zou namelijk jammer zijn als Texel weer voor jaren vast zit aan een onduidelijk begrip.
Raadslid KOOT had juist de bedoeling het beter te definiëren. Binnen de sector hoort ze ook wel veel discussie. Bij de inspraakavond gaf LTO volgens haar 3 heel duidelijke criteria, maar ze wil die definiëring nog apart in een motie inbrengen. Na overleg met

LTO en VTKB komt er hopelijk een heldere omschrijving waar zowel gemeente als agrariërs mee uit de voeten kunnen.
Raadslid SCHUIRINGA wijst erop dat er in het concept van de raad al 'volwaardig' van gemaakt is. Hij vindt belangrijk om gezamenlijk met LTO tot een realistische omschrijving te komen.
Raadslid HIN vindt het ook een goed voorstel. Kamperen bij de boer is inderdaad van oorsprong bedoeld voor verbreding van agrarische bedrijven, maar óók om de burger dichter bij de agrariër te brengen. Ze kan alleen akkoord gaan als het woord 'reëel' eruit gaat.
Raadslid VELTKAMP vindt dat er nog teveel discussie is over wat een boer precies is. Hij geeft mee aan het college, dat ze het niet van tevoren dicht moeten spijkeren, en is benieuwd wat het college ervan vindt.
Raadslid SOYER had dezelfde vraag, hoe de wethouder aankijkt tegen dit amendement.
Wethouder HUISMAN is wat minder enthousiast. Als wordt bedoeld om met LTO te gaan praten over de criteria, dan is dat overbodig, want dat doen ze al. Maar als bedoeld wordt om samen tot aanpassingen te komen, dan lijkt het er meer op alsof de boeren het voortouw daarin hebben. Ze weet niet of ze hun wensen volledig moet overnemen.
Raadslid HIN merkt op dat de wethouder daar wel een punt heeft. Het is juist belangrijk om de kleinschalige boer op de been te houden, om het landschap aantrekkelijk te houden, en dat kan alleen met inkomen uit verschillende sectoren.
Raadslid KOOT vindt dat mevrouw Hin precies verwoordt waar haar amendement en motie voor bedoeld zijn. De motie gaat vooral over: wat is een agrarisch bedrijf. Momenteel is er veel onvrede over de vaststelling daarvan. De wethouder zegt al volop in overleg te zijn, maar uit de inspraak bleek dat de agrariërs het veel duidelijker willen hebben. Daar gaat de motie over, dus daar is het nader in toe te spitsen. De motie en het amendement horen ook eigenlijk een beetje bij elkaar, geeft mevrouw Koot nog aan.

Inhoudelijk over het gehele voorstel.
Raadslid VELTKAMP leest voor dat deze richtinggevende notitie ter besluitvorming in de raad van 18 maart 2021 wordt voorgelegd. Centraal staat de vraag: "waar willen we naar toe met het eiland"? Hoe de PvdA erin staat heeft hij tijdens de eerste commissieavond (9 februari) over dit toeristisch toekomstplan al verwoord. Ze vinden dat deze notitie zeker niet voldoende is voor integrale aanpak, maar dat is niet onoverkomelijk. Het is al behoorlijk duidelijk dat de grenzen bereikt zijn, dus de PvdA ondersteunt dat beperkt moet worden, en mogelijk afgebouwd. Over 1 deel kunnen we nu wel besluiten, en van daaruit de leefbaarheid en de omgang met het toerisme in meerdere stappen uitwerken, geeft hij aan. Pas dán kan een integraal afgewogen besluit worden genomen, met heldere visie en consistent beleid, vindt de PvdA.
Raadslid KIEFT vindt dat mooie woorden, maar geeft aan dat GroenLinks wel wat verder wil gaan. Ze zien Texel als ecosysteem waarin allerlei facetten van elkaar afhankelijk zijn. Mocht één van die onderdelen de kritische grens bereiken, dan moeten we klaar staan om in te grijpen, stelt de heer Kieft. Ze zien dat graag concreter in het stuk van het college, en komen nog met een amendement hoe ze dit gaan formuleren en in zullen brengen.

De VOORZITTER vraagt of dit punt als bespreekstuk naar de raad van 18-3-2021 kan.
De RAADSGRIFFIER vraagt zich af of dit wel haalbaar is, want er is nog veel overleg nodig. Woensdag 31 maart is een alternatief. Raadslid VELTKAMP vraag of met dit uitstel de volgende fase voor het reces nog wel haalbaar is. Er is immers al behoorlijke vertraging. Raadslid HIN vindt 31 maart verstandig. Raadslid KIEFT ziet dit als een tussenstap. Alles wat we nu meegeven als richtinggevend kan volgende ronde weer ter discussie komen. En dan kunnen we opnieuw amenderen, zegt hij. Wat GroenLinks betreft proberen ze zover te komen voor besluitvorming op 18 maart. Raadslid VAN DE WETERING denkt dat die week extra misschien niet zo'n ramp is, om de teksten goed te formuleren. Raadslid RAN wijst erop dat het 2 weken zijn. Hij denkt ook dat er niet heel veel zal veranderen qua inzichten.

Wethouder HUISMAN geeft nog mee dat de planning al heel krap is. Ze gingen uit van besluit in februari, dus voor de zomer met de uitgewerkte visie komen zouden ze toch al niet halen, dat wordt september. Maar zolang de raad zich niet uitspreekt, kunnen zij niet verder, dus dan zou het wel het 4e kwartaal worden.

Bij handopsteken ziet de VOORZITTER een meerderheid voor ***bespreekstuk 18-3-2021****.*

3. Rondvraag

3.1 N.a.v. punt 2: Raadslid LELY vindt opvallend dat steeds meer 'fun-voertuigen' op het eiland rondrijden, vaak in groepen, en alsof het eiland van hun is, en ook op plekken waar het niet mag (parkeerterrein, Ceres, …). De irritatiefactor wordt hier aardig door opgezweept, want ze veroorzaken behoorlijk wat overlast en stank. Vraag is wat we daaraan gaan doen, en of je dat nog wel meer wilt toestaan, als je mensen uit de auto lokt. Hij denkt dat dit niet de bedoeling kan zijn. Wethouder HUISMAN antwoordt dat voor die verhuur nu gewoon een vergunning wordt afgegeven. Er is ook geen beleid om dat niet te vergunnen. Als een meerderheid dit een halt toe wil roepen, zou dat een extra kader bij de toeristische visie moeten worden, geeft ze mee.
Raadslid HIN doet de suggestie om op Texel –als fietsparadijs- alvast een paar verkeersborden neer te zetten dat auto's hier te gast zijn. *Zie ook 3.5.*

3.2 N.a.v. punt 2: Raadslid KIEFT ziet nog graag in de richtinggevende notitie markering van de aanpassingen die n.a.v. de raadscommissie van 3 maart zijn aangebracht. De VOORZITTER denkt dat ze die opmerking moeten duiden als de aantekeningen die wethouder Huisman zou meenemen. Wethouder HUISMAN heeft toen gezegd dat ze de sfeer uit de raadscommissie wel op kon pikken. Ze heeft wel behoefte aan formulering van de kaders die de fracties nog mee willen geven. Dit was echter niet de vraag van raadslid KIEFT. Hij ziet graag welke dingen na 3 maart zijn aangepast in het stuk. Wethouder HUISMAN antwoordt dat het woordje 'verder' is geschrapt uit het kader om dagtoerisme niet (verder) te promoten. En tevens vond ze de opmerking terecht dat continueren van spook-slaapplaatsenbeleid er niet expliciet in hoeft (is bestaand beleid). Als de meerderheid van de raad dat er toch in wil laten, kunt u dat alsnog aangeven.

3.3 Raadslid RAN wijst op de toezegging aan horecaondernemers dat ze precariorecht alleen hoefden te betalen over de periode dat ze open mochten zijn (i.v.m. corona). Nu hebben ze toch facturen voor het hele jaar gekregen. In hoeverre is dit volgens afspraak en wat kunnen we eraan doen voor de mensen die het niet kunnen betalen, wil hij weten. Wethouder HUISMAN antwoordt dat dit te maken heeft met de administratieve procedure. Op het moment dat duidelijk is hoe het verder gaat met corona, moeten ze
toezegging dat berekenen. En uitstel aanvragen kan eenvoudig via de site.

3.4 Raadslid RAN dacht dat alle kentekens op een adres binnen de ring een (bewoners-) parkeerkaart zouden kunnen krijgen. Maar mensen met bijvoorbeeld een kantoor daar, die hun auto op dat adres hebben staan, blijken niet zo'n kaart te kunnen kopen. Vraag is of dat wel volgens beleid is. Wethouder HUISMAN is hier niet mee bekend. Ze denkt
toezegging dat ze moeten kijken of dit misschien ten onrechte verkeerd geïnterpreteerd wordt.

3.5 Raadslid VAN DE WETERING reageert op de vraag van de heer Lely onder punt 1. Het lijkt haar dat die voertuigen in heel Nederland gewoon toegestaan zijn. Wethouder HUISMAN denkt inderdaad dat ze op de openbare weg mogen. Misschien is er door toetsen aan
toezegging kernwaarden beleid voor te maken, maar dan moeten ze wel opletten dat het planschade kan betekenen.
Raadslid SOYER meldt dat dit vorig jaar al door hem met afdeling vergunningen is uitgezocht. Deze verhuur is *niet* vergunning-plichtig. Als je hier iets voor wilt regelen zou

dat in de APV moeten gebeuren, dan kan men ontheffing vragen. De heer Soyer is geneigd dit bij de kaders van agendapunt 2 toe te voegen.
Raadslid VELTKAMP vraagt of de burgemeester schriftelijk kan aangeven wat de mogelijkheden zijn voor zulke voertuigen, gezien het uitnodigende karakter. In ieder geval moet duidelijk zijn dat die alleen voor de openbare weg bedoeld zijn.

toezegging Burgemeester UITDEHAAG zegt dit toe.

4. Sluiting

De VOORZITTER dankt allen voor hun inbreng. Hij sluit de vergadering om 21.30 uur.

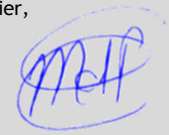
Afkortingen

rkc = rekenkamercommissie

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadscommissievergadering van 31-03-2021,

De griffier,



Verslag raadscommissie woensdag 03-03-2021

Aanwezig

Voorzitter	De heer P.P. van Sijp
Raadsleden	De heer C. Hoogerheide, de heer W.J. Witte, de heer C.J. Hooijschuur (Texels Belang), de heer J.J. Schuiringa, de heer N.C.B. Ran (VVD), de heer H. Kieft, de heer H.J.F.M. Soyer (GroenLinks), de heer A.J. Veltkamp, de heer N. Lely (PvdA), de heer B. Zegeren (CDA), mevrouw A.A.M. van de Wetering (D66), mevrouw J.M. Hin-Hin (Texel 2010), mevrouw V.C. Koot (fractie Koot)
Commissieleden	De heer N. Rutten (CDA)
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden
College	Burgemeester M.C. Uitdehaag, wethouders de heer E.P. Kooiman, mevrouw H. Huisman en de heer R. van de Belt
Ambtelijk	--
Insprekers	--

Afwezig met kennisgeving

--

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER heet allen welkom. Deze commissievergadering staat geheel in het teken van de toeristische toekomstvisie van Texel. Wie het woord wil steekt het digitale handje op, interrumperen kan door heftig de hand in beeld te bewegen.

Mededeling/vraag raadslid HOOGERHEIDE: gisteravond heeft mevrouw Van de Wetering terecht zorg uitgesproken over de verkeerssituatie voor fietsers over de Emmalaan, nu het wegdek in een soort 'bak' is veranderd, met groot risico om te vallen. De vragen zijn inmiddels ook schriftelijk toegestuurd. Ook de heer Veltkamp heeft hier al vragen over gesteld. Is het mogelijk dat de wethouder hier vanavond al op kan antwoorden?
toezegging Wethouder KOOIMAN komt hierop terug, zodra hij het met de organisatie heeft kunnen bespreken.

Mededeling raadslid WITTE: raadslid Hooijschuur zal iets later inloggen.
Mededeling raadslid ZEGEREN: commissielid Rutten is hopelijk zo snel mogelijk ingelogd.

2. Vaststelling agenda

Verzoek raadslid KIEFT: hij zal zich niet verzetten tegen het ontvangen behandelvoorstel voor punt 5, maar neemt aan dat de commissie voorafgaand aan bespreking van de kaders nog wel een (algemene) vragenronde aan de wethouder krijgt. In zijn reactie op het behandelvoorstel had hij al gevraagd, voordat aan de kaders begonnen wordt, eerst zijn visie met de commissie te mogen delen. *Allen akkoord.*
De agenda wordt hierna vastgesteld.

3. Publieksrondvraag - *Geen.*

4. Vaststelling verslag commissievergadering 9 februari 2021

correctie Op verzoek van raadslid VELTKAMP op blz.12 onderaan TEXEL wijzigen in T.E.x.E.L.
Verslag wordt met inachtneming van deze wijziging vastgesteld.

5. Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

De VOORZITTER hoopt dat de notitie vanavond rijp wordt voor besluitvorming in de raad. Eerst volgt een vragenronde.
De volgende amendementen en moties zijn over dit onderwerp aangekondigd:

- GroenLinks en het CDA: Visie op toerisme: T.E.x.E.L
- Fractie Koot: Verstening verminderen
- Fractie Koot: Concentratiegebieden handhaven
- Fractie Koot: Logies & ontbijt - iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer
- D66: Elk bed telt
- CDA: Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten
- CDA: De camper blijft op de camperplaats
- Motie Texel 2010: Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden
- Motie D66: Openbare en toegankelijke registratie van bedden
- Motie CDA: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
- Motie CDA: Praat ook met een boer

Vragen

Raadslid KIEFT toont het schema van de vervolgstappen en ziet daar tussen actieplan en toeristische visie een dikke rode lijn. Nu ligt er echter een tussenrapport voor, dat niet is aangekondigd. Hij hoort graag waarom dit tussenstuk nodig is. Wethouder HUISMAN licht toe dat het college dit nodig heeft, omdat ze in eerste instantie input willen ophalen bij de raad in de vorm van kaders. Eigenlijk was daartoe in oktober al een kader-stellende avond gepland, maar die kon niet doorgaan. Daarom is nu deze vorm gekozen, met kaders die ze bij de bevolking en stakeholders hebben opgehaald. Raadslid KIEFT begrijpt deze keus, maar had dan liever de vraag gezien welke kaders de raad wil meegeven. Hij ziet nu namelijk een gevaar dat niet alle kaders worden gesteld. Hij wilde hier graag op attenderen, maar nu verder niet meer over de procedure praten.
De VOORZITTER geeft aan dat het juist aan de raad is om de voorliggende richtinggevende notitie te nuanceren, de ideeën erover te delen, en eventueel kaders te schrappen of nieuwe kaders toe te voegen. Dat is de bedoeling van deze avond.

<u>Kader 1</u>: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
Raadslid KIEFT vindt dit eigenlijk meer een wens dan een kader. Dit nog los van de vraag of sturen op het aantal personen wel kan, en of dat wel het goede middel is, wat gaat helpen om het aantal bezoekers te begrenzen.
Wethouder HUISMAN denkt dat de heer Kieft hiermee al te ver is. Dit zijn de bouwstenen, waarvan de Texelaars vinden dat ze in de toekomstvisie moeten komen. Hoe we die gaan invullen willen we samen met de betrokken stakeholders en de samenleving gaan we in de uitvoering dan verder vorm geven, legt ze uit.
Raadslid VAN DE WETERING zou het zo willen verwoorden: “er wordt overlast ervaren door het aantal toeristen op het eiland; er moet draagvlak blijven bestaan”.
Raadslid LELY had ook dezelfde vraag als de heer Kieft. Het aantal mensen dat Texel bezoekt is meer een gevolg van het aantal accommodaties, en niet van het aantal bezoekers, meent hij. Hij vindt ook dat ze dit kader anders moeten formuleren.
Raadslid ZEGEREN zou bij dit kader willen weten of de mensen last hebben van de toeristen, of van het feit dat ze hier zijn, bijvoorbeeld met hun auto’s op de wegen en parkeerplaatsen. Zijn stelling is namelijk dat er best een buslading toeristen bij zou mogen komen, maar dan zonder auto. ‘Een volle winkelstraat noemt men toch gezellig’.
Wethouder HUISMAN verduidelijkt dat het hier vooral om het tweede deel gaat. De kaders zijn een samenvatting van alle reacties. Veel inwoners hebben aangegeven dat ze het aantal bezoekers wel genoeg vinden zo. Het college staat wel open voor elke suggestie om het anders te omschrijven en in de visie aan te passen. Het gaat erom of en hoe de raad dit in de visie wil terugzien. Ze gaan het dan aan de hand hiervan nader invullen en uitwerken in een uitvoeringsprogramma.

Raadslid HIN meent dat de drukte vooral wordt ervaren door de auto's die in het verkeer de nodige overlast veroorzaken. Als dat zou verminderen, voelt men volgens haar automatisch minder drukte. Ze vermoedt wel dat men na een jaar corona anders tegen drukte aankijkt. Drukte verminderen of niet laten groeien kan volgens mevrouw Hin door middel van de grens aan het aantal accommodaties. Ze vraagt zich af hoe de wethouder de onwenselijke groei wil tegenhouden.
Wethouder HUISMAN geeft aan dat het er nu om gaat of de raad het meer of minder belangrijk vindt dit op te nemen in de visie, welke kaders de raad wil stellen. *Hoe* ze dat uitwerken is pas de volgende stap.
Raadslid VELTKAMP ondersteunt het kader dat meer groei niet wenselijk is. Hoe het college dat gaat uitwerken zien ze in juni/juli tegemoet.
Raadslid KIEFT dankt voor de uitleg over de bouwstenen. Hij begrijpt nu beter wat de bedoeling is: de thema's benoemen waar de toeristische toekomstvisie zich op moet richten. Kader 1 zou hij anders willen formuleren, namelijk richten op vermindering van het druktegevoel.
Wethouder HUISMAN licht toe dat ze gepoogd hebben de woorden te vangen die vanuit de bevolking zijn ingebracht. Ze zorgt ervoor alle suggesties die ze vanavond hoort te noteren
toezegging en mee te nemen bij de uitwerking. Bij dit kader beluistert ze dat het o.a. gaat om het gevoel van drukte en het draagvlak.
Raadslid KOOT vindt 'meer groei is niet wenselijk' duidelijk om mee aan de slag te gaan. Aangezien dit naar voren komt uit de bevolking, kunnen ze er als raad eigenlijk niet omheen, vindt ze. Het gevoel van drukte constateren we zelf ook regelmatig, maar ook de bevolking kan natuurlijk kaders stellen.
Wethouder HUISMAN bevestigt dat de bevolking dit aangeeft, maar dat het subjectief is. En de een heeft het over auto's en/of fietsers, de ander over parkeren en een derde zegt dat er teveel mensen zijn. Het is haar bedoeling met de uitwerking straks terug naar de inwoners te gaan om 'fine te tunen', hoe de inwoners het precies bedoeld hebben.
Raadslid ZEGEREN ziet verschilletjes in interpretatie. Een limiet aan toeristische bedden is concreet, maar we zitten aan de voorkant, en hij wil graag de terugkoppeling krijgen dat de wethouder en de commissie begrepen hebben wat hij bedoelt, de nuance. Hij vindt namelijk dat er nog wel ruimte is voor meer dagtoerisme zonder auto's, bijvoorbeeld met een groep in een bus, want volgens hem heb je daar eigenlijk weinig last van. Dat is anders dan bij degenen die met minder zijn, maar wel allemaal met aparte auto's,
toezegging verduidelijkt hij. Wethouder HUISMAN noteert deze nuancering.
Raadslid VAN DE WETERING denkt bij 'meer groei' vooral aan de groei van het aantal huisjes die we niet willen. Ze verwacht dat het college bij de uitwerking in de vraagstelling heel duidelijk aangeeft waar het over gaat.
Raadslid RAN vindt ook dat het wel een duidelijk kader is, maar op heel veel manieren uitgelegd kan worden, en aan veel dingen gekoppeld kan worden. Hij is blij dat de wethouder die nuances meeneemt en dat ze die terug gaan zien.
Raadslid HOOGERHEIDE vat samen dat het hier gaat over drukte versus groei. Bij de dorpenronde die het college hield werd alleen maar over drukte gesproken, het woord groei is daar nauwelijks gevallen. Hij onderschrijft de woorden van de wethouder.
Raadslid SOYER hoort bijvoorbeeld veel klachten over gedoe met tuk-tuks, solexen, enz. Hij vraagt of er instrumenten zijn om te reguleren wat mensen op het eiland doen.
Wethouder HUISMAN wijst erop dat ze bij elk kader toelichten wat ze ermee bedoelen en hoe je dat moet lezen. Tegen de heer Soyer zegt ze dat ze niet kunnen reguleren wat mensen hier gaan doen. Wel zou hij een amendement kunnen indienen over beperking van tuk-tuks e.d.
Raadslid VELTKAMP meent dat dit allemaal uitwerking is, en dat de raad het allemaal later nog kan aanvullen.

<u>Kader 2</u>: meer camperplaatsen binnen het bestaande aantal plekken
Raadslid SOYER geeft vooraf aan er van uit te gaan dat die plaatsen door de sector gemaakt moeten worden, en dat een noodcamping niet de bedoeling is. Het zou volgens

hem handig zijn om bij de boot aan te geven dat Texel vol is voor campers. Hij vraagt of dat mogelijk is. Wethouder HUISMAN antwoordt dat we geen reserveringssysteem voor campers hebben. Wat de heer Soyer voorstelt, om campers in Den Helder terug te sturen, vindt ze heel ongastvrij. Het lijkt raadslid SOYER nóg ongastvrijer om hier rond te rijden en te ontdekken dat er geen plek is. Raadslid HOOGERHEIDE merkt op dat TESO zelfstandig is en dit –hopelijk- nooit zal doen.
Commissielid RUTTEN beluistert dat er meer vraag naar camperplaatsen is. Hij kan erin komen dat Texel geen uitbreiding van het aantal slaapplaatsen wil, maar hoort graag hoe realistisch het dan is om binnen het huidige aantal slaapplaatsen voldoende camperplaatsen te kunnen maken. Wethouder HUISMAN antwoordt dat ze erop terug zullen moeten komen als het echt niet realistisch blijkt te zijn. Eerst wil ze echter horen of de raad hier iets mee wil.
Raadslid VAN DE WETERING benadrukt dat het binnen de bestaande aantallen moet blijven. Ze neemt aan dat oplossingen zoals de proef van camperplaatsen bij groepsaccommodaties de bedoeling zijn. Ze hoort graag hoe die proef is bevallen.
Raadslid HIN kreeg laatst een berichtje dat er o.a. op Loodsmansduin nog camperplekken zijn. Ze vindt dat reserveren bij camperaars actief gepromoot zou moeten worden.
Wethouder HUISMAN geeft aan dat er op dit moment 250 camperplekken zijn, en behoefte aan 500 plekken. Een reserveringssysteem lijkt haar onhandig. Mensen met campers
toezegging komen juist vaak op de bonnefooi. Wel nemen ze dit mee in de gesprekken met de sector.
Raadslid WITTE vindt dit een prima kader, wat in overleg met de ondernemers is gemaakt.
Raadslid LELY zegt tegen de heer Rutten dat het aan de sector zelf is of ze die plekken beschikbaar stellen binnen hun budget. Hij denkt niet dat het erg is die grens te stellen.
Raadslid KIEFT haakt in op de eerste zin van de heer Soyer, dat het eigenlijk aan de sector is om de beschikbare plekken aan campers toe te kennen. Het lijkt hem dan ook aan de sector om iets te doen aan de overlast op het eiland, wanneer mensen gaan dwalen om een plek te zoeken. Graag hoort hij of het beperken van die overlast ook bij de sector is neer te leggen.
Raadslid RAN was het eigenlijk wel eens met dit kader, maar de opmerking van de heer Kieft triggert hem wel. Het lijkt hem geen taak van de sector om zich met openbare orde bezig te houden. Raadslid KIEFT vindt dat ze de sector wel serieus moeten nemen. Zij kunnen binnen de begrenzingen wel degelijk een systeem hanteren om te voorkomen dat men gaat rondrijden om plek te zoeken, stelt hij. Raadslid RAN denkt daar anders over. Het lijkt hem op een garagehouder die moet optreden tegen snelheidsovertreders.
Raadslid KOOT kan er wel inkomen dat de sector zelf kan schuiven binnen de markt, maar weet dat campers soms écht geen plek kunnen vinden. Ze vraagt zich af of dan niet voor de hand ligt om kampeerboeren te vragen voor die ene nacht als noodopvang te fungeren. Daarnaast is het volgens haar toch ook zaak van handhaving, want nergens in Nederland mag vrij gekampeerd worden, ook niet op Texel. Ze hoort graag wat de andere fracties ervan vinden. De VOORZITTER oppert voor de raad hier iets voor te formuleren.
Raadslid LELY vindt het ook veel meer een onderwerp voor de ondernemers in de sector zelf, die vrij zijn hun tentplaatsen voor campers te gebruiken. Tegen mevrouw Koot zegt hij dat haar voorstel al naar invulling neigt. Hij is ook bang dat dit in de praktijk bij kampeerboeren toch structureel zal worden. Bovendien zal iemand die met auto en tent op de bonnefooi komt ook gaan rondrijden als alles vol is. Misschien moeten er toch over reserveren worden nagedacht, geeft hij mee.
Raadslid WITTE denkt dat allen het hier wel over eens zijn. Er wordt een actieplan gemaakt, samen met de ondernemers.
Commissielid RUTTEN reageert nog op de heer Lely. Hij heeft niet gezegd, als de camperplekken vol zijn, dat er dan een probleem ontstaat, maar wel voorgelegd hoe realistisch het is om binnen de bestaande mogelijkheden voldoende camperplekken te kunnen creëren. Hij kan ondernemers geen ongelijk geven, bijv. een plek voor een chalet op te offeren voor een camper. Raadslid LELY wijst erop dat de gemeente alleen de mogelijkheid biedt om iets te verhuren. Het is aan de sector zelf aan wie ze verhuren.
Raadslid HOOGERHEIDE onderschrijft volledig wat de heer Ran zegt. Ter aanvulling merkt

hij op dat een camper een motorvoertuig is, dat van de camping af kan rijden wanneer men wil. En deze vraagstelling heeft tevens te maken met bezettingsgraad, stelt hij.
Raadslid VAN DE WETERING denkt dat de wethouder nu wel voldoende handvatten heeft. Ze hoort soms toch wel problemen, dus misschien moet toch eens met de sector worden nagedacht over noodopvang.
Raadslid VELTKAMP noemt dit geen kader, want het is invulling. Het moge duidelijk zijn dat we niet meer groei willen, dus ook niet willen uitbreiden met camperplaatsen. Een camper is een kampeermiddel, en daar zijn voldoende plekken voor. En wie geen slaapplaats heeft wordt geacht met de laatste boot van het eiland te vertrekken.
Raadslid ZEGEREN merkt op dat het hier gaat over camperplekken realiseren binnen het huidige aantal slaapplaatsen. Het is dan toch geen uitbreiding. Raadslid VELTKAMP bevestigt dat, maar wil meegeven dat wij als raad er niet over gaan of zo'n plek een camperplek of iets anders moet zijn. Dat is aan de sector.
Raadslid ZEGEREN vindt het kader duidelijk. Hij verheugt zich op het vervolg, en hoopt wel dat ze over de uitwerking ook een hele avond krijgen. Hij komt veel langs de weg en ziet echt veel busjes staan waar geen campings zijn. Hij ziet ook wel mogelijkheden om dit uit te werken. Tegen de heer Hoogerheide zegt hij dat we geen politiestaat zijn.
Raadslid RAN doet een ordevoorstel: meer sprekers per fractie zijn toegestaan, maar per kader zou hij dat tot één spreker willen beperken.

Kader 3: maximum aan aantal logies/ontbijt adressen
Raadslid SCHUIRINGA dacht dat hiervoor al een soort vergunningenstelsel was afgesproken, waarbij ze vervolgens het maximumaantal kunnen vaststellen.
Raadslid KIEFT dacht dit ook. Ze vinden allemaal dat hier iets aan moet gebeuren. Bij kaders 3 en 4 onderstreept hij dat er een voorstel moet komen om dat te regelen.
Commissielid RUTTEN wil meegeven niet alleen op aantallen te focussen maar ook op de locatie. Ergens in de polder zal er minder parkeeroverlast zijn dan in een woonstraat.
Raadslid VAN DE WETERING leest dat dit nadrukkelijk voor de lange termijn wordt gezien, vanwege de voorzienbaarheid. Ze hoort nog graag reactie over welke termijnen het dan gaat. Deze term komt bij meer punten terug. Verder lijkt ook haar logies/ontbijt al voldoende af-gekaderd.
Wethouder HUISMAN wijst erop dat kaders 3 en 4 bovenaan op de prioriteitenlijst voor uitvoering staan. Bij de eerste vraag is niet een termijn genoemd, omdat dat juridisch lastig is. Het zal ergens tussen 12 maanden en 5 jaar liggen, omdat je te maken hebt met een overgangstermijn. Vandaar dat ze dit als eerste oppakken. Raadslid VAN DE WETERING brengt in, als ze het als raad vaststellen, dat je dan toch al beleid hebt, waarmee je bent ingedekt. Ook kan de raad beslissen die planschade voor rekening te nemen, gesteld dat je het bijv. binnen een jaar ingevoerd zou willen hebben. Wethouder HUISMAN zou dat afraden, want dat lijkt haar toch wel riskant. Ze vindt beter het besluit te nemen, regels op te stellen, en dan een overgangsperiode te nemen om de beleidsregels uit te werken. Het zorgvuldigheidsbeginsel is belangrijk, want mensen moeten weten waar ze aan toe zijn en moeten zich er binnen redelijke termijn op kunnen richten. Ze denkt hier snel mee te kunnen beginnen.
Raadslid HIN vindt een 'non-argument' dat men er beter van wil worden. Zij vindt ook ongastvrij om maar 1 kamertje per huis te mogen verhuren. Ze denkt dat het beter is niet naar een vergunningensysteem te gaan, want dan komen er rechten op dat pand te zitten. Wel is een registratiesysteem nodig. In reactie op de heer Rutten zegt ze geen onderscheid naar locatie te willen invoeren, want dat lijkt op discriminatie.
Raadslid LELY kan zich toch voorstellen dat op sommige plekken verschillende regels gelden, maar wil dat verschil wel zo klein mogelijk houden. Eigenlijk zou er een maximum aantal mogelijke bedden moeten komen, met goede regelgeving, want nu worden we 'links en rechts ingehaald' door mensen die panden kopen, groots uitbouwen, en inrichten tot het bijna appartementen zijn. De woonfunctie moet de overhand houden, men hoeft zich niet te beperken tot de 'bezemkast', maar is wel aan een maximum aantal bedden gebonden. Met mevrouw Hin is hij eens dat het niet met vergunningen moet gaan, omdat

het dan altijd bij recht door kan gaan. De VOORZITTER constateert dat punten 3 en 4 hier door elkaar beginnen te lopen.
Raadslid KOOT verbaast zich bij dit agendapunt over de negatieve blik op logies/ontbijt bij een aantal leden. Ze vindt deze vorm van verhuur toch duidelijk van toegevoegde waarde. En kijkend naar het aantal slaapplaatsen wat ervoor gebruikt wordt, is dat maar een klein percentage. De berekening die stelt dat iedereen in theorie 6 bedden mag verhuren is hypothetisch, benadrukt ze. De 1500 woningen van Woontij kun je er al van aftrekken, want daar is toeristische verhuur niet toegestaan. Het is een recht voor iedere Texelaar in het bestemmingsplan. Wel is ze het ermee eens dat er een probleem is, door de (parkeer)overlast in woonstraten, zeker bij verhuur van 3 kamers per woning.
Raadslid KIEFT wil even in herinnering roepen dat het bij kader 1 al gaat het om bestrijding van de overlast. Het lijkt hem dan niet zo gek om te kijken hoe hiermee om te gaan. De heer Rutten stelt eigenlijk een soort zonering voor, juist omdat je de overlast in de hand probeert te krijgen.
Commissielid RUTTEN zegt tegen mevrouw Koot dat hij op zich niet heel negatief is, maar dat er wel degelijk situaties zijn waar sprake is van overlast, waar mensen dat ervaren. Het idee van zonering, kaders aan B&B, en aanscherping van regelgeving, daar is hij op zich wel voor. En misschien zouden ze bij ondergeschikt gebruik van een huis kunnen uitgaan van een bepaald percentage van de ruimte.
Raadslid WITTE geeft aan dat de negatieve sfeer die mevrouw Koot noemt in ieder geval niet voor Texels Belang geldt. Ook zij denken aan wat de heer Rutten zegt, en op zich is hij het eens met de genoemde gedachten over de kaders.
Raadslid HIN is verbaasd dat mevrouw Koot een negatieve indruk ervaart. Ze vindt wel dat signalen dat logies en ontbijt zich niet naar een appartement mag ontwikkelen serieus moet nemen. Zoals onlangs ook aan de orde was, bij logies/ontbijt hoort geen kookgelegenheid, alleen de mogelijkheid om koffie en thee te maken. Raadslid KOOT doelde met haar opmerking over een negatieve blik juist niet op mevrouw Hin.
Raadslid SCHUIRINGA kijkt er ook met positieve blik naar.
Raadslid VELTKAMP wijst erop dat in de huidige regelgeving al geregeld is dat parkeren op eigen terrein moet. Kennelijk is dat moeilijk te handhaven, constateert hij. Dit zou volgens hem met een vergunningensysteem geregeld kunnen worden.
Ook raadslid VAN DE WETERING vindt dat er al heel heldere regelgeving is. Ook hier speelt weer de voorzienbaarheid. Ze denkt dat ze allemaal wel weten, als er speciaal aan huizen aangebouwd wordt voor logies/ontbijt, dat ze dat in regelgeving gevangen zouden willen zien. Net als mevrouw Koot vindt ze dat iedereen toch wel een kamertje moet kunnen verhuren.

amendement

Raadslid KOOT licht haar **amendement "Logies & ontbijt - iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer"** toe. Deze vorm van toeristische verhuur wordt al van oudsher gedaan. Fractie Koot vindt dat iedereen dat recht moet hebben, dat is echt van toegevoegde waarde. Wel zijn er knelpunten: waar we tegenaan lopen is mogelijke overlast voor de omgeving, en -waarschijnlijk het grootste- de ondergeschiktheid aan de woonfunctie. Het college stelt voor een maximum aantal bedden vast te stellen en dan een mogelijke verdeling. Maar ze vindt moeilijk hoeveel dat maximum moet zijn, en waar je dan de grens trekt. Die aanpak voelt voor haar niet goed. Ook is het niet de bedoeling dat het een soort van pensions worden. Het lijkt haar daarom eenvoudiger en eerlijker dat iedereen één kamer mag verhuren. En dan alleen met registratie en niet met een vergunningensysteem met alle kosten van dien.

Raadslid HIN kan helaas niet akkoord gaan met maximaal 1 kamer voor Logies & ontbijt per woning, want dat is wel heel erg beperkend en moeilijk te handhaven. Op dit moment is er al recht op 6 slaapplaatsen in maximaal 3 kamers. Zoals dat nu is vindt ze prima. En het kan toch niet zo zijn dat men dan 6 bedden in één kamer probeert te plaatsen.
Raadslid LELY is meer voor een maximum aan het aantal Logies & ontbijt-plekken, en eventueel een maximum aan het aantal bedden. Zo doen we het ook bij andere sectoren,

geeft hij aan. Over het amendement zegt hij, als ieder huis een kamer mag verhuren, dan komt ook bij ieder huis een auto. Die zal dan in de voortuin moeten komen, wat enorme verstening veroorzaakt, hetgeen niet wenselijk is. De PvdA is dus niet voor het voorstel van fractie Koot.
Raadslid SCHUIRINGA ziet een juridisch probleem ontstaan bij het voorstel van mevrouw Koot om van 3 kamers naar 1 te gaan. De VVD houdt zich liever bij de regelgeving waar de wethouder al mee bezig is.
Commissielid RUTTEN ziet wel wat in de gedachte dat iedereen een graantje moet kunnen meepikken, maar het CDA is niet voor beperken Logies & ontbijt tot 1 kamer.
Raadslid VAN DE WETERING vindt deze discussie wel grappig, want aan de ene kant willen we 6 bedden blijven toestaan (en dus 3 auto's), maar aan de andere kant willen we geen drukte in de straten.
Raadslid LELY had het over 1 auto bij elk huis, als iedereen een kamer zou verhuren.
Raadslid HIN vindt niet correct alle overlast op de bezoekers van B&B's af te schuiven.
Raadslid LELY benadrukt dat hij het ook over een maximum had.
Raadslid VAN DE WETERING zegt dat voor D66 belangrijk is dat de verhuur ondergeschikt is aan de bewoning. Ze denkt dat er niet zoveel huizen zullen zijn die daar 3 kamers voor hebben. Raadslid SCHUIRINGA doelde ook juist op een maximum, ondergeschikt aan de woonfunctie.
Luisterend naar de reacties denkt raadslid KOOT dat een aantal zaken naar haar mening in het amendement wel geregeld is. Ze heeft het over een gedoogregeling zodat men geen bedden hoeft in te leveren. En op lange termijn wel teruggaan naar 1 kamer per huis, om zeker te weten dat het ondergeschikt is aan de woonfunctie. De realiteit zal dan zijn dat de meeste mensen maar 1 kamer mogen verhuren. Door dit als regel te stellen los je veel overlast op, en allerbelangrijkste is, dat dit het meest eerlijke is.

<u>Kader 4</u>: Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
Zie boven, is met kader 3 vermengd.

<u>Kader 5</u>: Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst

amendement

Raadslid VAN DE WETERING licht haar **amendement "elk bed telt"** toe. Kijkend naar de inbreng van de klankbordgroep, komt steeds naar voren dat we nog niet weten hoeveel bedden we hebben, én dat niet alles meetelt. D66 wil het maximum van 45.000 handhaven, maar ook alle categorieën meetellen, om echt te kunnen sturen en goed beleid te kunnen neerzetten.

Raadslid ZEGEREN vraagt wat het nut is om het aantal exact te weten. Hij legt voor: wat doet u als het er meer zijn, of minder, en we hebben al afgesproken dat we er niet meer willen, hoe ziet u dan dat sturen daarop?
Raadslid VAN DE WETERING merkt op dat het best kan zijn dat we al ver boven de 45.000 zitten. Er moeten dan maatregelen besproken worden hoe dat omlaag is te brengen. Als je bijv. goed in beeld hebt hoeveel plekken in de jachthaven en bruine vloot er zijn, en het wordt daar als heel druk ervaren, dan kun je daar maatregelen op richten.
Raadslid ZEGEREN vraagt of mevrouw Van de Wetering dan ook elke bezoeker die het eiland op loopt wil tellen. Ook is feit dat elk jacht eigen bedden meebrengt en niet met de auto komt. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor de bruine vloot. Ook denkt de heer Zegeren dat het niet zoveel impact zal hebben, als je er 1000 naast zit. Verder merkt hij nog op dat de norm per huisje nu op 5 bedden staat. Misschien moet dit aangepast worden, en er zijn nu ook familiehuizen, maar verder lijkt dit hem niet zo nodig.
Raadslid HIN vindt de motie overbodig, want het college gaat dit al onderzoeken.
Raadslid KIEFT voelt wel sympathie voor het amendement, maar dan vanuit de behoefte om de discussie voor eens en altijd te beëindigen. Als we niet weten waar de loze ruimte

zit en wat waar zit waardoor we drukte ervaren, dan vindt hij een nulmeting heel goed. Raadslid VELTKAMP ziet deze discussie ook regelmatig terugkomen. Hij vraagt wat ze dan met zo'n momentopname doen. Hij brengt de motie uit 2016 in herinnering, waarop het college met wensen en bedenkingen kwam, met de strekking dat de huidige werkwijze voldoet en het niets toevoegt als je alle bedden zou tellen. De motie is toen van tafel gehaald. De cijfers en verdeling waren toen deels gebaseerd op een rapport van het Toeristisch Kennisinstituut uit 2008, en toen zaten we al op 44.000. Hij ziet graag beide

toezegging stukken toegevoegd voor de raad van 18 maart 2021. Raadsgriffier DE PORTO verzorgt dit.

Raadslid RAN is het eigenlijk eens met de heren Zegeren en Veltkamp; alles is al gezegd.
Raadslid KOOT was altijd voorstander van tellen, en is er nog niet tegen, maar moet toegeven dat het precieze aantal niet zaligmakend is. Ze is eens met de heer Kieft dat het gaat om waar de 'losse eindjes' zitten. De belangrijkste zijn volgens haar makkelijk te overzien: B&B, spookslaapplaatsen, (jacht)haven. En de theoretische mogelijkheid om huisjes op te rekken naar 8 slaapplaatsen is er ook nog een, denkt ze.
Raadslid ZEGEREN vraagt of ze dan een voorstel krijgen, wat we met die losse eindjes doen. Hij noemt ook nog de bouw van nieuwe stolpen. Dat is misschien ook weer een manier om bedden te creëren, verwacht hij. Het gaat er naar zijn mening gewoon om dat Texel vol zit. Raadslid KOOT wilde zich beperken tot de belangrijke factoren waar substantieel ruimte zit. Het aantal nieuwe stolpen lijkt haar niet zo groot. Ze hoopt dat de wethouder meeneemt in de visie, wat we met de losse eindjes gaan doen. Wethouder HUISMAN vindt deze discussie wel interessant. De beddentelling komt inderdaad steeds terug, en de heer Zegeren merkt terecht op: wat wil je daarmee? Fysieke telling blijkt in de praktijk niet uitvoerbaar, want je hebt toestemming nodig om binnen te gaan om mensen te tellen. Ze werken sinds jaar en dag met gemiddelden, bijv. een tent telt voor 3 personen, en in de jachthaven komen gemiddeld 2,8 personen per boot. B&B monitoren ze ook al een aantal jaren. Als we een ander systeem zoeken, willen we iets waarmee je snel kunt zien hoeveel gasten er zijn, maar zonder fysieke telling, benadrukt ze.
Raadslid VAN DE WETERING las de beddentelling zelfs in het coalitieprogramma. Ook vanuit de klankbordgroep wordt er veel om gevraagd. Zijzelf ziet het meer als de heer Kieft, als een nulmeting.
Raadslid VELTKAMP vult nog aan dat de telling uit 2008 al 750 B&B-bedden aangaf. Hij bestrijdt dus dat het zo enorm is toegenomen de laatste jaren.
Raadslid RAN zegt in reactie op mevrouw Van de Wetering dat beddentelling niet in het VVD- verkiezingsprogramma stond.

<u>Kader 6</u>: gemeente Texel werkt niet meer mee aan omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening)

amendement Fractie Koot legt een **amendement voor: "verstening verminderen"**.
Raadslid KOOT is blij met dit kader. Ze wijst erop dat verstening niet alleen door het aantal komt, maar ook door de grootte van zomerwoningen. Ze vraagt daar in de toekomstvisie ook aandacht aan te besteden. Tot 2010 was het maximaal 70m^2, daarna werd het i.v.m. de crisis naar 100m^2. Dat was zeker aanleiding tot meer verstening. Fractie Koot ziet dus graag onderzocht of de maximum oppervlakte terug kan naar 70m^2.
Raadslid HIN denkt dat dit amendement een initiatiefvoorstel moet zijn, want het zal wijziging van de bestemmingsplannen betekenen. De VOORZITTER wijst erop dat dit begint met een wens die de raad neerlegt. Raadslid KOOT vraagt inderdaad om te bekijken of dat een interessante optie is.
Commissielid RUTTEN zegt dat het CDA het voorstel om verdere verstening aan banden te leggen wel toejuicht. Hij kan de gedachtegang van mevrouw Koot over de grootte wel volgen. Het maakt volgens hem ook wel uit hoe je vakantiewoningen inpast. Ze kunnen ook bij 70m^2 bijvoorbeeld 2 of 3 verdiepingen hoog worden, dus hij weet niet of dit als enige criterium het juiste is. Ze beraden zich hier nog over.
Raadslid SCHUIRINGA noemt dit een gevoelig punt. Die 70m^2 is omhoog gehaald naar 100, in tijd van crisis, en heeft menig bouwbedrijf toen kunnen redden. Hij roept op dat zo te

houden, want in deze coronatijd is dat ook hard nodig. Bovendien kan het óók zorgen voor verfraaiing van Texel, geeft hij mee.
Raadslid KIEFT vraagt of ze onder verstening de omzetting verstaan, of dat het hier echt om het visuele gaat. In open landschap of bosrijke omgeving maakt dan wel een verschil. Met de heer Schuiringa is hij eens dat je ondernemers gelegenheid moet geven zich aan te passen aan de markt. Het is niet de bedoeling een blokkade op te werpen, dus hij hoort graag hoe mevrouw Koot dat ziet. De VOORZITTER vat de vraag samen: kunt u aangeven wat u met verstening bedoelt?
Wethouder HUISMAN meent dat dit begrip vooral voortkomt uit de omzetting van kampeerplaatsen e.d. naar vaste zomerwoningen. Maar het is ook te zien, zoals de heer Kieft zegt, als visuele verstening in het landschap. Ze moeten dus met de stakeholders bepalen wat ze eronder verstaan.
Raadslid HOOIJSCHUUR is het niet eens met dit amendement. Het gaat namelijk ook om hogere kwaliteitseisen, zoals ruimte om het bed heen en betere isolatie (van binnen). De 100m^2 is ook elders in Noord-Holland gangbaar, en past gewoon in het beeld.
Raadslid LELY meldt dat het destijds ook voor de PvdA een goede oplossing voor de bouwsector leek. Proberen de 100m^2 terug te draaien lijkt hem verspilde moeite. Hij is eens met de heer Hooijschuur dat die extra meters nodig zijn. Belangrijker tegen verstening lijkt hem om de verschillende categorieën slaapplaatsen te behouden en verdere omzetting tegen te gaan.
Raadslid HIN vult aan dat verstening in bungalowparken beperkt is door de grenzen aan de ruimte. Ook zij vindt verstening meer gaan over omzetting van tentplaatsen, dat niet meer zou moeten gebeuren.
Raadslid VAN DE WETERING merkt op dat ook hier weer 2 kaders dooreen lopen, nummers 6 en 7. De VOORZITTER biedt nog ruimte voor opmerkingen over kader 6.
Raadslid VAN DE WETERING herinnert zich ook nog dat de vergroting destijds werd ingevoerd voor de bouw. Eigenlijk is kwaliteitsverbetering een beter argument, is ze eens met de heer Hooijschuur. Ze begrijpt echter goed wat mevrouw Koot met dit amendement bedoelt, want dat gaat om het gevoel dat het allemaal steeds meer en groter wordt.
Raadslid KOOT proeft weinig steun. Ze snapt dat de conversie meer de insteek is. Het verwondert haar wel dat tegenwoordig ‘tiny houses’ om in te wonen steeds meer in trek zijn, terwijl kennelijk vakantiewoningen niet groot genoeg zijn om de gewenste kwaliteit te leveren.

Commissielid RUTTEN vindt kader 6 prima.
Raadslid VAN DE WETERING ziet dat ook hier weer de voorzienbaarheid geldt, en ook gelden die ze moeten reserveren om planschade in beeld te brengen. Ze vraagt of het college dat meeneemt in de voorbereidingen en de raad een beeld geeft van de eventuele planschade. Wethouder HUISMAN stelt dat de insteek natuurlijk is om planschade te voorkomen. Als de raad meegeeft dat voor lief te nemen, lijkt het haar heel moeilijk die
toezegging planschade te berekenen, maar als u daartoe besluit, gaan we dat proberen, zegt ze toe.
Op dit punt zit raadslid WETERING toch iets dwars. Toen bijvoorbeeld de motie over spookslaapplaatsen was aangenomen, moesten alle zaken daarna toch aan dat beleid getoetst worden. Op het moment dat de raad besluit dat geen slaapplaatsen meer naar verstening omgezet mogen worden, dan dienen we toch ook rekening te houden met eventuele claims. De raad zou dat misschien moeten accepteren. Snel invoeren bleek bij de spookslaapplaatsen ook mogelijk, brengt ze in. Wethouder HUISMAN wijst erop dat ze de motie spookslaapplaatsen zonder schadeclaims hebben kunnen invoeren. Ze houdt toch
toezegging echt een slag om de arm qua voorzienbaarheid, maar belooft de termijn zo kort mogelijk te nemen.
Raadslid HIN meent dat er toch echt een hele tijd overheen gaat voor je zoiets kunt afbouwen.
Raadslid KIEFT denkt dat ze moeten oppassen met het begrip verstening. In open landschap is het een risico, maar op alle andere plekken moeten we ontzettend voorzichtig zijn met blokkades opwerpen voor de ondernemers, stelt hij. En als je dat wilt

bereiken door conversie af te schaffen maak je volgens hem een hele grote denkfout.

<u>Kader 7</u>: Wij continueren het initiatiefvoorstel van "Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen", aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het 'ja, mits-principe'
Raadslid RAN vraagt, kijkend naar het stuk, hoe bij het inwonersbelevingsonderzoek in juni/juli 2019, toen nog niemand wist wat spookslaapplaatsen zijn, dit al door inwoners kan zijn ingebracht. Wethouder HUISMAN legt uit dat ze toen wel gestart zijn met het onderzoek, maar dat daarna de dorpenronde kwam, en ook bureau IMA is betrokken. Het ophalen van al deze informatie was een doorlopend proces tot eind 2020.
Raadslid LELY is blij dat dit initiatiefvoorstel vanuit de PvdA toen is aangenomen en nu wordt meegenomen als kader.

<u>Kader 8</u>: aanvulling op kader 7, wij gaan actief beleid voeren om de "spookslaapplaatsen" op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen
Raadslid KOOT heeft bij kader 7 nog de vraag of ze vastgesteld beleid over niet verplaatsen van jaar na jaar niet gerealiseerde slaapplaatsen wel opnieuw moeten opvoeren als kader. Wethouder HUISMAN vindt dit een terechte vraag, maar gezien de samenhang met kader 8, om spookslaapplaatsen helemaal te schrappen, lijkt haar dat misschien toch wenselijk. Raadslid KOOT vindt dit een wonderlijke redenering, want dat zou eigenlijk betekenen dat ze alle bestaand beleid eerst weer moeten bevestigen.
Raadslid HIN meent dat dit kader overbodig is omdat er automatisch al een termijn aan een verleende bouwvergunning zit. Als slaapplaatsen dan niet gerealiseerd zijn vervallen ze volgens haar.
Raadslid LELY hoopt dat dit kader overbodig is, maar denkt dat het -om ruis te voorkomen- hiermee in ieder geval goed geregeld is.
Raadslid HIN wijst erop dat de moeilijke gevallen allemaal van vóór 26 juni 2019 waren en soms al jaren lopen. Nieuwe aanvragen voor verplaatsing van spookslaapplaatsen kunnen al niet meer gehonoreerd worden.
Raadslid KOOT meent dat bestemmingsplan gewoonlijk ongeveer 10 jaar mee gaan. Dingen die daarin niet gerealiseerd zijn, worden bij herziening van het bestemmingsplan toch bekeken of ze opnieuw worden opgenomen. Het lijkt haar daarnaast goed dan tevens te bekijken of we die plaatsen nog wel moeten handhaven.
Raadslid KIEFT heeft geen problemen met dit kader. In de toelichting gaat het over afroming. Hij hoort graag, als ze dat gaan doen, wat er dan met die bedden gebeurt.
Wethouder HUISMAN weet niet precies hoe dat te duiden, maar de slaapplaatsen blijven in de bestemmingsplannen staan, als de raad ze er niet uithaalt. Ze denkt dat met afromen wordt bedoeld dat bijv. de helft eruit gehaald wordt. Dit kader zelf gaat over of u de bedden wilt laten staan of ze wilt schrappen, benadrukt ze. Wat raadslid KIEFT betreft mogen ze er helemaal uit, maar wel rekening houdend met de juridische voorzien-baarheid. Hij ziet hier een intrigerend verband met wat de wethouder eerder zei over beddentelling. Misschien wordt dit alsnog nodig.
Raadslid RAN is hier nog niet over uit. Ze voeren nog behoorlijk discussie, want natuurlijk zijn het rechten, en die vertegenwoordigen ook waarde, maar aan de andere kant moet het toch een keer eindig zijn, zijn de afwegingen.
Commissielid RUTTEN raakt in de war door de bijdrage van mevrouw Hin dat dit al geregeld is. Hij hoort graag hoe het precies in elkaar steekt. Wethouder HUISMAN antwoordt dat het niet zo is dat die slaapplaatsen op termijn automatisch verdwijnen. Daar is wijziging van het bestemmingsplan voor nodig. Misschien doelt mevrouw Hin op de 25% regeling? Raadslid HIN weet niet beter dan dat het een uitsterfregeling is, ook voor de slaapplaatsen. Ze vraagt de wethouder dit uit te zoeken en schriftelijk te reageren.
toezegging Wethouder HUISMAN zal het schriftelijk laten bevestigen, maar dat gaat echt over de 25%-regeling, benadrukt ze. Raadslid VAN DE WETERING bevestigt dit. Er gold alleen bij 1 perceel aan de Pontweg een uitzondering.

Raadslid KOOT zit nog met dat kader wat we niet hoeven te benoemen, omdat het staand beleid is. De VOORZITTER raadt haar aan bij de raad een voorstel te doen.
Raadslid KIEFT denkt dat ze zich in de raad tijd kunnen besparen, want de wethouder verzamelt nu informatie, gaat dat uitwerken en komt er straks mee terug. De raad hoeft toch pas te besluiten wanneer die uitwerking komt.
Wethouder HUISMAN waarschuwt, als de raad nu niet beslist waarmee het college verder moet, dat ze dan dingen gaan uitwerken waar de raad misschien niet eens in meegaat. Ze heeft toch echt die richting van de raad nodig. Raadslid KIEFT voelt zich dan toch weer op het andere been gezet, want de wethouder zei in het begin van de avond dat ze alle informatie verzamelt, dan kijkt wat ze ervan gaat gebruiken, en dan met uitwerking komt.
Wethouder HUISMAN benadrukt dat het hele voorstel toch begint met de vraag of de raad kan instemmen met deze kaders. Haar bedoeling was alleen te noteren wat de raad hierbij meegeeft. Als het later tot discussie kan leiden, dan zijn misschien toch besluiten nodig hoe u het wilt hebben, geeft ze mee. Ze wil voorkomen dat we over een paar maanden met een uitwerking van iets komen wat de raad helemaal niet wilde. De VOORZITTER vat samen dat het hier gaat over de richting meegeven.
Raadslid LELY is dan –net als mevrouw Koot- wel benieuwd wat ze doen met kader 7. Over bestaand beleid zouden we niet hoeven te stemmen, lijkt hem. De VOORZITTER raadt aan dat in de route naar de raad te tackelen.
Raadslid HIN brengt ook nog in dat de wethouder het over visie heeft, maar dat dit 15 aparte visies kunnen zijn. De VOORZITTER wijst er nogmaals op dat ze nu in het traject vóór de visie zitten, en dat het om meerderheden voor een bepaalde richting gaat.
Hierna volgt schorsing tot 22.00 uur.

<u>Kader 9</u>: De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
Commissielid RUTTEN hoort af en toe discussies over uitleg van de tekst. Ook hier hoort hij graag hoe de wethouder dit zou opvatten als de raad dit aanneemt. Want regels kun je aanscherpen, maar wat versta je onder ‘reëel agrarisch bedrijf’, en wat onder ‘nevenfunctie’? Wethouder HUISMAN had al gezegd dat ‘reëel agrarisch bedrijf’ duidelijker gedefinieerd moet worden, maar erkent dat ze wellicht ‘nevenfunctie’ daar ook bij moet betrekken.
Raadslid HIN stelt dat ze voor een echt agrarisch bedrijf de gecombineerde opgave als standaard kunnen hanteren, zoals ook de heer Langeveld van LTO al noemde. We moeten het niet ingewikkelder maken dan het is, vindt ze, en als het een jaar wat slechter gaat, moet dat ook kunnen zonder het kamperen bij die boer in gevaar te brengen.
Raadslid VELTKAMP meent ook dat de heer Langeveld daar al duidelijk over was. Hij vraagt of de wethouder daar nog twijfels over heeft. Wethouder HUISMAN antwoordt dat dit kader mede van de kampeerboeren zelf komt. LTO zit in de klankbordgroep en inmiddels ook in de kerngroep daarvan. Ze kunnen daar meedenken hoe dit handen en voeten is te geven.
Raadslid SCHUIRINGA zegt dat dit al eerder is besproken. In de termen ‘nevenfunctie’ en ‘reëel’ zit volgens hem het venijn. Er zijn 3 categorieën boeren te onderscheiden: de hobbyist, de agrariër die met zijn nevenfunctie het hoofdinkomen verdient (maar die wel onder reëel agrarisch bedrijf valt), en de agrariër die met het agrarisch bedrijf zijn hoofdinkomen verdient. Het moet volgens hem dan ook gaan om ‘*volwaardig* agrarisch bedrijf’. De echte kampeerboeren zijn dan naar zijn mening gedekt. De VOORZITTER vermoedt hier het begin van een amendement.
Raadslid KOOT verwijst naar de inspraak vanuit kampeerboeren en LTO op 9 februari jl. Terugkijkend naar de oorsprong van kamperen bij de boer, is dat hier ooit ingesteld als verbreding van bedrijven in de agrarische sector, als toegevoegde waarde door aanvulling op het inkomen. Dat inkomen kan dermate groot zijn dat sommige agrarische bedrijven zonder dat inkomen niet kunnen blijven bestaan. De heer Langeveld heeft volgens haar uitstekend uitgelegd hoe je een hele goede omschrijving hebt van een agrarisch bedrijf,

met die 3 punten. Verder doet het inkomen dan niet zo ter zake, vindt ze. Deze formulering zou ze terug willen zien in het kader. De VOORZITTER vraagt of hier een amendement aan zit te komen. Raadslid KOOT heeft eerst nog de vraag of dat bedoeld wordt met deze formulering. Wethouder HUISMAN bevestigt dat een duidelijke formulering hier belangrijk is. Ze hoort graag of een meerderheid het met mevrouw Koot eens is. Raadslid KOOT verduidelijkt nog dat in de situatie als de boer te weinig verdient hij nu niet meer zou voldoen aan de criteria. Ze denkt dat dit niet de bedoeling kan zijn. Wethouder HUISMAN is met haar eens dat het juist bedoeld is om de agrariër te ondersteunen, maar ze hoort graag of de meerderheid dat ook zo ziet.
Raadslid VELTKAMP is eens met mevrouw Koot dat het om een reëel agrarisch bedrijf gaat en niet of er iets verdiend wordt. Die inkomenstoets kan er wat hem betreft af.
Commissielid RUTTEN geeft aan zich hier ook wel in te kunnen vinden. Wat het CDA betreft hoeven de neveninkomsten er niet per se in te staan. In het bestemmingsplan staan al prima regels voor kamperen bij de boer, en die hoeven niet verder aangescherpt. Hij beseft wel dat deze discussie al lang loopt, en dat ze niet echt op een handhaafbaar criterium lijken te komen. Hij weet niet of ze daar nu wel uit gaan komen, of dat ze er misschien meer tijd in moeten steken.
Het lijkt raadslid HIN dat ze het eigenlijk wel eens zijn. Werken met standaard bedrijfseenheden lijkt haar het makkelijkst.

<u>Kader 10</u>: Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.

amendement

Raadslid ZEGEREN licht het CDA-**amendement toe: "Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten"**
Strekking is, ondanks de trechter, de worsteling dat we vooruit willen lopen, zegt hij. Hij wil misverstanden voorkomen, want het moet straks als ze gaan stemmen wel duidelijk zijn, dat dit dient ter voorbereiding van de uitwerking. Met dit amendement wil het CDA de wens duidelijk maken dat dagtoeristen welkom zijn, maar niet allemaal met de auto. Hij hoort graag later van de wethouder of dat uitvoerbaar, of enigszins haalbaar is.
Hiermee probeert de heer Zegeren iets te betekenen voor Texel, vanuit de insteek dat het dan wel een beetje druk is op Texel, maar vooral op de wegen.
Raadslid RAN lijkt het lastig in te zetten op promotie voor dagtoerisme, maar met thuis laten van de auto. Hij ziet niet hoe ze dit praktisch kunnen realiseren. Raadslid ZEGEREN tracht nu juist het principe te verwoorden dat hij vindt dat er te veel blik naar Texel komt. Hij hoort graag of de organisatie er heil in ziet, en refereert aan het bord "Welkom op Texel, maar… wij zijn niet berekend op snelverkeer". Het moet toch mogelijk zijn een signaal af te geven dat men als persoon van harte welkom is, maar de auto en ook de camper wat vaker moet laten staan.
Raadslid LELY zegt dat zij natuurlijk ook niet iedereen met de auto heen en weer wil laten crossen, maar hij ziet bijv. ook mensen uit Amsterdam die een dagje naar Texel komen om naar het strand te gaan. Hij weet niet hoe de heer Zegeren dat wil regelen. Raadslid ZEGEREN zegt dat het daar nu niet om gaat. Het college moet dat juist met de organisatie uitwerken. Raadslid LELY vindt dat hij wel mag zeggen dat hij zeer benieuwd is hoe je dat zou willen oplossen. Hij snapt goed wat de heer Zegeren wil, en vindt dat sympathiek, maar hij ziet niet hoe de wethouder dat gaat uitvoeren, o.a. met een oplossing in Den Helder voor het parkeren. Raadslid ZEGEREN denkt dat er meer zaken zijn waar Den Helder last van heeft, en er wordt ook al over oplossingen gedacht, weet hij. Hij hoort graag van het college. De raad kan beter vragen dan oplossingen aandragen, stelt hij.
Raadslid SCHUIRINGA kan de heer Zegeren op een punt alvast feliciteren: TESO is al een aantal jaren bezig met vergunning voor een meer-verdiepingen parkeergarage naast de aanlegsteiger.
Raadslid RAN brengt in dat de VVD het idee heeft een amendement in te dienen bij dit onderwerp. Zij zien dat toeristen die Texel voor een dag bezoeken, wel onze voorzieningen gebruiken, maar er niets voor betalen. De fractie vindt heel logisch dat

dagjesmensen meebetalen voor de voorzieningen. In november 2019 hebben ze het college gevraagd advies uit te brengen over toeristenbelasting voor dagjesmensen. De heer Ran hoort graag wat de stand van zaken is. Wethouder HUISMAN vindt dit een terechte vraag. Door omstandigheden is dat besluit van november 2019 nog niet opgepakt (gebrek aan ambtelijke capaciteit, corona, en verschillende losse zaken die opgepakt moesten worden). Het komt voor op de uitvoeringsagenda, maar ze willen nu eerst de visie klaar maken. Oorspronkelijk was het plan dat die in juni zou komen, met de uitvoeringsagenda erbij, waar dit ook op voorkomt. Dat zal waarschijnlijk iets uitlopen.
Raadslid KIEFT is benieuwd. Het gaat hier om de eventuele drukte die we ondervinden van dagtoeristen. Dat wil je reguleren naar waar ze overlast bezorgen. Heel raar vindt hij dan dit kader waarmee je alleen maar de mogelijkheid creëert om ze te weren. Wethouder HUISMAN wijst erop dat dagtoeristen geen verblijfsaccommodatie hebben. En aangezien wel de wegen, parkeervoorzieningen en (fiets)paden gebruiken vraagt men, met de drukte die daar ervaren wordt, om een kader om dagtoerisme niet te stimuleren. Je kunt die drukte natuurlijk ook opvangen door fietspaden te verbreden en parkeervoorzieningen te verbeteren, maar dan ben je wel weer een paar jaar verder, legt ze uit.
Raadslid KIEFT vraagt of het college een beeld heeft van de relatie met evenementen. Hij denkt dat daar veel dagjesmensen op af komen. Wethouder HUISMAN ziet daar vaak toch het beeld dat men er bijv. een weekend van maakt. Dat zou je kunnen stimuleren. En dat is ook al reden om te kiezen voor spreiding van evenementen in voor- en naseizoen, geeft ze mee.
Raadslid LELY constateert dat het eiland kennelijk zeer aantrekkelijk is. Hij weet niet hoe we dat gaan beïnvloeden. Het viel hem op dat er staat: niet *verder* stimuleren en promoten. Vraag is dan wie daar dan al mee bezig was. Wethouder HUISMAN beaamt dat het woord ‘verder’ hier inderdaad overbodig is. Ze neemt dit mee.

toezegging

Raadslid KOOT meent dat door de VVV al een aantal jaren niet meer op dagtoerisme wordt ingezet. Ze hoopt dat de heer Ran met haar eens is dat we toch in een vrij land leven, waar iedereen mag gaan en staan waar men wil. Ze heeft er dan ook heel veel moeite mee de dagtoerist een heffing op te leggen. Dat doet haar zelfs denken aan een kaartje kopen voor een pretpark. Dat willen we toch juist niet, meent ze. Ze is wel met de heer Kieft eens dat ze zich niet zozeer moeten verdiepen in het weren van dagjesmensen, maar meer moeten kijken hoe het zo goed mogelijk bij ons eiland aansluit.
Raadslid RAN begrijpt wel wat mevrouw Koot zegt, maar hoort graag of ze het dan niet oneerlijk vindt dat iemand die een nachtje blijft slapen wél bijdraagt aan alle voorzieningen en iemand die overdag komt niet. Raadslid KOOT is van mening dat dagtoeristen toch heel vaak iets meenemen en iets besteden. Ze vindt het niet passend om er op deze manier een pretpark van te maken.
Raadslid ZEGEREN wijst erop dat we daar ook in het verleden al voor zijn gewaarschuwd. Het eiland is mooi, en we hebben ons best gedaan (werelderfgoed), stelt hij. En nu hebben we alleen maar te maken met de gevolgen, zonder dat we actief acquisitie plegen. Hij denk dat dit een kwestie is van falen in de communicatie. Hij mist bijv. bij fietsende groepen duidelijke regels. En ook heb je tegenwoordig te maken met fietsen met verschillende snelheden e.d. Vraag is hoe je dat gaat reguleren. Het lijkt hem goed eens te praten met al die promotie-organisaties over de veranderende trends, zoals het beschouwen als overloop van de Zaanse Schans, en allerlei filmpjes en TV-programma’s waar Texel aantrekkelijk in naar voren komt. Hij wil zich wel indekken, maar nog niet vastleggen op dit punt.
Raadslid VAN DE WETERING weet dat bij de andere Waddeneilanden een bedrag voor de eerste dag/nacht in het bootkaartje zit. Hier werkt TESO niet aan mee, maar misschien wel als we een extra poortje neer gaan zetten. Ze ziet het niet als toegang tot Texel als pretpark, maar als ondersteuning voor het gebruik van de faciliteiten, waarmee je bijv. meer parkeerplaatsen en bredere fietspaden kunt aanleggen.
Raadslid SOYER wijst erop dat de toeristenbelasting op €2,25 zit. Hij hoopt dat ze toch niet zoveel poespas gaan maken om van dagtoeristen ook een bedragje te innen.
Raadslid VELTKAMP stelt dat een gastvrij eiland is waar iedereen welkom is. Dat moeten

we wel een beetje praktisch houden, vindt hij. Hij zou ook niet willen dat eigen kinderen die van de overkant op bezoek komen dan geld terug zouden moeten vragen. Raadslid VAN DE WETERING merkt op dat je daarvoor de Texelkaart weer kunt invoeren. Raadslid HIN waarschuwt niet te discrimineren.

Raadslid ZEGEREN heeft ook geen behoefte aan meer wet- en regelgeving, maar noemt als voorbeelden de files als de boot leegloopt, of als er een bijzondere vogel is gezien. Hier zou je toch wel iets kunnen regelen met betere parkeerplekken en beter vervoer. En ook is iedereen op te roepen, ben je op de plek, laat je auto/camper dan staan. We zijn gastvrij, maar kunnen best een beetje begrip vragen, erom te denken, ook voor de natuur en de medegasten.
Raadslid LELY legt voor of de heer Zegeren dan wil instellen dat je met campers van bepaalde grootte hier niet meer zou mogen rondrijden. Terwijl de heer Zegeren bij het vorige voorstel juist zegt dat hij niet met oplossingen wil komen. Dat klinkt leuk maar werkt volgens de heer Lely niet. Raadslid ZEGEREN merkt op dat ze hier voor de Texelaar zitten. Hij is geen deskundige, maar kan wel dingen aandragen. Raadslid LELY is ook voor de Texelaar, maar mag van mening verschillen, neemt hij aan.

Kader 11: Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV)
Zie boven. Raadslid VELTKAMP benadrukt dat ze bezig zijn met kaders stellen en niet met uitwerking.
Raadslid KIEFT denkt dat ze niet alleen moeten aanmoedigen, maar ook faciliteren en dus ook investeren. Hij vraagt waar de wethouder hierbij aan denkt. Wethouder HUISMAN vindt het moeilijk of ze verder moeten gaan dan aanmoedigen. Ze kunnen in de uitwerking natuurlijk wel kijken wat ze hiermee doen. Raadslid KIEFT vindt dat we moeten zorgen iets anders aan te bieden. Wethouder HUISMAN is wat voorzichtiger. Ze durft bijvoorbeeld nog niet aan gratis OV te denken, maar laat de raad vrij er verder in te gaan. Sommige mensen vinden dagtoerisme vervelend. Het is een dynamisch verhaal, waarmee je verder kunt gaan als aanmoedigen niet blijkt te helpen, stelt ze.
Raadslid KOOT vindt dit een heel belangrijk kader. Ze denkt dat ze hier mee aan de slag moeten en een en ander moeten gaan faciliteren. Ze zou dan wel aan dit kader willen koppelen dat het op Texel rondrijden in allerlei gemotoriseerde voertuigen ook beperkt moet worden.

Kader 12: marketing en promotie moeten uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden
Raadslid KIEFT vindt dit heel vrijblijvend. Het voegt weinig toe aan kaderstelling, meent hij.
Raadslid LELY denkt er ook zo over, want *alle* moet uitgaan van de Texelse kernwaarden.

Kader 13: Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.
Raadslid KIEFT vraagt of er enig idee is hoe groot die groep nog is. En of die groep hier nog steeds terecht kan, nu de toeristenbelasting €2,25 per nacht is geworden. Wethouder HUISMAN antwoordt dat de VVV die cijfers bijhoudt. Daar blijkt een mooi evenwicht in te
toezegging zitten. Ze kan de raad die cijfers doen toekomen. Over toeristenbelasting is overigens gebleken dat mensen zich daar niet door laten leiden als ze een bestemming zoeken. En landelijk gezien zit Texel met dit tarief aan de onderkant.
Raadslid KOOT vraagt of dit eigenlijk niet over het profiel van de toeristen gaat. Op deze schriftelijke vraag was het antwoord dat de raad dit bepaalt. Ze wil dan weten of ze het hier dan vorm gaan geven. Wethouder HUISMAN denkt dat zo'n profiel maken taak van de VVV is. Die hebben verfijnde modellen om allerlei segmenten van gasten te onderscheiden en daar echt hun marketingstrategie op ontwikkeld.

Raadslid KOOT schrikt daarvan. Ze denkt dat het heel bepalend is voor de ontwikkeling van Texel welke gasten we ontvangen, uit welke segmenten. De VVV zegt dat het beste is op mensen met dikke portemonnee te richten, maar mevrouw Koot weet niet of dat wel past bij de kernwaarden van Texel. Wethouder HUISMAN zegt dat mevrouw Koot niet hoeft te schrikken. De VVV hanteert juist een heel evenwichtige verdeling over de segmenten, zij richten zich zeker ook op de toerist met kleine portemonnee. Raadslid KOOT las in het verslag van de klankbordgroep toch echt dat de VVV onomwonden voorstelt in te zetten op het rijkere segment. Wethouder HUISMAN herkent zich hier niet in. Zie ziet graag dat verslag, en kan daarop reactie van de VVV aan de raad geven. Raadslid KOOT wil los daarvan weten wie gaat bepalen op welke categorieën Texel zich richt. Wethouder HUISMAN antwoordt dat de VVV daarvoor is aangewezen, en dat die zich op alle verschillende doelgroepen richt. Ze vindt dat ze dit ook bij de VVV moeten laten.
Raadslid HIN vindt dit net als mevrouw Koot een beetje zorgelijk. Texel moet niet een eenzijdig 'yuppeneiland' worden, stelt ze.
Raadslid LELY denkt dat wie bepaalt wie er komt, ook deels door de ondernemers zal komen. Natuurlijk willen wij ook ruimte bieden aan mensen met smalle beurs, maar ook voor mensen met allerlei verschillende vragen. Dat maakt het eiland juist leuk en gevarieerd, en houdt het aantrekkelijk. Hij is wel blij met het antwoord van de wethouder.
Raadslid VAN DE WETERING ondersteunt dit kader. Ze denkt dat er voldoende argumenten zijn dat het eiland voor iedere beurs bereikbaar moet zijn. En ondernemers moeten erop letten dat ze prijs/kwaliteit op orde hebben.

De VOORZITTER constateert dat ze niet alles af krijgen vanavond. Hij legt 3 opties voor om de vergadering te vervolgen: de resterende moties, amendementen en nieuwe kader rechtstreeks naar de raad van 18 maart doorschuiven, morgenavond (4 maart) de vergadering vervolgen, of dinsdag 9 maart. Hij inventariseert de voorkeur per fractie.
VVD kiest rechtstreeks naar 18 maart, GroenLinks heeft voorkeur voor 9 maart (na de besloten vergadering), Texel 2010 kiest 9 maart of 4 maart, voor het CDA mogen de moties e.d. rechtstreeks naar 18 maart, D66 kiest ook voor 18 maart, of anders 9 maart, Texels Belang kiest voor 18 maart, en ook PvdA noemt 18 maart.
Raadslid KIEFT waarschuwt dat met doorschuiven naar 18 maart een heel omvattend amendement tussen wal en schip zal vallen. Hij hoopt dat ze elkaar wel fair blijven behandelen. Raadslid VAN DE WETERING geeft aan dat hij daar wel een punt heeft, en ook de andere fracties hebben begrip voor dit verzoek. Fractie Koot was nog niet aan de beurt geweest. Ze heeft, gezien de interruptie van de heer Kieft, ook voorkeur voor 9 maart.
De besloten vergadering op 9 maart begint om 16.30 uur live in de raadszaal, en duurt tot 17.30 of 18.00 uur. Het lijkt raadsgriffier DE PORTO praktisch om de sessie van vanavond digitaal te **vervolgen op 9 maart om 19.30 uur. *Allen akkoord***.

6. **Rondvraag** – *geen*.

7. **Sluiting** - De VOORZITTER dankt allen voor de inbreng en sluit de vergadering om 23.10 uur.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadscommissievergadering van [dd-mm-jjjj] ,

De griffier,

Behandelvoorstel raadscommissie 3 maart

In overleg met uw voorzitter

Om te zorgen dat alles wat met elkaar te maken heeft ook tegelijkertijd aan bod komt, is een ordening gemaakt, waarbij aansluiting is gezocht bij de kaders zoals door het college voorgesteld.
Dat leidt tot de volgende volgorde van behandeling van de Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan:

1	Kader: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
2	Kader: Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
3	Kader: Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
4	Kader: Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
	(bij 2.3 en 2.4) **Amendement Fractie Koot**: Logies & ontbijt: iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer
5	Kader: Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
	Amendement D66: Elk bed telt
6	Kader: Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
	Amendement Fractie Koot: Regengaan verstening
7	Kader: Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.
8	Kader: Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
9	Kader: De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
10	Kader: Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
	Amendement CDA: Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten
11	Kader: Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).
	Amendement CDA: De camper blijft op de camperplaats
12	Kader: Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
13	Kader: Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.
14	(nieuw kader) **Amendement Fractie Koot**: Concentratiegebieden handhaven
15	**Amendement GroenLinks en het CDA:** Visie op toerisme: T.E.x.E.L.
16	**Motie Texel 2020**: Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden
17	**Motie D66**: Openbare en toegankelijke registratie van bedden
18	**Motie CDA**: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
19	**Motie CDA**: Praat ook met een boer
20	Dan **het gehele voorstel inhoudelijk**.

Voor de duidelijkheid (en na vragen hierover): tijdens de raadsvergadering zal **elk kader apart in stemming** worden gebracht.

Raadscommissie

Dossiernummer	381
Extern Zaak ID	2912275
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 maart 2021
Agendapunt	2
Titel	Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel (vanaf punt 14)
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	H. Huisman
Aanleiding	Coalitieprogramma

Bijlagen
Amendement GroenLinks en CDA Visie op toerisme
Behandelvoorstel raadscommissie 3 maart 2021
Amendement Fractie Koot Verstening verminderen
Amendement Fractie Koot Concentratiegebieden handhaven
Amendement D66 Elk bed telt
Amendement Fractie Koot Logies & ontbijt - iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer
Amendement CDA Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten
Amendement CDA De camper blijft op de camperplaats
Motie Texel 2010 Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden
Motie D66 Openbare en toegankelijke registratie van bedden
Motie CDA Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
Motie CDA Praat ook met een boer
(nieuw) Fractie Koot Amendement Kamperen bij de boer - bedrijfsverbreding en 3000 slaapplaatsen handhaven
(nieuw) Fractie Koot Motie Aanpassing regeling Kamperen bij de boer - dat doen we met de sector
Ter informatie: RIB plan van aanpak Toeristisch Toekomstplan d.d. april 2019
Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan - AANGEPAST n.a.v. commissie 3 maart jl.
Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel - versie 20 januari
Rapportage inwonersonderzoek Texel
Advies - Toeristisch Toekomstplan Texel
Aanvulling (2 feb. 2021) - Oplegger college bij rapport Thuis-Texel-Thuis

Aanvulling (2 feb. 2021) - Rapport Thuis-Texel-Thuis van IMA
Aanvulling (2 feb. 2021) - Verslag klankbordgroep - 26 januari 2021
Concept-raadsbesluit - Toeristisch Toekomstplan Texel

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	12 januari 2021
Raadscommissie	9 februari 2021
Raadscommissie	3 maart 2021
Raadscommissie	**9 maart 2021**
Raadsvergadering	18 maart 2021

Toelichting

In het coalitieakkoord “Balans Brengen” van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.

In de afgelopen periode is er al veel onderzocht en hebben vele gesprekken plaatsgevonden. Ook is door bureau IMA een longread gemaakt waarin een profilering, het zogenaamde Marketing Landscape, voor Texel wordt voorgesteld. De uitkomsten uit de longread krijgen een plek in het Toeristisch Toekomstplan. Ter informatie is het concept van de longread toegevoegd.

In deze richtinggevende notitie worden de belangrijkste onderwerpen en kaders weergegeven welke als basis zullen dienen voor het op te stellen Toeristisch Toekomstplan. In deze notitie vragen wij vooral uw aandacht over het proces en de genoemde kaders. U kunt bij de kaders zelf nog zaken toevoegen of wijzigen (via amendement).
Als alles volgens planning verloopt kan het Toeristisch Toekomstplan rond de zomer van dit jaar afgerond worden.

Voorgesteld besluit

Gemeente Texel

.txl

GROEN LINKS TEXEL

CDA

Amendement

bij het voorstel Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Bijlagen

1	Nieuwe tekst Hoofdstuk 4

Visie op toerisme: T.E.x.E.L.

TOERISME en ECONOMIE in balans met ECOLOGIE en LEEFBAARHEID

Het college heeft goed voorwerk geleverd; heeft veel informatie opgehaald bij de bevolking en bij stakeholders, maar we vinden dat de vertaling daarvan in Hoofdstuk 4 getuigt van te weinig gevoel van urgentie en te weinig visie. Wij willen dat ook de komende generaties Texelaars goed kunnen leven *van* en leven *met* het toerisme. Dat betekent dat we NU moeten zorgen dat duidelijk wordt hoe de grenzen aan de groei tot stand komen, op welke wijze de beheersing van de overlast wordt geregeld, draagvlak wordt behouden en op welke wijze het bewaken van de kernkwaliteiten van Texel wordt geregeld. Dit alles op een zodanige wijze dat de raad de 'hand aan de kraan heeft'. En dit vraagt kaders over *Meten en Weten*.

Toelichting

We misten in het voorstel van het college de juiste volgorde waarin volgens ons dingen moeten gebeuren: Op basis van alle door het college verzamelde informatie is het nodig eerst de richting **(missie**) te bepalen waarin we willen bewegen, daarna is het nodig de knoppen te benoemen waaraan kan en moet worden gedraaid (**visie**). Van daaruit volgen **beleidsdoelen**, waarbij **kaders** worden gegeven (voor hoe we de doelen gaan bereiken). Dit alles heeft geleid tot de opstelling van een **geheel nieuw Hoofdstuk 4: Missie, visie, doelen en kaders**. Met dus ook een geheel nieuwe set *kaders*, waarbij geldt dat de meeste 'oude' kaders wel terug te vinden zijn, al dan niet aangepast/aangescherpt:

Oude kaders 7 en 8 → bij kader 3b
Oude kaders 2, 3, 4, 5 en 9 → bij kader 4
Oud kader 11 → bij kader 5

Oud kader 6 → bij kader 6 Besluit

1. **t.a.v. de Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan:**

Hoofdstuk 4 geheel te vervangen door het nieuwe Hoofdstuk 4 (klik hier)

2. Beslispunt 2 van het concept-raadsbesluit geheel te vervangen door het volgende:

In te stemmen met de volgende kaders (inclusief de toelichting daarop zoals opgenomen in Hoofdstuk 4):
Kader 1: Uitwerking, vorm en grondigheid van alle beleidsvoorstellen
Kader 2: Ruimte voor de kleine beurs
Kader 3a: Nulmeting als eerste noodzakelijke stap
Kader 3b: Ontgunnen niet gebruikte/ slapende/ spookbedden
Kader 4: Vaststellen definitief plafond aantal bedden
Kader 5: Mobiliteit op eilandschaal
Kader 6: Bescherming van het natuurlijke kapitaal van Texel
Kader 7: Druktemonitor
Kader 8: Evenwichtige verdeling van lusten en lasten ter behoud van draagvlak
Kader 9: Vreemd geld ondermijnt draagvlak en dat moet voorkomen worden

3. Beslispunt 3 toe te voegen:

3. Op korte termijn een aangepast tijdpad ontvangen (zoals o.a. opgenomen in Hoofdstuk 5) voor de zorgvuldige uitwerking van de 9 kaders zoals beschreven in Hoofdstuk 4 (waarbij het eerste kader de andere 8 'overkoepelt')

Hoofstuk 4 Missie, visie, doelen en kaders

Grenzen aan de groei

Er ligt nu een schat aan informatie op tafel. Uit de gedane inventarisatie van gegevens, knelpunten, ervaringen en meningen van vele betrokkenen blijkt dat Texel op dit moment op een belangrijk kruispunt staat. Texel heeft waarschijnlijk de afgesproken grens van 45.000/47.000 bedden inmiddels bereikt en we weten niet hoever we er feitelijk al overheen zijn door ontwikkelingen in bijvoorbeeld de B&B. De ervaring van overlast bij de inwoners neemt toe.
Het is hoog tijd dat we de bovengrenzen beter gaan definiëren EN gaan bijsturen op ongewenste effecten van het toenemende toerisme. Texel moet voldoende veerkrachtig blijven, ook in de toekomst. Maar daartoe is ook van belang dat we een goed instrumentarium creëren waarmee we vinger aan de pols of hand aan de kraan kunnen houden: **aan welke knoppen willen we kunnen draaien**?

Hoe zijn we gekomen waar we nu zijn?
Het toerisme is de economische kurk waar het eiland op drijft. Vroeger leefden Texelaars van de zee (vis, zeewier en jutten), van meeuweneieren en schapen en wat kleinschalige landbouw. De VOC-tijd was voor een klein deel van Texel een bloeiperiode maar ook dat hield op. Texel was in de 18e en 19e eeuw een arm eiland.

Toen kwam begin twintigste eeuw de badgast. En na de weer groeiende welvaart door herstelprogramma's na WO2 ontstond in de 50'er jaren ruimte voor vakanties, eerst in eigen land en later naar verder, het massatoerisme was geboren en Texel bleek "het gouden boltje". De toerist kwam en komt af op het natuurlijke kapitaal dat Texel blijkt te hebben.

Inmiddels hebben tenminste drie generaties Texelaars hun brood verdiend "aan de toerist". Er zijn -gelukkig- vroegtijdig door de Gemeenteraad ruimtelijke kaders gesteld -op aangeven van een generatie jonge ondernemers- in de vorm van zonering, beddenplafond, geen hoogbouw, en doelgerichte aanpassing in het landschap om meer toeristen te kunnen 'bergen" (bijvoorbeeld het Krimbos).

Van die kaders heeft Texel gigantisch geprofiteerd. En er zijn tenminste drie collectieve modellen gegroeid (VVV, TESO en De Krim) waar we veel van kunnen leren omdat daaruit blijkt dat collectiviteit op eilandschaal loont.

Ook is de laatste 10-20 jaar duidelijk geworden dat er wel degelijk grenzen aan de groei zijn. De ruimtelijke kaders zijn aangevuld met de 7 kernwaarden van Texel, een hele belangrijke stap in de bewustwording dat het natuurlijke kapitaal inclusief het eilandkarakter zorgvuldig beschermd maar ook doorontwikkeld moet worden. De Texelse bevolking ervaart toenemende last van de toeristische drukte. Ook werd duidelijk dat het toerisme een kwetsbare en snel veranderende markt is waar voortdurend moet worden ingespeeld op trends en behoeftes van de doelgroepen. Dankzij Texels ondernemerschap is dat tot nu toe goed gelukt. In de huidige situatie is echter het risico van een nieuwe *tragedie van de meen*t (zie voetnoot 1) levensgroot aanwezig: dan leiden beslissingen van individuele ondernemers tot schade voor de toekomst van de gemeenschap.

4.1 Missie

Dit leidt tot de volgende missie (waarom doen we dit)[2]
Missie: Het toerisme moet ook voor de komende generaties Texelaars (inwoners en ondernemers) substantieel bijdragen aan een goed en leefbaar bestaan voor allen.

Deze missie leidt vervolgens tot de volgende ***visie*** en een antwoord op de vraag: aan welke knoppen kunnen en willen we draaien?

De gemeenteraad staat voor het collectieve korte- en langetermijnbelang van alle Texelaars en moet -gegeven de missie- daarom in beleid de randvoorwaarden verankeren die nodig zijn om ook de komende generaties Texelaars te kunnen laten leven van en met het toerisme.

De visie: T.E.x.E.L.
In een korte leus samengevat, is dit de visie die wij willen realiseren:
TOERISME en ECONOMIE in balans met ECOLOGIE en LEEFBAARHEID en dat is afgekort **T.E.x.E.L.**

[2] Tragedy of the commons: de spanning tussen individueel (ondernemers)belang en het collectieve belang, zie bijv. https://www.wikiwand.com/nl/Tragedie_van_de_meent En dit raakt weer het draagvlak voor het toerisme.

Dat kan alleen als het natuurlijk kapitaal en het eilandkarakter adequaat worden beschermd met voldoende ruimte voor doorontwikkeling en er voldoende draagvlak blijft.
Wij gaan daarom nu beleid doorlichten c.q. maken c.q. aanscherpen gericht op:

- Meten is weten. Alleen door goede dataverzameling en continue monitoring kunnen we op verantwoorde wijze de hand aan de kraan houden en sturen op effecten van beleid
- Inventariseren van alle "beddenruimte" en regelingen die hieraan raken en daarna vaststellen of/welke ontwikkelruimte voor (toeristische) nieuwbouw/expansie er dan nog is en wat we daarmee willen en hoe de hand aan de kraan gehouden kan worden
- Bescherming van de leefomgevingskwaliteit voor de Texelaars
- Een reële verdeling van lusten en lasten tussen Texelaars en toeristische sector
- Adequate aanpak van een goed, fijnmazig en frequent vervoersaanbod zodat overlast van de auto's vermindert
- Ondernemersvrijheid en (zelf)regulering binnen de toeristische sector

In deze tekst wordt het begrip 'toeristische sector' gebruikt. Deze sector bestaat uit diverse soorten bedrijven: onder meer gericht op overnachting, op evenementen, op horeca, kamperen bij de boer, toeristische uitjes et cetera.
In deze sector zitten dus alle stakeholders die leven van het toerisme. Welke van deze stakeholders bij specifieke beleidsvoorbereiding en evaluatie worden betrokken, is steeds een keuze die afhankelijk is van het onderwerp en moet expliciet worden gemotiveerd.

4.2 Kaders

Deze missie, visie en beleidsdoelen leiden tot de volgende **richtinggevende kaders voor de eerstvolgende 5 à 10 jaar,** waarbij voor elk kader geldt dat dit in principe, op basis van goede monitoring en doel-evaluatie en rekening houdend met de vereiste voorzienbaarheid kan worden bijgesteld op basis van nieuwe data en/of nieuwe inzichten.

Om te voorkomen dat bij elk kader een hele lijst opsommingen komt, hier allereerst een kader met betrekking tot de uitwerking van alle overige kaders.

Thema: Algemeen, van toepassing op de uitwerking van alle (volgende) kaders

Kader 1: Uitwerking, vorm en grondigheid van alle beleidsvoorstellen

1. komen tot stand in intensief overleg met betrokken stakeholders (liever iets te ruim dan te krap geselecteerd)
2. worden integraal benaderd, dus in samenhang met andere beleidsdomeinen
3. dragen waar van toepassing bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente
4. bevatten heldere doelen die meetbaar zijn
5. bevatten afspraken over monitoring van de beoogde effecten in openbare toetsbare data
6. leggen heldere evaluatiemomenten vast in de tijd, waarbij stakeholders stelselmatig worden betrokken
7. bevatten een zorgvuldige afweging van de noodzakelijke voorzienbaarheid
8. houden ruimte voor ondernemersvrijheid en -verantwoordelijkheid
9. bevatten afspraken over benodigde handhavingscapaciteit
10. bevatten een financiële paragraaf met opgave van de benodigde investeringen en exploitatiebudgetten en dekkingsvoorstellen daarvoor
11. bevatten waar nodig een inschatting van mogelijke toekomstige effecten op de gemeentelijke begroting en hoe daar mee om te gaan.

Thema: Toeristisch doelgroep management

Kader 2: ruimte voor de kleine beurs

De expertise m.b.t. de toeristisch vraagkant en daarmee samenhangend doelgroep management ligt bij de stakeholders; de gemeenteraad geeft op dit punt slechts één kader mee, n.l. dat **er ruimte moet blijven voor mensen met een kleine beurs om op Texel vakantie te kunnen houden**.
Dit is ingevuld door de beschikbare capaciteit bij kamperen bij de boer (waarbij onder kader 4 nog discussie plaats kan vinden over al dan niet vergroting van het aantal bedden voor deze categorie en over wat er verder naar de mening van de gemeenteraad nog nodig is om te zorgen dat er ruimte blijft voor toeristen 'met een kleine beurs'.)

Thema: Verblijfsaccommodaties
Kader 3a en3b: Meting en beheersing van het aantal bedden.

Kader 3a: Nulmeting als eerste noodzakelijke stap
Als eerste moet er werk worden gemaakt van een volledige en transparante nulmeting van het werkelijk aantal beschikbare planologische bedden, al dan niet slapend en al dan niet spokend en alle overige bedden (dus ook B&B + passantenhaven + bruine vloot + kamperen bij de boer + stolpenregeling + vrijkomende agrarische bebouwing + … ?) dat daadwerkelijk voor overnachting van toeristen wordt of kan worden geëxploiteerd. Wat is er nu precies en wat kan er nog komen binnen bestaande regelgeving of dankzij ontbreken daarvan? Daarbij wordt ook het verschil tussen de normtelling en het potentieel aantal extra bedden in de (grotere) vakantiehuizen getalsmatig inzichtelijk gemaakt.
Deze nulmeting wordt zodanig opgezet dat het aantal bedden en de eventueel nog beschikbare ruimte in één oogopslag voor alle betrokkenen zichtbaar is.

Ook wil de gemeenteraad hierbij een volledige inventarisatie van het gehele regelkader dat bestaat voor het bouwen, vergroten, en/of exploiteren van toeristische accommodaties waarbij in één oogopslag zichtbaar wordt waar aanvullende regelgeving nodig is om het totale beddenplafond te beheersen.

Het resultaat vormt de feitelijke basis voor uitwerking c.q. aanscherping van beleid in de andere kaders.

Tijdpad bij dit kader (nulmeting plus regelkader)
De opdracht tot een nulmeting staat al in het coalitieakkoord verwoord en in de gemeenteraad is meermalen verbazing uitgesproken waarom die telling maar niet wordt geleverd. Dit moet nu afgerond worden. En daarom verbindt de gemeenteraad aan dit kader een concreet tijdpad:
Uiterlijk in de raadsvergadering van 12 mei 2021, of zoveel eerder als mogelijk, wil de gemeenteraad deze nulmeting + de inventarisatie van het gehele regelkader ter vaststelling voorgelegd krijgen.

Kader 3b: Ontgunnen niet gebruikte/ slapende/ spookbedden
Als vervolg op 3a wordt effectief beleid ontwikkeld om de niet daadwerkelijk geëxploiteerde bedden (dus incl. de spookbedden) te ontgunnen, rekening houdend met bestaande rechten, en deze weer toe te voegen aan de gemeentelijke voorraad zodat deze kunnen worden ingezet voor innovatie en ontwikkeling in de sector.

Kader 4: Vaststellen definitief plafond aantal bedden
Op basis van de resultaten van 3a en 3b weten we wat er *is* en wat er *nog kan komen* aan bedden en welke gaten er nog zitten in het gehele regelkader. De gemeenteraad wil een analyse voorgelegd krijgen hoe het resultaat van de nulmeting uit kader 3a kan worden ingepast in de 45.000 (of een ander goed onderbouwd totaalplafond omdat er immers andere categorieën aan worden toegevoegd zoals B&B).
Het is daarnaast belangrijk dat er duidelijkheid komt over het maximum van 47.000 dat ook nog circuleert in beleid en er komt een uitspraak over het aantal bedden dat beschikbaar moet blijven voor mensen met een kleine beurs (zie **kader 2**).

Dit resulteert in een voorstel aan de gemeenteraad waarin een definitief plafond voor het totaal van alle bedden wordt vastgesteld. Daarbij wordt aangegeven:
- hoe wordt omgegaan met eventuele onzekerheden binnen dit nieuwe plafond, inclusief regelkader
- hoe de monitoring gaat plaatsvinden (‘de hand aan de kraan’)
- hoe het regelkader er uit zal zien om de mogelijk nog vrije ruimte binnen het plafond in te zetten voor innovatie en vernieuwing.

Als voorbeeld ter uitwerking: Het potentieel van de B&B sector is ca 6000 woningen x 6 bedden is 36.000 bedden. Niemand verwacht dat dit potentieel volledig tot ontwikkeling komt. Wel is regulering belangrijk: hoe verhoudt de B&B ontwikkeling zich bijvoorbeeld tot de concentratiegedachte?

Is het mogelijk bij een vergunningstelsel voor B&B de groei te maximaliseren? (dat zal toch wel moeten, maar hoe?) en: kun je ook differentiëren in soorten woningen die verhuurd mogen worden, zodat je mogelijk ook een effect zou kunnen creëren op de beschikbaarheid van woningen voor starters/seizoenspersoneel et cetera? (En: wat kunnen we leren van recente regelgeving in andere overbelaste toeristische gebieden in Europa, zie bv de Balearen of andere Spaanse regio's?)

Thema: Mobiliteit

Kader 5: Mobiliteit op eilandschaal
Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen. Eenmaal op Texel aangekomen wordt de verblijfsgast aangemoedigd zowel door de gemeente als door de toeristische sector om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (per fiets, te voet, elektrisch vervoer of via OV).

Tijdpad bij dit kader
De gemeente neemt het initiatief om tot een concreet plan te komen met stakeholders. Dit plan moet in de zomer van 2023 operationeel zijn, met een eerste pilot in zomer 2022. Het college overlegt een voorstel daartoe aan de gemeenteraad bij de behandeling van de Programmabegroting 2022.

Thema: Bescherming van het natuurlijke kapitaal van Texel

Kader 6: Er komt een nulmeting en daaropvolgende monitoring van de kwaliteit en weerbaarheid van het natuurlijke kapitaal van Texel.
Het natuurlijke kapitaal is samengevat in de 7 Texelse kernwaarden. Deze nulmeting vormt de basis voor een analyse OF deze bescherming afdoende is geregeld in de afzonderlijke beleidsstukken. De nulmeting verzamelt relevante gegevens van elk van de 7 Texelse kernwaarden: **De rust en ruimte, Rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen, De grote afwisseling in landschappen en manieren waarop we het land gebruiken, De Texelse identiteit, Het eilandkarakter, De nachtelijke duisternis en de Maritieme monumenten**.
De nulmeting wordt aan de gemeenteraad voorgelegd ter vaststelling. Als behoud en bescherming niet voldoende geregeld blijkt, volgen beleidsvoorstellen om de bescherming, inclusief doorontwikkeling indien nodig, te verbeteren.

Ook wordt op basis van de analyse een adequate monitoring opgesteld om voor elk van de 7 kernwaarden de hand aan de kraan te kunnen houden.

Dit uiteraard in samenwerking met de betreffende stakeholders uit de toeristische sector maar ook de stakeholders die het landschap, het cultureel erfgoed et cetera beheren en daarmee bijdragen aan de toeristische diversiteit en het natuurlijke kapitaal. Ook is duidelijk dat de 7 kernwaarden zich niet lenen voor een eenvormige vorm van monitoring, daar is creativiteit voor nodig om toch tot een zinnige 'vinger aan de pols' te kunnen komen.

(Ongetwijfeld zullen meerdere onderdelen hiervan terugkomen in de Omgevingsvisie die te zijner tijd moet worden vastgesteld. Niettemin is deze informatie van essentieel belang bij het veiligstellen van het toerisme voor de komende generaties.)

Thema: Draagvlak voor toerisme

Kader 7: Druktemonitor
Er wordt een betrouwbare, continue en transparante monitoring van druktebeleving opgesteld, uitmondend in een irritatie-index[3] gespecificeerd naar locatie, tijdstip en aard van de drukte waaruit blijkt dat extra maatregelen en/of beleidsaanpassing overwogen moet worden.
Deze monitor is een onmisbare basis voor bijsturing op de effecten van beleid uit de andere kaders.
Dit betreft monitoring zowel bij Texelaars als bij toerist.

[3] Zie b.v. Waardevol Toerisme, recent advies van de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur.

Dit kader vereist nadere uitwerking samen met de sector, KADO, VVV, TESO, TOP maar is een absolute randvoorwaarde voor de effectiviteit van het beleid.

Kader 8: Evenwichtige verdeling van lusten en lasten ter behoud van draagvlak
Er komt een analyse van de huidige verdeling van de lusten en lasten en daarna wordt door de gemeenteraad besloten of er beleid wenselijk of nodig is om de lusten en lasten van het toerisme evenwichtiger te verdelen. Dit is voorwaarde voor behoud van voldoende draagvlak onder de Texelaars voor de dominante aanwezigheid van het toerisme. Ook wordt onderzocht op welke wijze elke Texelaar letterlijk en figuurlijk aandeelhouder kan zijn van het rendement van het toerisme op Texel

Bij de uitwerking van dit kader, kan worden begonnen met het afstoffen van eerdere berekeningen binnen de gemeente over waarvoor de toeristenbelasting nodig is en waarvoor deze wordt gebruikt (de zogeheten 'toeristenbalans'), welk deel via Stift al wordt doorgesluisd naar de samenleving, welke voorzieningen de Texelaar onder handbereik heeft die zonder het toerisme absoluut niet in een gemeente van deze schaal aanwezig zouden zijn en dit vereist nadere uitwerking samen met de sector. Belangrijke les bij overlast-ervaring in andere domeinen (bijvoorbeeld klimaatbeleid) is dat mede-eigenaar zijn (aandeelhouder) tot een andere ervaring van de last leidt. In het kader van vergroting en behoud van draagvlak liggen hier kansen.

Kader 9: Vreemd geld ondermijnt draagvlak en dat moet voorkomen worden.
De gemeenteraad wil dat het college op zoek gaat naar instrumenten om dit probleem aan te pakken en bij de sector aan zal dringen op zelfregulering. De eilandidentiteit is een belangrijk instrument voor behoud van draagvlak. De Texelaars zijn trots op hun eiland en staan snel massaal klaar om Texelse belangen te verdedigen. De gemeentelijke autonomie is niet voor niets een heel groot goed, omdat dan belangen kunnen worden afgewogen op eilandschaal en niet op de schaal van bijvoorbeeld Noord-Holland boven het Noordzeekanaal.
Eén ding is zeker: zodra vreemd geld zonder Texelse zeggenschap zich op Texel in de toeristische sector vestigt is dit een ondermijning van het draagvlak. Vreemd geld[4] volgt z'n eigen wetmatigheid en daarbij staat het belang van Texel uiteindelijk niet voorop. Dit is ondermijning niet in de zin van *crimineel*, maar in de zin van ondergraving van het draagvlak.

Niet alleen de gemeenteraad is verantwoordelijk voor behoud van het toerisme als belangrijkste pijler onder de Texelse economie. Ook alle andere stakeholders dragen daarin een grote verantwoordelijkheid: het is immers ook randvoorwaardelijk voor hun bedrijfscontinuïteit. In die zin moet elke toeristische ondernemer op Texel zichzelf ook zien als maatschappelijke ondernemer, ook bij bedrijfsbeëindiging. Het belang van een niet door vreemd geld gestuurde TESO is een hele goede illustratie. Voor de kop van het eiland is exploitatiemaatschappij De Krim in veel opzichten een goed voorbeeld van een Texelse exploitatie van het natuurlijke kapitaal. Als we op Texel hier niet iets voor verzinnen, kan dit een nieuwe 'tragedie van de meent' (zie ook voetnoot 1) worden. En dat er geen panklare beleidsinstrumenten voor het grijpen liggen is ook duidelijk.
Daarom moet dit "op sien Tessels" worden aangepakt.
Vandaar dit kader 9: De gemeenteraad geeft het college als opdracht mee om in alle contacten met stakeholders dit aspect te benadrukken, aan te dringen op een vorm van zelfregulering (geen zakendoen met *free riders*) binnen de sector. Zodat de komende generaties Texelaars kunnen blijven profiteren van de natuurlijke rijkdom van Texel en de dreiging van uitverkoop naar de overkant wordt geminimaliseerd.

Dit kader is nieuw en vereist uiteraard nadere uitwerking samen met de sector. Mogelijk eindbeeld is een Texelse vorm van zelfregulering en van (bijna)coöperatief gezamenlijk ondernemen waarbij men elkaar bij de les houdt, free riders minimaliseert en de gezamenlijke maatschappelijke verantwoordelijkheid levend wordt gehouden. (denk bijvoorbeeld aan de ontstaansjaren van de TESO: heb jij geen TESO-kaartje? Ga dan maar terug naar de overkant)

[4] Enkele recente voorbeelden van Vreemd Geld die de publiciteit haalden: Heineken neemt Texelse Bierbrouwerij over; De Valk neemt de Pelikaan over, de Driehoek komt in handen van Europarcs. En wat is er nog meer waar we geen weet van hebben?

Behandelvoorstel raadscommissie 3 maart

In overleg met uw voorzitter

Om te zorgen dat alles wat met elkaar te maken heeft ook tegelijkertijd aan bod komt, is een ordening gemaakt, waarbij aansluiting is gezocht bij de kaders zoals door het college voorgesteld.
Dat leidt tot de volgende volgorde van behandeling van de Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan:

1	Kader: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
2	Kader: Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
3	Kader: Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
4	Kader: Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
	(bij 2.3 en 2.4) **Amendement Fractie Koot**: Logies & ontbijt: iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer
5	Kader: Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
	Amendement D66: Elk bed telt
6	Kader: Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
	Amendement Fractie Koot: Regengaan verstening
7	Kader: Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.
8	Kader: Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
9	Kader: De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
10	Kader: Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
	Amendement CDA: Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten
11	Kader: Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).
	Amendement CDA: De camper blijft op de camperplaats
12	Kader: Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
13	Kader: Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.
14	(nieuw kader) **Amendement Fractie Koot**: Concentratiegebieden handhaven
15	**Amendement GroenLinks en het CDA:** Visie op toerisme: T.E.x.E.L.
16	**Motie Texel 2020**: Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden
17	**Motie D66**: Openbare en toegankelijke registratie van bedden
18	**Motie CDA**: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst
19	**Motie CDA**: Praat ook met een boer
20	Dan **het gehele voorstel inhoudelijk**.

Voor de duidelijkheid (en na vragen hierover): tijdens de raadsvergadering zal **elk kader apart in stemming** worden gebracht.

Gemeente Texel

.txl

Fractie KOOT

Amendement

bij het voorstel: Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Raad	18 maart 2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Tegengaan verstening

In het Toeristisch Toekomstplan Texel en in het [2]coalitieakkoord is het tegengaan van verstening in het buitengebied op Texel een belangrijke bouwsteen.

Toelichting

Of sprake is van 'verstening' wordt niet alleen bepaald door het *aantal* gebouwen, maar ook door de grootte van de gebouwen.
Het ligt dan ook in de lijn der gedachten om daar in de toekomstvisie toerisme aandacht aan te besteden.

In 2010 is (via de Nota van Uitgangspunten voor het BP Buitengebied; dit is later bekrachtigd in het Bestemmingsplan Buitengebied) besloten dat zomerhuizen max. 100m^2 mogen zijn (dat was 70).

Dit heeft zeker zijn effect gehad op de verstening van het landschap: er zijn vaak vragen gesteld over het formaat van de vakantiewoningen en de impact daarvan op de ruimtelijke omgeving.

Wij vinden dat in het Toeristisch Toekomstplan Texel bij het uitgangspunt 'tegengaan verstening' toegevoegd moet worden dat ook onderzocht wordt of de maximale bouwoppervlakte weer teruggebracht zou moeten worden naar 70 m2.

Vandaar dit amendement.

Besluit

Kader 6 als volgt aan te passen:
2.6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen en onderzoekt of de maximale bouwoppervlakte van een zomerhuis weer teruggebracht zou moeten worden naar 70 m2 (geen verdere verstening).

[2] **Coalitieakkoord.** Verstening: We brengen in kaart welke stappen we als gemeente moeten en/of kunnen nemen om de verdere Toeristische verstening van het eiland af te remmen. Zodat we dit goed op papier hebben bij gesprekken en besluiten over toerisme, ruimtelijk beleid, omgevingsvisie en omgevingsplannen.

Gemeente Texel

.txl

Fractie KOOT

Amendement

bij het voorstel *Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel*

Raad	18 maart 2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Concentratiegebieden handhaven

Toelichting

In het antwoord op de brief van 10 voor Texel geeft het college in het kader van de druktebeleving het volgende aan: in te zetten op spreiding in ruimte en tijd van de (dag)toerist.
In de notitie zelf staat echter dat het verder ontwikkelen van de seizoen verbreding een toename van de druktebeleving geeft.

Wij denken dat dat laatste klopt – dat de druktebeleving door spreiding in ruimte en tijd juist toe zal nemen: het is overal druk en het is nooit meer rustig.
Ook geldt: De Oostkant van Texel wordt door de rust en natuurzoeker juist om de rust en de natuur zeer gewaardeerd.

Concentratiegebieden & spreiding in ruimte en tijd van de toerist
Al in het Recreatiebasisplan uit de jaren ’70 van de vorige eeuw, waarin ook het slaapplaatsenplafond is vastgesteld aan de hand van draagkracht van de natuurgebieden, is het concentratiebeleid vastgesteld. Dit betekent dat er een drietal gebieden is aangewezen aan de westzijde van het eiland (Nabij De Cocksdorp, Nabij De Koog en nabij Den Hoorn) waarin zich de verblijfsaccommodatie(parken) moesten vestigen.

Wij vinden het belangrijk om deze concentratiegebieden voor toerisme te handhaven, juist om de druktebeleving (met name buiten de concentratiegebieden) niet verder te laten toenemen en leefbaarheid voor de inwoners te behouden.

Besluit

Het volgende kader **toe te voegen**:
2.14 de concentratiegebieden blijven gehandhaafd en de oostkant van Texel wordt niet verder toeristisch ontwikkeld wordt.

Gemeente Texel

.txl

D66

Amendement

Raad	18 maart 2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Elk bed telt

Als het gaat over de draagkracht van het eiland

Wij zijn het helemaal eens met de inbreng van de Klankbordgroep bij het kader *'Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.'*, namelijk dat het belangrijk is om inzicht te hebben in **alle** slaapplaatsen, ook degenen die nu steeds niet worden meegeteld.

Toelichting

De Klankbordgroep stelt het volgende:

' …. Wel zou men graag meer inzicht willen krijgen in de slaapplaatsen die nu nog niet worden meegeteld (logies en ontbijt, spookslaapplaatsen, logeeradressen in de havens enz.) en bij voorkeur deze ook mee willen tellen bij het totaal aantal slaapplaatsen. (…) Vanuit TOP vraagt men wel om eerst met een goede telling of capaciteitsmeting te komen (inzicht in het totaalbeeld) die beter aansluit op de realiteit. Zo kun je ook gefundeerd sturing aanbrengen.'

Voor ons is klip en klaar dat het pas zin heeft om te sturen op een maximaal aantal bedden, en dus een maximale toeristische belasting voor het eiland, als ook echt **alle** bedden worden geteld waarop toeristen slapen en dus op het eiland verblijven.

BESLUIT

Het kader 2.5 als volgt aan te passen:

2.5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst, waarbij geldt dat ook de recreatieve bedden in de categorieën logies en ontbijt, de jachthaven en bruine vloot mee gaan tellen.

Gemeente Texel

.txl

Fractie KOOT

Amendement

bij het voorstel Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Logies & ontbijt: iedereen mag het, maar maximaal 1 kamer

Logies met ontbijt wordt van oudsher aangeboden op Texel.
We vinden dat dit recht mag blijven bestaan, maar dat er wel iets moet worden gedaan om aan de knelpunten tegemoet te komen.

Toelichting

'Logies & ontbijt' kent een aantal positieve kanten:
1. Het is een kleinschalige logiesvorm die past bij het karakter van het eiland
2. Er hoeft niet voor gebouwd te worden (geen verstening)
3. De inkomsten gaan naar de inwoner van Texel
4. Het biedt de Texelaar de mogelijkheid om zelf ook te profiteren van het toerisme en kweekt hierdoor draagvlak voor het toerisme.
5. Het biedt de bezoeker de mogelijkheid voor contact met de bewoners van het eiland.

Er zijn echter ook een aantal knelpunten:
- de mogelijke overlast voor de omgeving (geluidsoverlast, parkeren)
- de definitie van 'ondergeschikt aan wonen'. Hoe toets je dat?
- het (theoretisch) beschikbaar zijn van een groot aantal bedden.

Het voorstel van het college roept een paar vragen op:
1. Hoe wordt het gewenste aantal vastgesteld?
2. Is het eerlijk om de bestaande adressen te vergunnen en anderen te weigeren? (Het is tenslotte op dit moment een recht voor iedereen)
3. Hoe ga je bepalen wie wel en wie niet een vergunning gaat krijgen? En voor hoeveel kamers? Gaat dit tot een ingewikkeld systeem en mogelijk een ambtelijke molen leiden? Hoeveel ambtelijke inzet denken we hiervoor nodig te hebben?

Voor de toekomst willen we een eerlijk systeem, waarbij het aanbieden van logies met ontbijt ondubbelzinnig **ondergeschikt** is aan het wonen en de gemeente niet belast wordt met uitgebreide regelgeving en vergunningverlening.
Wij vinden dus dat:
1. De verhuur van een kamer voor logies met ontbijt een recht is en moet blijven voor elke inwoner van Texel.
2. De verhuur zich moet beperken tot 1 kamer met 2 bedden (dan is zekerheid over het 'ondergeschikt zijn aan de woonfunctie').
3. Iedereen die een kamer aanbiedt voor logies met ontbijt zich van tevoren moet laten registreren zodat controle vooraf mogelijk is op de regels opgesteld voor logies met ontbijt. (Parkeergelegenheid, geen appartement, inpandig)
4. Voor de al bestaande situaties een gedoogvorm moet worden gezocht.

Besluit

1. Kader **2.3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen** te **verwijderen** (en dus de kaders daarna te her-nummeren)
2. Kader 2.4 (oud) als volgt te wijzigen:
   2.4 Er komt regelgeving met heldere en ook handhaafbare toetsingscriteria voor logies met ontbijt. Uitgangspunten hierbij zijn onder andere: a) per woning maximaal 1 kamer met 2 bedden (waarbij voor bestaande situaties die hier niet aan voldoen een gedoogvorm wordt gezocht) b) iedereen die aan kamer verhuurt/wil gaan verhuren moet zich registreren bij de gemeente.

Gemeente Texel

.txl

CDA

Amendement

bij het voorstel Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Raad	17-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Geen rem op dagtoeristen die de auto thuislaten

In kader 2.10 staat:
'Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.'

Toelichting
In de Richtinggevende notitie staat over dagtoerisme o.a. het volgende:

Iedereen is nog steeds welkom op Texel, maar er hoeft niet per se ingezet worden op deze doelgroep. Iedereen is nog steeds welkom, maar extra promotie is niet nodig. Bij warm weer blijkt bovendien dat deze groep toch wel naar het eiland komt en dan zijn er al juist veel bezoekers aanwezig.

Wij kunnen ons daar op zich prima in vinden.
Wel denken wij dat er een groep dagtoeristen is die wij via (extra) promotie wèl graag willen bereiken: de dagtoerist die **zijn/haar auto thuislaat**.

Deze toeristen belasten de draagkracht van ons eiland nauwelijks en maken 'vanzelf' gebruikt van duurzame vormen van vervoer op ons eiland.

Die groep toeristen mogen wat ons betreft expliciet uitgenodigd worden om van ons eiland te komen genieten.

Vandaar dit amendement.

Besluit:

Kader 2.10 als volgt aan te passen:

2.10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot, m.u.v. de dagtoerist die zijn/haar auto thuislaat.

Gemeente Texel

.txl

CDA

Amendement

bij het voorstel Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Ook de camper blijft op de camperplaats

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Toelichting

Er is een toenemende vraag naar camperplaatsen op Texel. Volgens het Actieplan toekomstvisie toerisme is er vraag naar zo'n 500 plekken en beschikt Texel over 250 camperplaatsen, op dit moment.
Logisch dus, dat in kader **2.2 beschreven wordt dat voorzien moet worden in meer camperplekken**.

Wel willen wij graag iets aan toevoegen.

Campers veroorzaken namelijk wel overlast, als zij bijvoorbeeld proberen te parkeren in de dorpen.
Wij willen dat we expliciet gaat communiceren dat campers natuurlijk welkom zijn, maar dat de camper - eenmaal op Texel- zo min mogelijk gebruikt wordt voor recreatieve ritjes of het doen van boodschappen.

Precies zoals we dat ook willen voor verblijfsgasten die met de auto komen **(kader 2.11)**: aanmoedigen om te kiezen voor duurzame vormen van vervoer over het eiland.

Vandaar dit amendement.

Besluit

Kader 2.11 als volgt aan te passen:

2.2 Verblijfsgasten kunnen met de auto of camper naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

Gemeente Texel

.txl

Motie

Raad	18 maart 2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Huidige aantal slaapplaatsen camper, caravan, tent of blokhut behouden

Op 4 maart 2020 is een motie als deze al aangekondigd door ons. De wethouder zei toen dit: “Voor het einde van 2020 komt er een uitgewerkt verhaal over dit onderwerp naar de raad, met daarbij de juiste cijfers en aantallen; op basis daarvan kan de raad dan bespreken of het nodig is om iets te regelen t.a.v. het behouden van het huidige aantal slaapplaatsen in het betreffende segment (van tent tot blokhut) of niet (er zijn nu bijvoorbeeld 20.000 kampeerplaatsen).”
Dat was de reden dat deze motie toen is aangehouden.
Deze planning is mede door corona niet gehaald, maar langer wachten willen we niet.

Toelichting
In het Bestemmingsplan Buitengebied is geregeld dat gronden die zijn aangewezen als ‘Recreatie - Verblijfsrecreatieve terreinen’ bestemd zijn voor:
a. recreatief verblijf in de vorm van een terrein voor campers, stacaravans, caravans, blokhutten, tenten, zomerhuizen en familiehuizen;
Naar keuze, dus.
Bijvoorbeeld:
Twee tenten (want: 3 recreatieve slaapplaatsen per camper, caravan, tent of blokhut) kunnen een zomerhuis worden (5 recreatieve slaapplaatsen).
Zonder procedure.
Natuurlijk gelden er nog meer voorwaarden, zoals maximale plaatsingsdichtheid. Maar in essentie zijn recreatieve slaapplaatsen uitwisselbaar qua ‘onderdak’.

Wij vinden dat dat anders moet worden, kijkend naar de ontwikkelingen op Texel in de afgelopen jaren (o.a. steeds luxere en grotere zomerhuizen). Wij willen dat alles wat stacaravan, caravan, blokhut of tent is, dat ook blijft. Om te borgen dat het goedkopere segment niet kleiner wordt dan het nu is en om recreatieve verstening van dat soort bedden tegen te gaan.

Dit sluit aan bij kader 2.6 zoals opgenomen in het Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel:
Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).

Wij willen echter niet wachten op de vaststelling van het toeristisch toekomstplan maar nu al stappen zetten om te zorgen dat alles wat stacaravan, caravan, blokhut of tent is, dat ook blijft.
Vandaar deze motie.

Roept het college op
De gemeenteraad in het tweede kwartaal van 2021 een voorstel voor te leggen dat regelt dat op plaatsen waar nu stacaravans (inclusief chalets), caravans, blokhutten en tenten (kunnen) staan, geen zomerhuizen of familiehuizen kunnen verrijzen.

Gemeente Texel

.txl

D66

Motie

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Openbare, toegankelijke en feitelijke registratie van bedden

Geen schattingen meer

Wij willen dat iedere bewoner, toerist en ondernemer op een website precies kan zien **hoeveel** daadwerkelijke recreatieve bedden, van **welke type** er op een **bepaald adres** geregistreerd staan. En dat kan ook.

Toelichting

Het idee is even mooi als simpel:
Alle logiesverstrekkers registreren eenmalig op een speciale webpagina van bijvoorbeeld www.texel.nl het daadwerkelijk aantal bedden dat zij in gebruik heeft. Uiteraard mag dat aantal nooit hoger liggen dan nu is toegestaan.
Dit nieuwe registratiesysteem maakt een einde aan zogeheten slapende of spookbedden.
Boekhoudkundige trucs om meer bedden te creëren of te verstenen zijn in zo'n systeem onmogelijk, waardoor het veel eerlijker is. Er hoeft nooit meer fysiek geteld te worden, waardoor het ook nog eens veel goedkoper is. Het is bovendien altijd actueel, makkelijk meetbaar en heel nauwkeurig, omdat de ondernemers direct zelf de gegevens aanleveren en het niet langer gebaseerd is op een schatting.

We vinden het een logische en efficiënte manier van werken: we doen ook al vele jaren geen volkstellingen meer, omdat iedere burger de eigen verantwoordelijkheid heeft zich te melden in de gemeente waar hij gaat wonen.
Zelfde idee, in feite.
En als het aantal bedden van een logiesverstrekker wijzigt, moet hij ook zelf dat aangeven.

Verdere (organisatorische, juridische en technische) uitwerking van dit idee hangt uiteraard ook af van de wensen van de stakeholders.
Belangrijk uitgangspunt is in elk geval dat het nooit ten koste mag gaan van de continuïteit van de huidige logiesverstrekker.
Daarnaast is een randvoorwaarde dat het systeem gemakkelijk toegankelijk moet zijn, transparant en openbaar voor iedereen: elke website-bezoeker moet altijd kunnen zien hoeveel bedden er **precies** op welk adres staan.
Daarmee zal voor het eerst echt inzicht ontstaan in het werkelijke aantal recreatieve bedden dat op Texel aanwezig zijn. En dat lijkt ons een essentieel: eigenlijk kunnen we pas echt goed praten over een toeristische toekomstvisie als we de juiste getallen hebben, gemoeid met recreatieve bedden.

Vandaar deze motie, in aanvulling op/naast de Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan.

Roept het college op

- Z.s.m. met o.a. stakeholders uit te zoeken op welke wijze een voor iedereen raadpleegbare website ontwikkeld kan worden waarbij van elke Texelse logiesverstrekker (door henzelf aan te leveren), per adres, het daadwerkelijke recreatieve bedden inzichtelijk en raadpleegbaar is.
- De gemeenteraad uiterlijk bij de behandeling van de Perspectiefnota 2022 een uitgewerkt (organisatorisch, juridisch en financieel) voorstel aan te bieden dat invulling geeft aan het doel om een openbare, toegankelijke en feitelijke registratie van bedden te realiseren.

Gemeente Texel

.txl

CDA

Motie

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst

We kennen allemaal het gezegde: 'Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst'.
En dat is een waarheid als een koe.
Toch is de jeugd tot nu toe nog nauwelijks gehoord in het traject dat tot deze Richtinggevende notitie Toeristische Toekomstplan Texel heeft geleid.

Toelichting
Wij vinden het onbegrijpelijk dat er al tijden aan een toeristisch toekomstperspectief is en wordt gewerkt, zonder dat jongeren betrokken zijn.

Dit proces zal resulteren in keuzes voor de komende **tientallen jaren**: wat we nu bedenken heeft effect op de toekomst van (klein-)kinderen van de huidige college- en raadsleden.

Er wordt nu alleen gepraat met (en dus alleen rekening gehouden met) alle gevestigde belangen via bestuurders/vertegenwoordigers die de meeste 'toekomst' soms al achter zich hebben liggen.
En dat, terwijl jongeren op Texel best goed georganiseerd zijn, zoals in Jonge bestuurders Texel (JBT), jonge ondernemers netwerk Texel (JONT) en agrarische jongeren Texel (AJT). Daarnaast zijn ze via de OSG of de TESO Bestuursklas ook prima te vinden.

Wij willen daarom dat het college **proactief** met jongeren op Texel in gesprek gaat over het toeristisch toekomstperspectief en hen een substantiële stem geeft in de totstandkoming het Toeristisch Toekomstplan.

Roept het college op
In het vervolgproces dat leidt naar een Toeristisch Toekomstplan te zorgen dat de jeugd mag meedenken.

Gemeente Texel

.txl

Motie

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Praat ook met een boer

Niet alleen vanwege Kamperen bij de Boer, maar ook als grootste landschapsbeheerder

De Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel spreekt op vrijwel iedere pagina over *Kamperen bij de Boer*, terwijl dit 6% van het totaal aantal bedden uitmaakt.
En dat, terwijl er geen in de klankbordgroep zit of dat LTO of de kampeerboerenclub betrokken zijn geweest.

Toelichting

Boeren dragen meer bij dan alleen kamperen bij de boer. Denk aan streekproducten die gretig aftrek vinden bij de toerist en de Texelse horeca en aan bezoekboerderijen en bedrijf-rondleiding die een gewaardeerde variatie vormen binnen het Texelse aanbod aan evenementen en musea. Maar ook de bloeiende akkerranden van ANV de Lieuw die veel positieve recensies krijgen en een geliefd decor voor vakantiefoto's vormen.

De landbouw is met recht de grootste landschapsbeheerder van het eiland. Vanaf de boot zien toeristen als eerste de bloeiende bollenvelden, daarna koeien en de schapen van de boeren van de Hoge Berg om tenslotte tussen de akkers vol graan en aardappelen door te rijden.

Het rapport van IMA, dat we met veel instemming hebben gelezen, stelt op pagina 50 het volgende:
"*We maken het verhaal van Texel te smal als we alleen naar het traditionele toeristisch aanbod kijken. De Combinatie van de agrarische sector, visserij en natuur is juist een prachtige basis voor de toeristische sector. Daarin is Texel uniek. Dat hebben Zandvoort of Terschelling niet in hun achtertuin. Het is daarom belangrijk dat Texel juist deze unieke kwaliteiten weet te benutten en te koesteren. Dat maakt Texel anders dan alle andere plekken.*"

Wij vinden dus dat de Texelse landbouw actief betrokken moet worden op koers naar een Toeristisch Toekomstplan.

In de Klankbordgroep zitten nu vertegenwoordigers van TOP, TESO, Staatsbosbeheer, VVV Texel, KADO Texel, hotellerie/horeca, campings en een afvaardiging van de dorpscommissies.
De landbouwsector missen wij in dit rijtje.

Vandaar deze motie.

Roept het college op:

De landbouw vanaf nu actiever te betrekken in de stappen die worden gezet op weg naar een Toeristisch Toekomstplan en zodoende LTO **toe te voegen** aan de Ketenpartner, via toevoeging aan de Klankbordgroep.

Gemeente Texel

.txl

Fractie KOOT

Amendement

bij het voorstel Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	2912275

Kamperen bij de boer: geen nevenfunctie maar *bedrijfsverbreding* en 3000 slaapplaatsen handhaven

Toelichting

Kamperen bij de boer is van oorsprong bedoeld als **verbreding** voor de agrarische sector, een mogelijkheid om je inkomen aan te vullen, waardoor ook een kleinschalig agrarisch bedrijf kan blijven bestaan. (Bijvoorbeeld een kleinschalig bollen-, schapen- of melkveebedrijf.)

Daarnaast willen we graag vasthouden aan de 3000 slaapplaatsen voor het kamperen bij de boer, omdat dit een gewenste verbreding aan het toerisme geeft, het ruimte biedt aan gasten met een kleine beurs en omdat het kamperen bij de boer mogelijkheden heeft voor campers.

Wij zouden deze beide onderwerpen graag vertaald willen zien in kader 2.9.

Vandaar dit amendement.

Besluit

Kader 2.9 als volgt aan te passen:

De 3000 bedden voor kamperen bij de boer blijven gehandhaafd en de regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van ~~een nevenfunctie~~ bedrijfsverbreding bij een Reëel agrarisch bedrijf.

Gemeente Texel

.txl

Fractie KOOT

Motie

Raad	18-03-2021
3 Mooi en gastvrij Texel	
Portefeuillehouder	H. Huisman
Zaaknummer	--

Aanpassing regeling Kamperen bij de boer: dat doen we met de sector

Toelichting

In de Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan staat in kader 9 beschreven dat de regeling voor kamperen bij de boer zal worden aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijke doel van de regeling.

En het is belangrijk dat dit goed gebeurt.
Kamperen bij de boer is niet alleen belangrijk voor de agrariërs, maar ook voor Texel: zij beheren het grootste deel van het landschap

Wij vinden het daarom belangrijk dat dit punt wordt opgepakt met de agrarische sector, via vertegenwoordigers van LTO en de Vereniging Texelse Kampeerboeren.

Vandaar deze motie.
Om te borgen dat de agrarische sector een belangrijke rol krijgt bij de voorstellen tot aanpassing van de regels voor kamperen bij de boer.

Roept het college op

In overleg te treden met LTO en de Vereniging Texelse Kampeerboeren, om **samen** te komen tot voorstellen voor aanpassing van de regeling voor kamperen bij de boer, in de aanloop naar de opstelling van het Toeristisch Toekomstplan.

Gemeente Texel

.txl

Raadsinformatiebrief

Zaaknummer	1734115
Verzenddatum	24-04-2019
Portefeuillehouder	H. Huisman

Aanpak Toeristisch Toekomstplan

Uitleg over fase 1 Actieplan binnen de opdracht voor het programma Toeristisch Toekomstplan.

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.4.	Recreatie faciliteren
Beleidsdoel	3.4.2	Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren

Geachte raad,

In oktober 2018 heeft u de startnotitie Toeristisch Toekomstplan vastgesteld. Daarin staat wat het inhoudt, en summier wat de aanpak is. Inmiddels is de aanpak verder uitgewerkt. Dit lichten we in deze RIB toe.

Het programma "Toeristisch Toekomstplan" bestaat uit 2 fasen:
1. fase 1: Actieplan op vier thema's
2. fase 2: Toeristische visie

I. Doelstelling (zoals in de startnotitie omschreven):

Texel moet zijn geliefde karakter met zijn eigen identiteit en uniciteit blijven behouden. Texel moet als bestemming "Texel" aantrekkelijk blijven voor bezoekers, inwoners en bedrijven. Als vakantiebestemming willen we ons ten opzichte van andere plaatsen onderscheiden. Tegelijk moet er een balans zijn tussen de Texelse economie en ruimtelijke kernwaarden, zonder dat het unieke geheel van het eiland wordt aangetast.

II. Aanleiding is het coalitieprogramma

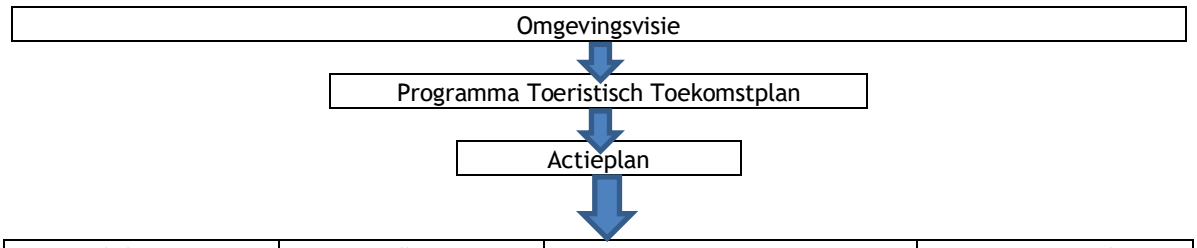
In het coalitieprogramma 'Balans Brengen' is opgenomen dat er een integraal Toeristisch Toekomstplan wordt gemaakt:

'We willen het karakter van het eiland, de rust en ruimte en andere kernwaarden behouden en optimaal profiteren van de economische mogelijkheden. Leidende vraag: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te beantwoorden willen we een integraal toeristisch toekomstplan met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur. Onder dat laatste valt onder meer een wegen- en fietspadenplan en een parkeerplan. Texelse inwoners, ondernemers en belangenorganisaties willen we bij het toeristisch toekomstplan betrekken. In het plan moet speciaal aandacht komen voor dagtoeristen, mobiliteit (hoe bevorderen we dat toeristen andere vormen van vervoer dan de auto kiezen) en toegankelijkheid van Texelse (buiten)gebied(en).'
Uit coalitieprogramma

III. Aanpak

Op dit moment vindt er een inventarisatie plaats op de thema's "infra en mobiliteit"[1], "handhaving", "economie" en "financien.
De relatie van het Actieplan en de omschrijving van de inhoud van de thema's is hierna schematisch weergegeven.

[1] In de startnotitie werden ze apart als thema gekozen. Bij de start van de inventarisatie is gebleken dat samenvoegen duidelijker is.



Mobiliteit en Infrastructuur	Handhaving	Economie	Financieel
• Parkeerplaatsen • Autobewegingen • Openbaar vervoer • Fiets- en wandelpaden • Oplaadpunten electr fietsen en autos' • Nieuwe infrastructuur • Texelvignet	• Permanente bewoning recreatiewoningen • Recreatief verhuur permanente woningen • Logies in verhouding tot permanente woningen in woonwijk • Strijdigheden kamperen bij de boer • Wildkamperen campers	• Slaapplaatsen: h*oofdfuncties* (zomerhuis, ra, stacar, tent/toercar, campers, hotel groepsverblijf) en *nevenfuncties* (ro, kbb, b&B, tweede won) • Dagtoerisme • Demografie • Werkgelegenheid • Personeelshuisvesting • Marketing • waddenkaart	• Toeristenbelasting • Parkeerbelasting

Fase 1 in relatie tot omgevingsvisie en programma Toeristisch Toekomstplan.

IV. Procesbeschrijving

1. Inrichten van een projectorganisatie

Het Toeristisch Toekomstplan wordt in opdracht van de gemeenteraad opgesteld. Bestuurlijk verantwoordelijk is wethouder Huisman. Wethouder Kooiman is nauw betrokken in het proces. Samen met de manager Beleid en Vergunningen en de programmamanager vormen zij de *stuurgroep*.

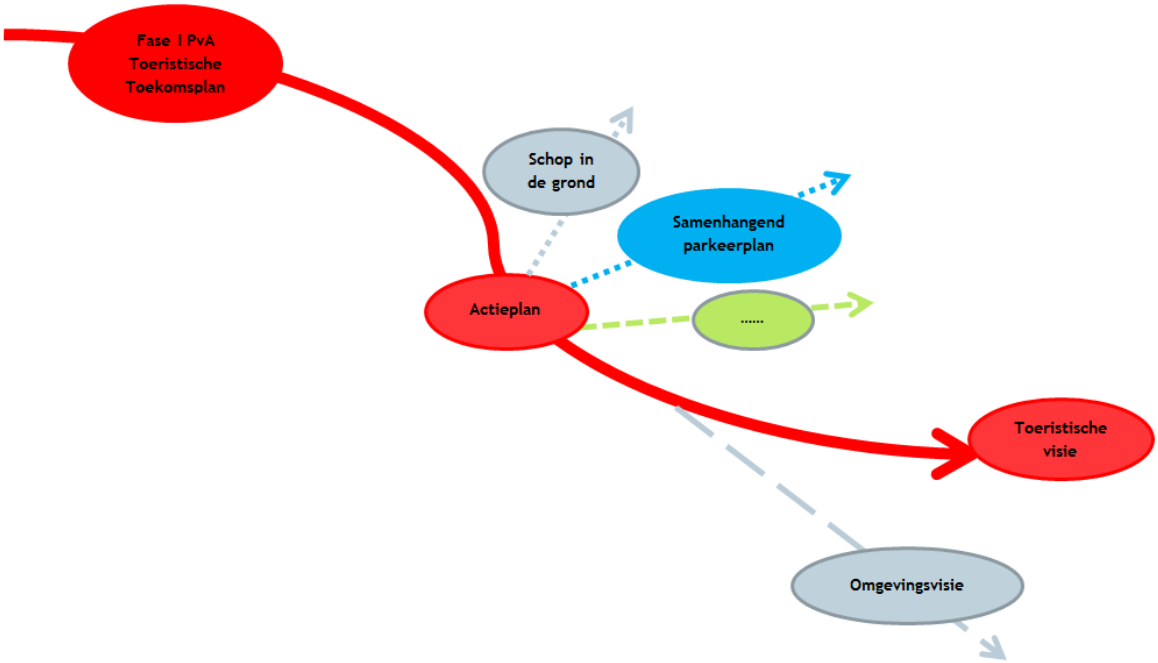
Elk thema heeft een deelprojectleider. Deze persoon heeft *werkgroep*leden die samen met de deelprojectleider de huidige situatie in beeld brengen. De deelprojectleiders en programmamanager Toeristisch Toekomstplan vormen de *projectgroep*. Zij bewaken de integraliteit en voortgang van fase 1.

2. Inventarisatie van de huidige situatie en definiëren van knelpunten

De inventarisatie levert input voor het Actieplan. In het Actieplan maken we een verdeling tussen:

a. acties op korte termijn (Fase 1),
b. strategische keuzes voor de langere termijn in het Toeristisch Visie (Fase 2),
c. strategische keuzes die in andere visies worden opgenomen
d. strategische keuzes voor nog langere termijn in de Omgevingsvisie (traject Omgevingsvisie).

Dit is hierna schematisch weergegeven.



3. <u>Oorzaakanalyse en oplossingsrichtingen</u>

Aan de hand van de inventarisatie wordt inzichtelijk wat eventuele (integrale) knelpunten / verbazingen zijn. Daarop gaan we de oorzaakanalyse uitvoeren. Dat is basis voor het definiëren van acties.
Het daadwerkelijk bepalen van de oplossingsrichtingen vindt als het per direct uitgevoerd kan worden als uitwerking van fase 1 plaatst. En als het een langere termijn actie is in fase 2 Toeristische visie of andere visies of Omgevingsvisie. Alles tezamen zijn dit de acties van het Actieplan.

V. Communicatie

	A (nauwelijks)	B. (beetje)	C (veel)[1]
Bestuurlijk			
1. Prioriteit coalitieprogramma			✓
2. Reputatie: kansen/risico's (politiek/bestuurlijk/communicatief)			✓
Omgeving			
3. Impact (publieke opinie, media-aandacht)			✓
4. Participatie (wens vanuit bestuur of politiek)			✓
Inhoud			
5. Complexiteit (samenhang met andere projecten, veel partijen, veel belangen)			✓
Eindoordeel / Conclusie			

[1] Conclusie A: communicatie vindt plaats door de lijn; Conclusie B: communicatieve aanpak moet worden omschreven; Conclusie C: communicatieve aanpak op strategisch niveau m.b.t. factor C

TESO, TOP en VVV zijn op hun gebied betrokken bij de inventarisatie van de bestaande gegevens (fase 1).
Inbreng van de inwoners wordt opgehaald via een enquête en tijdens de dorpenronden.
In fase 1 zullen tevens diverse vormen van mogelijke interactieve vormen worden belicht, zodat in het plan van aanpak van fase 2 aangegeven kan worden hoe de inwoners en stakeholders bij die fase worden betrokken (keuze participatieladder).

VI. Planning

Het Actieplan wordt – zoals in de startnotitie is genoemd – eind april 2019 aangeboden aan de stuurgroep. Vervolgens wordt het in mei/juni 2019 aangeboden aan het college. Daarna agenderen we het in juli 2019 in de commissie- en gemeenteraadsvergadering. In de LangeTermijnPlanning hebben we aangegeven dat het Actieplan in kwartaal II 2019 in de raad komt. Aangezien er in juni 2019 geen reguliere raadsvergadering is, is de planning dat u zich 2 of 3 juli over het Actieplan buigt (net kwartaal III 2019).

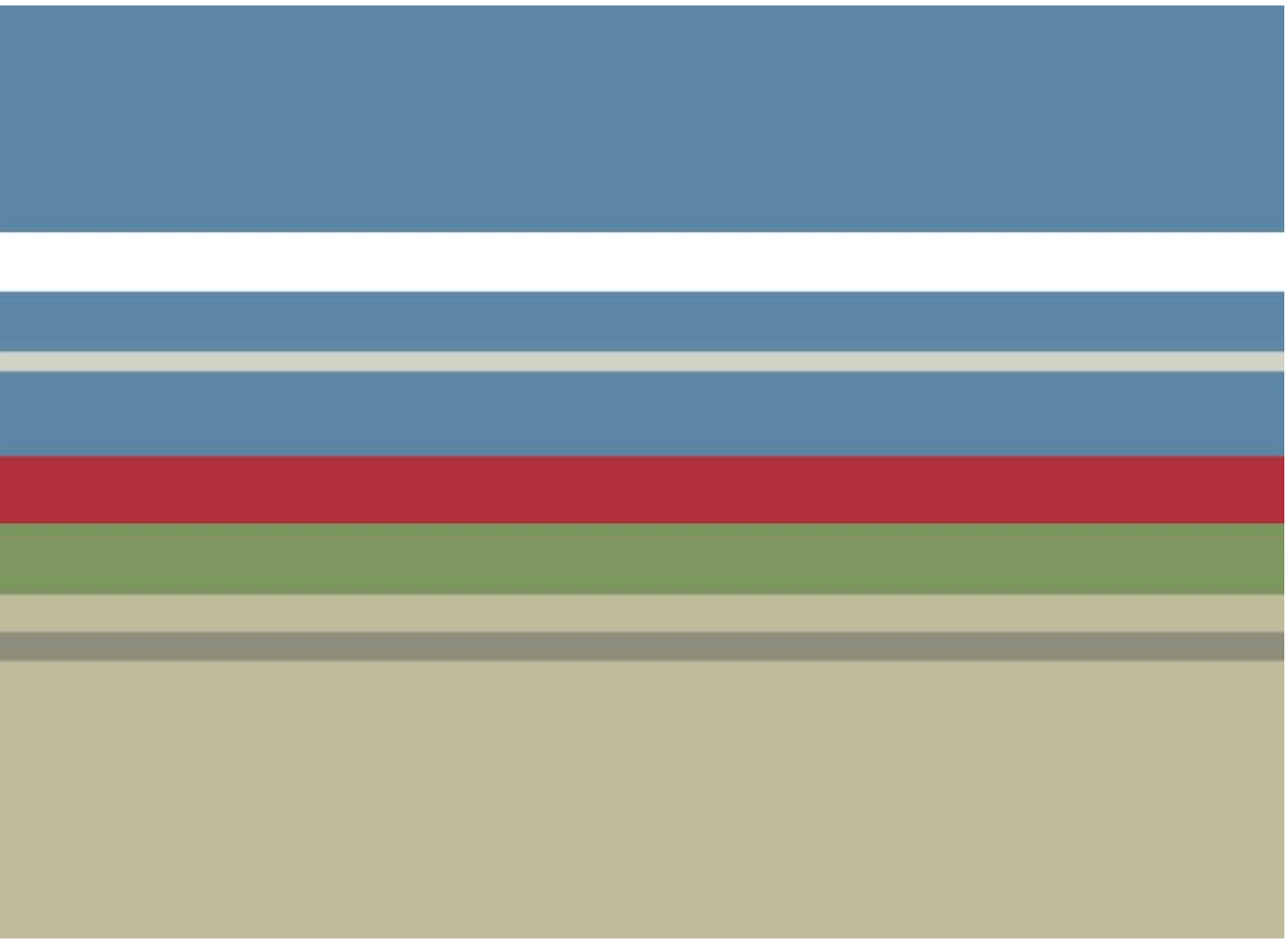
Voor die tijd wordt er een RIA gehouden, waarin we u informeren over de resultaten van de inventarisatie en oorzaakanalyse.
De resultaten van de inwonersbelevingsenquête maken onderdeel uit van de commissieagenda van juli 2019.
De resultaten van de dorpenronden, zijn input voor de aanpak van fase 2 Toeristische Visie.
Na vaststelling van het Actieplan door uw gemeenteraad, maken we het plan van aanpak inclusief planning voor de Toeristische Visie.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen ir. M.C. Uitdehaag

Richtinggevende notitie
Toeristisch Toekomstplan Texel



De Texelse maat

Datum: Januari 2021
Versie: Concept

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Proces tot nu toe 5
   - 1.1 Startnotitie Toeristisch Toekomstplan – oktober 2018 5
   - 1.2 Huidige situatie in kaart gebracht – 2019 – Actieplan 5
   - 1.3 Inwonersbelevingsonderzoek en dorpenronden – 2019 en begin 2020 6
   - 1.4 Participatietraject nieuwe omgevingsvisie - oktober 2019 t/m april 2020 7
   - 1.5 Marketing en 'Identity Matching' – 2020 7

2. Longread Thuis – Texel – Thuis 8

3. Opdracht en scope 9
   - 3.1 Belangrijkste onderwerpen 9
   - 3.2 Aanverwante zaken 10

4. Kaders 11
   - 4.1 Richtinggevende kaders 11
   - 4.2 Toelichting op de kaders 12

5. Planning en proces 17

6. Stakeholders 19

Inleiding

In deze notitie informeren wij u over de stand van zaken over het opstellen van Toeristisch Toekomstplan en koppelen wij ook de inbreng van het bureau IMA (Identity Matching Academy) aan u terug. Daarnaast leggen we uit hoe het verdere proces van het komen tot het Toeristisch Toekomstplan er uit ziet, welke onderwerpen daarin van belang zijn en wie wij daarbij betrekken. Tot slot leggen wij u ook een aantal richtinggevende kaders voor. U kunt als raad daarmee sturing geven aan het toeristisch beleid.

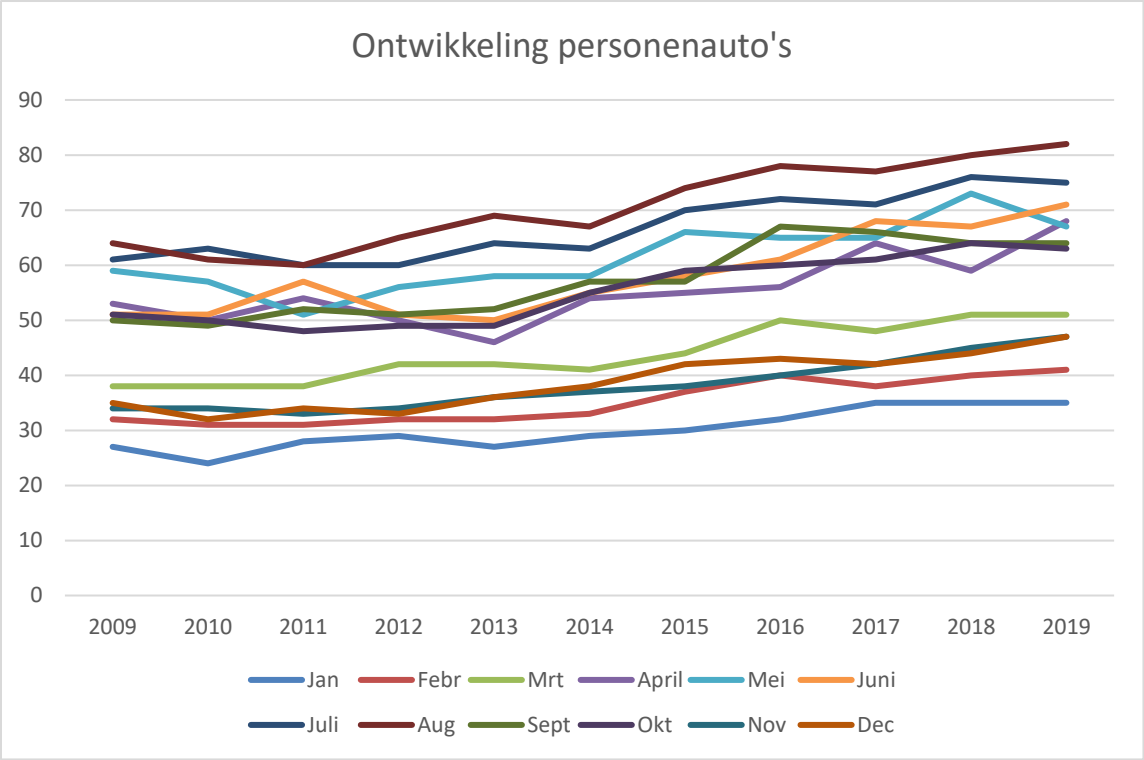
Voor gemeente Texel is toerisme en recreatie een zeer belangrijke sector. Met circa 4,1 miljoen overnachtingen per jaar, en alle daaraan verbonden vrijetijdsactiviteiten op het eiland, ademt het eiland toerisme uit. Verder draagt het toeristisch/recreatief aanbod eraan bij dat de gemeente Texel ook aantrekkelijk is om in te wonen, werken of recreëren. Maar net als op andere populaire toeristische bestemmingen is niet iedereen blij met de toenemende drukte.

In het coalitieakkoord “Balans Brengen” van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.

In het coalitieprogramma wordt gevraagd om in het plan aandacht te hebben voor dagtoeristen, mobiliteit (hoe bevorderen we dat toeristen andere vormen van vervoer dan de auto kiezen) en de toegankelijkheid van Texelse (buiten)gebieden.
In het aanvullend addendum van de nieuwe coalitie, van oktober 2020 wordt hieraan toegevoegd:
Verstening: We brengen in kaart welke stappen we als gemeente moeten en/of kunnen nemen om de verdere toeristische verstening van het eiland af te remmen. Zodat we dit goed op papier hebben bij gesprekken en besluiten over toerisme, ruimtelijk beleid, omgevingsvisie en omgevingsplannen.

Autonome ontwikkelingen

Al vele jaren beschikt de gemeente Texel over een beddenlimiet. Er is een maximum gesteld aan het aantal slaapplaatsen, namelijk 45.000 in totaal. Uit inventarisatie (Actieplan Toeristisch Toekomstplan) blijkt dat het aantal recreatieve slaapplaatsen al een aantal jaren stabiel is. In de praktijk blijkt dat er het afgelopen decennium vooral een toename is waar te nemen in het aantal auto’s. Zie de grafiek van TESO op de volgende pagina.



Bron: TESO - 21 december 2020 - aantal personenauto's Den Helder - Texel (x 1.000)

Opvallend is dat in de maanden oktober tot en maart er zelfs een stijging van 31% is in het aantal auto's in de afgelopen 10 jaar. In de maanden april t/m september is dat 27%. In het Actieplan Toeristisch Toekomstplan worden als oorzaken hiervoor genoemd de verbreding van het seizoen, meer auto's per accommodatie en ook een toename van dagtoerisme. Dit heeft consequenties voor hoe de leefbaarheid[1] op het eiland door de Texelaars wordt ervaren. De gemeente Texel en andere belanghebbenden (VVV, ondernemers) zijn zich bewust van deze toenemende aantallen auto's. De toename van het autogebruik en het gevoel van drukte wat hierdoor ontstaat is dus zeker een aspect wat aandacht verdient in het Toeristisch Toekomstplan.

Werken aan nieuwe visie op 'waardevol toerisme'

Hoe brengen we de voor- en nadelen van toerisme in balans? De gemeente Texel wil graag een Toekomstplan realiseren om een goede gemeentelijke afweging in de toekomstige jaren te kunnen maken voor bestaande en nieuwe toeristisch/recreatieve initiatieven. De komende jaren draait het om de kwaliteit van toerisme, waardevol toerisme voor bezoekers, maar zeker ook voor inwoners. Ook het fenomeen 'drukte' hoort daar dus nadrukkelijk bij. De gemeente heeft op een aantal terreinen zelf invloed, via bijvoorbeeld beleid of via de bestemmingsplannen, maar op vele vlakken is zij ook een faciliterende partij. Gemeente Texel is bijvoorbeeld geen vastgoedbeheerder en kan niet de verkoop van parken of campings aan investeerders of grote ketens tegengaan. In het Toeristisch Toekomstplan zal duidelijk weergegeven worden op welke ontwikkelingen geanticipeerd kan worden en waar via beleid of andere maatregelen invloed op kan worden uitgeoefend.

[1] Algemene definitie van leefbaarheid (Van Dale, 1997): "Geschikt om erin of ermee te kunnen leven." Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen of te werken. Het is een typisch containerbegrip, een verzamelwoord voor kwaliteitskenmerken van een woonomgeving en dus diffuus en multidimensioneel. Het is deels een subjectief begrip. Zo kan voor niet-economisch afhankelijke bewoners van een toeristenplaats een bepaalde situatie in het hoogseizoen onleefbaar zijn, maar voor de lokale toeristische ondernemer zal het oordeel daarover anders luiden (Uit Wikipedia).

1 Proces tot nu toe

Sinds de start van de coalitie in 2018 is er al veel onderzocht. Ook in het verleden zijn er al veel rapporten verschenen waarbij toerisme en/of verblijfsrecreatie het hoofdonderwerp was. De insteek van dit Toeristisch Toekomstplan is om behalve verblijfsrecreatie ook onderwerpen als mobiliteit, wonen en werken mee te nemen, dus een brede visie waarin het beleid voor de komende jaren wordt vastgelegd.
Hieronder leest u een samenvatting welke stappen er sinds 2018 zijn gezet.

1.1 Startnotitie Toeristisch Toekomstplan – oktober 2018

In oktober 2018 is de startnotitie Toeristisch Toekomstplan in de raad vastgesteld.
Hierin is ook de doelstelling van het Toeristisch Toekomstplan geformuleerd:
Texel moet haar geliefde karakter met haar eigen identiteit en uniciteit blijven behouden en als bestemming 'Texel' aantrekkelijk blijven voor bezoekers, inwoners en bedrijven. Als vakantiebestemming willen wij ons t.o.v. andere bestemmingen onderscheiden. Tegelijk moet er een balans zijn tussen de Texelse economie en ruimtelijke kernwaarden, zonder dat het unieke geheel van het eiland wordt aangetast.

In de startnotitie is ook beschreven hoe we bovenstaand doel bereiken, namelijk via een Toeristisch Toekomstplan en Actieplannen.

Onderwerpen die in ieder geval een plek krijgen in het Toeristisch Toekomstplan zijn:

1. Het slaapplaatsenbeleid (o.a. regeling rond kamperen bij de boer, logies met ontbijt en campers)
2. Het dagtoerisme
3. De beleving van drukte (wat mede aanleiding was voor de omschreven ambitie in het coalitieprogramma)
4. Integrale strategische keuzen op vijf thema's: mobiliteit, infrastructuur, handhaving, economie en financieel (toeristenbelasting en parkeerbelasting).

Ook de aspecten kwaliteit en duurzaamheid (denken en doen in de mogelijkheden van vandaag), kernwaarden en leefbaarheid worden hierin meegenomen.

1.2 Huidige situatie in kaart gebracht – 2019 - Actieplan

In 2019 is er gestart met een interne inventarisatiefase: Het verzamelen van feiten en cijfers. Zo werd er gekeken wat mogelijke invloeden zijn van het gevoel van drukte op het eiland.

Ter voorbereiding op de toekomst van Texel is het Actieplan Toeristisch Toekomstplan opgesteld. Aan de hand van de inventarisatie op de vijf thema's werd duidelijk dat het aantal geregistreerde slaapplaatsen de laatste jaren stabiel is gebleven, maar dat het aantal overgezette auto's, fietsers en voetgangers wel is gestegen. Zie ook de grafiek in de inleiding van deze notitie. Verschillende factoren liggen hieraan ten grondslag: verbreding van het seizoen, meer auto's bij de huisjes (2 i.p.v. 1), maar ook stijging van het aantal dagtoeristen.

Het Actieplan Toeristisch Toekomstplan is in de zomer van 2019 vastgesteld en is een spoorboekje van actiepunten. Een aantal van deze actiepunten is intussen opgepakt. Er is een mobiliteitsplan en het parkeer- en verkeerscirculatieplan voor Den Burg is afgerond. Ook heeft er gerichte voorlichting plaatsgevonden (voor camperaars op Texel maar ook over recreatieve verhuur in de woningen) en is er gewerkt aan de uitleg van de regelgeving in begrijpelijke taal (op de website). De meeste punten dienen verder nog meegenomen te worden in het Toeristisch Toekomstplan of andere visies.
Hierbij gaat het om zaken zoals een sanering van slapende slaapplaatsen, het jaarlijks monitoren van logies met ontbijt en het opstellen van regelgeving voor diverse vormen van verblijfsrecreatie zoals kamperen bij de boer.

1.3 Inwonersbelevingsonderzoek en dorpenronden – 2019 en begin 2020

Inwonersbelevingsonderzoek
Het Kenniscentrum Kusttoerisme heeft in opdracht van de gemeente Texel een onafhankelijk kwantitatief onderzoek uitgevoerd om de houding van de inwoners van Texel ten opzichte van Texel in beeld te brengen. In de periode juni-juli 2019 zijn 6.600 Texelse huisadressen aangeschreven om een vragenlijst in te vullen. Uiteindelijk zijn de gegevens van 1.508 respondenten van 18 jaar en ouder valide gevonden om daadwerkelijk te gebruiken.

De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn:

- Ruim vijf van de tien Texelaars (53%) steunen toerisme op hun eiland en willen dat het belangrijk blijft. Per dorp zijn er wel verschillen. De steun is minder groot in dorpen als Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild.
- Op de stelling “mijn gemeente moet een toeristische bestemming blijven” antwoordt 70% met ja. De steun is wel het grootst in De Cocksdorp en De Koog.
- Positieve economische effecten wordt door een meerderheid gezien, vooral in het aanbod van winkel- en horecagelegenheden.
- Slechts 38% ervaart dat toerisme de leefbaarheid verbetert en 37% dat het helpt bij behoud van cultuur en historie.
- Opvallend laag zijn de scores dat toerisme bijdraagt aan een natuurlijke omgeving of zorgt voor meer groen op Texel.
- Verkeer scoort het hoogst als gekeken wordt naar negatieve effecten (88% vindt dat er door toerisme meer verkeersproblemen zijn).
- 66% geeft aan dat het door toerisme te druk wordt op Texel. Dagtoerisme wordt vaak als oorzaak benoemd.

Dorpenronden
Bij de dorpenronden is per dorp opgehaald wat er op het gebied van toerisme speelt. Dit werd in elk dorp volgens een vaste opzet gedaan, namelijk:

- Terugkoppeling inwonersbelevingsenquête
- In groepjes inventarisatie op 4 thema’s:
    - Wat vindt u van de leefbaarheid (bijvoorbeeld de druk op wonen en voorzieningen)?
    - Wat vindt u van het aantal huidige toeristen?
    - Wat vindt u van de drukte op wegen en fietspaden?
    - Wat vindt u van de druk op parkeervoorzieningen?

In totaal hebben ongeveer 357 inwoners deelgenomen aan de dorpenronden, verspreid over de zeven dorpen. De belangrijkste conclusies uit deze ronden zijn:

- Er zijn te veel tweede woningen gebruikt als vakantiewoningen en teveel recreatiewoningen. Daardoor verzwakt de verbondenheid in de dorpen.
- Er zijn genoeg toeristen. Angst dat meer groei de balans laat doorslaan.
- Vanuit bijna alle dorpen wordt genoemd dat het nodig is de regels voor logies en ontbijt te reguleren.
- Ook hier veel zorgen over het verkeer. Drukte op wegen wordt steeds groter. Vraag om de verkeersdrukte beter te reguleren en verbetering van het openbaar vervoer.
- Zorg dat iedereen van het toerisme profiteert, dat vergroot het draagvlak
- Denk na over welke toeristen Texel wil trekken. Bijvoorbeeld toeristen die specifiek komen voor de kernwaarden

De uitslagen uit het inwonersbelevingsonderzoek en de dorpenronden onderschrijven dat het van groot belang is dat de gemeente met inwoners, ondernemers en ander belanghebbenden gaat definiëren wat wordt verstaan onder ‘waardevol toerisme’. Een kantelpunt lijkt bereikt: de economische groei moet niet langer gezocht worden in kwantiteit, maar in kwaliteit en vernieuwing. Het toeristisch beleid moet daarom herijkt worden.

1.4 Participatietraject nieuwe omgevingsvisie - oktober 2019 t/m april 2020

Niet alleen voor het Toeristisch Toekomstplan zijn er diverse onderzoeken gehouden. Texel werkt ook aan een nieuwe omgevingsvisie. Via een participatietraject konden Texelaars van oktober 2019 t/m april 2020 laten weten wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van Texel. In het verslag van dit participatietraject Omgevingsvisie uit juli 2020 komen toerisme, economie en leefbaarheid ook uitvoerig aan bod.

In zijn algemeenheid werd het volgende gezegd:

- Toerisme is belangrijk voor het eiland, maar toerisme mag niet leidend zijn voor alle keuzes die gemaakt worden.
- Leefbaarheid: zorg voor voldoende bankjes en groene ontmoetingsplekken in elk dorp. Zo komen we allemaal buiten! (dus: zorg dat de Texelaars ook kunnen genieten van de openbare ruimte/natuur)

Specifiek voor recreatie en toerisme waren de opvallendst genoemde punten:

- Stop de verstening van het eiland voor toeristen.
- De meesten geven aan dat het te druk is of dat er voldoende toeristen zijn. Niet meer groeien.
- Niet te exclusief worden. Aandacht voor de budget toerist.
- Behoud van campings.
- Dagtoeristen meer laten betalen.
- Toeristen trekken specifiek op de kwaliteiten die Texel al heeft (denk aan de kernwaarden[2], maar ook aan zee-verwante zaken).
- Seizoenverbreding belangrijk voor werkgelegenheid.
- Texel is in de zomer druk genoeg, niet meer bedden.
- Binnen de toeristische tak is best veel diversiteit. Oproep om niet kunstmatig iets in het leven te roepen dat niet op natuurlijke wijze ontstaan is.
- Duurzaamheid voorop bij toerisme/ondernemen

De uitkomsten uit het participatietraject worden meegenomen in het verdere proces van het opstellen van de omgevingsvisie, maar vormen ook zeker belangrijke input voor het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan.

1.5 Marketing en 'Identity Matching' - 2020

In maart 2020 kreeg het bureau IMA (Identity Matching Academy) de opdracht om input te leveren voor het Toeristisch Toekomstplan. Eerder, in 2013, heeft IMA al een identificatie gedaan van Texel. Dit maakte onderdeel uit van een project en opdracht vanuit de provincie Noord-Holland. Alle kustgemeenten hebben intussen dit traject doorlopen. Die identificatie per plaats/bestemming is beschreven in de uitgave Keuze aan de Kust (2015): https://ima.amsterdam/wp-content/uploads/2017/08/Keuze-aan-de-kust.pdf

Sinds het identiteitsonderzoek van Texel in 2013 heeft IMA haar methode doorontwikkeld. IMA heeft een index (CPWW) ontwikkeld voor de waardering van plaatsen in het Noord-Westen van Europa. De CPWW-index is een score waarbij de 'Coolness' van een plaats (Cool Place Score) wordt afgezet tegen de economische activiteiten die hiermee verband houden (Warm Welcome-score). Deze aanvulling heeft IMA nu meegenomen in haar opdracht van dit jaar en daarmee een update gedaan van haar onderzoek in 2013.

De bedoeling was dat IMA de uitkomsten zou presenteren aan raadsleden en stakeholders op 12 en 13 oktober 2020. Helaas konden deze avonden vanwege de Corona ontwikkelingen niet plaatsvinden. Daarom is er in overleg met de wethouder toerisme en het bureau IMA besloten om de opgehaalde resultaten te presenteren via een aansprekend boekwerk, een longread. Eind december 2020 heeft bureau IMA dit in concept opgeleverd waarin een profilering, het zogenaamde **Marketing Landscape**, voor Texel wordt voorgesteld. In het volgende hoofdstuk vindt u een samenvatting van deze longread en de uiteindelijke conclusie van het bureau.

[2] Gemeente Texel gaat bij haar plannen uit van de Texelse kernkwaliteiten (later ook wel kernwaarden genoemd): De rust en ruimte, de rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen, de grote afwisseling in landschappen en landgebruiksvormen, de Texelse identiteit, het specifieke eilandkarakter, de nachtelijke duisternis en de maritieme monumenten (Bron: Structuurvisie Texel op Koers, maart 2009)

2 Longread Thuis – Texel – Thuis

Vanuit haar opdracht heeft het bureau IMA het identiteitsonderzoek van Texel uit 2013 'ge-update' met het waarderen van Texel volgens de CPWW-score. De index helpt bij het maken van keuzes rondom place branding: Wat zijn quick wins als het gaat om positionering? Welke landmarks zorgen voor waardering? Welke ambities van de stakeholders hebben invloed op ontwikkeling en promotie van de plaats? Het college heeft kennisgenomen van de conceptversie. Er zijn nog een aantal opmerkingen (zowel taalkundig als inhoudelijk) retour gegeven aan IMA met het verzoek hier naar te kijken. IMA is gevraagd het gehele rapport, de longread, met daarin ook de uitleg van de CPWW-score en de verschillende marketingtermen voor de raadscommissie van 9 februari 2021 toe te zenden.

De conclusie van IMA is dat Texel een bijzonder eiland is en een hoge CPWW-score heeft op vier van de zeven beoordelingsschalen. Texel heeft veel te bieden op verschillende facetten. Volgens IMA is de naamsbekendheid en reputatie van het eiland prima, maar kan het eenduidige merk Texel nog verder doorontwikkeld worden. Er mist nu nog de urgentiefactor om het eiland echt per sé te willen bezoeken. Texel gaat nu ook nog veel uit van de traditionele en bekende associaties die mensen hebben met Texel, maar zou ook de kleine unieke pareltjes van het eiland meer kunnen inzetten. Het merk Texel is nog geen Place Brand. Via brandmanagement kan dit verder ontwikkeld worden waarbij VVV Texel de aangewezen organisatie is om het bredere merk Texel te beheren.

Vervolgens is bureau IMA in de tweede fase van haar onderzoek op zoek gegaan naar de unieke claim (een Marketing Landscape) voor het merk Texel. Zij heeft interviews gehouden met stakeholders op het eiland en daarnaast ook een vergelijkend onderzoek gehouden met andere kustplaatsen en Duitse en Deense (wadden)eilanden.

Op basis hiervan komt men met de unieke claim: **Thuis - Texel - Thuis.**

Thuis: de verwachting en voorpret om naar Texel te gaan
Texel: de ervaring en de verrassingen
Thuis: de herinnering mee naar huis nemen en vasthouden

Voor elk van deze drie fasen kan volgens IMA beleid ontwikkeld worden dat in samenhang het juiste Texelverhaal vertelt:
Bij Thuis Texel worden er al verrassende producten in de etalage gezet om mensen te verleiden naar het eiland te gaan. Vervolgens moet het aanbod op het eiland doorontwikkeld worden om ook herhalingsbezoekers te blijven verrassen. En door Texel thuis te (her)beleven met een mooi verhaal of product verleid je de mensen om Texel opnieuw op de agenda te zetten.
IMA geeft in de longread een aantal voorbeelden van productontwikkeling. Er wordt ook veel gesproken over foodtrends, weg zijn van de drukte (de natuur in, maar wel met een mooi stedelijk aanbod in de buurt). Opvallend is ook dat zij hier de inrichting van de openbare ruimte in meeneemt. Iets wat ook door inwoners wel wordt aangekaart: maak het aantrekkelijk om naar buiten te gaan.

Gemeente Texel heeft kennis genomen van dit place branding verhaal. Het Marketing Landscape kan zeker helpen bij het denkkader voor het bepalen van de stip op de horizon van het Toeristisch Toekomstplan, maar het is geen doel op zich. Hierbij moeten wij toch de kritische kanttekening plaatsen dat dit verhaal slechts een onderdeel is van een groter geheel en veel meer gebaseerd is op marketing. Voor de positionering van Texel als toeristische bestemming en verbetering van het product aanbod zijn voornamelijk de VVV en de ondernemers aan zet.

3 Opdracht en scope

Het realiseren van een Toeristisch Toekomstplan houdt meer in dan het schrijven van een rapport. Uitgangspunt is dat het een rapport wordt dat draagvlak heeft bij zowel de bezoeker, bewoner, ondernemer, als bij het bestuursorgaan van de gemeente Texel (raad en college) en omliggende gemeenten. Ook moet het een dynamisch rapport zijn dat via een uitvoeringsagenda (bijvoorbeeld een uitvoeringsagenda voor twee jaar) kan meebewegen met de ontwikkelingen binnen en buiten deze branche. Een pandemie als Covid-19 heeft laten zien dat de wereld er binnen enkele weken totaal anders uit kan zien en hier moet ook het toeristisch beleid op mee kunnen bewegen.

Voor een stip op de horizon, een Toekomstplan, denken wij aan een periode van zo'n tien jaar.
Voor de uitvoeringsagenda, eigenlijk een lijst met acties, denken we aan een periode van twee jaar. Elke twee jaar kan de uitvoeringsagenda dan worden aangepast naar een nieuwe agenda met acties voor de jaren daarna.

3.1 Belangrijkste onderwerpen

Waar staan we nu?
Op basis van het participatieproject en de eerdere notities (startnotitie en actieplan) komen de volgende onderwerpen steeds aan de orde die van belang zijn om verder uit te werken:

1. **Algemeen: Beleving van drukte**
   Toekomst en draagvlak van toerisme: Welke richting wil Texel met het toerisme op om de beleving van drukte niet verder te laten toenemen?

2. **Verblijfsaccommodaties**
   Het beleid en de regelgeving voor verblijfsaccommodaties moet helder zijn, ook handhaving op de regels is hierbij van belang om veiligheid te garanderen en ondermijning te voorkomen. Dit omvat onder andere:
   - Logies met ontbijt (regulering en monitoring)
   - Kamperen bij de boer
   - Het behouden van de campings
   - Inzicht in werkelijk aantal slaapplaatsen (inclusief slapende slaapplaatsen) en op basis daarvan richting bepalen (bijvoorbeeld: geen verdere groei, maximum quotum per categorie).
   - Voldoende capaciteit bij de afdelingen die met vergunningverlening, handhaving en bestrijding van ondermijning zijn belast.

3. **Dagtoerisme**
   Veel mensen zien het dagtoerisme als één van de oorzaken van de toenemende beleving van drukte. Is dat ook zo? En welke instrumenten kunnen we inzetten om het dagtoerisme in goede banen te leiden?

4. **Mobiliteit en infrastructuur op het eiland**
   Verkeer scoort het hoogst als gekeken wordt naar negatieve effecten. Dit heeft betrekking op meerdere zaken: tekort aan parkeerplaatsen, drukte op doorgaande wegen maar ook op de gehele infrastructuur, zoals bijvoorbeeld de kwaliteit van de fietspaden of andere inrichting van bepaalde wegen. Mogelijkheden als elektrisch vervoer of verbeterd OV zijn hier ook onderdeel van. Aandacht voor de natuur/meer rust kan hier ook aan gerelateerd worden.

5. **Marketing en promotie**
   Marketing en promotie is een middel om de richting die Texel in wil slaan verder vorm te geven. Uit de ophaalrondes komt ook wel naar voren dat sommige inwoners willen dat er meer wordt ingezet op de kernwaarden van Texel en op zaken die betrekking hebben op de zee of het eiland. Dit komt ook terug in de longread van IMA. Er kan voor gekozen worden om bepaalde doelgroepen niet meer actief

te benaderen, bijvoorbeeld de dagtoeristen of ‘feestende jongeren’. Marketing en promotie komt echter aan de orde als de stip op de horizon helder is.

3.2 Aanverwante zaken

Vraagzijde
In voorgaande hoofdstukken is nog niet duidelijk aan bod gekomen wat de bezoeker nu van Texel vindt. Zijn er aandachtspunten die vanuit de bezoeker worden meegegeven? En wat zijn de trends en ontwikkelingen in de markt? Dit zal daarom ook worden meegenomen in het Toeristisch Toekomstplan. Zie ook hoofdstuk 5 en 6 voor de verdere aanpak en lijst met stakeholders.

Regionale rapporten en kansen
Daarnaast zullen relevante zaken uit rapporten zoals provinciale nota’s, eventuele beschikbare toeristische rapporten worden meegenomen bij de uitvoering.
Ook worden alle opgestelde economische/toeristische visies uit buurgemeenten of andere gemeenten in de regio nader bestudeerd en met elkaar vergeleken. Verder wordt gekeken naar kansen qua aansluiting op andere programma’s zoals het Programma Waddeneilanden en het revitaliseringsfonds verblijfsrecreatie en aanverwante programma’s van De Kop Werkt!

4 Kaders

Uit de gedane inventarisatie en eerder opgeleverde beleidsrapporten komen een aantal aanbevelingen tot actie zoals het monitoren van het aanbod logies en ontbijt en het promoten van minder autogebruik, maar ook het in discussie brengen van een aantal toeristische beslispunten zoals het maximum aantal slaapplaatsen, spookslaapplaatsen, en het gewenste toerismeprofiel.

Op basis van de onderwerpen uit hoofdstuk drie en de bevindingen uit de gedane onderzoeken en rapporten uit het verleden kunnen de volgende kaders worden geformuleerd:

4.1 Richtinggevende kaders

Algemeen

1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.

Verblijfsaccommodaties:

2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.

3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.

4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.

5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.

6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).

7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.

8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.

9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.

Dagtoerisme

10 Het dagtoerisme wordt niet gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.

Mobiliteit en infrastructuur op het eiland

11 Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

Marketing en promotie

12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.

13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.

4.2 Toelichting op de kaders

De kaders geven een richting aan die wij met Toeristisch Toekomstplan wensen in te slaan. De geformuleerde kaders komen, zoals eerder aangegeven, voort uit hetgeen er leeft en speelt op Texel en uit eerder gedane onderzoeken. Het college van B&W wenst een integraal Toekomstplan op te stellen met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur waarbij kwaliteit op elk aspect het uitgangspunt is. Hieronder lichten wij toe hoe de kaders tot stand zijn gekomen.

U kunt bij elke kader uiteindelijk zelf aangeven of dit de gewenste richting is of dat voor een alternatief moet worden gekozen. Ook kunt u er voor kiezen niet in te stemmen met het kader en dit niet als richting mee te geven.

Algemeen

Ad 1: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
Uit het inwonersbelevingsonderzoek komt duidelijk naar voren dat de meerderheid van alle Texelaars toerisme heel belangrijk vindt, zeker als het gaat om de positieve economische gevolgen en ook in het aanbod van winkel- en horecagelegenheden. Toerisme hoort bij het eiland en zorgt voor veel werkgelegenheid. Wel geeft 66% van de respondenten aan dat het te druk wordt op Texel. Dagtoerisme wordt daarbij vaak als oorzaak genoemd. De beleving van drukte komt ook terug in de dorpenronden en in het participatietraject voor de nieuwe Omgevingsvisie. In het Actieplan Toeristisch Toekomstplan worden ook een aantal factoren genoemd die hier invloed op hebben: stijging dagtoerisme, verbreding van het seizoen en meer auto's per vakantiehuisje. In het Actieplan wordt aangegeven dat er aan de beleving van drukte verder aandacht moet worden gegeven. Er moet een goede balans zijn tussen het economisch belang en het behoud van de leefbaarheid in alle kernen om zo een gezonde toekomst tegemoet te gaan, zowel economisch, als op andere aspecten.

Indien u zich niet kunt vinden in deze stelling, kunt u hier niet mee instemmen. Het alternatief zou dan als volgt zijn: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt mag de komende jaren verder doorgroeien. Texel wil geen begrenzing leggen op het aantal bezoekers.

Verblijfsaccommodaties

Ad 2: Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.u steeds de stelling even herhalen.
Via verschillende bronnen wordt aangegeven dat er veel vraag is naar camperplaatsen op Texel. Volgens het Actieplan toekomstvisie toerisme is er vraag naar zo'n 500 plekken en beschikt Texel over 250 camperplaatsen op de huidige kampeerterreinen en moeten de extra slaapplaatsen voor de doelgroep campers in het Toeristisch Toekomstplan verder in discussie worden gebracht.
In de zomermaanden moet er door handhaving ook regelmatig worden opgetreden omdat er dan ook veel camperaars proberen langs de weg of bij het bos te parkeren. Dit is iets wat niet mag conform de huidige regelgeving en wij ook niet wensen. Op dit moment zijn er geen alternatieve locaties voor handen, hoewel Loodsmansduin al jaren als noodcamping mag fungeren. Dit is echter geen structurele oplossing voor de toekomst. Het actieplan moedigt daarom aan om een keuze te maken voor extra camperplaatsen binnen de bestaande kampeerterreinen. Dit is iets waar de gemeente op kan sturen door ondernemers aan te sporen hier in hun aanbod meer op te gaan inzetten. In de tussentijd is er ook voorlichting gegeven dat Texel geen vrij campergebied is.

Ad 3: Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
In het Toeristisch Toekomstplan wordt de richting bepaald waar wij als gemeente naar toe willen gaan met onze verblijfsaccommodaties en daar hoort ook logies en ontbijt bij. De tendens lijkt te zijn dat er al meer dan genoeg aanbod op Texel is en dat de meerderheid van de bevolking geen voorstander is van nog meer groei. Tegelijkertijd wenst het college helder beleid voor logies en ontbijt dat eenvoudig handhaafbaar en controleerbaar is.

Voor diverse categorieën slaapplaatsen geldt op Texel een maximum aantal slaapplaatsen. Ook bij kamperen bij de boer. Het aantal slaapplaatsen bij logies met ontbijtadressen wordt nu niet meegenomen in de algemene slaapplaatstelling. Gezien de drukte in de kernen op bepaalde momenten wordt door bewoners aangegeven dat er al voldoende huizen benut worden voor logies en ontbijt. In combinatie met kader 4 stellen wij daarom voor om het aantal logies en ontbijtadressen goed te monitoren en hiervoor heldere regelgeving vast te leggen. Dan kan ook nader bepaald worden hoeveel slaapplaatsen in deze categorie wenselijk en realistisch is. Dit is echter niet op korte termijn te realiseren en er moet ook voorzienbaarheid gecreëerd worden, in het kader van het afwenden van planschade. Daarom wordt het hier ook nadrukkelijk als een kader voor de langere termijn neergezet en krijgt het een plek in het Toeristisch Toekomstplan.

Alternatief (in extreem geval): Bij het niet reguleren of begrenzen kom je op een behoorlijk aantal extra slaapplaatsen. Bij het uitgaan van zo'n 6.600 adressen en deze vermenigvuldigen met het toegestane aantal van 6 gasten kunnen er 39.600 bedden bij komen.

Ad 4: Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
Op Texel is in de geactualiseerde bestemmingsplannen (2013) voor het eerst juridisch vastgelegd dat logies en ontbijt bij recht mogelijk is, maximaal 6 slaapplaatsen in maximaal 3 kamers, ondergeschikt aan de woonfunctie. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij het gebruik van vroeger, is het bij recht toegestaan (dus zonder vergunning), voor een ondergeschikt deel van alle woningen. Er is daardoor geen concreet inzicht in de verhuuradressen. Bij de ruimere bouwmogelijkheden van de woonhuizen in dezelfde bestemmingsplan-actualisatie werd de gemeente geconfronteerd met hele vleugels die aan woningen gebouwd werden, puur met als doel om daar logies met ontbijt aan te bieden. Daarnaast werden de begrippen 'ondergeschiktheid' of 'in de woning' door de sector ruim geïnterpreteerd.

Op 6 oktober 2020 vond een (besloten) informatieavond voor de raad plaats. Tijdens deze avond is de raad geïnformeerd over de totstandkoming van de beleidsregels toepassing logies en ontbijt (die in juni 2020 aanvullend zijn opgesteld om meer duidelijkheid te verschaffen) en de knelpunten waar we in de praktijk, bij de uitvoering van de regels, tegenaan lopen. Ook is er alvast een toelichting gegeven op de concept-wet en het besluit met betrekking tot Toeristisch Verhuur van woonruimte van het ministerie van BZK. Inmiddels is deze wet door de Eerste Kamer aangenomen en zal deze per 1 januari 2021 waarschijnlijk van kracht zijn (treedt in werking op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip).

Tijdens de informatieavond bleek dat de beleidsregels voor logies en ontbijt niet zomaar voor wensen en bedenkingen op de agenda van de raad gezet kunnen worden. Belangrijke reden voor het opstellen van beleidsregels was meer duidelijkheid te geven. Zowel aan de burgers (de aanbieders met logies en ontbijt) als ten behoeve van toezicht en handhaving, en het beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen. De praktijk heeft inmiddels uitgewezen dat dit onvoldoende is gelukt. In sommige situaties is de onduidelijkheid juist groter geworden. Dat is niet gewenst. Het is daarom beter de gehele regelgeving grondig onder de loep te nemen en te komen met helder beleid voor logies en ontbijt dat eenvoudig handhaafbaar en controleerbaar is. Hierbij biedt de nieuwe wet toeristische verhuur van woningen diverse instrumenten zoals een vergunning- en registratieplicht. De komende maanden wordt verder uitgewerkt hoe we de juiste instrumenten kunnen inzetten en wordt ook duidelijk wanneer we de nieuwe regelgeving zouden kunnen laten ingaan. Zoals bij kader 3 is aangegeven is ook dit een kader voor de langere termijn.

Ad 5: Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
Er wordt vanuit diverse kanten aanbevolen om vooral vast te houden aan het aantal slaapplaatsen.
Dit wordt door veel partijen, ook door VVV Texel, als een groot goed gezien.
Gezien de onderzoeken die zijn gedaan en ook het beeld dat wordt geschetst in de Startnotitie (De economische groei ontstaat door kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen) lijkt het verstandig om geen verdere groei in slaapplaatsen toe te staan, maar de oplossing te zoeken in kwaliteitsverbetering van bestaande accommodaties. Het reguleren van de groei door een beperking in te stellen op de capaciteit

gebeurt nu op Texel en in Amsterdam en wordt als goed voorbeeld aangehaald in diverse toeristische beleidsnota's.[3]

Ad 6: Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
Uit het participatietraject van de nieuwe Omgevingsvisie blijkt dat men waarde hecht aan het behoud van de campings. Het laatste decennium zijn veel campingplekken omgezet naar bungalows of andere luxe vormen van vakantiehuizen. Als deze tendens verder door zou zetten zal het aandeel van de campings verder afnemen de komende jaren. Dit leidt tot ongewenste verstening in het open Texelse landschap.
In het aanvullend addendum van de nieuwe coalitie, van oktober 2020, wordt aangegeven dat wij in kaart gaan brengen welke stappen we als gemeente moeten of kunnen nemen om de verdere toeristische verstening van het eiland af te remmen.
Dit kader is vooral bedoeld om bovengenoemde tendens verder tegen te gaan en een zeker evenwicht in het verblijfsaanbod te behouden. Ook hier moet voorzienbaarheid gekweekt worden in het kader van planschade, en dit is dus ook een lange termijn doel.

Ad 7: Wij continueren het initiatiefvoorstel van "Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen", aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het 'ja, mits-principe'.
Geregeld werd geconstateerd dat verzoeken om slaapplaatsen die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, maar nog niet gerealiseerd zijn, ook verplaatst mogen worden van A naar B. Dit gaat om zogenaamde spookslaapplaatsen: recreatieve slaapplaatsen die al vele jaren niet meer in gebruik zijn. Daarom is op 26 juni 2019, aanvullend op de Nota verblijfsrecreatie, paragraaf 5.2 het volgende besluit toegevoegd:
Verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen met de mogelijkheid tot conversie is mogelijk binnen concentratiegebieden en aangrenzende recreatieve bestemmingen en de dorpskernen volgens het 'ja, mits'-principe indien:

- Het gaat om al gerealiseerde en bedrijfsmatig geëxploiteerde slaapplaatsen
- Deze de toetsing aan het Beeldkwaliteitsplan en de Kernwaarden doorstaat en past binnen de Texel Principes
- Dat leidt tot proportionele (dus afgestemd op de omvang van de verplaatsing) kwaliteitsverbetering van alle betrokken verblijfsrecreatieve locaties
- Bij totale verplaatsing uitsluitend de nieuwe locatie bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd
- Landbouwgrond wordt gecompenseerd (indien van toepassing)
- De toekenning van een toeristische functie met recreatieve slaapplaatsen geen onevenredige afbreuk doet aan de ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden van omringende bedrijven en/of gronden, de milieu- of woonsituatie en natuurwaarden
- Deelverplaatsing is mogelijk op heel Texel, onder de voorwaarden dat het tot minder verstening leidt en alle locaties bedrijfsmatig worden geëxploiteerd.

Wij houden vast aan dit initiatiefvoorstel aangezien hiermee voorkomen wordt dat zogenaamde spookslaapplaatsen zo maar verplaatst kunnen worden en daarmee weer toegevoegd worden aan het werkelijk aantal slaapplaatsen.

Ad 8: Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de "spookslaapplaatsen" op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
Texel telt naar schatting zo'n 900 recreatieve slaapplaatsen die als spookslaapplaats omschreven kunnen worden. Dit zijn recreatieve slaapplaatsen die al vele jaren niet in gebruik zijn.
Om verdere uitbreiding van de drukte hierbij tegen te gaan (nieuwe hoogwaardige ingevulde slaapplaats geven altijd een hogere bezetting dan slaapplaatsen die op de nominatie van verdwijnen staan) wordt hierbij onderzocht of op een bepaald gedeelte afroming in de toekomst een oplossing kan bieden. Omdat hiervoor altijd een bestemmingsplanwijziging nodig is, is dit ter beoordeling aan de raad.

[3] Een voorbeeld hiervan is "Waardevol Toerisme – Onze leefomgeving verdient het" van de Raad voor Leefomgeving en infrastructuur (september 2019).

Ad 9: De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
Het kamperen bij de boer is een nevenfunctie in het bestemmingsplan en moet ondergeschikt zijn aan de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf. Meer dan 15 kampeermiddelen per bedrijf neigt naar een professioneel kampeerterrein en dit zorgt voor oneerlijke concurrentie ten op zicht van professionele kampeerterreinen die aan allerlei planologische regels dienen te voldoen.
De regeling moet er op gericht blijven het open Texelse landschap te behouden. Verdere uitbreiding in ruimte of tijd, geeft hier een te grote inbreuk op. Tegelijkertijd moet de regeling voor kamperen bij de boer ook verduidelijkt worden met heldere en handhaafbare toetsingscriteria. Ook het kamperen bij de boer is een onderdeel van ons slaapplaatsenbeleid en moet derhalve goed meegenomen worden in het Toeristisch Toekomstplan. Dit laatste (een goede duidelijke regeling) is ook als wens en richting aangegeven in de startnotitie en in het actieplan.

Ad 10: Het dagtoerisme wordt niet gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
In het Actieplan wordt aangegeven dat het aantal vergunde slaapplaatsen de laatste jaren stabiel is gebleven, maar dat het aantal overgezette auto's, fietsers en voetgangers wel is gestegen. Naast diverse factoren (zoals seizoensverbreding, meer auto's per verblijfsobject) wordt dit ook deels veroorzaakt door een toename van het dagtoerisme. In het Toeristisch Toekomstplan wordt verder ingegaan op welke doelgroepen Texel zich wilt richten. Daar zullen we met cijfers nog meer de trends en ontwikkelingen aanduiden. Uit de gehouden participatierondes blijkt echter wel dat het gevoel van drukte op het eiland aanwezig is. Tegelijkertijd blijkt uit onderzoeken dat dagtoeristen minder besteden. Zij gaan vluchtig het eiland over en vertrekken dan weer. Iedereen is nog steeds welkom op Texel, maar er hoeft niet per se ingezet worden op deze doelgroep. Iedereen is nog steeds welkom, maar extra promotie is niet nodig. Bij warm weer blijkt bovendien dat deze groep toch wel naar het eiland komt en dan zijn er al juist veel bezoekers aanwezig.

Mobiliteit en infrastructuur

Ad 11: Verblijfsgasten kunnen met hun auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).
Texel is goed bereikbaar via de TESO. Slechts een hele uitzonderlijke keer moet de gast een boot later nemen. De bezoeker aan Texel geeft ook aan graag zijn auto mee te nemen. Dit geldt zowel voor de Nederlandse als Duitse verblijfsbezoeker. Bagage kan zo makkelijk bij de accommodatie gebracht worden. Wij willen dit als Texel daarom ook niet ontmoedigen. Echter, als de accommodatie is bereikt willen wij het gebruik van andere duurzame vervoersmiddelen stimuleren. Dit is ook opgenomen in het actieplan. Intussen is er ook een Actieplan Mobiliteit in werking getreden. Hierin worden ook allerlei maatregelen genoemd zoals het uitbreiden van oplaadpunten op parkeerplaatsen, aanleg nieuwe en verbeteren van bestaande fietspaden, betaalbaar Texels vervoer en onderzoeken naar betere parkeermogelijkheden in de kernen. Het parkeer- en circulatieplan voor Den Burg is intussen afgerond. De instrumenten om dit verder te bereiken, ook op het gebied van toerisme, worden nader toegelicht in het Toeristisch Toekomstplan.

Marketing en promotie

Ad 12: Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
Bij elke actie die de gemeente Texel uitvoert wordt er altijd gekeken naar de Texelse kernwaarden. De komende jaren zal het daar om gaan: kleinschaligheid (ook bijvoorbeeld bij evenementen) en aanbod dat past bij deze kernwaarden. Uit de participatieronde Omgevingsvisie en ook uit het toeristisch belevingsonderzoek bij de inwoners en bij de dorpenronden blijkt dat deze kernwaarden ook zoveel mogelijk mee moeten worden genomen bij het aantrekken van de juiste doelgroepen. Ook in de longread van IMA wordt in het profiel ingespeeld op een type bezoeker die meer de rust en de ruimte zoekt en de kleine pareltjes van Texel (ook) wilt ontdekken.

Ad 13: Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere Beurs.

In diverse eerdere rapporten is aangegeven dat Texel wenst te gaan voor kwaliteit in plaats van kwantiteit. Kwaliteit betekent echter niet dat er gekozen wordt voor alleen een bezoeker die gaat voor luxe en alleen in het hogere segment wil overnachten. Ook de verblijfsbezoeker die in een lager segment (jeugdherberg, groepsaccommodatie, boerencamping of reguleer kampeerterrein) wil overnachten is van harte welkom. Iedereen is welkom op Texel zolang men de Texelse kernkwaliteiten maar accepteert.

5 Planning en proces

Het proces van het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan en de daarbij behorende uitvoeringsagenda volgt de stappen zoals hieronder aangegeven. Sommige fasen lopen enigszins door elkaar heen.

0 **Analyse van beschikbare onderzoeken en participatietrajecten** **AFGEROND**
Deze fase is al gestart en grotendeels afgerond. Er is al veel informatie beschikbaar en mede naar aanleiding van de belangrijkste uitkomsten uit deze rapporten zijn de stellingen bepaald.

I **Oprichten en informeren klankbordgroep, aftrap stuurgroep en projectgroep** **GESTART**
December 2020 – januari 2021
Intern werken we op dit moment al met een stuurgroep (waarin onder andere de wethouder toerisme is vertegenwoordigd) en een projectgroep bestaande uit vak ambtenaren van de belangrijkste disciplines die ook in de starnotitie worden genoemd, dus collega's die kennis en ervaring hebben op het gebied van mobiliteit, infrastructuur, handhaving en ruimtelijke ontwikkeling.
Er is een klankbordgroep opgericht waarin een aantal belangrijke spelers uit diverse sectoren op Texel vertegenwoordigd zijn. Op dit moment hebben vertegenwoordigers uit verschillende sectoren van het eiland, o.a. vanuit TESO, TOP, Staatsbosbeheer, VVV Texel, een hotel/horeca specialist, een vertegenwoordiger vanuit de campings, aangegeven mee te willen werken. Daarnaast zijn de dorpsraden van De Koog en Den Burg (als vertegenwoordiging vanuit de verschillende dorpsraden) ook uitgenodigd. Het eerste overleg is op 26 januari 2021.
De klankbordgroep zal circa 1x per maand bij elkaar komen (voorlopig nog digitaal) en tussendoor kan men meelezen met de eerste concepten. Het Toeristisch Toekomstplan moet uiteindelijk een gedragen plan zijn van zowel ondernemers, landschapsorganisaties, maar ook vanuit de inwoners.

II **Bepalen huidige stand van zaken / longread IMA** **GESTART**
Januari 2021
De punten uit het actieplan worden nogmaals op een rijtje gezet: Wat is er in de tussentijd al uitgevoerd, wat kan meteen worden meegenomen in de visie, wat gaat naar de Uitvoeringsagenda. Daarnaast zullen relevante zaken uit rapporten zoals provinciale nota's, eventuele beschikbare toeristische rapporten zoals een bezoekersonderzoek worden meegenomen bij de uitvoering.
Ook worden alle opgestelde economische/toeristische visies uit buurgemeenten of andere gemeenten in de regio nader bestudeerd en met elkaar vergeleken. Verder wordt gekeken naar kansen qua aansluiting op andere programma's zoals het Programma Waddeneilanden, De Kop Werkt! en het revitaliseringsfonds verblijfsrecreatie.

In december is de Longread van IMA opgeleverd. Zie hiervoor hoofdstuk 2. De belangrijkste uitkomsten uit de longread krijgen ook een plek in het Toeristisch Toekomstplan.

III **Opstellen raamwerk/concept visie op hoofdlijnen**
Februari 2021
Aan de hand van de genoemde onderwerpen in hoofdstuk 3 concreet aan de slag gaan met het in kaart brengen van de problematiek en de gewenste oplossingsrichtingen.

IV **Gesprekken met circa 15 stakeholders (1 op 1 interviews) – uitwerking vanuit die eerste ronde**
Februari – maart 2021 (continu proces)
Er worden gesprekken gevoerd met verschillende toeristische ondernemers en maatschappelijke organisaties op Texel uit de diverse sectoren: van watersport tot horeca tot verblijfsrecreatie. Om te voorkomen dat de visie te aanbodgericht wordt, wordt er ook gekeken naar de vraagzijde en wordt er gesproken met een aantal experts uit de regio.

V **Terugkoppeling belangrijkste bevindingen / concept visie presenteren**
Medio april 2021
Via een tussentijdse informatienota wordt de raad op de hoogte gebracht van de belangrijkste bevindingen. Dit wordt tevens ook via de media onder de aandacht van de inwoners gebracht.

VI **Oplevering van de toeristische visie en de bijbehorende uitvoeringsagenda**
Mei - juni 2021
Laatste concept wordt voorgelegd aan de klankbordgroep/projectgroep/stuurgroep en getoetst of het volledig is.
Na laatste aanpassingsronde wordt dit voorgelegd aan college van B&W.

VII **Vaststelling in de raad: 7 juli 2021**
De insteek van het college is om voor de zomer het eindresultaat, het Toeristisch Toekomstplan inclusief een uitvoeringsagenda voor te leggen aan de raad.

6 Stakeholders

Hieronder een overzicht van de partijen die betrokken worden bij het Toeristisch Toekomstplan.

Kernpartners:

- Gemeente (ambtenaren, college, raad)
- Klankbordgroep met een vertegenwoordiging uit het TOP, TESO, Staatsbosbeheer, VVV Texel, KADO Texel, hotellerie/horeca, campings en een afvaardiging van de dorpscommissies.
- IMA (bijdrage via eerder gedaan onderzoek en de longread)

Stakeholders:
Verschillende stakeholders zullen ondervraagd worden over hun visie op de toeristische ontwikkeling van Texel

<u>In de gemeente</u>

- Vertegenwoordiger van een groot bungalowpark
- Jachthaven op Texel
- Vertegenwoordiger van een hotel op Texel
- Bed & Breakfast exploitant
- Vereniging van Texelse Kampeerboeren
- Vertegenwoordiger van groepsaccommodaties
- Fietsverhuurder
- Vertegenwoordiger van een museum
- Nationaal Park Duinen van Texel
- Ecomare
- Texelhopper

<u>Vraagzijde</u>

- Texel Monitor (via VVV Texel) en reviews
- Behoeftenonderzoek (trends & ontwikkelingen vanuit de vraagzijde)

<u>Regionaal</u>

- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
- Regionale projectleiders revitaliseringsfonds voor versterking van verblijfsrecreatie vanuit programma De Kop Werkt!
- Holland boven Amsterdam (Destinatie Marketing Organisatie van de Kop van Noord-Holland)
- Provincie Noord-Holland
- Buurgemeenten / andere waddeneilanden (beleidsmedewerkers toerisme/economische zaken)
- Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen

Richtinggevende notitie
Toeristisch Toekomstplan Texel

De Texelse maat

Datum: Januari 2021
Versie: Concept

Inhoudsopgave

Inleiding 3

1. Proces tot nu toe 5
   - 1.1 Startnotitie Toeristisch Toekomstplan – oktober 2018 5
   - 1.2 Huidige situatie in kaart gebracht – 2019 – Actieplan 5
   - 1.3 Inwonersbelevingsonderzoek en dorpenronden – 2019 en begin 2020 6
   - 1.4 Participatietraject nieuwe omgevingsvisie - oktober 2019 t/m april 2020 7
   - 1.5 Marketing en 'Identity Matching' – 2020 7

2. Longread Thuis – Texel – Thuis 8

3. Opdracht en scope 9
   - 3.1 Belangrijkste onderwerpen 9
   - 3.2 Aanverwante zaken 10

4. Kaders 11
   - 4.1 Richtinggevende kaders 11
   - 4.2 Toelichting op de kaders 12

5. Planning en proces 17

6. Stakeholders 19

Inleiding

In deze notitie informeren wij u over de stand van zaken over het opstellen van Toeristisch Toekomstplan en koppelen wij ook de inbreng van het bureau IMA (Identity Matching Academy) aan u terug. Daarnaast leggen we uit hoe het verdere proces van het komen tot het Toeristisch Toekomstplan er uit ziet, welke onderwerpen daarin van belang zijn en wie wij daarbij betrekken. Tot slot leggen wij u ook een aantal richtinggevende kaders voor. U kunt als raad daarmee sturing geven aan het toeristisch beleid.

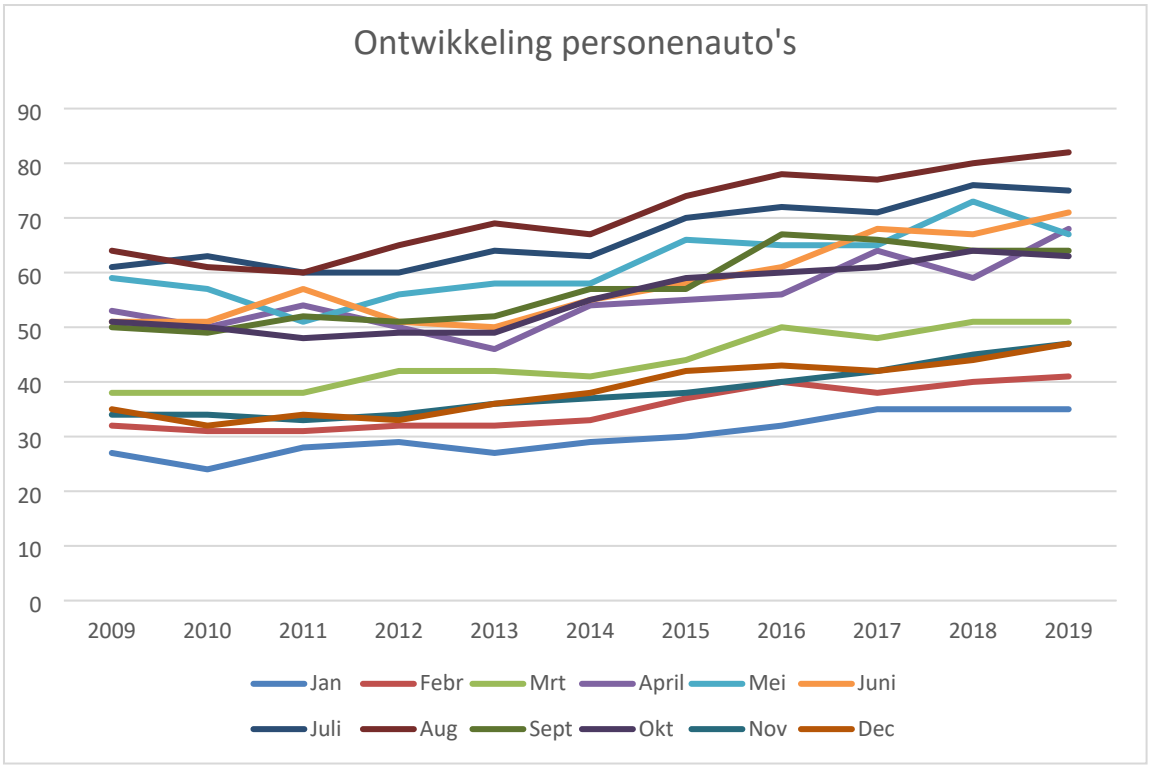
Voor gemeente Texel is toerisme en recreatie een zeer belangrijke sector. Met circa 4,1 miljoen overnachtingen per jaar, en alle daaraan verbonden vrijetijdsactiviteiten op het eiland, ademt het eiland toerisme uit. Verder draagt het toeristisch/recreatief aanbod eraan bij dat de gemeente Texel ook aantrekkelijk is om in te wonen, werken of recreëren. Maar net als op andere populaire toeristische bestemmingen is niet iedereen blij met de toenemende drukte.

In het coalitieakkoord “Balans Brengen” van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.

In het coalitieprogramma wordt gevraagd om in het plan aandacht te hebben voor dagtoeristen, mobiliteit (hoe bevorderen we dat toeristen andere vormen van vervoer dan de auto kiezen) en de toegankelijkheid van Texelse (buiten)gebieden.
In het aanvullend addendum van de nieuwe coalitie, van oktober 2020 wordt hieraan toegevoegd:
Verstening: We brengen in kaart welke stappen we als gemeente moeten en/of kunnen nemen om de verdere toeristische verstening van het eiland af te remmen. Zodat we dit goed op papier hebben bij gesprekken en besluiten over toerisme, ruimtelijk beleid, omgevingsvisie en omgevingsplannen.

Autonome ontwikkelingen

Al vele jaren beschikt de gemeente Texel over een beddenlimiet. Er is een maximum gesteld aan het aantal slaapplaatsen, namelijk 45.000 in totaal. Uit inventarisatie (Actieplan Toeristisch Toekomstplan) blijkt dat het aantal recreatieve slaapplaatsen al een aantal jaren stabiel is. In de praktijk blijkt dat er het afgelopen decennium vooral een toename is waar te nemen in het aantal auto’s. Zie de grafiek van TESO op de volgende pagina.



Bron: TESO - 21 december 2020 - aantal personenauto's Den Helder - Texel (x 1.000)

Opvallend is dat in de maanden oktober tot en maart er zelfs een stijging van 31% is in het aantal auto's in de afgelopen 10 jaar. In de maanden april t/m september is dat 27%. In het Actieplan Toeristisch Toekomstplan worden als oorzaken hiervoor genoemd de verbreding van het seizoen, meer auto's per accommodatie en ook een toename van dagtoerisme. Dit heeft consequenties voor hoe de leefbaarheid[1] op het eiland door de Texelaars wordt ervaren. De gemeente Texel en andere belanghebbenden (VVV, ondernemers) zijn zich bewust van deze toenemende aantallen auto's. De toename van het autogebruik en het gevoel van drukte wat hierdoor ontstaat is dus zeker een aspect wat aandacht verdient in het Toeristisch Toekomstplan.

Werken aan nieuwe visie op 'waardevol toerisme'

Hoe brengen we de voor- en nadelen van toerisme in balans? De gemeente Texel wil graag een Toekomstplan realiseren om een goede gemeentelijke afweging in de toekomstige jaren te kunnen maken voor bestaande en nieuwe toeristisch/recreatieve initiatieven. De komende jaren draait het om de kwaliteit van toerisme, waardevol toerisme voor bezoekers, maar zeker ook voor inwoners. Ook het fenomeen 'drukte' hoort daar dus nadrukkelijk bij. De gemeente heeft op een aantal terreinen zelf invloed, via bijvoorbeeld beleid of via de bestemmingsplannen, maar op vele vlakken is zij ook een faciliterende partij. Gemeente Texel is bijvoorbeeld geen vastgoedbeheerder en kan niet de verkoop van parken of campings aan investeerders of grote ketens tegengaan. In het Toeristisch Toekomstplan zal duidelijk weergegeven worden op welke ontwikkelingen geanticipeerd kan worden en waar via beleid of andere maatregelen invloed op kan worden uitgeoefend.

[1] Algemene definitie van leefbaarheid (Van Dale, 1997): "Geschikt om erin of ermee te kunnen leven." Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen of te werken. Het is een typisch containerbegrip, een verzamelwoord voor kwaliteitskenmerken van een woonomgeving en dus diffuus en multidimensioneel. Het is deels een subjectief begrip. Zo kan voor niet-economisch afhankelijke bewoners van een toeristenplaats een bepaalde situatie in het hoogseizoen onleefbaar zijn, maar voor de lokale toeristische ondernemer zal het oordeel daarover anders luiden (Uit Wikipedia).

1 Proces tot nu toe

Sinds de start van de coalitie in 2018 is er al veel onderzocht. Ook in het verleden zijn er al veel rapporten verschenen waarbij toerisme en/of verblijfsrecreatie het hoofdonderwerp was. De insteek van dit Toeristisch Toekomstplan is om behalve verblijfsrecreatie ook onderwerpen als mobiliteit, wonen en werken mee te nemen, dus een brede visie waarin het beleid voor de komende jaren wordt vastgelegd.
Hieronder leest u een samenvatting welke stappen er sinds 2018 zijn gezet.

1.1 Startnotitie Toeristisch Toekomstplan – oktober 2018

In oktober 2018 is de startnotitie Toeristisch Toekomstplan in de raad vastgesteld.
Hierin is ook de doelstelling van het Toeristisch Toekomstplan geformuleerd:
Texel moet haar geliefde karakter met haar eigen identiteit en uniciteit blijven behouden en als bestemming 'Texel' aantrekkelijk blijven voor bezoekers, inwoners en bedrijven. Als vakantiebestemming willen wij ons t.o.v. andere bestemmingen onderscheiden. Tegelijk moet er een balans zijn tussen de Texelse economie en ruimtelijke kernwaarden, zonder dat het unieke geheel van het eiland wordt aangetast.

In de startnotitie is ook beschreven hoe we bovenstaand doel bereiken, namelijk via een Toeristisch Toekomstplan en Actieplannen.

Onderwerpen die in ieder geval een plek krijgen in het Toeristisch Toekomstplan zijn:

1. Het slaapplaatsenbeleid (o.a. regeling rond kamperen bij de boer, logies met ontbijt en campers)
2. Het dagtoerisme
3. De beleving van drukte (wat mede aanleiding was voor de omschreven ambitie in het coalitieprogramma)
4. Integrale strategische keuzen op vijf thema's: mobiliteit, infrastructuur, handhaving, economie en financieel (toeristenbelasting en parkeerbelasting).

Ook de aspecten kwaliteit en duurzaamheid (denken en doen in de mogelijkheden van vandaag), kernwaarden en leefbaarheid worden hierin meegenomen.

1.2 Huidige situatie in kaart gebracht – 2019 - Actieplan

In 2019 is er gestart met een interne inventarisatiefase: Het verzamelen van feiten en cijfers. Zo werd er gekeken wat mogelijke invloeden zijn van het gevoel van drukte op het eiland.

Ter voorbereiding op de toekomst van Texel is het Actieplan Toeristisch Toekomstplan opgesteld. Aan de hand van de inventarisatie op de vijf thema's werd duidelijk dat het aantal geregistreerde slaapplaatsen de laatste jaren stabiel is gebleven, maar dat het aantal overgezette auto's, fietsers en voetgangers wel is gestegen. Zie ook de grafiek in de inleiding van deze notitie. Verschillende factoren liggen hieraan ten grondslag: verbreding van het seizoen, meer auto's bij de huisjes (2 i.p.v. 1), maar ook stijging van het aantal dagtoeristen.

Het Actieplan Toeristisch Toekomstplan is in de zomer van 2019 vastgesteld en is een spoorboekje van actiepunten. Een aantal van deze actiepunten is intussen opgepakt. Er is een mobiliteitsplan en het parkeer- en verkeerscirculatieplan voor Den Burg is afgerond. Ook heeft er gerichte voorlichting plaatsgevonden (voor camperaars op Texel maar ook over recreatieve verhuur in de woningen) en is er gewerkt aan de uitleg van de regelgeving in begrijpelijke taal (op de website). De meeste punten dienen verder nog meegenomen te worden in het Toeristisch Toekomstplan of andere visies.
Hierbij gaat het om zaken zoals een sanering van slapende slaapplaatsen, het jaarlijks monitoren van logies met ontbijt en het opstellen van regelgeving voor diverse vormen van verblijfsrecreatie zoals kamperen bij de boer.

1.3 Inwonersbelevingsonderzoek en dorpenronden – 2019 en begin 2020

Inwonersbelevingsonderzoek
Het Kenniscentrum Kusttoerisme heeft in opdracht van de gemeente Texel een onafhankelijk kwantitatief onderzoek uitgevoerd om de houding van de inwoners van Texel ten opzichte van Texel in beeld te brengen. In de periode juni-juli 2019 zijn 6.600 Texelse huisadressen aangeschreven om een vragenlijst in te vullen. Uiteindelijk zijn de gegevens van 1.508 respondenten van 18 jaar en ouder valide gevonden om daadwerkelijk te gebruiken.

De belangrijkste conclusies uit dit onderzoek zijn:

- Ruim vijf van de tien Texelaars (53%) steunen toerisme op hun eiland en willen dat het belangrijk blijft. Per dorp zijn er wel verschillen. De steun is minder groot in dorpen als Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild.
- Op de stelling “mijn gemeente moet een toeristische bestemming blijven” antwoordt 70% met ja. De steun is wel het grootst in De Cocksdorp en De Koog.
- Positieve economische effecten wordt door een meerderheid gezien, vooral in het aanbod van winkel- en horecagelegenheden.
- Slechts 38% ervaart dat toerisme de leefbaarheid verbetert en 37% dat het helpt bij behoud van cultuur en historie.
- Opvallend laag zijn de scores dat toerisme bijdraagt aan een natuurlijke omgeving of zorgt voor meer groen op Texel.
- Verkeer scoort het hoogst als gekeken wordt naar negatieve effecten (88% vindt dat er door toerisme meer verkeersproblemen zijn).
- 66% geeft aan dat het door toerisme te druk wordt op Texel. Dagtoerisme wordt vaak als oorzaak benoemd.

Dorpenronden
Bij de dorpenronden is per dorp opgehaald wat er op het gebied van toerisme speelt. Dit werd in elk dorp volgens een vaste opzet gedaan, namelijk:

- Terugkoppeling inwonersbelevingsenquête
- In groepjes inventarisatie op 4 thema’s:
    - Wat vindt u van de leefbaarheid (bijvoorbeeld de druk op wonen en voorzieningen)?
    - Wat vindt u van het aantal huidige toeristen?
    - Wat vindt u van de drukte op wegen en fietspaden?
    - Wat vindt u van de druk op parkeervoorzieningen?

In totaal hebben ongeveer 357 inwoners deelgenomen aan de dorpenronden, verspreid over de zeven dorpen. De belangrijkste conclusies uit deze ronden zijn:

- Er zijn te veel tweede woningen gebruikt als vakantiewoningen en teveel recreatiewoningen. Daardoor verzwakt de verbondenheid in de dorpen.
- Er zijn genoeg toeristen. Angst dat meer groei de balans laat doorslaan.
- Vanuit bijna alle dorpen wordt genoemd dat het nodig is de regels voor logies en ontbijt te reguleren.
- Ook hier veel zorgen over het verkeer. Drukte op wegen wordt steeds groter. Vraag om de verkeersdrukte beter te reguleren en verbetering van het openbaar vervoer.
- Zorg dat iedereen van het toerisme profiteert, dat vergroot het draagvlak
- Denk na over welke toeristen Texel wil trekken. Bijvoorbeeld toeristen die specifiek komen voor de kernwaarden

De uitslagen uit het inwonersbelevingsonderzoek en de dorpenronden onderschrijven dat het van groot belang is dat de gemeente met inwoners, ondernemers en ander belanghebbenden gaat definiëren wat wordt verstaan onder ‘waardevol toerisme’. Een kantelpunt lijkt bereikt: de economische groei moet niet langer gezocht worden in kwantiteit, maar in kwaliteit en vernieuwing. Het toeristisch beleid moet daarom herijkt worden.

1.4 Participatietraject nieuwe omgevingsvisie - oktober 2019 t/m april 2020

Niet alleen voor het Toeristisch Toekomstplan zijn er diverse onderzoeken gehouden. Texel werkt ook aan een nieuwe omgevingsvisie. Via een participatietraject konden Texelaars van oktober 2019 t/m april 2020 laten weten wat zij belangrijk vinden voor de toekomst van Texel. In het verslag van dit participatietraject Omgevingsvisie uit juli 2020 komen toerisme, economie en leefbaarheid ook uitvoerig aan bod.

In zijn algemeenheid werd het volgende gezegd:

- Toerisme is belangrijk voor het eiland, maar toerisme mag niet leidend zijn voor alle keuzes die gemaakt worden.
- Leefbaarheid: zorg voor voldoende bankjes en groene ontmoetingsplekken in elk dorp. Zo komen we allemaal buiten! (dus: zorg dat de Texelaars ook kunnen genieten van de openbare ruimte/natuur)

Specifiek voor recreatie en toerisme waren de opvallendst genoemde punten:

- Stop de verstening van het eiland voor toeristen.
- De meesten geven aan dat het te druk is of dat er voldoende toeristen zijn. Niet meer groeien.
- Niet te exclusief worden. Aandacht voor de budget toerist.
- Behoud van campings.
- Dagtoeristen meer laten betalen.
- Toeristen trekken specifiek op de kwaliteiten die Texel al heeft (denk aan de kernwaarden[2], maar ook aan zee-verwante zaken).
- Seizoenverbreding belangrijk voor werkgelegenheid.
- Texel is in de zomer druk genoeg, niet meer bedden.
- Binnen de toeristische tak is best veel diversiteit. Oproep om niet kunstmatig iets in het leven te roepen dat niet op natuurlijke wijze ontstaan is.
- Duurzaamheid voorop bij toerisme/ondernemen

De uitkomsten uit het participatietraject worden meegenomen in het verdere proces van het opstellen van de omgevingsvisie, maar vormen ook zeker belangrijke input voor het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan.

1.5 Marketing en 'Identity Matching' - 2020

In maart 2020 kreeg het bureau IMA (Identity Matching Academy) de opdracht om input te leveren voor het Toeristisch Toekomstplan. Eerder, in 2013, heeft IMA al een identificatie gedaan van Texel. Dit maakte onderdeel uit van een project en opdracht vanuit de provincie Noord-Holland. Alle kustgemeenten hebben intussen dit traject doorlopen. Die identificatie per plaats/bestemming is beschreven in de uitgave Keuze aan de Kust (2015): https://ima.amsterdam/wp-content/uploads/2017/08/Keuze-aan-de-kust.pdf

Sinds het identiteitsonderzoek van Texel in 2013 heeft IMA haar methode doorontwikkeld. IMA heeft een index (CPWW) ontwikkeld voor de waardering van plaatsen in het Noord-Westen van Europa. De CPWW-index is een score waarbij de 'Coolness' van een plaats (Cool Place Score) wordt afgezet tegen de economische activiteiten die hiermee verband houden (Warm Welcome-score). Deze aanvulling heeft IMA nu meegenomen in haar opdracht van dit jaar en daarmee een update gedaan van haar onderzoek in 2013.

De bedoeling was dat IMA de uitkomsten zou presenteren aan raadsleden en stakeholders op 12 en 13 oktober 2020. Helaas konden deze avonden vanwege de Corona ontwikkelingen niet plaatsvinden. Daarom is er in overleg met de wethouder toerisme en het bureau IMA besloten om de opgehaalde resultaten te presenteren via een aansprekend boekwerk, een longread. Eind december 2020 heeft bureau IMA dit in concept opgeleverd waarin een profilering, het zogenaamde **Marketing Landscape**, voor Texel wordt voorgesteld. In het volgende hoofdstuk vindt u een samenvatting van deze longread en de uiteindelijke conclusie van het bureau.

[2] Gemeente Texel gaat bij haar plannen uit van de Texelse kernkwaliteiten (later ook wel kernwaarden genoemd): De rust en ruimte, de rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen, de grote afwisseling in landschappen en landgebruiksvormen, de Texelse identiteit, het specifieke eilandkarakter, de nachtelijke duisternis en de maritieme monumenten (Bron: Structuurvisie Texel op Koers, maart 2009)

2 Longread Thuis – Texel – Thuis

Vanuit haar opdracht heeft het bureau IMA het identiteitsonderzoek van Texel uit 2013 ‘ge-update’ met het waarderen van Texel volgens de CPWW-score. De index helpt bij het maken van keuzes rondom place branding: Wat zijn quick wins als het gaat om positionering? Welke landmarks zorgen voor waardering? Welke ambities van de stakeholders hebben invloed op ontwikkeling en promotie van de plaats? Het college heeft kennisgenomen van de conceptversie. Er zijn nog een aantal opmerkingen (zowel taalkundig als inhoudelijk) retour gegeven aan IMA met het verzoek hier naar te kijken. IMA is gevraagd het gehele rapport, de longread, met daarin ook de uitleg van de CPWW-score en de verschillende marketingtermen voor de raadscommissie van 9 februari 2021 toe te zenden.

De conclusie van IMA is dat Texel een bijzonder eiland is en een hoge CPWW-score heeft op vier van de zeven beoordelingsschalen. Texel heeft veel te bieden op verschillende facetten. Volgens IMA is de naamsbekendheid en reputatie van het eiland prima, maar kan het eenduidige merk Texel nog verder doorontwikkeld worden. Er mist nu nog de urgentiefactor om het eiland echt per sé te willen bezoeken. Texel gaat nu ook nog veel uit van de traditionele en bekende associaties die mensen hebben met Texel, maar zou ook de kleine unieke pareltjes van het eiland meer kunnen inzetten. Het merk Texel is nog geen Place Brand. Via brandmanagement kan dit verder ontwikkeld worden waarbij VVV Texel de aangewezen organisatie is om het bredere merk Texel te beheren.

Vervolgens is bureau IMA in de tweede fase van haar onderzoek op zoek gegaan naar de unieke claim (een Marketing Landscape) voor het merk Texel. Zij heeft interviews gehouden met stakeholders op het eiland en daarnaast ook een vergelijkend onderzoek gehouden met andere kustplaatsen en Duitse en Deense (wadden)eilanden.

Op basis hiervan komt men met de unieke claim: **Thuis - Texel - Thuis.**

Thuis: de verwachting en voorpret om naar Texel te gaan
Texel: de ervaring en de verrassingen
Thuis: de herinnering mee naar huis nemen en vasthouden

Voor elk van deze drie fasen kan volgens IMA beleid ontwikkeld worden dat in samenhang het juiste Texelverhaal vertelt:
Bij Thuis Texel worden er al verrassende producten in de etalage gezet om mensen te verleiden naar het eiland te gaan. Vervolgens moet het aanbod op het eiland doorontwikkeld worden om ook herhalingsbezoekers te blijven verrassen. En door Texel thuis te (her)beleven met een mooi verhaal of product verleid je de mensen om Texel opnieuw op de agenda te zetten.
IMA geeft in de longread een aantal voorbeelden van productontwikkeling. Er wordt ook veel gesproken over foodtrends, weg zijn van de drukte (de natuur in, maar wel met een mooi stedelijk aanbod in de buurt). Opvallend is ook dat zij hier de inrichting van de openbare ruimte in meeneemt. Iets wat ook door inwoners wel wordt aangekaart: maak het aantrekkelijk om naar buiten te gaan.

Gemeente Texel heeft kennis genomen van dit place branding verhaal. Het Marketing Landscape kan zeker helpen bij het denkkader voor het bepalen van de stip op de horizon van het Toeristisch Toekomstplan, maar het is geen doel op zich. Hierbij moeten wij toch de kritische kanttekening plaatsen dat dit verhaal slechts een onderdeel is van een groter geheel en veel meer gebaseerd is op marketing. Voor de positionering van Texel als toeristische bestemming en verbetering van het product aanbod zijn voornamelijk de VVV en de ondernemers aan zet.

3 Opdracht en scope

Het realiseren van een Toeristisch Toekomstplan houdt meer in dan het schrijven van een rapport. Uitgangspunt is dat het een rapport wordt dat draagvlak heeft bij zowel de bezoeker, bewoner, ondernemer, als bij het bestuursorgaan van de gemeente Texel (raad en college) en omliggende gemeenten. Ook moet het een dynamisch rapport zijn dat via een uitvoeringsagenda (bijvoorbeeld een uitvoeringsagenda voor twee jaar) kan meebewegen met de ontwikkelingen binnen en buiten deze branche. Een pandemie als Covid-19 heeft laten zien dat de wereld er binnen enkele weken totaal anders uit kan zien en hier moet ook het toeristisch beleid op mee kunnen bewegen.

Voor een stip op de horizon, een Toekomstplan, denken wij aan een periode van zo'n tien jaar.
Voor de uitvoeringsagenda, eigenlijk een lijst met acties, denken we aan een periode van twee jaar. Elke twee jaar kan de uitvoeringsagenda dan worden aangepast naar een nieuwe agenda met acties voor de jaren daarna.

3.1 Belangrijkste onderwerpen

Waar staan we nu?
Op basis van het participatieproject en de eerdere notities (startnotitie en actieplan) komen de volgende onderwerpen steeds aan de orde die van belang zijn om verder uit te werken:

1. **Algemeen: Beleving van drukte**
   Toekomst en draagvlak van toerisme: Welke richting wil Texel met het toerisme op om de beleving van drukte niet verder te laten toenemen?

2. **Verblijfsaccommodaties**
   Het beleid en de regelgeving voor verblijfsaccommodaties moet helder zijn, ook handhaving op de regels is hierbij van belang om veiligheid te garanderen en ondermijning te voorkomen. Dit omvat onder andere:
   - Logies met ontbijt (regulering en monitoring)
   - Kamperen bij de boer
   - Het behouden van de campings
   - Inzicht in werkelijk aantal slaapplaatsen (inclusief slapende slaapplaatsen) en op basis daarvan richting bepalen (bijvoorbeeld: geen verdere groei, maximum quotum per categorie).
   - Voldoende capaciteit bij de afdelingen die met vergunningverlening, handhaving en bestrijding van ondermijning zijn belast.

3. **Dagtoerisme**
   Veel mensen zien het dagtoerisme als één van de oorzaken van de toenemende beleving van drukte. Is dat ook zo? En welke instrumenten kunnen we inzetten om het dagtoerisme in goede banen te leiden?

4. **Mobiliteit en infrastructuur op het eiland**
   Verkeer scoort het hoogst als gekeken wordt naar negatieve effecten. Dit heeft betrekking op meerdere zaken: tekort aan parkeerplaatsen, drukte op doorgaande wegen maar ook op de gehele infrastructuur, zoals bijvoorbeeld de kwaliteit van de fietspaden of andere inrichting van bepaalde wegen. Mogelijkheden als elektrisch vervoer of verbeterd OV zijn hier ook onderdeel van. Aandacht voor de natuur/meer rust kan hier ook aan gerelateerd worden.

5. **Marketing en promotie**
   Marketing en promotie is een middel om de richting die Texel in wil slaan verder vorm te geven. Uit de ophaalrondes komt ook wel naar voren dat sommige inwoners willen dat er meer wordt ingezet op de kernwaarden van Texel en op zaken die betrekking hebben op de zee of het eiland. Dit komt ook terug in de longread van IMA. Er kan voor gekozen worden om bepaalde doelgroepen niet meer actief

te benaderen, bijvoorbeeld de dagtoeristen of ‘feestende jongeren’. Marketing en promotie komt echter aan de orde als de stip op de horizon helder is.

3.2 Aanverwante zaken

Vraagzijde
In voorgaande hoofdstukken is nog niet duidelijk aan bod gekomen wat de bezoeker nu van Texel vindt. Zijn er aandachtspunten die vanuit de bezoeker worden meegegeven? En wat zijn de trends en ontwikkelingen in de markt? Dit zal daarom ook worden meegenomen in het Toeristisch Toekomstplan. Zie ook hoofdstuk 5 en 6 voor de verdere aanpak en lijst met stakeholders.

Regionale rapporten en kansen
Daarnaast zullen relevante zaken uit rapporten zoals provinciale nota’s, eventuele beschikbare toeristische rapporten worden meegenomen bij de uitvoering.
Ook worden alle opgestelde economische/toeristische visies uit buurgemeenten of andere gemeenten in de regio nader bestudeerd en met elkaar vergeleken. Verder wordt gekeken naar kansen qua aansluiting op andere programma’s zoals het Programma Waddeneilanden en het revitaliseringsfonds verblijfsrecreatie en aanverwante programma’s van De Kop Werkt!

4 Kaders

Uit de gedane inventarisatie en eerder opgeleverde beleidsrapporten komen een aantal aanbevelingen tot actie zoals het monitoren van het aanbod logies en ontbijt en het promoten van minder autogebruik, maar ook het in discussie brengen van een aantal toeristische beslispunten zoals het maximum aantal slaapplaatsen, spookslaapplaatsen, en het gewenste toerismeprofiel.

Op basis van de onderwerpen uit hoofdstuk drie en de bevindingen uit de gedane onderzoeken en rapporten uit het verleden kunnen de volgende kaders worden geformuleerd:

4.1 Richtinggevende kaders

Algemeen

1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.

Verblijfsaccommodaties:

2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.
8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.

Dagtoerisme

10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.

Mobiliteit en infrastructuur op het eiland

11 Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

Marketing en promotie

12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.

4.2 Toelichting op de kaders

De kaders geven een richting aan die wij met Toeristisch Toekomstplan wensen in te slaan. De geformuleerde kaders komen, zoals eerder aangegeven, voort uit hetgeen er leeft en speelt op Texel en uit eerder gedane onderzoeken. Het college van B&W wenst een integraal Toekomstplan op te stellen met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur waarbij kwaliteit op elk aspect het uitgangspunt is. Hieronder lichten wij toe hoe de kaders tot stand zijn gekomen.

U kunt bij elke kader uiteindelijk zelf aangeven of dit de gewenste richting is of dat voor een alternatief moet worden gekozen. Ook kunt u er voor kiezen niet in te stemmen met het kader en dit niet als richting mee te geven.

Algemeen

Ad 1: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
Uit het inwonersbelevingsonderzoek komt duidelijk naar voren dat de meerderheid van alle Texelaars toerisme heel belangrijk vindt, zeker als het gaat om de positieve economische gevolgen en ook in het aanbod van winkel- en horecagelegenheden. Toerisme hoort bij het eiland en zorgt voor veel werkgelegenheid. Wel geeft 66% van de respondenten aan dat het te druk wordt op Texel. Dagtoerisme wordt daarbij vaak als oorzaak genoemd. De beleving van drukte komt ook terug in de dorpenronden en in het participatietraject voor de nieuwe Omgevingsvisie. In het Actieplan Toeristisch Toekomstplan worden ook een aantal factoren genoemd die hier invloed op hebben: stijging dagtoerisme, verbreding van het seizoen en meer auto's per vakantiehuisje. In het Actieplan wordt aangegeven dat er aan de beleving van drukte verder aandacht moet worden gegeven. Er moet een goede balans zijn tussen het economisch belang en het behoud van de leefbaarheid in alle kernen om zo een gezonde toekomst tegemoet te gaan, zowel economisch, als op andere aspecten.

Indien u zich niet kunt vinden in deze stelling, kunt u hier niet mee instemmen. Het alternatief zou dan als volgt zijn: Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt mag de komende jaren verder doorgroeien. Texel wil geen begrenzing leggen op het aantal bezoekers.

Verblijfsaccommodaties

Ad 2: Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.u steeds de stelling even herhalen.
Via verschillende bronnen wordt aangegeven dat er veel vraag is naar camperplaatsen op Texel. Volgens het Actieplan toekomstvisie toerisme is er vraag naar zo'n 500 plekken en beschikt Texel over 250 camperplaatsen op de huidige kampeerterreinen en moeten de extra slaapplaatsen voor de doelgroep campers in het Toeristisch Toekomstplan verder in discussie worden gebracht.
In de zomermaanden moet er door handhaving ook regelmatig worden opgetreden omdat er dan ook veel camperaars proberen langs de weg of bij het bos te parkeren. Dit is iets wat niet mag conform de huidige regelgeving en wij ook niet wensen. Op dit moment zijn er geen alternatieve locaties voor handen, hoewel Loodsmansduin al jaren als noodcamping mag fungeren. Dit is echter geen structurele oplossing voor de toekomst. Het actieplan moedigt daarom aan om een keuze te maken voor extra camperplaatsen binnen de bestaande kampeerterreinen. Dit is iets waar de gemeente op kan sturen door ondernemers aan te sporen hier in hun aanbod meer op te gaan inzetten. In de tussentijd is er ook voorlichting gegeven dat Texel geen vrij campergebied is.

Ad 3: Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
In het Toeristisch Toekomstplan wordt de richting bepaald waar wij als gemeente naar toe willen gaan met onze verblijfsaccommodaties en daar hoort ook logies en ontbijt bij. De tendens lijkt te zijn dat er al meer dan genoeg aanbod op Texel is en dat de meerderheid van de bevolking geen voorstander is van nog meer groei. Tegelijkertijd wenst het college helder beleid voor logies en ontbijt dat eenvoudig handhaafbaar en controleerbaar is.

Voor diverse categorieën slaapplaatsen geldt op Texel een maximum aantal slaapplaatsen. Ook bij kamperen bij de boer. Het aantal slaapplaatsen bij logies met ontbijtadressen wordt nu niet meegenomen in de algemene slaapplaatstelling. Gezien de drukte in de kernen op bepaalde momenten wordt door bewoners aangegeven dat er al voldoende huizen benut worden voor logies en ontbijt. In combinatie met kader 4 stellen wij daarom voor om het aantal logies en ontbijtadressen goed te monitoren en hiervoor heldere regelgeving vast te leggen. Dan kan ook nader bepaald worden hoeveel slaapplaatsen in deze categorie wenselijk en realistisch is. Dit is echter niet op korte termijn te realiseren en er moet ook voorzienbaarheid gecreëerd worden, in het kader van het afwenden van planschade. Daarom wordt het hier ook nadrukkelijk als een kader voor de langere termijn neergezet en krijgt het een plek in het Toeristisch Toekomstplan.

Alternatief (in extreem geval): Bij het niet reguleren of begrenzen kom je op een behoorlijk aantal extra slaapplaatsen. Bij het uitgaan van zo'n 6.600 adressen en deze vermenigvuldigen met het toegestane aantal van 6 gasten kunnen er 39.600 bedden bij komen.

Ad 4: Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
Op Texel is in de geactualiseerde bestemmingsplannen (2013) voor het eerst juridisch vastgelegd dat logies en ontbijt bij recht mogelijk is, maximaal 6 slaapplaatsen in maximaal 3 kamers, ondergeschikt aan de woonfunctie. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij het gebruik van vroeger, is het bij recht toegestaan (dus zonder vergunning), voor een ondergeschikt deel van alle woningen. Er is daardoor geen concreet inzicht in de verhuuradressen. Bij de ruimere bouwmogelijkheden van de woonhuizen in dezelfde bestemmingsplan-actualisatie werd de gemeente geconfronteerd met hele vleugels die aan woningen gebouwd werden, puur met als doel om daar logies met ontbijt aan te bieden. Daarnaast werden de begrippen 'ondergeschiktheid' of 'in de woning' door de sector ruim geïnterpreteerd.

Op 6 oktober 2020 vond een (besloten) informatieavond voor de raad plaats. Tijdens deze avond is de raad geïnformeerd over de totstandkoming van de beleidsregels toepassing logies en ontbijt (die in juni 2020 aanvullend zijn opgesteld om meer duidelijkheid te verschaffen) en de knelpunten waar we in de praktijk, bij de uitvoering van de regels, tegenaan lopen. Ook is er alvast een toelichting gegeven op de concept-wet en het besluit met betrekking tot Toeristisch Verhuur van woonruimte van het ministerie van BZK. Inmiddels is deze wet door de Eerste Kamer aangenomen en zal deze per 1 januari 2021 waarschijnlijk van kracht zijn (treedt in werking op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip).

Tijdens de informatieavond bleek dat de beleidsregels voor logies en ontbijt niet zomaar voor wensen en bedenkingen op de agenda van de raad gezet kunnen worden. Belangrijke reden voor het opstellen van beleidsregels was meer duidelijkheid te geven. Zowel aan de burgers (de aanbieders met logies en ontbijt) als ten behoeve van toezicht en handhaving, en het beoordelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen. De praktijk heeft inmiddels uitgewezen dat dit onvoldoende is gelukt. In sommige situaties is de onduidelijkheid juist groter geworden. Dat is niet gewenst. Het is daarom beter de gehele regelgeving grondig onder de loep te nemen en te komen met helder beleid voor logies en ontbijt dat eenvoudig handhaafbaar en controleerbaar is. Hierbij biedt de nieuwe wet toeristische verhuur van woningen diverse instrumenten zoals een vergunning- en registratieplicht. De komende maanden wordt verder uitgewerkt hoe we de juiste instrumenten kunnen inzetten en wordt ook duidelijk wanneer we de nieuwe regelgeving zouden kunnen laten ingaan. Zoals bij kader 3 is aangegeven is ook dit een kader voor de langere termijn.

Ad 5: Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
Er wordt vanuit diverse kanten aanbevolen om vooral vast te houden aan het aantal slaapplaatsen.
Dit wordt door veel partijen, ook door VVV Texel, als een groot goed gezien.
Gezien de onderzoeken die zijn gedaan en ook het beeld dat wordt geschetst in de Startnotitie (De economische groei ontstaat door kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen) lijkt het verstandig om geen verdere groei in slaapplaatsen toe te staan, maar de oplossing te zoeken in kwaliteitsverbetering van bestaande accommodaties. Het reguleren van de groei door een beperking in te stellen op de capaciteit

gebeurt nu op Texel en in Amsterdam en wordt als goed voorbeeld aangehaald in diverse toeristische beleidsnota's.[3]

Ad 6: Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
Uit het participatietraject van de nieuwe Omgevingsvisie blijkt dat men waarde hecht aan het behoud van de campings. Het laatste decennium zijn veel campingplekken omgezet naar bungalows of andere luxe vormen van vakantiehuizen. Als deze tendens verder door zou zetten zal het aandeel van de campings verder afnemen de komende jaren. Dit leidt tot ongewenste verstening in het open Texelse landschap.
In het aanvullend addendum van de nieuwe coalitie, van oktober 2020, wordt aangegeven dat wij in kaart gaan brengen welke stappen we als gemeente moeten of kunnen nemen om de verdere toeristische verstening van het eiland af te remmen.
Dit kader is vooral bedoeld om bovengenoemde tendens verder tegen te gaan en een zeker evenwicht in het verblijfsaanbod te behouden. Ook hier moet voorzienbaarheid gekweekt worden in het kader van planschade, en dit is dus ook een lange termijn doel.

Ad 7: Wij continueren het initiatiefvoorstel van "Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen", aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het 'ja, mits-principe'.
Geregeld werd geconstateerd dat verzoeken om slaapplaatsen die in het bestemmingsplan zijn opgenomen, maar nog niet gerealiseerd zijn, ook verplaatst mogen worden van A naar B. Dit gaat om zogenaamde spookslaapplaatsen: recreatieve slaapplaatsen die al vele jaren niet meer in gebruik zijn. Daarom is op 26 juni 2019, aanvullend op de Nota verblijfsrecreatie, paragraaf 5.2 het volgende besluit toegevoegd:
Verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen met de mogelijkheid tot conversie is mogelijk binnen concentratiegebieden en aangrenzende recreatieve bestemmingen en de dorpskernen volgens het 'ja, mits'-principe indien:

- Het gaat om al gerealiseerde en bedrijfsmatig geëxploiteerde slaapplaatsen
- Deze de toetsing aan het Beeldkwaliteitsplan en de Kernwaarden doorstaat en past binnen de Texel Principes
- Dat leidt tot proportionele (dus afgestemd op de omvang van de verplaatsing) kwaliteitsverbetering van alle betrokken verblijfsrecreatieve locaties
- Bij totale verplaatsing uitsluitend de nieuwe locatie bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd
- Landbouwgrond wordt gecompenseerd (indien van toepassing)
- De toekenning van een toeristische functie met recreatieve slaapplaatsen geen onevenredige afbreuk doet aan de ontwikkelings- en gebruiksmogelijkheden van omringende bedrijven en/of gronden, de milieu- of woonsituatie en natuurwaarden
- Deelverplaatsing is mogelijk op heel Texel, onder de voorwaarden dat het tot minder verstening leidt en alle locaties bedrijfsmatig worden geëxploiteerd.

Wij houden vast aan dit initiatiefvoorstel aangezien hiermee voorkomen wordt dat zogenaamde spookslaapplaatsen zo maar verplaatst kunnen worden en daarmee weer toegevoegd worden aan het werkelijk aantal slaapplaatsen.

Ad 8: Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de "spookslaapplaatsen" op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
Texel telt naar schatting zo'n 900 recreatieve slaapplaatsen die als spookslaapplaats omschreven kunnen worden. Dit zijn recreatieve slaapplaatsen die al vele jaren niet in gebruik zijn.
Om verdere uitbreiding van de drukte hierbij tegen te gaan (nieuwe hoogwaardige ingevulde slaapplaats geven altijd een hogere bezetting dan slaapplaatsen die op de nominatie van verdwijnen staan) wordt hierbij onderzocht of op een bepaald gedeelte afroming in de toekomst een oplossing kan bieden. Omdat hiervoor altijd een bestemmingsplanwijziging nodig is, is dit ter beoordeling aan de raad.

[3] Een voorbeeld hiervan is "Waardevol Toerisme – Onze leefomgeving verdient het" van de Raad voor Leefomgeving en infrastructuur (september 2019).

Ad 9: De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
Het kamperen bij de boer is een nevenfunctie in het bestemmingsplan en moet ondergeschikt zijn aan de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf. Meer dan 15 kampeermiddelen per bedrijf neigt naar een professioneel kampeerterrein en dit zorgt voor oneerlijke concurrentie ten op zicht van professionele kampeerterreinen die aan allerlei planologische regels dienen te voldoen.
De regeling moet er op gericht blijven het open Texelse landschap te behouden. Verdere uitbreiding in ruimte of tijd, geeft hier een te grote inbreuk op. Tegelijkertijd moet de regeling voor kamperen bij de boer ook verduidelijkt worden met heldere en handhaafbare toetsingscriteria. Ook het kamperen bij de boer is een onderdeel van ons slaapplaatsenbeleid en moet derhalve goed meegenomen worden in het Toeristisch Toekomstplan. Dit laatste (een goede duidelijke regeling) is ook als wens en richting aangegeven in de startnotitie en in het actieplan.

Ad 10: Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
In het Actieplan wordt aangegeven dat het aantal vergunde slaapplaatsen de laatste jaren stabiel is gebleven, maar dat het aantal overgezette auto's, fietsers en voetgangers wel is gestegen. Naast diverse factoren (zoals seizoensverbreding, meer auto's per verblijfsobject) wordt dit ook deels veroorzaakt door een toename van het dagtoerisme. In het Toeristisch Toekomstplan wordt verder ingegaan op welke doelgroepen Texel zich wilt richten. Daar zullen we met cijfers nog meer de trends en ontwikkelingen aanduiden. Uit de gehouden participatierondes blijkt echter wel dat het gevoel van drukte op het eiland aanwezig is. Tegelijkertijd blijkt uit onderzoeken dat dagtoeristen minder besteden. Zij gaan vluchtig het eiland over en vertrekken dan weer. Iedereen is nog steeds welkom op Texel, maar er hoeft niet per se ingezet worden op deze doelgroep. Iedereen is nog steeds welkom, maar extra promotie is niet nodig. Bij warm weer blijkt bovendien dat deze groep toch wel naar het eiland komt en dan zijn er al juist veel bezoekers aanwezig.

Mobiliteit en infrastructuur

Ad 11: Verblijfsgasten kunnen met hun auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).
Texel is goed bereikbaar via de TESO. Slechts een hele uitzonderlijke keer moet de gast een boot later nemen. De bezoeker aan Texel geeft ook aan graag zijn auto mee te nemen. Dit geldt zowel voor de Nederlandse als Duitse verblijfsbezoeker. Bagage kan zo makkelijk bij de accommodatie gebracht worden. Wij willen dit als Texel daarom ook niet ontmoedigen. Echter, als de accommodatie is bereikt willen wij het gebruik van andere duurzame vervoersmiddelen stimuleren. Dit is ook opgenomen in het actieplan. Intussen is er ook een Actieplan Mobiliteit in werking getreden. Hierin worden ook allerlei maatregelen genoemd zoals het uitbreiden van oplaadpunten op parkeerplaatsen, aanleg nieuwe en verbeteren van bestaande fietspaden, betaalbaar Texels vervoer en onderzoeken naar betere parkeermogelijkheden in de kernen. Het parkeer- en circulatieplan voor Den Burg is intussen afgerond. De instrumenten om dit verder te bereiken, ook op het gebied van toerisme, worden nader toegelicht in het Toeristisch Toekomstplan.

Marketing en promotie

Ad 12: Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
Bij elke actie die de gemeente Texel uitvoert wordt er altijd gekeken naar de Texelse kernwaarden. De komende jaren zal het daar om gaan: kleinschaligheid (ook bijvoorbeeld bij evenementen) en aanbod dat past bij deze kernwaarden. Uit de participatieronde Omgevingsvisie en ook uit het toeristisch belevingsonderzoek bij de inwoners en bij de dorpenronden blijkt dat deze kernwaarden ook zoveel mogelijk mee moeten worden genomen bij het aantrekken van de juiste doelgroepen. Ook in de longread van IMA wordt in het profiel ingespeeld op een type bezoeker die meer de rust en de ruimte zoekt en de kleine pareltjes van Texel (ook) wilt ontdekken.

Ad 13: Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere Beurs.

In diverse eerdere rapporten is aangegeven dat Texel wenst te gaan voor kwaliteit in plaats van kwantiteit. Kwaliteit betekent echter niet dat er gekozen wordt voor alleen een bezoeker die gaat voor luxe en alleen in het hogere segment wil overnachten. Ook de verblijfsbezoeker die in een lager segment (jeugdherberg, groepsaccommodatie, boerencamping of reguleer kampeerterrein) wil overnachten is van harte welkom. Iedereen is welkom op Texel zolang men de Texelse kernkwaliteiten maar accepteert.

5 Planning en proces

Het proces van het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan en de daarbij behorende uitvoeringsagenda volgt de stappen zoals hieronder aangegeven. Sommige fasen lopen enigszins door elkaar heen.

0 **Analyse van beschikbare onderzoeken en participatietrajecten** **AFGEROND**
Deze fase is al gestart en grotendeels afgerond. Er is al veel informatie beschikbaar en mede naar aanleiding van de belangrijkste uitkomsten uit deze rapporten zijn de stellingen bepaald.

I **Oprichten en informeren klankbordgroep, aftrap stuurgroep en projectgroep** **GESTART**
December 2020 – januari 2021
Intern werken we op dit moment al met een stuurgroep (waarin onder andere de wethouder toerisme is vertegenwoordigd) en een projectgroep bestaande uit vak ambtenaren van de belangrijkste disciplines die ook in de starnotitie worden genoemd, dus collega's die kennis en ervaring hebben op het gebied van mobiliteit, infrastructuur, handhaving en ruimtelijke ontwikkeling.
Er is een klankbordgroep opgericht waarin een aantal belangrijke spelers uit diverse sectoren op Texel vertegenwoordigd zijn. Op dit moment hebben vertegenwoordigers uit verschillende sectoren van het eiland, o.a. vanuit TESO, TOP, Staatsbosbeheer, VVV Texel, een hotel/horeca specialist, een vertegenwoordiger vanuit de campings, aangegeven mee te willen werken. Daarnaast zijn de dorpsraden van De Koog en Den Burg (als vertegenwoordiging vanuit de verschillende dorpsraden) ook uitgenodigd. Het eerste overleg is op 26 januari 2021.
De klankbordgroep zal circa 1x per maand bij elkaar komen (voorlopig nog digitaal) en tussendoor kan men meelezen met de eerste concepten. Het Toeristisch Toekomstplan moet uiteindelijk een gedragen plan zijn van zowel ondernemers, landschapsorganisaties, maar ook vanuit de inwoners.

II **Bepalen huidige stand van zaken / longread IMA** **GESTART**
Januari 2021
De punten uit het actieplan worden nogmaals op een rijtje gezet: Wat is er in de tussentijd al uitgevoerd, wat kan meteen worden meegenomen in de visie, wat gaat naar de Uitvoeringsagenda. Daarnaast zullen relevante zaken uit rapporten zoals provinciale nota's, eventuele beschikbare toeristische rapporten zoals een bezoekersonderzoek worden meegenomen bij de uitvoering.
Ook worden alle opgestelde economische/toeristische visies uit buurgemeenten of andere gemeenten in de regio nader bestudeerd en met elkaar vergeleken. Verder wordt gekeken naar kansen qua aansluiting op andere programma's zoals het Programma Waddeneilanden, De Kop Werkt! en het revitaliseringsfonds verblijfsrecreatie.

In december is de Longread van IMA opgeleverd. Zie hiervoor hoofdstuk 2. De belangrijkste uitkomsten uit de longread krijgen ook een plek in het Toeristisch Toekomstplan.

III **Opstellen raamwerk/concept visie op hoofdlijnen**
Februari 2021
Aan de hand van de genoemde onderwerpen in hoofdstuk 3 concreet aan de slag gaan met het in kaart brengen van de problematiek en de gewenste oplossingsrichtingen.

IV **Gesprekken met circa 15 stakeholders (1 op 1 interviews) – uitwerking vanuit die eerste ronde**
Februari – maart 2021 (continu proces)
Er worden gesprekken gevoerd met verschillende toeristische ondernemers en maatschappelijke organisaties op Texel uit de diverse sectoren: van watersport tot horeca tot verblijfsrecreatie. Om te voorkomen dat de visie te aanbodgericht wordt, wordt er ook gekeken naar de vraagzijde en wordt er gesproken met een aantal experts uit de regio.

V **Terugkoppeling belangrijkste bevindingen / concept visie presenteren**
Medio april 2021
Via een tussentijdse informatienota wordt de raad op de hoogte gebracht van de belangrijkste bevindingen. Dit wordt tevens ook via de media onder de aandacht van de inwoners gebracht.

VI **Oplevering van de toeristische visie en de bijbehorende uitvoeringsagenda**
Mei - juni 2021
Laatste concept wordt voorgelegd aan de klankbordgroep/projectgroep/stuurgroep en getoetst of het volledig is.
Na laatste aanpassingsronde wordt dit voorgelegd aan college van B&W.

VII **Vaststelling in de raad: 7 juli 2021**
De insteek van het college is om voor de zomer het eindresultaat, het Toeristisch Toekomstplan inclusief een uitvoeringsagenda voor te leggen aan de raad.

6 Stakeholders

Hieronder een overzicht van de partijen die betrokken worden bij het Toeristisch Toekomstplan.

Kernpartners:

- Gemeente (ambtenaren, college, raad)
- Klankbordgroep met een vertegenwoordiging uit het TOP, TESO, Staatsbosbeheer, VVV Texel, KADO Texel, hotellerie/horeca, campings en een afvaardiging van de dorpscommissies.
- IMA (bijdrage via eerder gedaan onderzoek en de longread)

Stakeholders:
Verschillende stakeholders zullen ondervraagd worden over hun visie op de toeristische ontwikkeling van Texel

<u>In de gemeente</u>

- Vertegenwoordiger van een groot bungalowpark
- Jachthaven op Texel
- Vertegenwoordiger van een hotel op Texel
- Bed & Breakfast exploitant
- Vereniging van Texelse Kampeerboeren
- Vertegenwoordiger van groepsaccommodaties
- Fietsverhuurder
- Vertegenwoordiger van een museum
- Nationaal Park Duinen van Texel
- Ecomare
- Texelhopper

<u>Vraagzijde</u>

- Texel Monitor (via VVV Texel) en reviews
- Behoeftenonderzoek (trends & ontwikkelingen vanuit de vraagzijde)

<u>Regionaal</u>

- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
- Regionale projectleiders revitaliseringsfonds voor versterking van verblijfsrecreatie vanuit programma De Kop Werkt!
- Holland boven Amsterdam (Destinatie Marketing Organisatie van de Kop van Noord-Holland)
- Provincie Noord-Holland
- Buurgemeenten / andere waddeneilanden (beleidsmedewerkers toerisme/economische zaken)
- Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen

KENNISCENTRUM KUSTTOERISME

HZ UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES



De eerste stap richting een (nog meer) bewuste toeristische bestemming

Wat is de houding (attitude) van de inwoners van de gemeente Texel ten aanzien van toerisme?

Colofon

Deze rapportage is samengesteld door Kenniscentrum Kusttoerisme in overleg met de opdrachtgever (gemeente Texel) van het onderzoek.
© 2020, Kenniscentrum Kusttoerisme

Bij het samenstellen van deze publicatie is de grootste zorgvuldigheid betracht. Kenniscentrum Kusttoerisme is echter niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade als gevolg van de aangeboden informatie in deze publicatie.

Kenniscentrum Kusttoerisme
p/a HZ University of Applied Sciences
Postbus 364
4380 AJ Vlissingen
Telefoon: 0118 - 489 850
E-mail: kenniscentrumtoerisme@hz.nl
Website: www.kenniscentrumtoerisme.nl

Auteur
Harm IJben

Fotografie
https://pixabay.com/nl/photos/texel-vuurtoren-noordzee-zand-zee-2184346/

Grafische vormgeving
Kees Hoendervangers, www.dtp-plus.nl

Inhoudsopgave

Algemeen 5

Inleiding 6

Onderzoeksaanpak 7

Inwonersonderzoek gemeente Texel 11

Wat is de houding (attitude) van de inwoners van de woonkernen in de gemeente Texel ten aanzien van toerisme? 12

In welke mate steunen de inwoners toerisme? 12

In welke mate ervaren de inwoners de positieve en negatieve effecten van toerisme? 13

In welke mate beïnvloeden de factoren trots, sociale verbondenheid, persoonlijke economische voordeel en politieke betrokkenheid de houding van de inwoners ten aanzien van toerisme? 15

Welke (individuele) belangen wegen (naar relevantie) voor inwoners het zwaarst bij de ontwikkeling van (gemeentelijk) toeristisch-recreatief beleid? 16

Wat is het handelingsperspectief op woonkernniveau voor de gemeente Texel als bewuste toeristische bestemming vanuit het inwonersperspectief? 16

Overzicht van gehanteerde figuren en tabellen 18

Algemeen

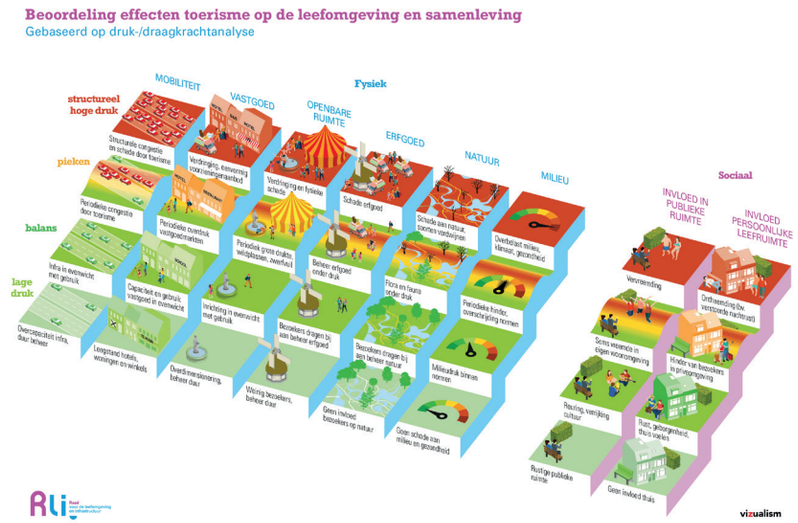
Inleiding

In deze rapportage staan de inwoners van de gemeente Texel centraal. Dit in tegenstelling tot wat gebruikelijk is in toerisme en de vrijetijdseconomie. Daarin wordt normaal gesproken de gast (bezoeker) centraal gesteld. Die focus op de inwoner komt voort uit een tendens die zichtbaar is in de hele samenleving. De mening van inwoners (burgers) wordt steeds belangrijker in overheidsbeleid. Op alle beleidsterreinen is burgerparticipatie van groot belang. Dit komt misschien nog wel het meest tot uitdrukking in het nieuwe ruimtelijk beleid: de Omgevingswet die in 2021 ingaat, daarin is participatie van alle stakeholders – inclusief burgers (inwoners) – een belangrijke pijler.

Deze brede maatschappelijke tendens is ook zichtbaar in het toeristische werkveld. Najaar 2018 zette NBTC Holland Marketing de toon met hun visie 'Perspectief 2030', waarin de ambitie werd benoemd dat in 2030 toerisme waardevol moet zijn voor alle inwoners. In deze visie wordt gesteld dat ingezet moet worden op activiteiten die een bijdrage leveren aan het gedeelde belang van bezoekers, inwoners en bedrijven, om zo Nederland als bestemming toekomstbestendig te ontwikkelen. Bovendien wordt benoemd dat de belangen van inwoners tot nu toe vaak achtergesteld zijn geweest in de ontwikkeling van toerisme en daarom een inhaalslag verdienen.

In september 2019 presenteerde de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (de Rli) hun advies "Waardevol toerisme, de leefomgeving verdient het". De Rli gebruikte in hun advies een model waarmee zij de balans (of disbalans) tussen toerisme en verschillende domeinen van de leefomgeving zichtbaar maken. De sociale leefomgeving – zowel in de publiek ruimte als de persoonlijke leefruimte van inwoners – vormt hierbij een belangrijk onderdeel.

Figuur 1: Beoordeling effecten toerisme op de leefomgeving en samenleving (bron: RLI (2019) Waardevol toerisme



Raad voor de leefomgeving en infrastructuur. (2019). 'Waardevol toerisme, de leefomgeving verdient het'.

RELEVANT VOOR TEXEL

Texel is sinds jaar en dag een toeristische bestemming bij uitstek, geliefd bij velen in binnen- en buitenland, voor bijvoorbeeld een vakantie aan de kust, de beleving van de Texelse natuur, een festival of eventuele andere recreatieve mogelijkheden. Op die manier heeft de toeristische sector een aanzienlijk economisch belang in de gemeente.

Ondanks dit grote economische belang is de publieke opinie niet altijd positief over toerisme. Sommigen zijn van mening dat het op Texel, zeker in de zomermaanden, te druk is en dat er teveel overlast is voor de inwoners. In de laatste jaren hebben plannen voor nieuwe toeristische ontwikkelingen geleid tot stevige protesten en is in de media steeds meer aandacht voor de negatieve impact van toerisme voor inwoners en hun leefomgeving.

De gemeente Texel vindt het mede daarom van groot belang om de mening van inwoners mee te wegen in de ontwikkeling van toekomstig toeristisch beleid voor het eiland, overeenkomstig de aanbevelingen van NBTC Holland Marketing en de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur. Er was daarom behoefte aan een onafhankelijk, representatief onderzoek om zo op objectieve wijze vast te stellen in welke mate de inwoners toerisme steunen en hoe zij de positieve én negatieve effecten van het toerisme ervaren. In opdracht van de gemeente Texel heeft Kenniscentrum Kusttoerisme daarom onderzoek gedaan naar de mening van de Tesselaren over toerisme in hun gemeente.

Dit onderzoek is een belangrijke eerste stap: voor het eerst is de mening aan de Tesselaren zelf gevraagd. Het oppakken van de aandachts- en verbeterpunten is een gezamenlijke opgave en vormt een belangrijke bouwsteen voor de toekomstige visie op de vrijetijdseconomie op Texel. De gemeente Texel zal daarin samen met alle betrokkenen werken aan een positieve beleving van het toerisme, in een juiste balans tussen inwoner, bezoeker, ondernemer en omgeving.

DOELSTELLING

Inzicht verkrijgen in de perceptie van de inwoners als belangrijke stakeholder over toerisme in de gemeente Texel, om zo de mate van steun voor toerisme te kennen en de factoren die de mate van steun voor toerisme beïnvloeden te verkennen als opmaat naar een (nog meer) bewuste (toeristische) bestemming met waardevol toerisme in een balans tussen inwoner, bezoeker, ondernemer en omgeving.

ONDERZOEKSVRAAG

Wat is de houding (attitude) van de inwoners ten aanzien van toerisme?

DEELVRAGEN

1. In welke mate steunen de inwoners toerisme?
2. In welke mate ervaren de inwoners van toerisme de positieve en negatieve effecten van toerisme?
3. Welke factoren beïnvloeden de steun voor toerisme van de inwoners?
4. In welke mate beïnvloeden deze factoren de mate van steun voor toerisme?
5. Welke (individuele) belangen wegen voor inwoners het zwaarst bij de ontwikkeling van (gemeentelijk) toeristisch-recreatief beleid?

Onderzoeksaanpak

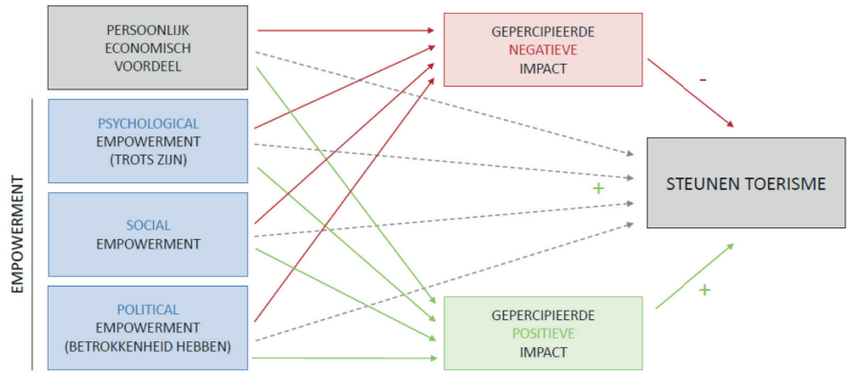
ONDERZOEKSMETHODE

Om inzicht te verkrijgen in het draagvlak voor toerisme bij inwoners van de gemeente Texel is een kwantitatief onderzoek uitgevoerd, waarbij gebruik is gemaakt van vragenlijsten gebaseerd op het internationaal gevalideerde model: 'Resident Empowerment through Tourism Scale (RETS)'[1].

Het model (figuur 2) geeft inzicht in de verschillende aspecten die de mening van inwoners over toerisme bepalen en maakt het mogelijk de onderlinge relaties te onderzoeken. Een belangrijk onderdeel van het model vormt de 'empowerment'. 'Empowerment' komt van het woord 'power' (kracht) en duidt op de mate waarin inwoners kracht halen uit de effecten van toerisme en het hun steun voor toerisme dus versterkt ofwel verzwakt wordt. Er zijn drie soorten 'empowerment', namelijk psychologische (trots), sociale (verbondenheid) en politieke empowerment (betrokkenheid). Tezamen met het concept 'Persoonlijk economisch voordeel' vormen zij de factoren voor de steun aan toerisme.

1 Op verzoek van de gemeente Texel is de vragenlijst aangevuld met een vijftal stellingen gerelateerd aan vervoer en infrastructuur op het eiland. De resultaten van deze extra vragen/stellingen zijn separaat weergegeven in tabel 8 en vormen onderzoekstechnisch geen onderdeel van de gevalideerde vragenlijst.

Figuur 2: Welke factoren beïnvloeden de houding van inwoners ten opzichte van toerisme?



Boley, B., McGehee, N.G., Perdue, R., and Long, P. (2014). 'Empowerments and resident attitudes towards tourism: Strengthening the theoretical foundation through a Weberian lens'. Annals of Tourism Research. 49, pp. 33-50.

OPERATIONALISATIE

Voor de enquête is gebruik gemaakt van een gevalideerde vragenlijst. Deze vragenlijst begint met stellingen over de zeven concepten van 'het RETS-model' ('persoonlijk economisch voordeel', 'trots zijn', 'sociale verbondenheid', 'politieke betrokkenheid', 'positieve impact', 'negatieve impact', 'steun voor toerisme'). Daarna wordt gevraagd naar de mening van inwoner over elementen van het huidige toeristische lokale beleid. De vragenlijst sluit af met vragen over profielkenmerken van de respondent om daarmee de representativiteit van het onderzoek te kunnen waarborgen.
De stellingen direct gerelateerd aan de zeven concepten van 'het RETS-model' zijn te beantwoorden op basis van een vijfpunts Likertschaal (van 'helemaal mee oneens' tot 'helemaal mee eens').

POPULATIE EN STEEKPROEF

De onderzoekspopulatie voor het onderzoek naar het toeristische draagvlak vanuit het inwonersperspectief bestaat uit alle inwoners van 18 jaar en ouder van de gemeente Texel. Het veldwerk voor het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van juni - juli 2019.

Procedure en respons

De inwoners van de gemeente Texel zijn per brief zijn benaderd voor deelname. De uitnodiging voor deelname aan het onderzoek is per post verstuurd naar alle Texelse huisadressen (6.600), waarbij de inwoner de mogelijkheid kreeg om de gevalideerde vragenlijst digitaal (online) of desgewenst op verzoek analoog (op papier) in te vullen, om daarmee iedereen, onafhankelijk van zijn achtergrond, leeftijd en persoonlijke situatie, in de gelegenheid te stellen om deel te nemen en daarmee de respons te maximaliseren.

Tabel 1: Respons onderzoek toeristische draagvlak vanuit inwonersperspectief per woonkern

Woonkern	Respons[2]	
	absoluut	relatief (t.o.v. totale respons)
Den Burg	757	50%
De Cocksdorp	143	9%
Den Hoorn	141	9%
De Koog	147	10%
Oosterend	117	8%
Oudeschild	124	8%
De Waal	49	3%
n.n.b.	30	2%
	1.508	**100%**

2 De respons is stapsgewijs gecorrigeerd op basis van de mate waarin respondenten de vragenlijst volledig en consistent hebben ingevuld.

Tabel 2: Metadata (%) respondenten onderzoek toeristische draagvlak vanuit inwonersperspectief

Item		
Geslacht	**Man**	**Vrouw**
	48%	52%
Wijze van invullen vragenlijst	**Digitaal (online)**	**Analoog (offline)**
	94%	6%
Leeftijd 50 jaar of ouder	**Ja**	**Nee**
	68%	32%
Werkzaam in de toeristisch recreatieve sector?	**Ja**	**Nee**
	34%	66%
Geboren in de gemeente Texel?	**Ja**	**Nee**
	46%	54%

DATA-ANALYSE EN KLANKBORD

De analyses in de rapportage zijn uitgevoerd op basis van de gegevens die zijn verzameld in de periode van juni - juli 2019 in de gemeente Texel.

In eerste instantie hebben 1.754 respondenten de vragenlijst ingevuld. Vervolgens is een 'data cleaning-procedure' uitgevoerd, waarbij een aantal criteria voor het consistent invullen van de vragenlijst is gehanteerd:

- Locatie;
- Tijd voor het beantwoorden van de vragen;
- Consistentie van de gegeven antwoorden;
- Volledigheid van de antwoorden.[3]

Na deze procedure zijn de gegevens van 1.508 respondenten valide bevonden om daadwerkelijk te gaan analyseren.

Analyse-instrumenten

De resultaten zijn voornamelijk verkregen aan de hand van beschrijvende analyses. Daarnaast zijn betrouwbaarheidsanalyses gedaan om de betrouwbaarheid van de diverse schalen te analyseren.
Daar waar relevant (en significant), is de analyse en interpretatie van de resultaten ondersteund door een lineaire regressieanalyse. Met lineaire regressie wordt nagegaan welke factoren ('persoonlijk economisch voordeel', 'trots zijn', 'sociale verbondenheid', 'politieke betrokkenheid', 'positieve impact', 'negatieve impact') van invloed zijn op de mate van steun voor toerisme.

De analyses – niet gewogen naar inwoneraantal en demografische opbouw van de individuele woonkernen – zijn in principe gebaseerd op het percentage inwoners dat al dan niet akkoord gaat met de verschillende stellingen. Elke relevante vraag wordt hierbij apart gerapporteerd om zodoende een goed beeld te schetsen van de mening van de ondervraagden.

3 Dit betekent dat een respondent die niet uit de gemeente Texel afkomstig was, die de enquête in korter dan 6min50sec ingevuld heeft (in geval van online enquêtes), minimaal 10 vragen niet beantwoord heeft en/of 6 opeenvolgende vragen in schaal 1-6 en 2 opeenvolgende vragen in schaal 9 (die 'reversed items' bevatten) in dezelfde richting heeft beantwoord, verwijderd is uit de dataset.

Inwonersonderzoek gemeente Texel

Het Kenniscentrum Kusttoerisme heeft in opdracht van de gemeente Texel een onafhankelijk kwantitatief onderzoek uitgevoerd om de houding (attitude) van de inwoners ten opzichte van toerisme in beeld te brengen. In het eerste deel (algemeen) van de rapportage staat de relevantie en gehanteerde aanpak van het onderzoek beschreven.

Met het onderzoek is op een objectieve wijze vastgesteld in welke mate de inwoners toerisme steunen, hoe zij de positieve en negatieve effecten van het toerisme ervaren en welke factoren in welke mate de steun voor toerisme van de inwoners beïnvloeden.

De resultaten van het inwonersonderzoek zijn naar relevantie en significantie beschreven, geanalyseerd en vertaald in een handelingsperspectief op woonkernniveau voor de gemeente Texel als opmaat naar een (nog meer) bewuste (toeristische) bestemming met waardevol toerisme in een balans tussen inwoner, bezoeker, ondernemer en omgeving.

Wat is de houding (attitude) van de inwoners van de woonkernen in de gemeente Texel ten aanzien van toerisme?

IN WELKE MATE STEUNEN DE INWONERS TOERISME?

Uit tabel 3 is af te lezen dat ruim 5 op de 10 inwoners (53%) in de gemeente Texel toerisme steunen en ze willen ook dat het belangrijk blijft in hun gemeente. In de woonkernen De Cocksdorp (68%), De Koog (62%) en De Waal (57%) is er meer steun dan gemiddeld, in de woonkernen Den Hoorn (43%), Oosterend (47%), en Oudeschild (45%) minder dan gemiddeld.

In diezelfde tabel is tevens te zien dat 7 op de 10 ondervraagden (70%) aangeven dat de gemeente Texel een toeristische bestemming moeten blijven. In de woonkernen De Cocksdorp (77%), De Koog (76%) en De Waal (73%) is deze wens sterker dan gemiddeld, in de woonkernen Den Hoorn (62%), Oosterend (65%), en Oudeschild (64%) minder sterk.

Tabel 3: Steun voor toerisme in de gemeente Texel per woonkern (meest betrouwbare schalen)

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Ik steun toerisme en ik wil dat het belangrijk blijft in mijn gemeente	53%	68%	43%	62%	47%	45%	57%	53%
Mijn gemeente moet een toeristische bestemming blijven	70%	77%	62%	76%	65%	64%	73%	70%
De voordelen van toerisme in mijn gemeente wegen zwaarder dan de nadelen	54%	62%	45%	57%	44%	41%	55%	52%

Ook wordt duidelijk uit tabel 3 dat voor de inwoners van drie van de zeven woonkernen (Den Hoorn - 45%, Oosterend - 44% en Oudeschild - 41%) de nadelen van toerisme zwaarder wegen dan de voordelen (op gemeentelijk niveau 52%). De balans tussen de lusten en de lasten van toerisme en daarmee de leefbaarheid lijkt (perceptie van de inwoners) in deze woonkernen daarmee onder druk te staan.

In tabel 4 (volgende pagina) is te zien dat de mate van steun voor toerisme in de gemeente Texel op dit moment zowel positief als negatief wordt beïnvloed door een vijftal factoren (in rangorde). De factoren 'gepercipieerde positieve impact', 'trots zijn', 'persoonlijk economisch voordeel' en 'sociale verbondenheid' dragen in positieve zin (+) bij aan de mate van steun voor toerisme in de gemeente. De factor 'gepercipieerde negatieve impact' doet nadrukkelijk afbreuk (-) aan de mate van steun.

De mate van 'gepercipieerde negatieve impact' lijkt om die reden mede de verklaring dat de score voor de schaal 'Mijn gemeente moet een toeristische bestemming blijven' in alle woonkernen (significant) hoger is dan de score voor de schaal 'Ik steun toerisme en ik wil dat het belangrijk blijft in mijn gemeente'.

Tabel 4: Factoren (in rangorde) die de steun voor toerisme positief of negatief het meest beïnvloeden in de gemeente Texel (op basis van lineaire regressie)

1. Gepercipeerde positieve impact	+
2. Psychological empowerment (trots zijn)	+
3. Gepercipeerde negatieve impact	–
4. Social empowerment (sociale verbondenheid)	+
5. Persoonlijk economisch voordeel	+
6. Political empowerment (betrokkenheid hebben)	n.v.t.

De factor 'betrokkenheid' heeft in de gemeente Texel (op basis van deze 0-meting) geen significante positieve of negatieve invloed op de steun voor toerisme en heeft daarom de 'n.v.t.' gekregen (niet van toepassing).

In het vervolg van deze rapportage wordt nader ingegaan op de vijf factoren die de mate van steun beïnvloeden (op basis van de 0-meting) en hoe de daadwerkelijke scores zijn per woonkern van de meest significante schalen per factor per woonkern.

IN WELKE MATE ERVAREN DE INWONERS DE POSITIEVE EN NEGATIEVE EFFECTEN VAN TOERISME?

De ervaren positieve effecten van toerisme dragen zoals eerder gesteld in positieve zin bij aan de mate van steun voor toerisme in de gemeente Texel. De ervaren effecten zijn onder te verdelen naar positief economische en positief niet-economische effecten.

Positieve economische impact van toerisme (gerelateerd aan het RETS-model)

Uit tabel 5 is af te lezen dat afgaande op de scores van de drie schalen de inwoners van de woonkernen De Cocksdorp en De Waal de positieve economische effecten relatief **het meest** ervaren. In de woonkernen Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild worden deze effecten **het minst** ervaren.

Tabel 5: Gepercipieerde positieve economische impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Dankzij toerisme zijn er meer winkel- en horecagelegenheden	94%	96%	93%	92%	91%	89%	100%	93%
Toerisme vergroot het inkomen en de levensstandaard in mijn gemeente	68%	73%	59%	76%	56%	55%	76%	66%
Een groei van het aantal toeristen versterkt de lokale economie	55%	61%	54%	61%	52%	57%	60%	56%

Positieve niet-economische impact van toerisme (gerelateerd aan het RETS-model)

In tabel 6 is te zien dat de inwoners van de gemeente Texel de positieve **niet**-economische effecten relatief minder ervaren dan de positieve economische effecten (tabel 5). Met name de lage scores voor de schalen 'Toerisme stimuleert de ontwikkeling van meer groen in mijn gemeente' (32%) en 'Toerisme stimuleert de bescherming en het behoud van de natuurlijke omgeving in mijn gemeente zijn opvallend (31%).

Ook wordt duidelijk dat op gemeentelijk niveau maar een relatief klein deel van de inwoners ervaart dat door toeristische ontwikkelingen de leefbaarheid verbetert (38%), dat toerisme helpt bij het behoud van cultuur en historie (60%) en de publieke ruimtes (57%) er beter uitzien in de gemeente Texel. Het meest positief zijn de ondervraagden over de recreatieve mogelijkheden voor de inwoners dankzij toerisme (56%).

Tabel 6: Gepercipieerde positieve niet-economische impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Dankzij toerisme zijn er meer recreatieve mogelijkheden voor de inwoners	64%	68%	64%	62%	62%	61%	67%	64%
Toerisme stimuleert de ontwikkeling van publieke faciliteiten in mijn gemeente	56%	53%	61%	58%	51%	48%	55%	56%
Toeristische ontwikkelingen verbeteren de leefbaarheid in mijn gemeente	39%	45%	37%	44%	30%	33%	31%	38%
Toerisme helpt onze culturele identiteit te bewaren en historische gebouwen te restaureren/herbouwen	36%	36%	33%	40%	33%	35%	48%	37%
Door toeristische ontwikkelingen zien de publieke ruimtes er in mijn gemeente beter uit	24%	26%	18%	35%	19%	17%	36%	24%
Toerisme stimuleert de bescherming en het behoud van de natuurlijke omgeving in mijn gemeente	23%	25%	26%	32%	22%	22%	23%	24%
Toerisme stimuleert de ontwikkeling van meer groen in mijn gemeente	16%	19%	7%	27%	16%	11%	23%	16%

De inwoners van de woonkernen Den Burg, De Cocksdorp en De Koog ervaren de positieve **niet**-economische effecten relatief **het meest**.

In de woonkernen Oosterend en Oudeschild worden deze effecten relatief **het minst** gevoeld, waarbij met name de relatief lage scores voor de schaal 'Toeristische ontwikkelingen verbeteren de leefbaarheid in mijn gemeente' er uitspringen.

Negatieve impact van toerisme (gerelateerd aan het RETS-model)

De ervaren negatieve effecten van toerisme doen zoals eerder gesteld afbreuk aan de mate van steun voor toerisme in de gemeente Texel. Uit tabel 7 is af te lezen dat bijna 9 op de 10 inwoners in de gemeente Texel door toerisme meer verkeersproblemen ervaren (88%).

In diezelfde tabel is tevens te zien dat bijna 7 op de 10 inwoners denken dat een groei van het aantal toeristen zal leiden tot wrijving tussen inwoners en toeristen (69%), dat door toerisme het te druk wordt (66%) en bovendien ervaren ze door toerisme meer zwerfafval in hun gemeente (65%).

Daarnaast geven bijna 6 op de 10 ondervraagden aan dat naar hun idee dat het leven duurder wordt (59%). Relatief de minste instemming bij de ondervraagden tenslotte is over de stelling 'Door toerisme is meer criminaliteit in mijn gemeente' (38%).

Tabel 7: Gepercipieerde negatieve impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Door toerisme zijn er meer verkeersproblemen in mijn gemeente	88%	87%	89%		91%	91%	84%	88%
Een groei van het aantal toeristen zal leiden tot wrijving tussen inwoners en toeristen.	69%	56%	75%	64%	82%	74%	63%	69%
Door toerisme wordt het te druk in mijn gemeente	65%	60%	71%	60%	75%	75%	63%	66%
Door toerisme is er meer zwerfafval in mijn gemeente	64%	59%	66%	72%	62%	67%	63%	65%
Door toerisme wordt het leven in mijn gemeente duurder	57%	55%	63%	58%	66%	64%	53%	59%
Door toerisme is er meer criminaliteit in mijn gemeente	38%	28%	37%	38%	44%	48%	38%	38%

Als het gaat om de negatieve impact van toerisme kan (op basis van tabel 7) worden vastgesteld dat in de woonkernen Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild relatief de meeste negatieve effecten van toerisme worden ervaren.

Voor de inwoners van deze woonkernen (Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild) lijkt het dus zo te zijn dat zij enerzijds relatief het minst de positieve (economische) effecten (zie tabellen 5 en 6) van toerisme ervaren en relatief het meest de negatieve effecten van toerisme ervaren.

Positieve en negatieve impact van toerisme (niet gerelateerd aan het RETS-model)

In tabel 8 zijn de resultaten van een vijftal stellingen opgenomen, zoals deze separaat aan het RETS-model op verzoek van de gemeente Texel aan de vragenlijst zijn toegevoegd. Uit de tabel is af te lezen dat ruim 7 op de 10 inwoners (72%) in de gemeente Texel door toerisme ervaren dat het te druk is op de doorgaande wegen voor auto's. Die druk wordt het meest ervaren in Oosterend (74%) en Oudeschild (75%) en het minst in De Waal (57%).

In diezelfde tabel is tevens te zien dat 6 op de 10 ondervraagden (60%) aangeven dat door toerisme er te weinig fietsparkeerplaatsen zijn. Met name in de woonkernen Den Burg (64%) en Oudeschild (65%) wordt dit zo beleefd.

Tabel 8: Gepercipieerde positieve en negatieve impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel (aanvullend[1])

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Door toerisme is het te druk op de doorgaande wegen voor auto's	72%	69%	71%	70%	74%	75%	57%	72%
Door toerisme zijn er te weinig fiets-parkeerplaatsen	64%	50%	58%	55%	55%	65%	57%	60%
Dankzij toerisme zijn onze fietspaden goed onderhouden	22%	16%	24%	24%	24%	26%	20%	22%
Dankzij toerisme zijn er voldoende autoparkeerplaatsen	11%	16%	9%	16%	12%	9%	8%	12%
Door toerisme is ons openbaar vervoer goed geregeld	8%	18%	12%	16%	11%	8%	6%	10%

Tenslotte wordt uit tabel 8 duidelijk dat maar een klein deel van de inwoners ervaart dat dankzij toerisme de fietspaden beter worden onderhouden (22%), er voldoende autoparkeerplaatsen zijn (12%) en het openbaar vervoer goed is geregeld (10%).

1 Gepercipieerde positieve en negatieve impact van toerisme niet als zodanig beschreven in het oorspronkelijke RETS-model (figuur 2), maar op verzoek van de gemeente Texel wel als separate stellingen opgenomen in de vragenlijst.

IN WELKE MATE BEÏNVLOEDEN DE FACTOREN TROTS, SOCIALE VERBONDENHEID, PERSOONLIJKE ECONOMISCHE VOORDEEL EN POLITIEKE BETROKKENHEID DE HOUDING VAN DE INWONERS TEN AANZIEN VAN TOERISME?

De factoren 'trots zijn', 'sociale verbondenheid' en 'persoonlijk economisch voordeel' dragen in de gemeente Texel in positieve zin bij aan de mate van steun voor toerisme. De factor 'betrokkenheid hebben' heeft in de gemeente Texel geen significante positieve of negatieve invloed op de steun voor toerisme (tabel 3)[2].

Uit tabel 9 is af te lezen dat gemiddeld 6 op de 10 inwoners (61%) in de gemeente Texel door toerisme graag aan anderen wil vertellen wat de gemeente heeft te bieden. In de woonkernen De Cocksdorp (67%) en De Koog (75%) is die behoefte significant groter dan gemiddeld, in met name de woonkern Den Hoorn (49%) significant kleiner dan gemiddeld.

Tabel 9: Factoren die de steun voor toerisme beïnvloeden per woonkern in de gemeente Texel (meest betrouwbare schalen per factor op gemeentelijk niveau)

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
Door toerisme wil ik anderen graag vertellen wat mijn gemeente te bieden heeft ('trots zijn')	61%	67%	49%	75%	57%	60%	61%	61%
Een deel van mijn inkomen is gelinkt aan het toerisme in mijn gemeente ('persoonlijk economisch voordeel')	44%	62%	35%	69%	45%	39%	55%	47%
Toerisme zorgt ervoor dat ik mij meer verbonden voel met de gemeenschap ('sociale verbondenheid')	20%	20%	13%	26%	16%	18%	18%	20%

Ook wordt duidelijk dat het persoonlijke economische voordeel (uitgedrukt in de schaal 'Een deel van mijn inkomen is gelinkt aan het toerisme in mijn gemeente') sterk uiteenloopt van woonkern tot woonkern met als uitschieter naar boven De Koog (69%) en naar beneden Oudeschild (39%).

2 Omdat de factor 'betrokkenheid hebben' bij deze 0-meting in de gemeente Texel geen significante positieve of negatieve invloed heeft op de mate van steun voor toerisme zijn de resultaten voor de desbetreffende schaal niet beschreven.

In dezelfde tabel tenslotte is tevens te zien dat slechts 2 op de 10 ondervraagden (20%) aangeven dat toerisme ervoor zorgt dat de inwoner zich meer verbonden voelt met de gemeenschap. In de woonkern De Koog (26%) is dat gevoel significant **groter dan gemiddeld**, in de woonkernen Den Hoorn (13%) en Oosterend (16%) significant **minder dan gemiddeld**.

WELKE (INDIVIDUELE) BELANGEN (NAAR RELEVANTIE) WEGEN VOOR INWONERS HET ZWAARST BIJ DE ONTWIKKELING VAN (GEMEENTELIJK) TOERISTISCH-RECREATIEF BELEID?

De individuele belangen van de inwoners van de zeven woonkernen afzonderlijk komen voor een groot deel van de items, genoemd in tabel 10, overeen. Het meeste belang (9 op de inwoners 10 op gemeentelijk niveau) wordt gehecht aan het behouden van de natuurlijke omgeving, het verbeteren van de leefbaarheid van de inwoners, het bieden van de mogelijkheid aan iedereen om deel te nemen aan de besluitvorming rondom toerisme en het behouden van cultuur en historie.

Tabel 10: Individuele belangen inwoners per woonkern in de gemeente Texel bij ontwikkeling (gemeentelijk) toeristisch-recreatief beleid

	Den Burg	De Cocksdorp	Den Hoorn	De Koog	Oosterend	Oudeschild	De Waal	Gemeente Texel
De natuurlijke omgeving behouden	94%	91%	95%	97%	93%	94%	88%	94%
De leefbaarheid van de inwoners verbeteren	94%	90%	94%	95%	92%	94%	90%	93%
Iedereen de mogelijkheid bieden om deel te nemen aan besluitvorming rondom toerisme	93%	92%	87%	90%	92%	93%	86%	91%
De cultuur en historie behouden	91%	87%	92%	95%	92%	88%	88%	91%
Toeristen een kwalitatief goede gastbeleving bieden	80%	81%	83%	83%	85%	85%	88%	82%
Actie ondernemen tegen wildkamperen	69%	77%	71%	76%	71%	73%	59%	71%
Ervoor zorgen dat de woningmarkt niet oververhit raakt	60%	59%	66%	64%	62%	51%	59%	60%
Samenwerking tussen de inwoners stimuleren	39%	48%	33%	55%	37%	37%	40%	41%
Toerisme ontwikkelen op een schaal die past bij onze gemeenschap	34%	41%	21%	45%	23%	31%	21%	33%

Als het gaat om 'het stimuleren van samenwerking tussen inwoners' en 'toerisme ontwikkelen op een schaal die past bij de gemeenschap' lopen de belangen verder uiteen.

Wat is het handelingsperspectief op woonkernniveau voor de gemeente Texel als bewuste toeristische bestemming vanuit het inwonersperspectief?

De belangrijkste conclusie van dit onderzoek in de gemeente Texel is dat er op dit moment wel steun is voor toerisme onder de inwoners van de gemeente Texel als toeristische bestemming, maar met significante verschillen per woonkern. Die steun - in de woonkern De Cocksdorp het grootst - is met name verklaarbaar vanuit de in ruime mate ervaren positieve (economische) effecten van toerisme en ook de gevoelde trots dankzij toerisme en in mindere mate het genoten persoonlijk economische voordeel en de sociale verbondenheid.

Vanuit de wens van de gemeente Texel om zich te ontwikkelen tot een (nog meer) bewuste toeristische bestemming, wordt het succes van toerisme nu nog te vaak alleen afgewogen (en uitgedragen) aan de hand van economische indicatoren, maar dit een eenzijdige afbakening van succes, waarbij de positieve niet-economische effecten worden vergeten en negatieve effecten niet worden opgelost terwijl de door inwoners (van met name de woonkernen Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild) ervaren negatieve effecten van toerisme nadrukkelijk afbreuk aan de steun voor toerisme.

De gemeente Texel zou er daarom verstandig aan doen om meer actief en transparant te communiceren met haar inwoners over de positieve niet-economische effecten van toerisme. Daarnaast is voor het gemeente Texel van het grootste belang om nadrukkelijk oog te hebben voor de negatieve effecten van toerisme (o.a. dankzij toerisme ervaren verkeersoverlast, wrijving tussen inwoner en bezoeker, drukte en zwerfafval), om daar vervolgens actief naar te handelen, door te bepalen wat verder onderzocht moet worden en wat direct aangepakt kan worden en op welke schaal. De draagkracht voor een toeristische bestemming als de gemeente Texel bevindt zich namelijk op de balans tussen de gepercipieerde positieve (lusten) en gepercipieerde negatieve impact (lasten).

Voor nu wegen voor een kleine meerderheid van de inwoners in de gemeente de voordelen van toerisme zwaarder dan de nadelen, maar als de draagkracht zou worden overschreden daalt de leefbaarheid voor de inwoners. Die draagkracht lijkt al onder druk te staan in de woonkernen Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild.

Het is daarom van groot belang voor de gemeente Texel om, gezamenlijk met alle relevante stakeholders (o.a. inwoners, ondernemers en andere lokale belanghebbenden), te definiëren wat wordt verstaan onder 'waardevol toerisme' met specifieke aandacht voor het belang van de inwoners van de gemeente. Het feit dat de inwoners nu de kans hebben gekregen om hun mening te geven door deelname aan dit onderzoek is al een goede stap. Samenwerking is in deze de sleutel tot 'waardevol toerisme' in een juiste balans tussen inwoner, bezoeker, ondernemer en omgeving.

Na de ervaren positieve effecten van toerisme is 'trots zijn' de meest belangrijke verklaring voor de mate van steun in de gemeente Texel en vanuit dat gegeven is het als gemeente verstandig om 'het gevoel van trots' te (blijven) stimuleren. Trotse inwoners geven namelijk, zoals eerder gesteld, significant meer steun voor toerisme en dragen zo bij aan een goede gastbeleving en uiteindelijk een (meer) bewuste toeristische bestemming.

De sociale positieve effecten van toerisme tenslotte zijn minder 'sterk' dan 'trots zijn', maar de inwoners die deze sociale voordelen zien, ervaren wel meer positieve en minder negatieve impact van toerisme. Een deel van de inwoners vindt dat het stimuleren van (meer) samenwerking tussen de inwoners relevant is bij de ontwikkeling van toekomstig (gemeentelijk) toeristisch-recreatief beleid. Mogelijk kan vanuit die wens een verbinding worden gelegd met ondernemers en bezoekers, om gezamenlijk tot nieuwe toeristisch-recreatieve producten en diensten te komen.

In tabel 11 is op woonkernniveau een handelingsperspectief uitgewerkt voor de gemeente Texel als opmaat naar een (nog meer) bewuste toeristische bestemming met waardevol toerisme.

Tabel 11: Handelingsperspectief voor de gemeente Texel op woonkernniveau

Concept (RETS-model, figuur 2)	Generiek	Specifiek (aanknopingspunten)
1. Gepercipieerde positieve impact	Communiceer actief en transparant over de positieve effecten van toerisme	Communiceer actief en transparant over de positieve **niet**-economische effecten van toerisme en maak inzichtelijk: • voor de inwoners van alle woonkernen hoe toerisme (voor zover van toepassing) de bescherming en het behoud van de natuurlijke omgeving en de ontwikkeling van meer groen stimuleert; • voor de inwoners van alle woonkernen in de gemeente en specifiek voor de woonkernen **Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild** hoe toerisme (voor zover van toepassing) de leefbaarheid verbetert (publieke faciliteiten, recreatieve mogelijkheden); • voor de inwoners van alle woonkernen hoe toerisme (voor zover van toepassing) de culturele identiteit en historie helpt te bewaren.
2. Trots zijn	Maak inwoners trots dankzij toerisme	Stimuleer (en faciliteer) de inwoners van alle woonkernen in de gemeente en specifiek de inwoners van **Den Burg, Den Hoorn, Oosterend, Oudeschild en De Waal** om bezoekers te vertellen wat de (toeristische) bestemming heeft te bieden (als bijdrage aan het behoud van de culturele identiteit en het bieden van een goede gastbeleving).
3. Gepercipieerde negatieve impact	Werk actief negatieve impact (daar waar mogelijk) weg	Luister actief naar de inwoners van alle woonkernen in de gemeente en specifiek (in eerste instantie) naar de inwoners van **Den Hoorn, Oosterend en Oudeschild** (met oog voor de leefbaarheid) om te achterhalen wat de belangrijkste ervaren negatieve effecten van toerisme zijn (o.a. verkeersoverlast, wrijving tussen inwoner en toerist, drukte, zwerfafval en duurder om te leven in de gemeente), bepaal wat verder onderzocht moet worden en wat direct aangepakt kan worden (op welke schaal).

Concept (RETS-model, figuur 2)	Generiek	Specifiek (aanknopingspunten)
4. Sociale verbondenheid	Vergroot de sociale effecten	Stimuleer (en faciliteer) samenwerking tussen de inwoners van alle woonkernen en specifiek (in eerste instantie) in **Den Hoorn, Oosterend, Oudeschild en De Waal** bij toekomstig toeristische ontwikkelingen en leg (daar waar mogelijk en voor zover al niet van toepassing) een verbinding met (lokale) ondernemers en bezoekers, met oog voor de leefbaarheid in de gemeenschap die onder druk staat, het belang van een goede gastbeleving, de oververhitte woningmarkt en de ontwikkeling van toerisme op een schaal die past bij de gemeenschap.

Overzicht van gehanteerde figuren en tabellen

Figuur 1: Beoordeling effecten toerisme op de leefomgeving en samenleving (bron: RLI (2019) Waardevol toerisme 6
Figuur 2: Welke factoren beïnvloeden de houding van inwoners ten opzichte van toerisme? 8

Tabel 1: Respons onderzoek toeristische draagvlak vanuit inwonersperspectief per woonkern 8
Tabel 2: Metadata (%) respondenten onderzoek toeristische draagvlak vanuit inwonersperspectief 9
Tabel 3: Steun voor toerisme in de gemeente Texel per woonkern (meest betrouwbare schalen) 12
Tabel 4: Factoren (in rangorde) die de steun voor toerisme positief of negatief het meest beïnvloeden in de gemeente Texel (op basis van lineaire regressie) 13
Tabel 5: Gepercipieerde positieve economische impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel 13
Tabel 6: Gepercipieerde positieve niet-economische impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel 14
Tabel 7: Gepercipieerde negatieve impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel 14
Tabel 8: Gepercipieerde positieve en negatieve impact van toerisme per woonkern in de gemeente Texel (aanvullend) 15
Tabel 9: Factoren die de steun voor toerisme beïnvloeden per woonkern in de gemeente Texel (meest betrouwbare schalen per factor op gemeentelijk niveau) 15
Tabel 10: Individuele belangen inwoners per woonkern in de gemeente Texel bij ontwikkeling (gemeentelijk) toeristisch-recreatief beleid 16
Tabel 11: Handelingsperspectief voor de gemeente Texel op woonkernniveau 17

Advies

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
Operationeel doel	3.5.1.10	Anticiperen op nieuwe Omgevingswet

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Kennis te nemen van de richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel;

2. In te stemmen met de volgende kaders die genoemd worden op pagina 11 in de richtinggevende notitie:
   - 2.1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
   - 2.2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
   - 2.3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
   - 2.4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
   - 2.5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
   - 2.6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).
   - 2.7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.
   - 2.8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
   - 2.9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
   - 2.10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
   - 2.11 Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico’s	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☑ Ja ☐ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☐ Ja ☑ Nee	Belanghebbenden	☑ Ja ☐ Nee
Beleid	☐ Ja ☑ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	2912275

Bijlagen

1. Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

2.12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.
2.13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.

Toelichting

De raad besluit het college opdracht te geven het Toeristisch Toekomstplan verder op te stellen conform de uitgangspunten, de kaders, en het plan van aanpak zoals genoemd in de richtinggevende notitie.

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Samenvatting

In het coalitieakkoord “Balans Brengen” van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden willen behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.

In de afgelopen periode is er al veel onderzocht en hebben vele gesprekken plaatsgevonden. Ook is door bureau IMA een longread gemaakt waarin een profilering, het zogenaamde Marketing Landscape, voor Texel wordt voorgesteld. De uitkomsten uit de longread krijgen een plek in het Toeristisch Toekomstplan.

In deze richtinggevende notitie worden de belangrijkste onderwerpen en kaders weergegeven welke als basis zullen dienen voor het op te stellen Toeristisch Toekomstplan. In deze notitie vragen wij vooral uw aandacht over het proces, het plan van aanpak en de genoemde kaders. U kunt bij de kaders zelf nog zaken toevoegen of wijzigen (via amendement).
Als alles volgens planning verloopt kan het Toeristisch Toekomstplan rond de zomer van dit jaar afgerond worden.

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Argumenten tot advies

In het coalitieakkoord “Balans Brengen” van mei 2018 is in Programma 3 (Mooi en gastvrij Texel) aangegeven dat we graag het karakter van het eiland, de rust en de ruimte en de andere kernwaarden behouden en daarnaast optimaal willen profiteren van de economische mogelijkheden. Daarbij wordt de vraag gesteld: Wat is goed voor de toekomst van Texel? Om die vraag te kunnen beantwoorden is in het coalitieakkoord vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt met een visie op toerisme en de daarbij behorende infrastructuur.

In de afgelopen periode is er al veel onderzocht. In hoofdstuk 1 van de richtinggevende notitie leest u meer over het proces tot nu toe en de belangrijkste uitkomsten en conclusies die daaruit zijn voortgekomen. De resultaten uit gedane onderzoeken en uit eerdere rapporten worden meegenomen als uitgangspunten voor het Toeristisch Toekomstplan.

Op 10 november 2020 bent u via een algemene RIB geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het Toeristisch Toekomstplan. Vanwege de aangescherpte Corona maatregelen konden de geplande presentaties van het bureau IMA in oktober met de raad en andere belanghebbenden niet plaatsvinden. In overleg met het bureau is er daarom besloten om de opgehaalde resultaten te presenteren via een aansprekend boekwerk, een longread. Voor de kerstvakantie van 2020 heeft IMA dit document in concept opgeleverd waarin een profilering, het zogenaamde Marketing Landscape, voor Texel wordt voorgesteld. De definitieve longread wordt voor de raadscommissie van 9 februari toegezonden. In hoofdstuk 2 van de richtinggevende notitie vindt u alvast een korte samenvatting van dit verhaal. De uitkomsten uit de longread krijgen een plek in het Toeristisch Toekomstplan. Hierbij moeten wij wel de kritische kanttekening plaatsen dat dit verhaal geen doel op zich is, maar een onderdeel is van een groter geheel en meer gebaseerd is op marketing.

In hoofdstuk 3 en 4 treft u de belangrijkste onderwerpen en kaders aan. Deze komen voort uit de gedane inventarisatie tot nu toe. Eerder was het idee om een kaderstellende avond te houden, maar in deze tijd is dit lastig te organiseren. Bovendien, er is al heel veel informatie opgehaald bij diverse belanghebbenden. In de kaders komen de actuele thema’s terug die spelen op toeristisch gebied. Het geeft ook een keuze aan waar de gemeente Texel voor wil gaan: niet meer toerisme, maar kiezen voor een beheersbare route in de komende jaren waarbij kwaliteit (in plaats van kwantiteit) bij alle genoemde onderwerpen centraal staat. Als raad heeft u de mogelijkheid om via de gestelde kaders invloed uit te oefenen over de richting en thematiek van het Toeristisch Toekomstplan.

Voorgesteld wordt om bijgaande notitie als uitgangspunt te nemen. In deze richtinggevende notitie worden de belangrijkste kaders en onderwerpen voorgelegd. Met deze notitie is er een goed uitgangspunt en heldere planning voor het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan en een daarbij behorende uitvoeringsagenda. Door in te stemmen met de kaders stemt u in met de richting en inhoud van het Toeristisch Toekomstplan. Uiteraard kunnen aan de kaders zaken toegevoegd worden of kunnen er wijzigingen in worden aangebracht. Kaders zijn niet in beton gegoten.

Het realiseren van een Toeristisch Toekomstplan houdt meer in dan het schrijven van een rapport. Uitgangspunt is dat het een rapport wordt dat draagvlak heeft bij zowel de bezoeker, bewoner, ondernemer, als bij het bestuursorgaan van de gemeente Texel (raad en college) en omliggende gemeenten. Tijdens het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan worden daarom ook diverse stakeholders geraadpleegd en om advies gevraagd (zie hoofdstuk 6). Ook moet het een dynamisch rapport zijn dat via een uitvoeringsagenda (bijvoorbeeld een uitvoeringsagenda voor twee jaar) kan meebewegen met de ontwikkelingen binnen en buiten deze branche. Een pandemie als Covid-19 heeft laten zien dat de wereld er binnen enkele weken totaal anders uit kan zien en hier moet ook de uitvoering van het toeristisch beleid op mee kunnen bewegen.

Alternatieven
Geen

Consequenties van het advies

- **Personele/Organisatorische consequenties**
  Voor het opstellen van het advies is extra personele capaciteit vrijgemaakt.

Belanghebbenden

- **Dorpscommissie(s)**
  Via dorpenronden in 2019 is de mening van de dorpscommissie gevraagd m.b.t. de effecten van toerisme op de samenleving
- **Externe belanghebbende(n)**
  Via een inwonersbelevingsonderzoek is de bevolking van Texel gevraagd naar hun mening over toerisme en de effecten daarvan op het eiland.
  Daarnaast is er in de notitie een lijst opgenomen met stakeholders die verder betrokken worden bij het opstellen van het Toeristisch Toekomstplan.

Gemeente Texel

.txl

Memo

Aan	Raadscommissie	Datum	29 januari 2021
Van	College van B&W	Telefoonnummer	0222 - 362 234
Zaaknummer	2892109		

Onderwerp Oplegger bij rapport 'Thuis-Texel-Thuis' van IMA

In de bijlage treft u het rapport, de longread ‘Thuis-Texel-Thuis’, van het bureau IMA (Identity Matching Academy) aan.

Hieronder treft u kort de bevindingen aan die het college wil meegeven naar aanleiding van dit rapport en die ook gedeeld zijn met de opdrachtnemer:

Het is een aantrekkelijk vormgegeven rapport met mooie foto’s waarin Texel visueel mooi wordt weergegeven. Een aantal aspecten en constateringen uit het rapport spreken ons aan of herkennen wij. Dit gaat vooral om de volgende zaken:

- Het feit dat de gemeente de regie moet nemen in de discussie over nut en noodzaak van toerisme en ook moet aanduiden wat toerisme voor het eiland betekent, zowel economisch als op andere terreinen. En ook dat het toerisme moet worden vormgegeven conform de lokale maatstaven: wat past bij Texel. Toerisme is inderdaad een middel voor de versterking van de welvaart (pag. 54).
- De combinatie van de agrarische sector, visserij en natuur met toerisme is herkenbaar en ook zeker van belang.
- De kwaliteiten van het eiland moeten worden ingezet.
- Het belang van de foodtrends die door een aantal restaurants al goed wordt opgepikt.
- Het gebruik van lokale, typisch Texelse, producten en deze ook verkopen buiten Texel (dit gebeurt ook al met enige regelmaat, zeker door de grotere partijen).
- De aandacht die moet worden besteed aan het kleine toeristische product of het (nog) niet toeristische product.
- De aandacht die wordt gevraagd voor de inrichting van de openbare ruimte (deze is ook van belang voor de eigen inwoners om te kunnen recreëren; dit onderwerp wordt ook door inwoners genoemd in het inwonersbelevingsonderzoek).

Feit is wel dat een aantal van bovenstaande elementen al ruimschoots bekend zijn en ook al worden uitgevoerd door ondernemers en de VVV. De genoemde claim ‘Thuis – Texel – Thuis’ is in marketingtermen de zogenaamde klantreis (the ‘customer journey’), dit is een reis die een klant aflegt om tot de aankoop van een product over te gaan. Dat begint bij de oriëntatie en loopt door tot na de aankoop (dus in dit geval tot na het bezoek aan Texel). VVV Texel past deze systematiek al toe.

In de longread staan soms ook bevindingen die niet overeenkomen met bevindingen zoals deze gezien worden door de gemeente of ondernemers en de VVV. De uitspraken die genoteerd zijn komen voort uit circa 13 interviews en telefoongesprekken en zijn niet gecategoriseerd. Het is nu aan de gemeente om verdere strategische keuzes te maken.

Ook staan er een aantal conclusies in het rapport die niet overeenkomen met feiten of cijfers. Dit hoeft op zich geen probleem te zijn, het zijn de constateringen vanuit IMA, maar een aantal conclusies zijn wat ons betreft ongenuanceerd. Zo wordt er een vergelijking gemaakt met het Duitse eiland Sylt. Op dit eiland heeft toerisme alles overgenomen en is het eiland volledig ingericht op de rijken der aarde. Bewoners wonen niet meer op het eiland en pendelen heen en weer voor hun werk op het eiland. Wat het college betreft een verkeerd voorbeeld.

Een ander voorbeeld is dat Texel wordt beoordeeld vanuit het perspectief van de overige Nederlandse Waddeneilanden. Texel is als toeristische bestemming een keuze in een groter geheel. Concurrentie met andere bestemmingen is er ook.

De algemene conclusie is dat er een aantal elementen en thema's in de longread genoemd worden die kunnen worden meegenomen bij het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan, vooral ook in de verdere marketing en profilering van het eiland (hoewel hier al veel gebeurt), maar een integraal Toeristisch Toekomstplan behelst meer dan dat. In het rapport wordt niet nader ingegaan op bijvoorbeeld hoe om te gaan met dagtoerisme en de beleving van drukte. Daarnaast is er weinig terug te vinden in het rapport met betrekking tot verblijfsaccommodaties en is er ook geen onderzoek gedaan naar de vraagzijde (hoe beleeft de bezoeker Texel en wat is zijn behoefte in de toekomst?). IMA schetst een gewenst toekomstbeeld vanuit haar eigen methodiek en haar eigen perspectief.

In de richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan wordt een samenvatting gegeven van de belangrijkste bevindingen uit alle onderzoeken en rapporten van de afgelopen twee jaar. Ook wordt daarin een terugkoppeling gegeven van de inbreng van IMA. Daarbij kwamen steeds een aantal onderwerpen als een rode draad terug: de beleving van drukte, het verkeer op het eiland, vragen omtrent meer heldere regelgeving bij bepaalde verblijfsaccommodaties, dagtoerisme en het vermarkten van het eiland. Deze onderwerpen zijn omgezet in 13 richtinggevende kaders die, samen met een plan van aanpak en uitleg van het verdere proces, worden voorgelegd aan de raad.

In het Toeristisch Toekomstplan zal de gemeente Texel de slag moeten slaan om samen met alle belanghebbenden verdere keuzes te maken, ook om het gewenste vergezicht, het toekomstperspectief van Texel over een langere periode, concreet te kunnen neerzetten.

Met vriendelijke groet,

College van B&W

IMA
Identity Matching Academy

Thuis - Texel - Thuis

Bouwstenen voor een nieuwe toeristische visie











© Januari 2021









Inhoudsopgave

1. Inleiding 4
2. Place Branding volgens IMA 6
3. De opdracht en de perspectiefkeuze 8
4. De IMA CPWW-index 10
5. De CPWW-score van Texel 18
6. Fase 2: Kansen en bedreigingen voor Texel 32
7. Concurrentie en inspiratie 36
8. Trends en ontwikkelingen 46
9. Visie IMA 54
10. Het Marketing Landscape voor Texel 60
11. Samenvatting 70

1. Inleiding





Texel, wie is er niet ooit een keer op het Waddeneiland geweest? Eerst als kind, later als jonge ouder en misschien ook als grootouder. Om te luieren op het strand, te surfen op de golven, te feesten in de Koog of om te onthaasten in de eindeloze natuurvlakte van de Slufter.

Toerisme is een van de belangrijke pijlers waar Texel op rust. Het eiland is een magneet voor twee groepen bezoekers. De mensen die er na hun pensioen graag semi-permanent verblijven. Liefhebbers van de rust. En de mensen die er korte of langere tijd vakantie komen vieren. Zij zoeken de reuring graag op. Drukte en rust, het zijn twee uitersten waar Texel mee te maken heeft. Duidelijk is dat toerisme en recreatie economisch belangrijk zijn voor Texel en dat deze sector duurzaam doorontwikkeld moet worden. Maar dan mag niet voorbij worden gegaan aan de bezwaren die er zijn rond de toenemende drukte. Een mooie uitdaging voor Identity Matching Academy (IMA) om in opdracht van de gemeente op basis van de identiteit en de ambities van de eilanders bouwstenen te leveren voor de nieuwe toeristische visie voor Texel. Is Texel klaar voor een stille revolutie?

'Voor mijn neus op het bureau staat voor noodgevallen een klein potje Texelse heidehoning. Ik heb het dekseltje eraf geschroefd en ruik: TEXEL!'

Maarten van Rossem

'Het is een magische plek, ver verwijderd van het gewone leven, waar verleden, heden en toekomst elkaar opheffen'

Tessa de Loo

'Nu je het zegt, we gaan snel weer'

Jan Rot



2. Place Branding volgens IMA

'De wereld wordt steeds kleiner'.

Een veel gehoorde uitdrukking die verwijst naar de groeiende kennis die de mens heeft over de planeet, haar natuur en haar inwoners. Kennis over andere werelddelen, landen, regio's en plaatsen wordt makkelijk gedeeld via het internet en voor een steeds grotere groep mensen is het ook financieel mogelijk steeds grotere delen van de wereld te bezoeken. Tegelijkertijd neemt de druk op de wereld toe door groeiende economieën, groeiend internationaal verkeer en last-but-not-least een groeiende wereldbevolking.

Deze groei heeft naast positieve ook negatieve effecten; milieuschade, ontbossing, grote economische verschillen die zichtbaar/voelbaar worden. Dit alles leidt tot een groeiend bewustzijn dat de mens zijn (natuurlijke) leefomgeving moet koesteren en intelligent moet exploiteren. Die exploitatie gaat gepaard met economische belangen die niet alleen wereldwijd verschillend gewogen worden maar ook lokaal. Bij het maken van economische afwegingen wordt steeds meer uitgegaan van gedeelde historisch-cultureel-economische inzichten.

De door lokale stakeholders gedeelde inzichten vormen tezamen de identiteit van het gebied. Het gaat dus niet om 'slechts' feiten', maar vooral over wat er van die feiten gevonden wordt.

De identiteit wordt steeds meer de collectieve basis waarop beslissingen gebaseerd worden; over behoud en ontwikkeling. En in het verlengde daarvan; beslissingen over 'het design' van een plaats (vormgeving, communicatie, etc). Dit alles kan dus alleen als de stakeholders elkaar als zodanig erkennen en een collectieve werkwijze hebben gekozen om tot de genoemde beslissingen te komen.

Het spreekt voor zich dat wanneer er onvoldoende of te eenzijdig geselecteerde stakeholders bij de ontwikkelingen betrokken zijn, er te weinig collectiviteit ontstaat. En dus geen collectief fundament voor ontwikkelingen. Zo beschouwd is het logisch dat bij onvoldoende participatie er onvoldoende collectief bewustzijn is dat als basis kan dienen voor ontwikkelingen. Dan zullen projecten eerder een afspiegeling van betrokkenen zijn en niet van de identiteit van een plaats.

Het woord 'plaats' staat hier voor elke schaalgrootte waarbinnen stakeholders een collectieve identiteit kunnen benoemen; van wijk tot land, van straat tot regio, van bedrijventerrein tot studentencampus.

Bij gebrek aan zelfkennis wordt gekeken naar 'succesverhalen' elders die schaamteloos gekopieerd worden. Veel plaatsen hebben volgens IMA teveel naar elkaar gekeken en te weinig naar zichzelf. Dat geldt voor het aanbod in bijvoorbeeld de horeca, de retail en 'zelfs' opleidingen. Maar ook steden en dorpen lijken qua architectuur zo op elkaar, dat er geen specifieke aantrekkingskracht vanuit gaat. Noch op bezoekers, noch op potentiële nieuwe bewoners, noch op het bedrijfsleven.

Er moeten dus grote vraagtekens worden geplaatst bij dit kopieergedrag. Sterker, er moeten betere vragen worden gesteld om tot beter beleid te komen: 'Wie zijn wij eigenlijk? Wat past bij ons? En voor wie is dat van toegevoegde waarde?'.

Deze vragen moeten beantwoord worden voordat een plaats ontwikkelingen initieert of zelfs campagnes kan voeren. Want welke boodschap wordt uitgedragen? En wie moeten er met die boodschap gelokt worden? En wordt er dan ook iets geboden waardoor men (blijvend) een relatie wil aangaan? Op welke manier kan er dus duurzaam geïnvesteerd worden in de aantrekkingskracht van een plaats?

De beantwoording kan methodisch én slagvaardig worden aangepakt met behulp van de Identity Matching Methode. Een gefaseerde methode die begint met het creëren van een eigen, unieke claim en eindigt met de implementatie van een werkwijze voor Place Branding.



3. De opdracht en de perspectiefkeuze

De opdracht van de gemeente Texel aan IMA is om input te leveren voor de toeristische visie. Met zo'n 4 miljoen overnachtingen per jaar is toerisme de kurk waar Texel (ong. 13.500 inwoners – ong. 2000 ondernemingen) op drijft. Maar ook de landbouw, visserij en natuur op het eiland doen ertoe.

Toerisme zorgt voor steeds meer discussie op Texel. Wordt het niet te druk?



Hoe kun je toerisme duurzaam doorontwikkelen zonder voorbij te gaan aan de bezwaren die er zijn rond de toenemende drukte? Daar moet het om gaan. Want die discussie over drukte is volkomen terecht. Maar kijk dan naar wat de drukte veroorzaakt. Wij willen met dit stuk de discussie over wat Texel heeft aan het toerisme en waar ze door het toerisme onder lijden in perspectief plaatsen.

Vooronderzoek naar bestaande documentatie

IMA is niet bij nul begonnen met het onderzoek op en naar Texel. Er is uitgebreid gekeken naar bestaande documentatie over Texel. En dat is aardig wat. Van Planet Texel (2014) tot Rapportage Vitaliteitsonderzoek Kop van Noord-Holland (2019) en van Actieplan Toeristisch Toekomstplan (2019) tot de Nota verblijfsrecreatie (2016).



In 2013 is er ook al een identificatie gedaan van het Waddeneiland, toen samen met en in opdracht van de provincie Noord-Holland. Die is beschreven in de uitgave Keuze aan de kust (2015). Deze identificatie is nu ge-update en aangevuld met de door IMA ontwikkelde CPWW-score (zie hoofdstuk 5).

Conclusie (bronnen)onderzoek

Texel heeft grote ambities om in een wereld die steeds meer verandert, juist steeds meer zichzelf te worden. Om die ambities en toekomstdromen waar te kunnen maken is het voor het eiland van groot belang om eerst goed te benoemen wat nou eigenlijk het (toeristisch) profiel van Texel is.

Belangrijk daarbij is steeds te realiseren dat Texel onderdeel is van het (toerisme in het) hele Waddengebied met meerdere eilanden. Dat gebied heeft ook gezamenlijke ambities, kansen en bedreigingen. Texel moet zichzelf binnen het aanbod van het gebied met zijn eigen ambities onderscheiden. Dat betekent dat het eiland zichzelf steeds opnieuw moet uitvinden om zijn unieke profiel toekomstbestendig(er) te maken.

Wat opvalt is dat de urgentie om te ontwikkelen op het eiland niet bij alle stakeholders even groot is. Alles gewoon lekker laten zoals het is, vindt een grote groep ook best. Maar omdat die stakeholders wél bepalend zijn voor zowel het sociaal-maatschappelijke als het economische succes van Texel, staat de gemeente voor een grote uitdaging. Hoe kan de gemeente namens haar stakeholders ontwikkelingen stimuleren én faciliteren die perfect passen bij het profiel van Texel? En hoe voorkom je dat dat profiel een rem wordt op de ontwikkeling van Texel in plaats van een aanjager voor verandering. Kortom met welke unieke claim (Marketing Landscape) die voortkomt uit de identiteit van het eiland kan Texel haar toeristische positie duurzaam ontwikkelen?



4. De IMA CPWW-index

Onbekend maakt onbemind…
Dit uitgangspunt wordt vaak gehanteerd wanneer gemeentes overgaan tot citymarketing. Citymarketing wordt dan veelal gezien als 'city promotion'. Deze aanpak is in de praktijk echter weinig effectief. Er bestaan grote verschillen in ambities binnen de stakeholders en hun doelgroepen. Ook het perspectief van waaruit een 'city' wordt beoordeeld is heel bepalend voor de waardering; wonen, werken, ondernemen en toerisme & recreatie zorgen elk voor andere waarderingsgrondslagen. Het (proces van het) beïnvloeden van ontwikkelingen binnen plaatsen t.b.v. stakeholders en hun doelgroepen alsook de promotie ervan op basis van de identiteit van de plaats ziet IMA als 'core business' voor wat zij 'place branding' noemt.

IMA heeft een index (CPWW) ontwikkeld voor de waardering van plaatsen in het Noord-Westen van Europa. Plaatsen binnen dit gebied vertonen veel overeenkomsten qua klimaat, cultuur en sociaal-economische ontwikkelingen. Daarmee zijn de plaatsen binnen dit gebied zowel elkaars inspiratiebron als elkaars concurrenten. De index helpt bij het maken van keuzes rondom Place Branding. Wat zijn 'quick wins' als het gaat om positionering? Welke landmarks zorgen voor waardering? Welke ambities van de stakeholders hebben invloed op ontwikkeling en promotie van de plaats?

De score binnen deze index kan worden gezien als een 0-meting die kan worden gebruikt als uitgangspunt voor strategie, budgettering en werkwijze rondom Place Branding.

De score geeft ook een belangrijke indicatie voor wat betreft haalbaarheid van ambities vanuit verschillende perspectieven. Dit noemt IMA de Place Branding-potentie. Omdat diverse doelgroepen eerst kennis moeten maken met een plaats voor zij er een bezoek-woon-werk-relatie mee aangaan wordt het toeristisch-recreatief perspectief vaak als eerste onderzocht. 'Het toeristisch en recreatief perspectief is dus slechts één van de mogelijke perspectieven.

Een hoge score vanuit toeristisch perspectief betekent vanzelfsprekend niet dat de plaats automatisch ook hoog scoort als woonplaats of als vestigingslocatie voor een bedrijf. En vice versa…'

Een educated guess...
De CPWW-index bestaat uit 7 componenten. Bij een CPWW-score wordt elk van die componenten beoordeeld in relatie tot de CPWW-index. Dat is vanzelfsprekend geen exacte wetenschap omdat een groot deel van de componenten worden gevormd door meningen en waarderingen i.p.v. feiten. Dat neemt niet weg, dat bij het vergelijken van de basis voor die meningen en waarderingen er nuttige patronen zijn ontdekt, die vertaald kunnen worden naar zg. 'dealbreakers' en 'dealmakers' in het verleidingsproces. Kortom, er kan efficiënt worden onderzocht waarom bezoekers, bewoners, studenten, ondernemers, etc. wél of niet een relatie met een plaats willen aangaan.

In de navolgende sheets wordt kort ingegaan op deze 7 componenten.

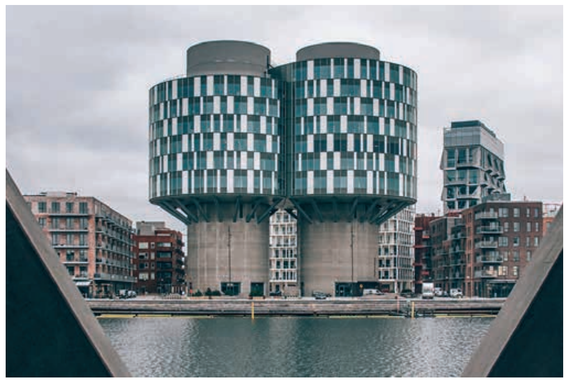


1. Place Coolness
Coolness is een kwalificatie die door derden wordt 'uitgedeeld' op basis van afwijkende eigenschappen binnen een geordend beoordelings-sentiment. Objectieve coolness bestaat vanzelfsprekend niet. De afwijkende eigenschappen moeten autonoom tot stand gekomen zijn (niet als gevolg van een marketingstrategie) en ze moeten als authentiek kunnen worden (h)erkend. Die kwaliteiten komen voort uit de eigen identiteit. De mate van waardering kan worden beïnvloed door de context te bepalen waarbinnen de afwijkende eigenschappen moeten worden gewaardeerd…

IMA kijkt hierbij onder meer naar de fysieke componenten; landmarks in bebouwing, openbare ruimte, natuur, uitzichten, zichtbare historie. Maar ook mentale componenten als historie, imago en hoe de plaats in het nieuws verschijnt worden meegenomen in het oordeel.







2. Brandscape

Ook objectieve aantrekkingskracht bestaat niet. De aantrekkingskracht is mede afhankelijk van het overige aanbod; zowel in het algemeen als in de nabijheid.

In sommige gevallen kan een plaats op eigen kracht bezoekers aantrekken, maar in de meeste gevallen wordt de aantrekkingskracht bepaald door de samenhang met ander aanbod in de omgeving. Daarnaast is het van belang het aanbod van een plaats te beoordelen in de context van afwegingen die bijvoorbeeld door een bezoeker worden gemaakt.

Zo beoordeel je Texel ook vanuit het perspectief van de overige Waddeneilanden. Die vormen tezamen het Wadden-aanbod waarbinnen Texel een keuze is. Egmond zou je dan in de context van kustplaatsen beoordelen en Beverwijk bijvoorbeeld als plaats binnen de Metropoolregio Amsterdam.

De bredere context zorgt dus enerzijds voor gemeenschappelijke aantrekkingskracht en bekendheid, maar anderzijds vormt de context óók de concurrentie.



3. Warm Welcome

Het aanbod moet niet alleen in kwantitatieve zin worden beoordeeld maar (vooral) ook in kwalitatieve zin. De kwaliteit wordt niet alleen bepaald door het niveau en de prijs, maar ook door de uitstraling van het aanbod.

Spreekt het een specifieke lifestyle aan?

Heeft het aanbod een sterke (herkenbare) eigen identiteit?

De aanbodmix van kwaliteit en kwantiteit bepaalt de mate waarin iemand zich welkom voelt. En hoe vaak men terug wil komen…

De ‘bezoekbaarheid’ bepaalt in grote mate of een plaats daadwerkelijk op de bucket list van bezoekers terecht komt.

- Is de plaats toegankelijk?
- Is de plaats goed bereikbaar?
  - Zelfstandig of in een groep?
- Welke concessies moet de bezoeker doen om er te kunnen verblijven? (drukte/cultuur/kosten)
- Kun je er overnachten?

Welke transacties kan de bezoeker aangaan?

- Eten en drinken
- Verblijf (short stay versus long stay)
- Evenementen
- Retail
- (Local) services
- Business opportunities

Kun je als bezoeker een ‘insider’ worden? Of je op zijn minst één met de locals wanen?







4. Paarsfactor

Is het aanbod in een plaats ook daadwerkelijk onlosmakelijk verbonden met die plaats? Of kan het aanbod in een andere plaats ook of zelfs succesvoller zijn?

IMA beoordeelt het aanbod in een plaats dus ook in relatie tot de context waarin het wordt gepresenteerd. Hoe meer ingrediënten uit de context IN het aanbod verwerkt zijn hoe sterker de binding met de plaats is. En hoe moeilijker het is dat aanbod op een andere plaats geloofwaardig te presenteren.

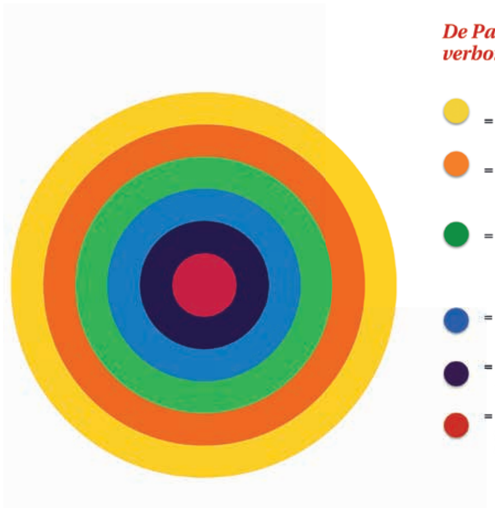
IMA beschrijft toeristisch-recreatief aanbod als een optelsom van alle transacties die er in een plaats voor bezoekers mogelijk zijn.

In het Identity Matching Place Branding-model hanteert IMA kleuren. Rood staat voor het aanbod en blauw staat dan voor de context (lees de identiteit van de plaats).

Hoe meer er een onlosmakelijke samenhang is tussen de factoren ‘aanbod (rood)’ en ‘context (blauw)’, hoe hoger IMA de ‘paarsfactor’ benoemt. En hoe hoger deze ‘paarsfactor’, hoe groter de kans dat een bezoeker het aanbod in het geheugen koppelt aan de plaats. Je kunt dus zeggen dat hoe paarser het aanbod is, hoe moeilijker het wordt dat aanbod op te tillen naar een andere plaats.

Het Inntel Hotel Zaandam kan door haar Zaanse verschijningsvorm niet op een andere plaats wortel schieten dan binnen de Zaanstreek.

Die verbinding heeft ‘de Circuitrun’ (hardloop- en wandelen-evenement op het circuit, door het dorp Zandvoort en de omliggende natuur) ook met Zandvoort.



De Paars-factor: is het aanbod onlosmakelijk verbonden aan de plaats?

- = Imago Communicatie: pers, mond-tot-mond, beoordelingssites, social media etc
- = Communicatie door ondernemers van de bestemming (= niet automatisch passend bij het merk)
- = Brand Beheer: interne- & externe communicatie: Ondernemers, beroepsbevolking en bewoners & (potentiële) bezoekers + faciliteren en aansturen R&D
- = Context: omgeving
- = ***Transactie die gebruik maakt van de context en dus onlosmakelijk verbonden is met de plek***
- = De ervaring: Wat ga je er doen? Welke transacties ga je aan? (Eten, drinken, overnachten, sport, activiteit, toeristische attracties, evenement etc)









5. I-E-N factor

Bezoekers gaan sterk uit van het IETS-ERGENS-NU. Je hebt een positief gevoel bij IETS-ERGENS. En dan is het belangrijker dan ooit dat er ook urgentie is om IETS ERGENS te doen. Maar zonder urgentie (NU) blijft een bezoek toch uit.

Vergelijk het met jongeren die positief denken over hun grootouders maar ze toch nauwelijks bezoeken. Hooguit op hun verjaardag. De urgentie ontbreekt meestal.

Met de IETS-ERGENS-NU factor bepaalt IMA welke zaken (op dat moment en onlosmakelijk verbonden aan de plaats) bezoekurgentie oproept bij verschillende doelgroepen. Denk aan evenementen, concerten of seizoens-highlights zoals de bloeiende lavendel in de Provence of ijs om te schaatsen in Friesland. Het zijn redenen om een bezoek niet uit te stellen maar juist NU te gaan.







6. Brand-concept

IMA maakt onderscheid tussen de plaats als ‘woonplaats’ en de plaats als ‘merk’. Het spreekt voor zich dat plaatsen niet als merk ontwikkeld zijn. Plaatsen hebben vaak al een lange geschiedenis en konden prima zonder Place Branding tot wasdom komen.

Door de jaren heen hebben mensen meer mogelijkheden gekregen hun woonplaats te heroverwegen en te verhuizen. Of hun bedrijf te verplaatsen. Of hun vrije tijd verder van huis te besteden dan ooit.

Daarom zijn plaatsen op tal van vlakken ook concurrenten van elkaar geworden. In die concurrentiestrijd speelt de beoordeling van een plaats een cruciale rol. En het ‘managen’ van die publieke beoordeling is een vakgebied op zich geworden: Place Branding.

Vanuit het perspectief van Place Branding worden plaatsen beoordeeld op hun merkwaarde. En die merkwaarde wordt in belangrijke mate bepaald door de gelaagdheid van het merk. Die gelaagdheid bestaat uit 5 belangrijke componenten: onderscheidend vermogen, toegevoegde waarde, storytelling, herkenbaarheid en doorontwikkeling. De manier waarop deze componenten zich tot elkaar verhouden noemt IMA het ‘brand-concept’ van een plaats. IMA beoordeelt dus in hoeverre een plaats zich (al) als ‘brand-concept’ heeft ontwikkeld.

7. Brand management

Na de beoordeling van een plaats als ‘brand-concept’ volgt nog een extra beoordeling. Namelijk de manier waarop dat ‘brand-concept’ gemanaged wordt.

Is er een organisatie die verantwoordelijk is of zou kunnen zijn om de merkwaarden te bewaken bij ontwikkelingen en uit te dragen naar gewenste doelgroepen?

Hoe is de interne en externe communicatie opgezet? Hoe worden ondernemers, beroepsbevolking en bewoners en (potentiële) bezoekers ingezet en bereikt?

Zijn de stakeholders voldoende vertegenwoordigt?

En is de continuïteit van place branding gegarandeerd?

5. De CPWW-score voor Texel

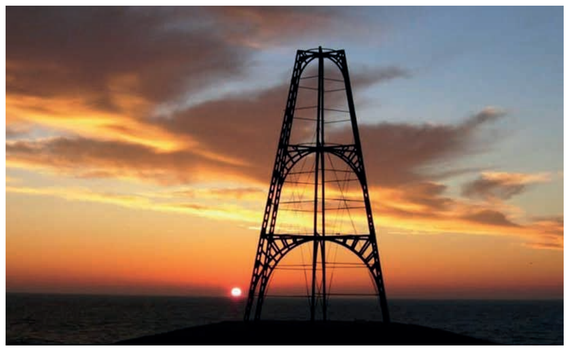
Place Coolness:
Hoe cool is Texel? Schapen, zeehonden, zeilboten, stranden en de Waddenzee. Het zijn de gewaardeerde klassiekers van Texel. Maar het eiland heeft ook verrassende moderne architectuur zoals Kaap Skil in Oudeschild, het archeologisch museum. En eigentijds vormgegeven uitkijkpunten aan de oostkant van het eiland. Texel heeft op dat gebied de afgelopen jaren een slag gemaakt.

Texel is het grootste eiland van de Wadden. Van alle Nederlandse Waddeneilanden trekt Texel veruit de meeste bezoekers. En als je kijkt naar de omvang van de gemeente, heeft Texel relatief gezien een heel groot aanbod van lokaal (geproduceerde) zaken waarmee het zich op de kaart kan zetten. Texel benut haar 'zwakte' (je moet moeite doen om op een eiland te komen) als een van haar belangrijkste USP's (het eilandgevoel).

De natuur op Texel is rijk en gevarieerd. Met het Nationaal Park Duinen van Texel is die natuur ook nog eens goed beschermd. De polders vormen een mooi contrast met het duinlandschap en zijn voor gasten interessant en leuk om te bezoeken. Want hier worden de lokale producten als wol, schapenkaas en bier gemaakt. De dorpen op het eiland hebben allemaal een eigen karakter waardoor het voor bezoekers aantrekkelijk is om ze allemaal te bekijken.

Van alle Waddeneilanden scoort Texel op vrijwel geen thema (denk aan natuur, moderne architectuur etc.) individueel het hoogst, maar door de veelzijdigheid van het eiland krijgt het wel de meeste punten in totaal. En daarin schuilt ook meteen de grootste bedreiging, want bij het achterblijven van doorontwikkeling (kwaliteitsbewaking) dreigt verschraling en dat betekent onherroepelijk dat Texel afglijdt langs de meetlat van Place Coolness. Maar het goede nieuws is dat het omgekeerd net zo werkt. De ontwikkeling van nieuwe typische Texelse landmarks zouden het eiland qua coolness juist weer een grote sprong vooruit helpen vergeleken met de andere eilanden. De conclusie is duidelijk: Texel is cool!
Score: 7







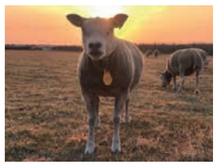

















Brandscape:

Sinds 2009 is de Waddenzee Unesco Werelderfgoed. Goed nieuws voor het gebied en de natuurwaarden omdat door de toenemende waardering er ook meer geld beschikbaar is voor de bescherming. En het levert meer interesse voor het gebied op vanuit toeristisch perspectief. Het leverde alleen nog geen gemeenschappelijke (landelijk, provinciaal en gemeentelijk) toeristische aanpak op.

De sterke toeristische positie biedt Texel grote kansen om zich te manifesteren als toegangspoort naar de Wadden. Op dit moment worden er langs de Waddenzeekust vooral op het vaste land tal van initiatieven ontplooid, zoals WaddenWorld bij Lauwersoog en het Waddencenter bij Kornwerderzand. Juist op plekken waar de aanloop van bezoekers minder vanzelfsprekend is, is de animo groot om spannende projecten te ontwikkelen en te financieren. Om zo het omliggende gebied met behulp van toerisme een impuls te geven. Dit zie je ook gebeuren aan de Duitse en de Deense Waddenzeekust.

Conclusie: Texel is de belangrijkste bestemming van de Nederlandse Wadden én een belangrijke bestemming aan de Noordzeekust. Nederlanders bezoeken de Duitse en Deens waddeneilanden bijna niet. Alleen zeilers komen er weleens. De bekendheid van Texel en het gemak waarmee je een ticket voor de (korte) overtocht naar Texel boekt, maken van Texel dé hotspot van de Wadden. Het merk 'Wadden' is nog volop in ontwikkeling. Zie bijvoorbeeld de website visitwadden.nl. Er is een flink bedrag beschikbaar om de Wadden als bijzonder Unesco-gebied op de kaart te zetten. Dat betekent meer concurrentie voor Texel van de overige Waddeneilanden. En daardoor lijkt het minder waarschijnlijk dat Texel haar unieke marketingpositie binnen de Wadden zonder meer kan bestendigen. Dat vraagt dus om aandacht, regie en een merkstrategie van Texel om haar zeer gunstige uitgangspositie zowel economisch als sociaal-maatschappelijk optimaal te benutten.

Score: 8





Warm Welcome:

Wat is er te beleven op Texel? Hoe makkelijk is het eiland te bereiken? En welke concessies moet je als bezoeker doen om er te kunnen verblijven? De autorit of treinreis naar Den Helder voelt als een lange en verre reis. Maar als je daar eenmaal bent is Texel dichtbij. Zo voelt dat ook. Aan boord vergeet je de lange rit en het 'ongemak' van over water je bestemming bereiken. Aan boord (de overtocht duurt slechts 20 minuten) ervaar je direct dat eilandgevoel en dat is de beloning voor die 'lange' reis. Dat eilandgevoel wordt alleen maar sterker omdat je een inspanning moet leveren om op Texel te komen. Dus de 'drempel' om naar het eiland te gaan is meteen het grote voordeel.

Met veerbootmaatschappij TESO heeft Texel een sterke troef in handen. Niet alleen controleert Texel zo haar toegankelijkheid van het eiland, het eiland kan vanaf de kade in Den Helder ook al het Texels gevoel claimen. Op het vaste land laat je de drukte en het ongemak al achter je. Op Texel kom je ontspannen en genieten. Omdat Texel op afstand ligt van het vaste land (je kunt niet zomaar terug), hebben bezoekers onbewust het gevoel dat ze zich voorbereiden op een verblijf OP het eiland. Dat zorgt voor een hoger gemiddelde uitgave per bezoeker dan een dagbezoeker.







Eten & drinken
Op horecagebied is Texel van alle Waddeneilanden the place to be. Dat heeft het eiland voortreffelijk voor elkaar. Naast sterrenrestaurant Bij Jef in Den Hoorn is het op verschillende niveaus erg goed eten en drinken op het eiland. Er is veel, het is heel divers en er zijn al opvallend veel zaken op een hip en stedelijk niveau. Daar liggen absoluut nog meer kansen voor Texel. In de horeca wordt veel gebruik gemaakt van lokale producten en ingrediënten. Dat maakt het voor gasten van het eiland makkelijk om het echte Texelgevoel te beleven.





















Verblijf
Vergeleken met de andere Waddeneilanden en kustplaatsen in Nederland springt Texel eruit op het gebied van accommodaties. Er is met een aantal opvallende landmarks al een flinke kwaliteitsvoorsprong opgebouwd. Er zijn echt spectaculaire ontwikkelingen, in design en kwaliteit. Denk bij hotels/appartementen bijvoorbeeld aan Boutique Hotel Texel in De Cocksdorp, met steevast een 'fantastische' beoordeling van een ruime 9 op booking.com. Ook Texel Suites in Oudeschild en het net geopende Op Oost Suites en restaurant het Kook Atelier krijgen steeds een gigantisch hoog cijfer. Topzaken op Texel. Zo zijn er ook een hoop in het oog springende aanbieders van huisjes, villa's en campings. Daarnaast is er een heel groot aanbod van mainstream accommodaties. Die kun je plaatsen onder de noemer 'wifi'; goed en noodzakelijk dat het er is, maar het is zeker geen 'reason to travel'.



















Attracties
In de top 50 van populairste dagattracties in Nederland (2018) komt Texel niet voor. Zelfs het bekende en zeker bij gezinnen populaire zeehondencentrum Ecomare heeft aan de 271.765 bezoekers die in 2019 een kijkje kwamen nemen niet voldoende om bij de top 50 te horen. Op nummer 50 staat Vogelpark Avifauna met ruim 379.000 bezoekers. De Efteling, ieder jaar op nummer 1, heeft er bijna 5,5 miljoen per jaar.

















Retail
Texel heeft voor een vakantiebestemming aan de kust een redelijk groot en gevarieerd retailaanbod. Zonder toeristen was dit aanbod een flinke factor kleiner geweest. Behalve de dagelijkse boodschappen kun je tijdens een lang weekeinde of weekje op Texel prima funshoppen. Dat kan in de dorpen bij kleding, lifestyle- en interieurwinkels, maar op veel plekken zijn ook 'locals goods' te koop. Denk daarbij ook aan plekken als de Zelfpluktuin in Oudeschild waar veel zelfgemaakte producten in de Boerderijwinkel verkocht worden. Het retailaanbod in de dorpen is niet per se een 'reason to travel' maar als je toch op Texel bent is het voor veel gasten een prima vrijetijdsbesteding.











Landmark-activiteiten
Wat is er allemaal te doen op Texel? Voor sportievelingen een hoop. Van het Wad bezoeken (dat kan uiteraard ook op en vanaf de andere eilanden) tot parachutespringen en golfen op de 18-holes baan. Dat laatste kan maar op weinig Waddeneilanden. De baan is onder golfers al een fenomeen, voor veel mensen is de baan een reden om naar Texel te gaan; 'Heb jij al op de Texelse gespeeld?'
Daarnaast zijn er volop mogelijkheden voor zeilen, surfen, suppen, vliegeren, blokarten, karten, fietsen, wandelen, hardlopen, paardrijden etc.

Conclusie: Texel lijkt gemaakt om je te verwelkomen. Er is een enorm aanbod dat gericht is op de bezoekers van het eiland. Ook veel ondernemers die niet primair gericht zijn op toerisme hebben toch de deuren wijd geopend voor bezoekers. Dat maakt Texel een aantrekkelijke bestemming om te bezoeken. Het niveau van het middensegment is de afgelopen jaren verbeterd, de echte top lijkt nog te ontbreken. Daarmee bedoelen we niet per se sterrenzaken zoals Bij Jef, maar ook het 'gemiddelde' aanbod zou meer bijzonder kunnen zijn. Goed voorbeeld daarvan is 't Zilte Friethuys dat bestaat naast de 'gewone' snackbar. Ook het nieuwe laagdrempelige single focus restaurant Pollo in de Koog waar kip de hoofdrol speelt is een unieke topzaak in het middensegment. Hier zou in het aanbod nóg meer op ingezet kunnen worden. Ook elektrische innovaties (zoals nu al de e-scooter op Texel) zouden het karakter van het eiland verder kunnen versterken. Lekker geruisloos over het eiland cruisen. Het 'verbijzonderen' van het aanbod past bij het 'bijzondere' karakter van Texel. Win-win…
Score: 7









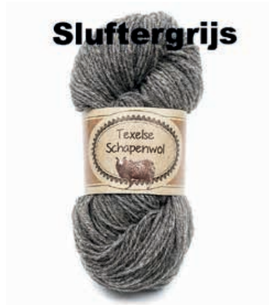


Paars aanbod:
Welk aanbod is onlosmakelijk verbonden met Texel? Er is een hoop. Op het gebied van smaken, producten en belevingen. Qua eten en drinken is Texel behoorlijk paars. Met lamsvlees, vis, schaal- en schelpdieren, aardappels, (zilte) groenten, kaas, Texels bier, Texelse wijn, Texelse gin, whisky en bittertjes, frites van 't Zilte Friethuys.

Producten die in het paars aanbod vallen zijn 'smaken' die je als souvenir mee naar huis neemt. Van een stuk schapenkaas tot Texels bier. Ook wolproducten zijn typisch Texel. Belevingen op het eiland in het paars aanbod zijn: Spa Woolness in Boutique Hotel Texel. Slapen in een hotel met Texels aanbod op een locatie waar je zowel binnen als buiten de kwaliteiten van het eiland beleeft. Diners in restaurants die gebruik maken van alles uit de omgeving. 'Join in dinners', waarbij je zelf de producten en ingrediënten voor je maaltijd gaat plukken en verzamelen. Evenementen zoals Rondje Texel. Schapen scheren.

Conclusie: Texel is een paars eiland. Texel scoort bijzonder hoog als het gaat om het zogenoemde 'paarse' aanbod. Door de meeste aanbieders van zowel diensten als producten wordt goed nagedacht op welke manier ze aan hun aanbod een Texelse twist kunnen geven. Het gevaar daarbij is wel dat iets soms te snel het stempel Texels krijgt terwijl het amper bijzondere toegevoegde waarde heeft. Een gewone fiets op Texel is natuurlijk niet ineens een Texelse fiets. Het keurmerk 'Echt Texels Product' zegt nog onvoldoende over de waarden van het aanbod.

Er is dus ruimte om het begrip 'echt Texels' aan te scherpen. Daar moeten duidelijkere richtlijnen voor komen. Gemaakt op Texel is niet voldoende. Zo ontstaat er ruimte voor een meer gelaagde meerwaarde van het begrip 'Texels'. We gaan op zoek naar Texel 2.0
Score: 8










I-E-N factor

Zijn er evenementen, festivals of andere goede redenen waarom je een bezoek aan de Texel niet langer kan uitstellen? Er wordt op het eiland weinig ondernomen om bezoekers dat gevoel van urgentie te geven. Alleen de Ronde om Texel, 's werelds grootste catamaran-zeilrace is een bekend evenement. Het staat overigens niet in de top 100 van populairste evenementen.
Verder zijn er meerdere lokale festivals die leuk zijn voor de eigen inwoners, de regio en de toevallige bezoekers van het eiland. Maar dit zijn geen evenementen met een grote bovenregionale aantrekkingskracht.
Texel adverteert nu met 'Tijd voor Texel', maar waarom het nu tijd is voor Texel wordt niet echt duidelijk.
Texel heeft wel veel ingrediënten om die I-E-N factor sterk te verbeteren. Dat is natuurlijk alleen maar interessant als dat ook bij de ambitie van het eiland past.
Score: 2



Brandconcept:

Is er een merkconcept ontwikkeld voor Texel?

Onderscheidend vermogen
Als grootste eiland in de Waddenzee is Texel een bestemming van jewelste. Texel is een begrip! Maar door veel ondernemers is het aanbod meer op de veronderstelde vraag afgestemd dan op de unieke kwaliteiten van het eiland. Er is veel aanbod van elders 'geïmporteerd', wat het gevaar oplevert dat het onderscheidend vermogen van Texel wordt ondermijnd. De bezoekers mogen best meer verrast worden door het lokale aanbod. Sterker, dan wordt het lokale aanbod ook kansrijker als 'exportproduct'. Texels bier geeft hier al het goede voorbeeld.

Toegevoegde waarde
Op Texel is een grote verscheidenheid qua aanbod. Met name voor het hogere kwaliteitssegment is nog ruimte. Let op: dat is niet hetzelfde als het hogere prijssegment. Omdat zoveel diensten en producten het predicaat Texels hebben, is niet meer duidelijk wat de toegevoegde waarde is van dat label. Hierdoor is het meer een herkomstbetekenis dan een echt keurmerk.

Herkenbaarheid (passend bij eigen identiteit, marketing landscape en brandconcept)
Texel wordt al jarenlang door de VVV als toeristische bestemming gepromoot. Die promotie maakt voornamelijk gebruik van de traditionele en bekende associaties die mensen hebben met Texel. De afwijkende en verrassende schatten van het eiland die er op Texel ook volop zijn worden veel minder ingezet voor promotie. Dat is natuurlijk ook een logisch gevolg van de opdracht die de VVV heeft vanuit haar (toeristische) stakeholders. Het zou een verrijking zijn als de stakeholders samen kunnen werken aan een herkenbaarder gemeenschappelijk aanbod van zowel toeristische als niet-toeristische ondernemers. Door veel meer samen Texel-breed op te trekken kunnen er betere en heldere Brand Values voor Texel beschreven worden. Die kunnen de leidraad vormen bij zowel productontwikkeling als promotie. Dat zorgt dan ook voor een grotere samenhang en merkconsistentie bij individuele ontwikkelingen. Het 'programmeren' van Brand Values bij zowel de stakeholders als de doelgroep(en) zou daar volgens IMA een belangrijk onderdeel van zijn.

Storytelling
De optelsom van elkaar bevestigende verhalen die de waarde van Texel stevig weergeven is niet groot. Er liggen wel volop kansen om de



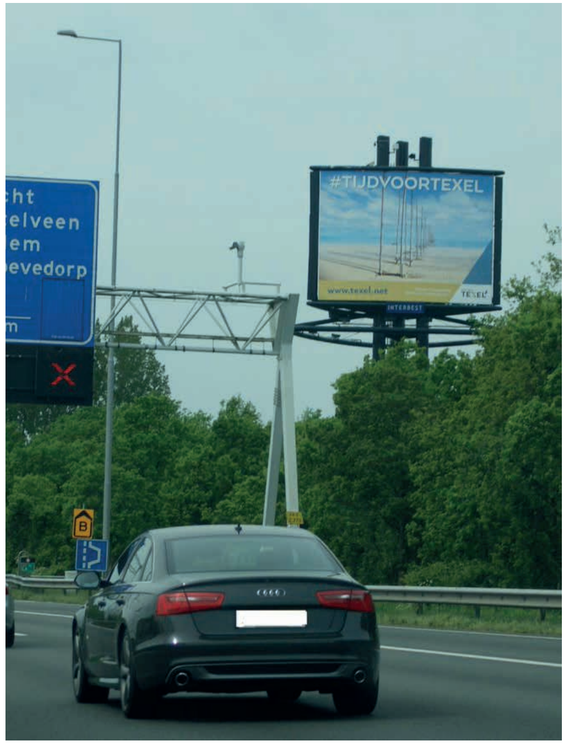
uitkomst van die optelsom hoger te krijgen, want alle ingrediënten voor goede verhalen zijn aanwezig.

Conclusie: Bekendheid en reputatie maken nog geen merk.
Hoewel Texel een erg grote naamsbekendheid heeft (met betekenis én waardering) is het als eenduidig merk nog niet ontwikkeld. In de communicatie over Texel worden bekendheid en reputatie meestal verward en ten onrechte verwisseld qua betekenis met een merk. Dat neemt niet weg dat Texel alle ingrediënten in huis heeft om een ijzersterk merk mee op te bouwen. De te ontwikkelen toeristische visie zou volgens IMA tevens als fundament voor dat merk kunnen dienen. Voorwaarde is wel dat het merk dan ook geladen wordt vanuit één door



alle stakeholders gedragen ambitie. En dat de kwaliteiten van het hele eiland (naast toerisme dus ook landbouw, visserij en cultuurhistorie) worden ingezet. Let op: de kracht van het hele eiland is groter dan het toeristische aanbod. Het toeristische aanbod kan dus ook meer profiteren van de 'verbijzonderingsslag'. En vice versa. Om dat te kunnen realiseren moet het (toeristisch) merkconcept voor Texel worden uitgebreid met minimaal de componenten landbouw, visserij, cultuur en natuurbeheer. Ook de grotere Texelse producenten moeten zich in dit merkconcept herkennen. Zo ontstaat er een duurzaam merk voor het hele eiland.
Score: 4

Brand management:
Eerst het doel, dan de middelen… Het spreekt voor zich dat het BrandManagement voor het bredere merk 'Texel' niet georganiseerd is omdat het merk Texel niet als zodanig is gedefinieerd en verankerd. Het spreekt eveneens voor zich dat VVV Texel de aangewezen organisatie is om het bredere merk Texel te beheren. Voorafgaand aan die situatie zal onder regie van de gemeente samen met de belangrijkste stakeholders bepaald moeten worden welke Brand Values het merk Texel zal moeten hebben en of en hoe de stakeholders hier elk met goed begrepen eigenbelang invulling aan kunnen en willen geven. Met andere woorden, met welke doelstelling moet de Brand Management-organisatie aan de slag? Die doelstelling moet meer zijn dan het 'louter' promoten van Texel in de breedste zin van het woord. Alleen dan kan het onderscheidend vermogen én de toegevoegde waarde van Texel en 'Texels' de stakeholders in gezamenlijkheid helpen bij het verwezenlijken van hun individuele ambities. De optelsom van die ambities is dan de merkambitie van het merk Texel… Dat is niet hetzelfde als een poldervariant op 'voor ieder wat wils'…
Score: 1



Conclusies IMA:
Texel is een bijzonder eiland. Het heeft voor bezoekers heel veel typisch Texels aanbod. Dat geeft Texel een zeer hoge CPWW-score op vier van de zeven beoordelingsschalen.
Voor wat betreft de lage I-E-N factor is het aan Texel of zij vindt dat deze meer ontwikkeld moet worden. Het biedt goede kansen om het seizoen te verbreden. Dat kan gerealiseerd worden door het versterken van deze I-E-N factor.

Het merk Texel is ondanks de enorme merkpotentie nu nog geen Place Brand, het is wel een heel bekende bestemming. Het zou Texel kunnen helpen bij het verwezenlijken van haar ambities als het merk Texel wél stevig ontwikkeld zou worden onder regie van de gemeente. Daarna zou het beheer goed bij de VVV ondergebracht kunnen worden. Maar let op, dat merk zien we niet als enkel een toeristisch label maar als een compleet fundament voor het gehele Texelse aanbod. Iets dat waarde toevoegt aan het grotendeels bestaande en nog te ontwikkelen aanbod. De ontwikkeling van Landmarks die de positie van het merk markeren zou daarbij helpen het onderscheidend vermogen en de toegevoegde waarde van het Texelse te versterken.

CPWW-score Texel

Place Coolness

Brandscape

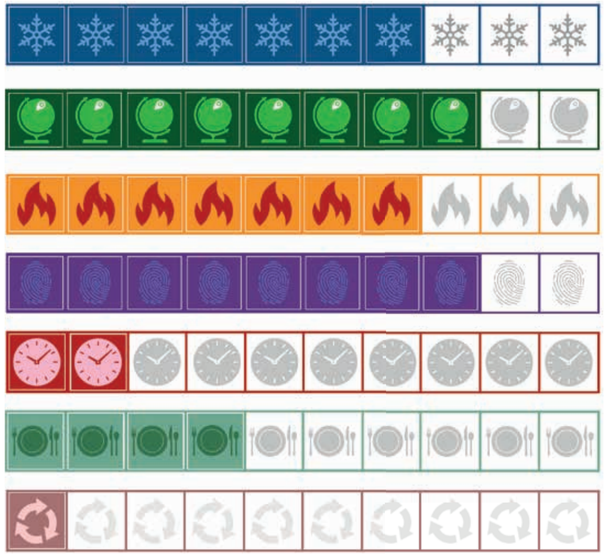
Warm Welcome

Paars-factor

I-E-N factor

BrandConcept

BrandManagement



Score: 37/70

6. Fase 2: Kansen en bedreigingen voor Texel

In Fase 2 van het onderzoek gaat IMA op basis van de vastgestelde identiteit van Texel en de CPWW-score op zoek naar een unieke claim (een Marketing Landscape) voor het merk Texel. De input voor deze volgende fase van de toeristische visie voor Texel haalt IMA voor een deel uit de gesprekken die gevoerd zijn met de stakeholders. Dat zijn 1-op-1-gesprekken met stakeholders uit verschillende werkvelden om een zo breed mogelijk perspectief te krijgen op de toeristische visie. Van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer tot ondernemers en van musea tot Ecomare.

In de interviews is onder andere gevraagd naar de bedreigingen en de kansen die de stakeholders voor Texel zien. Daar heeft IMA de belangrijkste opmerkingen uit gefilterd.

Bedreigingen:

- Spreiding van waardering groeit. Dat is beangstigend. Prijs wordt steeds hoger dus verwachtingen gaan niet kloppen met dat wat geboden wordt.
- Basisfaciliteiten zoals fietspaden, wandelvoorzieningen en strandfaciliteiten onderhouden, want de melkkoe wordt magerder.
- Kernwaarden worden niet nageleefd.
- Te weinig huisvesting voor de eigen inwoners van Texel, met name de jongeren.
- Beachfeesten (Paal 17).
- De Krim heeft erg veel macht.
- Daadwerkelijk aantal bedden is niet helder. Er zou echt geteld moeten worden.
- Maandagmarkt is een groot knelpunt. Samenklonteren, parkeerproblemen, bewoners kunnen er niet meer normaal boodschappen doen.
- Fietspaden zijn te smal.
- Verschillende vervoersstromen met fietsen, elektrische fietsen, solexen en tuk tuks.
- Lawaai en te druk.
- Tegengaan van de verstening om het weids uitzicht niet te verpesten.
- Landschappelijk aangezicht is in gevaar. Behouden van tuinwallen en schapenboeten.
- Windmolens. Liever geen windmolens maar als het dan toch moet dan maar in het poldergebied.
- Te veel landbouwgrond wordt opgeofferd ten faveure van natuur en publieke ruimte.
- Niveau van de jonge boeren. Het is van belang het scholingsproject te onderhouden/uit te rollen.
- Te veel mannen van middelbare leeftijd vertegenwoordigen het belang van Texel in de verschillende ‘clubjes’. Meer diversiteit zou wenselijk zijn. Vrouwen en jongeren moeten die rol dan dus ook wel pakken.
- Onderhoud van de paden kan niet alleen uit subsidies.
- Toename van auto’s op het eiland.
- Overtoerisme als we niet opletten.
- Airbnb (beleid op ontwikkelen).



Kansen:

- Plan om Kaap Skil samen met NH naar de Rede van Texel terugbrengen.
- Oudeschild toeristisch ontsluiten zodat bewoners trots zijn op die omgeving. Geschiedenis meer zichtbaar maken.
- Mosselcultuur en oesters in de etalage zetten. Wandelen op oost ontwikkelen. Vogelboulevard.
- Stoere strandsporten in het noorden iets meer samen ontwikkelen. (Naar voorbeeld van Velsen-Noord).
- Beeldkwaliteitsplan Planet de Koog is door de raad goedgekeurd en moet gehandhaafd worden. (De start is gezamenlijk met de ondernemers gedaan, maar daarna zonder hen uitgewerkt dus is het niet ‘van hen’. Nu samen een nieuwe versie maken zodat mensen het omarmen en zélf mee gaan doen?).
- Sessies organiseren met ondernemers en ze om hulp vragen in plaats van ze iets opleggen. Er wordt te veel naar de gemeente gekeken.
- Borden weghalen en opschonen.
- In beeld brengen wat toerisme oplevert voor de bewoners en de gemeenschap.
- Gebruik maken van technologie om toeristisch product te verbeteren. (Weten dat je gast op de boot is zodat je de schoonmaak voorrang kunt geven.)
- OV verbeteren.
- Parkeren in Den Helder.
- TESO verleiden (mee) te werken om de stroom auto’s op het eiland in te dammen. Samen een goed plan ontwikkelen.
- Verbinden! We moeten veel meer samenwerken.
- De cultuurzoeker uit Amsterdam naar Texel trekken.
- Laagseizoen proberen te verkorten. (Nu tussen november-kerstvakantie en januari-krokusvakantie).
- Verjonging en meer vrouwen in de vertegenwoordiging van de verschillende belangen op Texel.
- Meer samenwerken en elkaars belang begrijpen en er rekening mee houden.
- Goede storytelling over de dingen die écht waar zijn.
- Verduurzaming van de landbouw.
- Insectenborders zijn een goede innovatie. Samen het landschap mooier maken.
- Het eiland als Nationaal Park labelen. (LTO overtuigen dat dit geen bedreiging is maar dat we juist heel goed kunnen samenwerken)
- Mobiliteitsplan
- Eilandgevoel optimaal benutten.
- Ondernemen zit in het bloed van de Texelaars. We moeten veel meer de krachten bundelen.
- Daadkracht (soms even de vuist op tafel).
- Agrarische kwaliteiten van Texel meer in beeld brengen.



Uit de interviews met de stakeholders heeft IMA de belangrijkste opmerkingen gefilterd. Die zijn:

- De maatschappelijke meerwaarde moet helder zijn om draagvlak te creëren.
- Niet meer, niet minder, maar beter.
- De combinatie van agrarische bedrijven en toerisme is noodzakelijk om te overleven. Dat is de reden dat er minder agrariërs stoppen dan elders in het land.
- De authenticiteit van het eiland wordt mede bepaald door de landbouw.
- Natuur en cultuur verbinden en daarmee de wereld een beetje mooier maken.
- Geld verdienen is een gevolg van iets doen dat we heel leuk vinden.
- De klant wil óók goeie koffie als het druk is. Je gooit ook niet ineens je biefstuk in de frituur om tijd te besparen als het druk wordt. Waarom zou een gast dan wel vieze koffie moeten krijgen?
- Onze grootste ambitie is meer draagvlak op het eiland. De natuur in balans. Samen zorgen voor de natuur.
- We willen graag de verbindende factor met het vaste land zijn/ blijven. We zijn een ambassadeur van Texel en willen het Texelgevoel naar elders brengen.





7. Concurrentie en inspiratie

De Waddenzee is een uniek (natuur) gebied. Het is sinds 2009 Unesco Werelderfgoed en kan zich daardoor meten met wereldberoemde natuurgebieden als Yellowstone in de Verenigde Staten, het Great Barrier Reef in Australië en de Kilimanjaro in Tanzania. Het Waddengebied loopt van Texel in het zuiden, via de Duitse kust tot aan Denemarken. Daar vind je een erkend biologisch ecosysteem dat uniek is in de wereld. Door eb en vloed die elkaar elke zes uur afwisselen verandert het landschap permanent. Een uitgebreid stelsel van geulen wordt afgewisseld met grote zandplaten die droogvallen bij laagwater. In deze variatie aan landschappen is het voor 10.000 vaak zeldzame planten en diersoorten een walhalla. Zij zorgen voor een uitzonderlijk grote voedselrijkdom. Het Waddengebied is een onmisbare tussenstop voor miljoenen vogels tijdens hun trektocht naar het zuiden.

Niet alleen miljoenen vogels weten de Wadden te vinden. Ook miljoenen toeristen bezoeken het gebied en dan met name de eilanden. Soms voor een dag, maar meestal voor een langer verblijf. De meeste bezoekers kiezen voor een Waddeneiland in hun eigen land. Alleen Duitsers gaan ook graag en vaak naar de Nederlandse en Deense Waddeneilanden. Dat betekent dat Texel qua concurrentie vooral met de andere Nederlandse Waddeneilanden te maken heeft. De kustplaatsen langs de Waddenzee zoals Den Helder en Harlingen trekken relatief weinig bezoekers en hebben vooral een rol als ‘hub’ naar de eilanden. Texel trekt verreweg de meeste bezoekers, zo’n 1,5 miljoen per jaar. En heeft de sterkste positie door het brede toeristische aanbod en de grootste kansen door interactie te ontwikkelen met niet-toeristisch aanbod. De overige eilanden hebben deze ontwikkelmogelijkheden niet of nauwelijks.





Hollandse kustplaatsen en Zeeland

Met miljoenen (dag)bezoekers per jaar zijn de Hollandse en de Zeeuwse kust erkende concurrenten van Texel. Van ronkend laagdrempelig en stedelijk aanbod in onder meer Scheveningen en Zandvoort tot de verborgen pareltjes, de stille stranden op minder makkelijk bereikbare plekken in Zeeland of achter de duinen van Schoorl. Alle soorten liefhebbers van zee en strand worden langs de kustlijn bediend. Er is veel te kiezen. Op kustplekken waar je goed met het openbaar vervoer kunt komen is het aanzienlijk drukker in een vaak stedelijke sfeer. De stiller gelegen stranden hebben meer aantrekkingskracht op natuurliefhebbers en rustzoekers.

Kustlocaties kiezen de laatste jaren steeds nadrukkelijker voor een herkenbaar profiel zodat ze een eigen doelgroep kunnen bedienen. Soort zoekt immers soort. Dat betekent dus ook dat locaties waar van alles wordt aangeboden, niemand in het bijzonder aanspreekt. Het aanbod is dan zo breed dat bezoekers zich niet of veel minder met een locatie kunnen identificeren. Op termijn verliest zo’n kustplaats een vaste achterban en wordt de investerings- en innovatiekracht ondermijnd.

Texel heeft nu een erg breed aanbod en is daarmee in staat veel verschillende bezoekers ‘iets’ te bieden. Een sterker profiel zou Texel op de langere termijn helpen een eigen vaste doelgroep aan te spreken en aan zich te binden. Een sterk onderscheidend profiel wordt steeds belangrijker om het seizoen te verlengen en om bezoekers vaker terug te laten keren naar het eiland.



Inspirerende Duitse en Deense (Wadden)eilanden

Concurrentieonderzoek is een belangrijk onderdeel van de aanpak en werkwijze van IMA. Voor de toeristische visie van Texel heeft IMA een aantal Duitse en Deense (Wadden) eilanden die enigszins vergelijkbaar zijn met Texel onderzocht en beschreven. De uitkomsten kunnen als inspiratiebron dienen voor Texel.

Sylt

Sylt is het grootste (99 km2) en meest noordelijke Waddeneiland van Duitsland. Het is het geliefde eiland van de bewoners van de regio Hamburg en de Duitse 'rich and famous'. Nergens anders kun je zo'n grote concentratie Duitse VIP's spotten dan op Sylt. En welk ander Waddeneiland heeft drie Michelin-restaurants en een heleboel Michelin-vermeldingen? Sylt dus, een chique eiland. Met unieke kliffen, huizen en winkels met rieten daken.
Sylt is mondain én rustgevend tegelijk. Hier kun je prima relaxen in een van de vele wellness hotels. Of uitgaan tot laat in een van de hippe clubs. Het is het eiland van de strandfeesten én de klassieke concerten. Ongeveer de helft van het eiland is beschermd natuurgebied. Het witte zandstrand is veertig kilometer lang. De duinen van Sylt zijn een verhaal apart. Bij het plaatsje Kampen is een 25 meter hoge koperkleurige duinwand, de Rote Kliff. Sylt heeft zo'n 20.000 inwoners en leeft van het toerisme en de bezoekers. Dat zijn zo'n 2,5 miljoen overnachtingen per jaar (2018). Het eiland heeft een eigen luchthaven waar veel privévliegtuigjes opstijgen en landen. Er zijn vier golfbanen op het eiland. De hoofdstad Westerland en de havenplaats List hebben een totaal andere vibe dan de rest van het eiland. Westerland is 'the place to be' als je wil stappen. Omdat het eiland veel welvarende bezoekers trekt is het aanbod van retail en accommodatie van middensegment tot top end. Waar vind je hotels waar je je rieten strandstoel via een chip kunt reserveren?

Eigenlijk is Sylt geen eiland meer, er loopt een verbinding met de vaste wal via de Hindenburgdamm. Daar loopt alleen een spoorbaan overheen. Toch kun je met de auto naar het eiland, die rijd je op de speciale trein, de Sylt Shuttle. Vanaf de luchthaven van Sylt zijn vluchten naar het vaste land van Duitsland, Italië, Oostenrijk, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland. Vanuit de haven van List vertrekt de veerboot, de Syltexpress naar het Deense eiland Rømø. In veertig minuten ben je daar.

Nadeel van Sylt is dat de vierkante meter prijs van de grond op het eiland heel hoog is. Hierdoor verdwijnen veel oorspronkelijke inwoners. Die kunnen de prijzen niet meer betalen. Zij vertrekken naar het vaste land en keren dagelijks met de trein terug naar Sylt voor hun werk. Dat zijn sociaal-economische problemen waar beter op gelet zou moeten worden.





















Samsø
Samsø is een verhaal apart. Het Deense eiland (114 km2), kleiner dan Schiermonnikoog maar wereldwijd bekend, is bijna fossielvrij. Het is de grootste CO2-neutrale gemeenschap ter wereld. In tien jaar tijd stapte het eiland van fossiele brandstof over op zelf opgewekte, duurzame energie. De inwoners legden, gedreven door de economische teruggang in de jaren negentig, geld bij elkaar om windturbines te laten bouwen. Alle elektriciteit die het eiland gebruikt wordt tegenwoordig ter plekke opgewekt. Het overschot gaat naar Jutland. Een kwart van de auto's op het eiland is elektrisch. Samsø heeft een eigen Energie Akademie. Dat doet dienst als gemeenschapshuis.

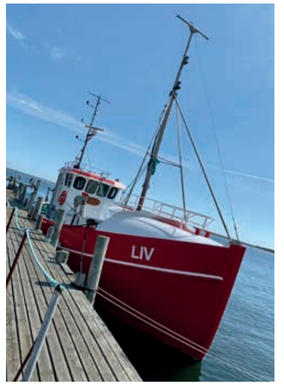
Het eiland heeft 3.724 inwoners en leeft van toerisme, landbouw en de levering van groene stroom. De bezoekers komen voornamelijk uit de regio Kopenhagen en Aarhus. Volgens IMA is het vooral interessant om te zien hoe op het eiland door partijen samengewerkt wordt om nieuwe doelen op te zetten en te realiseren.

















Bornholm
Tussen het zuiden van Zweden en Polen ligt het Deense eiland Bornholm (588 km2). Met een schitterende kust en bijna 40.000 inwoners een behoorlijk groot eiland. Vergelijkbaar met Texel zijn ook hier naast het toerisme de landbouw en visserij een belangrijke bronnen van inkomsten. Het toerisme leunt hier ook op die eigen productie van voedsel zoals kazen.

Bornholm is ook bekend om het glas en keramiek en de vele kunstenaars. Als je in de betere hotels komt zie je dat art en craftwerk allemaal terug. In het servies bijvoorbeeld. Het eiland trekt zo'n 600.000 toeristen per jaar. Voornamelijk uit de regio Kopenhagen. Bornholm heeft de ambitie om in 2025 CO2-neutraal te zijn. In 2020 won Bornholm de eerste prijs van de Europese Unie voor 'innovatieve duurzame energieoplossingen'.

Culinair heeft Bornholm veel te bieden. Restaurant Kadeau (Michelinster) in Kopenhagen heeft een zusje op Bornholm. Dat is alleen in de zomer open en heeft eigen ontworpen keramiek. Het ligt in een eigen tuin. De zaak in Kopenhagen is een ambassadeur voor Bornholm. Stel je voor, een Texels restaurant in Amsterdam…

















Gotland
In de Oostzee ligt het Zweedse eiland Gotland (2.994 km2). Wat Sylt is voor Hamburg en Texel voor Noord-Holland is Gotland in de zomer voor Stockholm. De happy few van de Zweedse hoofdstad gaat graag naar het eiland. En dan met name naar de hoofdstad Visby. Deze middeleeuwse stad is Unesco erfgoed. Er wonen 59.000 mensen op Gotland. Jaarlijks komen daar zo'n twee miljoen toeristen een kijkje nemen.
Het eiland leeft van toerisme, landbouw, industrie (cement, kalksteen), 'art & craft-werk'. Er zijn nog restanten uit de Vikingtijd zichtbaar. Het aanbod van winkels en restaurants is hip en stedelijk. Ieder jaar trekt de middeleeuwse week veel bezoekers en de jaarlijkse 'Stockholmveckan' doet het eiland veranderen in het Ibiza van het Noorden.
Een bekend product van het eiland is het Gotlands schaap, gehuld in een vacht van kleine grijze krulletjes.
In een oude kalksteengroeve aan de noordkant is nu een hotel gevestigd. De afspraak is dat kalk gewonnen mag worden, maar als het op is moet er iets anders voor in de plaats komen. Bijvoorbeeld een hotel dus, prachtig ingericht met Hästensbedden, alles op topniveau. Waar in de zomer een sterrenkok buiten komt koken.















8. Trends en ontwikkelingen

Food
De Nordic Food beweging, ontstaan in Scandinavië met Denemarken en toprestaurant Noma als middelpunt, dateert inmiddels uit 2004. In dat jaar stelde ondernemer en de man achter Noma een manifest op met tien voedselregels die de pijlers vormen van de beweging. Alles draait om koken met lokale, pure en seizoensgebonden producten. Veel groente, vis en biologisch vlees op het bord. Verwerkt met nieuwe kooktechnieken. De Nordic Food beweging drukt haar stempel op de hele culinaire wereld. De restaurants zijn minder formeel, geen tafellinnen en geen bediening die buigt als een knipmes. De sfeer is casual en het verhaal van het eten staat centraal. Maar wel eten op extreem hoog niveau. Waar ooit de Franse keuken leidend was is dat nu de Nordic Kitchen.



The aims of the New Nordic Cuisine Manifesto are:

1. To express the purity, freshness, simplicity, and ethics we wish to associate to our region.
2. To reflect the changes of the seasons in the meals we make.
3. To base our cooking on ingredients and produce whose characteristics are particularly to our climates, landscapes, and waters.
4. To combine the demand for good taste with modern knowledge of health and well-being.
5. To promote Nordic products and the variety of Nordic producers—and to spread the word about their underlying cultures.
6. To promote animal welfare and a sound production process in our seas, on our farmland, and in the wild.
7. To develop potentially new applications of traditional Nordic food products.
8. To combine the best in Nordic cookery and culinary traditions with influences from abroad.
9. To combine local self-sufficiency with regional sharing of high-quality products.
10. To join forces with consumer representatives, other cooking craftsmen, agriculture, fishing, food, retail and wholesale industries, researchers, teachers, politicians, and authorities on this project for the benefit and advantage of everyone in the Nordic countries





Dutch Cuisine
Nederland heeft inmiddels een eigen variant: de Dutch Cuisine en Low Food beweging. Op Texel zijn al drie restaurants die deze eetcultuur omarmd hebben. Bij Jef, Gusta en Op Oost (voorheen Het Kook Atelier). Ze gebruiken heel veel producten van het eiland om zich te onderscheiden. De Nederlandse keuken is hard op weg om net als de Nordic Cuisine de wereld te veroveren.





Laagdrempelig
De kookkunsten op hoog niveau kunnen ook met een laagdrempelig concept aan de man gebracht worden. Toprestaurants doen dat met foodtrucks met hotdogs, Noma opende deze zomer tijdelijk een burgerbar, wat zo'n groot succes was dat ze inmiddels een permanent filiaal hebben geopend.

Cykelkokken is een concept van een Deense kok die met zijn bakfiets op locatie bij mensen komt koken. Samen met de kok en je gasten ga je wildplukken om daarna met elkaar de maaltijd te bereiden. Smaakvol en op hoog niveau.

Ook de focus op een product van hoge kwaliteit is een nieuwe trend. Mossels & Gin bijvoorbeeld heeft alleen mosselgerechten op het menu. Door single focus is de prijs niet hoog maar de kwaliteit wel. Topchef Sergio Herman heeft het Frites Atelier Amsterdam (gemaakt van Zeeuwse aardappels), Texel 't Zilte Friteshuys (van lokaal geteelde aardappelen, geen verspilling) en restaurant Pollo. In Zeeland kun je op Oestoer, je gaat zelf oesters steken en leren klaarmaken. Op Texel kan het ook (bijv bij Op Oost).

De lokale producten van Texel zoals de friet van 't Zilte Friethuys kan ook prima buiten het eiland verkocht worden. Dat zouden de ambassadeurs van Texel kunnen zijn.









Weten waar je eten vandaan komt vinden we steeds belangrijker. Albert Heijn scoorde een hit met de moestuintjes, er zijn wachttijden voor de volkstuinen die weer hip zijn. Boeken over kruiden en groenten kweken zijn populair. Topkoks zoals Joris Bijdendijk van RIJKS schrijven kookboeken en maken filmpjes met simpele recepten voor groenten uit je eigen tuin. Ontwikkelingen die perfect bij Texel passen.

In Zweden hebben ze vorig jaar en campagne gelanceerd onder de naam 'The edible country'. Topchefs hebben recepten geschreven en een groot deel van de ingrediënten kun je gewoon zelf uit de natuur halen. Op een 13 plekken in de natuur heeft Visit Sweden picknicktafels geplaatst die je online kunt reserveren. Je kunt hier ook een kookset en lokale gids boeken.

Smaakherinneringen delen
Met eten kun je ook herinneringen opbouwen.

Als je op vakantie op Samsø een lokaal geteelde artisjok geserveerd krijgt kun je bij thuiskomst de artisjok koppelen aan je vakantie. Er ontstaan op die manier positieve associaties en herinneringen waardoor je vaker aan Samsø terugdenkt. Een Texels voorbeeld; Op het terras van de Novalishoeve op Texel bestel je affogato met zelfgemaakt vanille-ijs, eigen slagroom en Texelse Branding espresso. Bij een dinertje thuis met vrienden maak je die zelf. Natuurlijk met koffie van Texel en misschien zelfs een bak ijs in de vriezer van de Novalishoeve. Zo neem je herinneringen mee.













Texel en de foodtrends
Waarom zijn de foodtrends belangrijk voor Texel?

We maken het verhaal van Texel te smal als we alleen naar het traditionele toeristisch aanbod kijken. De combinatie van de agrarische sector, visserij en natuur is juist een prachtige basis voor de toeristische sector. Daarin is Texel uniek. Dat hebben Zandvoort of Terschelling niet in hun achtertuin. Het is daarom belangrijk dat Texel juist deze unieke kwaliteiten weet te benutten en te koesteren. Dat maakt Texel anders dan alle andere plekken.

Het is verstandig om de foodtrends die wereldwijd en in de grote steden dichtbij zichtbaar zijn, te gebruiken als inspiratie. Om zo steeds opnieuw het Texels product scherp neer te zetten én te blijven ontwikkelen voor de gasten die hiervoor Texel bezoeken.





Overprikkeling en drukte
Steeds meer mensen hebben last van de grote druk waaronder ze leven. Dat leidt wereldwijd bij werkenden maar ook bij studenten tot een hoop stress en een enorme stijging van het aantal burnouts. Een probleem waar 1 op de 6-7 werknemers mee te maken krijgt, blijkt uit onderzoeken. In de zorg en het onderwijs ligt dat getal zelfs nog hoger.

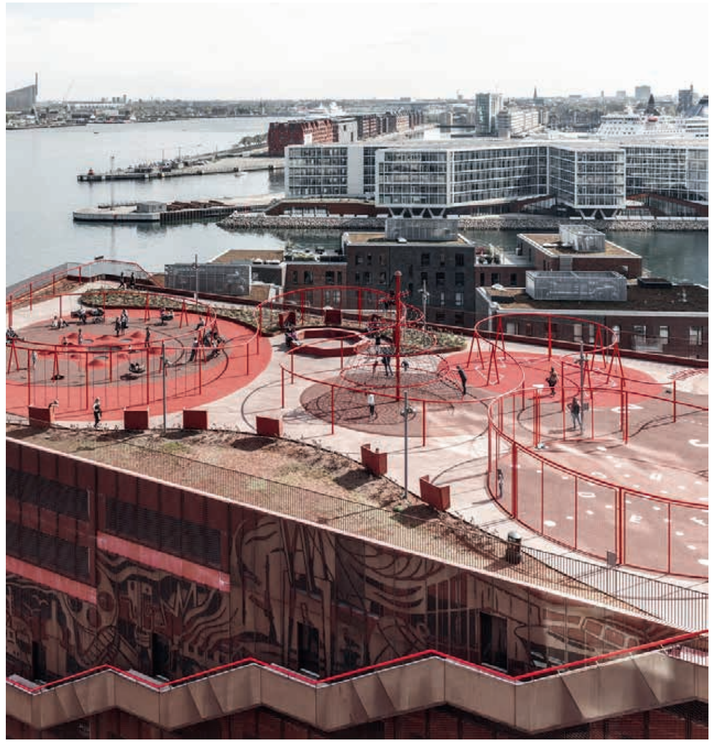
De oorzaken? Hoge druk, alles kan waardoor keuzes maken tot stress leidt, een goed leven is een druk leven. Want we willen niks missen.

De hoeveelheid prikkels die we op een dag krijgen kan een mens niet meer verwerken. We moeten veel regelen, van een studentenhuis vinden tot je inkomen veiligstellen.

Hoe is uitval te voorkomen, hoe herstel je van de klachten? Daar is veel aandacht voor. Je ziet een groeiende trend van regelmatig bewegen en sporten, het belang van prikkels verminderen, balans vinden tussen inspanning en ontspanning. We zoeken steeds meer de frisse lucht, de rust en de natuur op.











In de Scandinavische landen wordt bij de inrichting van de openbare ruimte rekening gehouden met die behoefte aan bewegen en rust. Je kunt het hele jaar door buiten recreëren. Ook in de koude seizoenen. Er zijn goede wandel- en fietspaden, schuilplekken onderweg om even uit te rusten, wat te eten of een bui af te wachten. Er zijn veel parken, je bent dus nooit ver van de natuur. Op een gemiddelde zondag loopt de hele stad uit om frisse lucht te happen.

In Nordic landen ligt de kwaliteit van de openbare ruimte op een hoog niveau. Daar wordt veel geld aan besteed. Iedereen moet plezier hebben van de moderne voorzieningen in de omgeving. In Noorwegen worden uitzichtpunten of wandelhutten hotspots en zelfs een reden om de natuur in te gaan. In Denemarken leeft de gedachte dat iedereen recht heeft op design en kwaliteit, ongeacht je portemonnee. Kwaliteit heeft een positieve invloed op mensen.

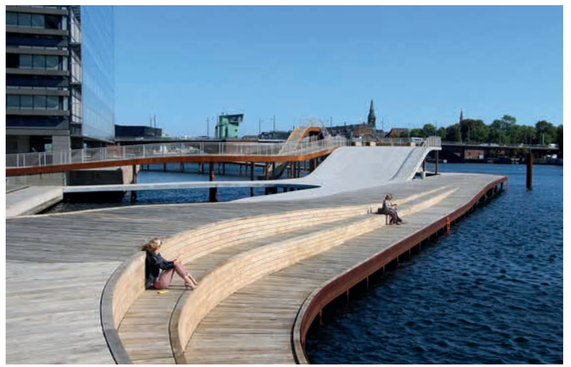
Mooi voorbeeld is het hippe designpark Superkilen in Kopenhagen. Hier komen het moderne stadsleven met café en muziek en een groen park om te picknicken, te sporten of je hond uit te laten samen.

Waarom zijn de ‘overprikkeling en drukte’ trends van belang voor Texel? Rustzoekers kun je grofweg in twee categorieën indelen: mensen die gewoon helemaal niks willen, dat kan op heel veel plekken. En mensen die heel veel rust willen maar niet aan stedelijke kwaliteit willen inboeten. Ze willen buiten in de wildernis een fantastische cappuccino kunnen krijgen. Zeg maar een snobversie van ‘even helemaal niets’. Texel zou dat kunnen bieden want het is binnen handbereik en het eiland heeft voldoende stedelijk aanbod in huis. Door het eilandgevoel ben je even helemaal weg.

Het maakt Texel tot de ideale plek voor Randstedelingen om met regelmaat eens flink te onthaasten.







9. Visie IMA

Door de coronacrisis is de discussie over overtoerisme in een wat ander daglicht komen te staan. In ieder geval is duidelijk geworden dat de economische betekenis van toerisme niet gering is. En dat het niet vanzelfsprekend is dat bezoekers komen. Wel zeker is dat zonder grip op ontwikkeling van je aanbod er weinig sturing is in wie en hoe omvangrijk je doelgroep is.

Op dit moment heeft Texel de neiging om het grootste toeristisch aanbod de meeste aandacht te geven. IMA meent dat het grote toeristische aanbod er enorm profijt van heeft als juist het kleine toeristische- of het niet-toeristische aanbod onder de aandacht wordt gebracht. De kleine en soms onbekende pareltjes van Texel moeten in de spotlight worden gezet. Zo kun je het onderscheidend vermogen van Texel zichtbaar maken. En daarmee kun je ook een ander type bezoeker naar het eiland krijgen. Als je feesten op Texel onder de aandacht brengt moet je niet verbaasd zijn dat je de feestganger lokt.

De discussie over 'overtoerisme' wordt nu gevoerd door de uitersten binnen de groep stakeholders. De tegenstanders van vrijwel alle veranderingen en vormen van drukte staan lijnrecht tegenover de ondernemingen die schaalloos opereren. De gemeente moet de regie nemen in deze discussie door nut en noodzaak van toerisme te omschrijven en vervolgens naar lokale maatstaven vorm te geven. Dan wordt toerisme weer een middel voor versterking van de welvaart en welzijn in plaats van een doel of een drama.

Toerisme is dus een van de belangrijkste hulpmiddelen om de eilanddoelen van Texel te verwezenlijken. Texel moet zich ontwikkelen naar een 2.0 versie van toerisme die dan typisch Texel is.





Schijntegenstelling stad en platteland

We bestrijden de schijntegenstelling tussen stad en platteland die op veel plekken in Nederland lijkt te bestaan. Er is geen dedain vanuit de stad voor het platteland. Er is alleen een soort Calimerogedrag vanuit het platteland. Zij denken dat stedelingen op ze neerkijken. We merken in restaurants op Texel bijvoorbeeld dat ze denken dat stedelingen geen aandacht en waardering hebben voor de kwaliteiten van het platteland. Terwijl gasten daar juist voor komen. Het is een zinloze tegenstelling die een goede economische vooruitgang in de weg zit.

Texel als Nederland in het klein, zou een goed voorbeeld kunnen zijn voor een harmonieuze samenwerking tussen de producent en zijn doelgroep.





Verstedelijking: natuur biedt rust

De keerzijde van het steeds drukker wordende leven in de steden is dus dat burn-outs op de loer liggen. Amerikanen zeggen niet voor niets graag ‘work hard, play hard’. Rust is belangrijk. De schaarse vrijetijd en middelen die we hebben moeten dan wel optimaal gebruikt worden. Stedelingen stellen dus hoge eisen aan hun tijd buiten de stad. Je kunt dat afdoen als ‘stadse fratsen’ maar je kunt die eisen ook zien als een uitdaging om een kwaliteitsslag te maken die past bij de eigen identiteit van Texel. Het creëren van toeristisch en recreatief aanbod is een sterk onderdeel van die identiteit.

Door de ligging en de goede verbinding met de Randstad is Texel de perfecte ‘hide-out’ voor stedelingen. De combinatie van rust zonder in te leveren op comfort kan als een magneet werken. En zorgt dus voor toegevoegde waarde voor Texel. De toeristische en recreatieve kwaliteiten van het eiland versterken zo.





Toekomst (kust)toerisme

Toerisme op Texel is in tegenstelling tot wat velen denken nog relatief jong. Toen de andere Waddeneilanden al bezoekers trokken moest het op Texel nog op gang komen. Toerisme als economische activiteit is dus op het eiland niet vanzelfsprekend.

De Nederlandse kust ondervond midden jaren ‘70 behoorlijk concurrentie van de ‘goedkope’ reizen naar de Spaanse costa’s en Griekse eilanden. Exotisch en altijd goed weer. Hierdoor segmenteerde de markt van kusttoerisme in Nederland sterker. Nederlandse bestemmingen werden echt een bewust keuze in plaats van de enige optie. De aanbieders langs de kust moesten zich gaan verdiepen in de wensen van hun doelgroepen. Er werd vooral gekeken naar de successen elders en die werden in grote mate gekopieerd. En zo is het aanbod langs de Nederlandse kust naar elkaar toegegroeid. Een soort eenheidsworst.

Zoals beschreven in het concurrentieonderzoek is de afgelopen tien jaar een tegenbeweging ontstaan. Weg van die eenvormigheid, er zijn steeds meer tegenstellingen in de maatschappij ontstaan en we hebben sterk de behoefte ‘ergens’ bij te willen horen. Tegelijkertijd lijkt het individualisme af te nemen en horen we dus graag bij een groep die zijn identiteit ontleent aan gemeenschappelijke waarden. Plaatsen bevestigen deze identiteit en worden net als consumentenproducten gezien als verlengstuk van de eigen identiteit. Producteigenschappen worden ondergeschikt aan hun merkwaarde. Plaatsen worden merken. Een sterke eigen profilering is dus niet langer het gevolg van een jarenlange ontwikkeling maar een perfect vertrekpunt voor het opnieuw uitvinden van de plaatsen.

En dan is het logisch dat plaatsen die het economisch moeten hebben van bezoekers een groter belang hebben bij zo’n profilering dan plaatsen die er primair zijn voor de eigen bewoners.



Supermarkt Texel: breed aanbod aangevuld met hoge (re) kwaliteit

Tijdens de identificatie van Texel bleek al dat het eiland vergeleken met andere kustbestemmingen een hele brede doelgroep aanspreekt met haar aanbod. Het aanvullende CPWW-score onderzoek bevestigde dit beeld nog eens. Dit brede aanbod zorgt er tegelijkertijd voor dat het profiel van Texel minder sterk ontwikkeld is dan je op basis van de hoge bezoekersaantallen zou verwachten. Texel is de allemansvriend van het kusttoerisme. Door de groeiende profileringsbehoefte van consumenten zullen bestemmingen kleur moeten bekennen. ‘Alles’ is anders ‘niets’.

Daarnaast zullen sociaal-economische motieven als angst voor corona of de economische onzekerheid, het nog noodzakelijker maken dat je als bestemming anders bent en een duidelijke toegevoegde waarde hebt. De huidige midden-positie van Texel lijkt op die van V&D en Blokker. De tijdgeest gemist en eenmaal als verliezer bestempeld is het nauwelijks mogelijk om weer tot leven te komen.

In de totale markt van (kust) toerisme is Texel te vergelijken met een supermarkt . Elke supermarkt kent een minimale schaalgrootte om efficiënt te kunnen opereren.

Merkwaarden zijn de paraplu voor het aanbod. Binnen de merkwaarde is ruimte voor zowel A-merken als eigen merken. Hoe sterker de merkwaarden hoe herkenbaarder het profiel. Efficiëntie zorgt ervoor dat het ‘standaard’ aanbod betaalbaar is en dus aantrekkelijk voor een brede doelgroep.

Kennis over het gedrag van de gewenste doelgroep is cruciaal. Want hoe kan de gast die je wil trekken voor jou kiezen, als je jezelf niet duidelijk profileert? Door de ligging en aanbod is Texel voor bezoekers uit verstedelijkt gebied voor de hand liggend. Texel moet de behoeftes van deze bezoekers die wel wat gewend zijn goed doorgronden, voordat het aanbod op het eiland doorontwikkeld wordt. Het gaat om bezoekers die regelmatig relatief dicht bij huis de rust opzoeken en niet op een euro meer of minder kijken. Met deze bezoekers kan Texel haar wens om grip te houden op de schaalgrootte van toerisme (en dus de drukte op het eiland) goed bewaken.







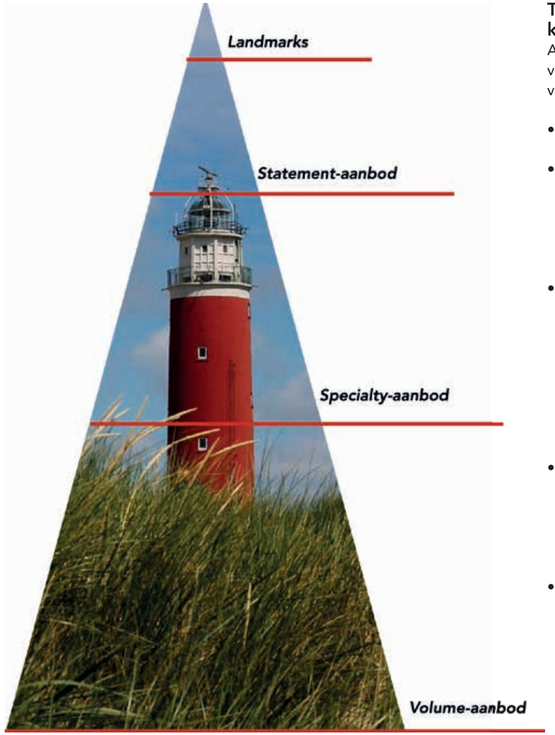




Albert Heijn

Texel is prima te vergelijken met een vestiging van supermarktketen Albert Heijn. Het is niet de top of een niche zoals Marqt of Ecoplaza, maar ook niet de onderkant van de sector zoals Lidl of Dirk. Het publiek heeft gemiddeld wat meer te besteden en komt via AH op een laagdrempelige manier in aanraking met nieuwe producten. Albert Heijn legt steeds meer focus op milieubewuste en biologische producten. Ze zijn daarin sturend zonder dat de klanten dat door hebben.

AH heeft een grote invloed op de eetcultuur in Nederland. We zetten massaal een kerstdiner op tafel met de recepten uit Allerhande. Ze zijn trendvolgend voor de foodpioniers maar trendsettend voor de gemiddelde consument. Innoveren en experimenten continue waardoor klanten verrast blijven. Ze ontwikkelen door op gebied van duurzaamheid en technologie. Naast de grote A-merken en budgetmerken liggen er ook toplijnen (Excellent) en lokale luxe producten in de schappen. Zo heeft AH op het Gelderlandplein in Amsterdam-Zuid een groot aanbod voor Joodse en Japanse klanten die sterk vertegenwoordigd zijn in de omgeving.



Texel als Albert Heijn van het kusttoerisme

Als we Texel bekijken door de ogen van Albert Heijn zou het eiland als volgt ‘ingericht’ moeten zijn.

- Een breed aanbod voor het laagmidden tot hoge segment.
- De basis is altijd op orde en ontwikkelt mee met de tijd. De standaarden in het middensegment worden steeds hoger dus de onderkant MOET doorontwikkeld worden om bij te kunnen blijven.
- Innovaties worden aan de bovenkant van de piramide geïntroduceerd. Zo verras je de bezoeker en trek je een ander publiek. Na een aantal jaren spreekt het de mainstreamgroep aan en zakt dit aanbod in de piramide. Daarom moet er permanent doorontwikkeld worden.
- Beoordeel het aanbod en de communicatie permanent door de ogen van een bezoeker van een AH-filiaal. Dan zakt Texel niet weg zoals dat bijvoorbeeld bij andere plaatsen (Egmond of Bergen) wel is gebeurd.
- Bewustwording bij zowel ondernemers als gemeente en marketingorganisatie zorgt voor gezamenlijke focus. Je kunt elkaar er dan op aan spreken als iets te veel wegzakt.

10. Het Marketing Landscape voor Texel

Op basis van het onderzoek naar de identiteit van Texel, de CPWW-score, de trends en ontwikkelingen en het concurrentieonderzoek heeft IMA voor Texel een Marketing Landscape bepaald. De unieke claim voor Texel is: Thuis-Texel-Thuis.

Let op: het gaat om een denkkader, niet per se om een merk. Het is een toekomstbeeld. Zo zou Texel kunnen zijn!

We nemen je graag mee op onze reis naar Texel. Op zoek naar die toegankelijke schatten van het eiland.

De tas staat al ingepakt in de auto. Na het werk gaan we zo door naar de boot naar Texel. De lange rij met wachtende auto's schieten we voorbij en sorteren voor in het vak voor de elektrische auto's. Hoe fijn dat Texel ons beloont omdat we met een milieuvriendelijk vervoermiddel naar het eiland komen. We mogen ook als eerste de boot af en passeren de oppikplek van de electric island cars. In stilte rijden we door de zilte Texelse lucht naar onze bestemming voor dit weekeinde.

We herinneren ons het eiland van vroeger, de camping en de reuring in De Koog. De schapen in de wei, de zeehonden in Ecomare en de markt in Den Burg. Sinds de stille revolutie op het eiland voelen we ons er meer thuis dan ooit. De Texelse keuken verrast iedere keer, net als de omgeving van de relaxte en comfortabele accommodatie waar we een deeltijd-abonnement op hebben. En de reuring? Die is er natuurlijk nog steeds voor de jongeren die we hun kennismaking met dit grootste Waddeneiland absoluut gunnen.

Maar wij kiezen voor ontspannen en uitwaaien langs de Lancasterdijk met uitzicht op de Waddenzee. Nooit gedacht dat vogels spotten zo leuk kan zijn. En oesters steken met de oesterwachter om die gevonden schatten vervolgens samen op de bbq van Op Oost te gooien. Hoe leuk is dat? We plukken zelf de groente en kruiden erbij, rooien aardappels en drinken er een Oesterbiertje of glas Texelse wijn bij. Wie maakt ons wat? We zijn thuis op Texel!

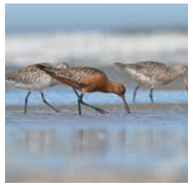
De volgende dag is het tijd voor wat actie, de wind is gunstig voor een rondje Texel met een catamaran vanuit Paal 17. Het pak hangt al klaar, nu alleen nog de instructies volgen. We zijn held voor een dag en zakken met een heerlijk leeggewaaid hoofd neer bij de open haard. Een glas wijn en wat hapjes. We zijn thuis op Texel!

Na een winderige ochtend op de Texelse, nee helaas de handicap niet verbeterd, volgt in het nieuwe clubhuis een interessante lezing over 'Minder, maar beter'. Een initiatief van de Texel University die bezoekers inspireert om anders met je omgeving om te gaan. Al die voorbeelden van Texel geven volop stof tot nadenken. Volgende keer neem ik mijn collega's mee. Zeker weten.



Na een ontspannen en zinvol weekeinde staat de auto vol met schatten van Texel voor thuis. Het is een sport geworden om vrienden te verrassen met een typisch Texels product dat misschien wel exotischer is dan de Oosterse tafel. Inladen is het nieuw opladen. De Reede van Texel is slimmer dan ooit. Na de bevoorrading vaar je niet uit, we keren steeds weer terug…

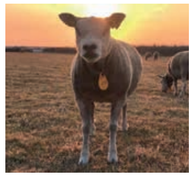








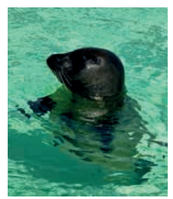


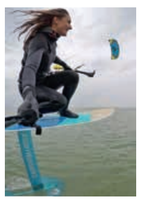











Wat zijn de toegankelijke schatten van Texel?

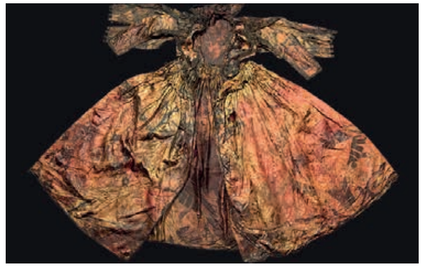
Een kleine greep: agrarische schatten uit de grond, vis, bijzondere restaurants, Texelse wateropslag (zoetwater als schat), Prins Hendrikzanddijk, Kaap Skil over schatten uit het verleden, Oesterzwammen die groeien op koffiedik, Woolness en schapenkaas (de schatten van het schaap), de aaibare schatten van Ecomare, thee plukken bij Op Oost. Juist de vaak kleine schaal van deze schatten maakt het exclusief en bijzonder. Laat de dingen die 'leuk' zijn niet massaal worden. Het moeten kleine bucketlistwaardige activiteiten/ belevenissen blijven.

In de communicatie over Texel kan met deze 'schatten' gespeeld worden. Maar pas op dat het geen kinderachtig piratengevoel gaat oproepen. We willen hier juist een year round bezoeker uit verstedelijkt gebied mee aanspreken. Die komt niet alleen voor het strand en vertier naar Texel maar juist voor deze local heroes.









Resumé

Thuis Texel: verwachting en voorpret
Texel: de ervaring en verrassingen
Texel Thuis: de herinneringen (vasthouden)

Dit zijn drie separate doelstellingen. Voor alle drie moet beleid worden ontwikkeld dat in samenhang het juiste Texelverhaal vertelt.

Thuis Texel

Wat gaan we in de etalage zetten en op welke manier? De verrassende (innovatieve) schatten moeten onder de aandacht gebracht worden. De zaken aan de oostkant van Texel bijvoorbeeld. Zo wordt Texel meer dan de strandvakantie en/of de Koog. Dat moeten we op een originele manier in beeld brengen. Maar ook de strandvakantie en de Koog moeten we op een nieuwe manier in beeld brengen om te laten zien dat Texel niet stilstaat. Hier zit dus ambitie in. Er moet een stevig merk ontwikkeld worden, een goed beeld/videobank is hierbij cruciaal. De regie nemen dus!

Texel

Texel mag niet stilstaan. Ervaringen/aanbod moet continue doorontwikkeld/verbeterd/vernieuwd worden, zodat gasten die terugkeren op het eiland ook steeds weer verrast worden. Bedenk bij iedere ontwikkeling hoe het een echte schat kan worden voor Texel. Hoe maak je het toegankelijk voor de bezoeker? We sluiten dit visiestuk af met een doorkijkje naar een aantal concrete ideeën/keuzes. Leg voor elk idee al vóór de uitvoering een goed doordacht concept op tafel. Zo kan het aanbod elkaar versterken.

Texel thuis

Denk bij elke Texelervaring die we in beeld brengen of die we ontwikkelen na hoe we bezoekers deze thuis kunnen laten herbeleven. Door goede storytelling zodat de gast er aan zijn vrienden over vertelt. Door een product aan te bieden of een variant van de ervaring om thuis zelf mee aan de slag te gaan. Door Texel thuis te beleven verleid je mensen om het eiland opnieuw op de agenda te zetten. Je creëert herhaalbezoek en fans. Dit is een opdracht voor zowel de ondernemers, de gemeente als de merkbeheerder.











Doorkijkje naar de toekomst

Hoe zou in de praktijk de claim ‘Thuis, Texel, Thuis’ kunnen werken? Een paar concrete voorbeelden.

Documentaire over waterproject
Het water dat je op Texel drinkt komt uit Noord-Holland. Er is geen eigen voorziening op het eiland. Dat maakt het voor de boeren best complex om goed te kunnen werken. Het grondwater is namelijk zilt. Texel gaat nu een eigen zoetwateropslag creëren. Dat is een miljoenen kostende operatie. Daar zou je een eigen documentaire over moeten maken. Benader een regisseur om het waterproject vast te leggen. Een prachtige manier om deze schat van Texel in de etalage te zetten.

Landbouw Experience
Texel zou een Landbouw Experience kunnen hebben. Een land- en tuinbouwmarkt met vis en andere culinaire ervaringen. Eventueel met foodtrucks erbij. Niet op de markt in Den Burg maar midden op Texel in een weiland. Zou Natuurcentrum de Maren niet de ideale plek zijn? Een Experience waar je op de fiets of in een elektrisch voertuig naartoe moet. Auto’s zijn verboden! Hier kun je storytelling over de landbouw op het eiland een podium geven.

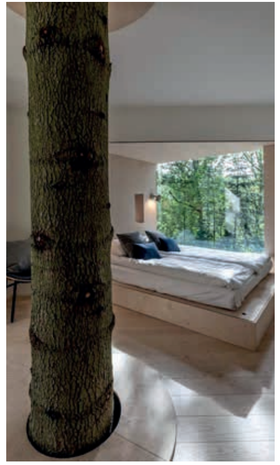
Surfen voor landrotten
Zomaar een ideetje, breng het surfen naar de golfbaan. Surfboards met je tas vol clubs voorop op de golfbaan. Elektrisch natuurlijk. Leuk en verrassend alternatief voor het golfkarretje. Leuk om eens uit te proberen in de baan.

Storytelling op een bierviltje
Texels bier kan op de bierviltjes verhalen over Texel vertellen. Onder de titel ‘de schatten van Texel’ korte verhaaltjes en feiten over het eiland brengen. Een originele en laagdrempelige manier van storytelling. Zo wordt de brouwerij nog meer ambassadeur voor Texel. Een wens die ook bij de brouwerij leeft.

De Dennen: het bos als ervaring
Hoe kun je bezoekers minimaal 24 uur het bos De Dennen op een toffe manier laten beleven om nog meer waardering voor de natuur te krijgen. Met bucketlistwaardige activiteiten als trouwen, eten, bushcraft, schoolreisje, vergaderen, tentoonstellingen…En wellicht (tijdelijke) overnachtingsmogelijkheden in of naast het bos.























Openbare ruimte
Bekijk bij het ontwikkelen van nieuwe openbare ruimte en/of het opknappen van bestaande openbare ruimte hoe het als nieuwe schat kan worden gewaardeerd door bezoekers én bewoners. Het moet kwaliteit hebben, functioneel zijn en mooi en natuurlijk in de omgeving passen. Hou daarbij het Scandinavische uitgangspunt in gedachte dat de openbare ruimte ook echt van iedereen is. Iedereen moet gebruik kunnen maken van kwaliteit ongeacht de dikte van je portemonnee. Met de openbare ruimte zet de gemeenschap een standaard neer voor de kwaliteit die het eiland uit wil stralen. En vergeet vooral niet: de context bepaalt het gedrag.







De Texelse Tafel
Succes in Zweden dus ook op Texel: zet op een paar hele verrassende plekken picknicktafels neer. Te reserveren met een cooking kit erbij. Maak een aantal recepten en zorg ervoor dat de gebruikers de ingrediënten voor het diner zelf in de omgeving kunnen ‘verzamelen’ bij verschillende leveranciers. Zo ga je van plek naar plek voor de spullen en maak je kennis met mooie bedrijven. Ben je niet handig met koken, dan komt een chef die ook nog het tafellinnen meeneemt. Oh ja, en bij de cooking kit zit een eigen playlist voor Spotify en een los boxje. Het hoeft natuurlijk niet altijd doodstil te zijn op Texel.

Dit is een ideaal concept om goed uit te werken en op een verrassend moment te lanceren.







De strategie en ‘Tijd voor Texel’?

Hoe verhoudt deze strategie zich tot de campagne ‘Tijd voor Texel’? Thuis-Texel-Thuis is een zogeheten ‘Marketing Landscape (ML)’, een denkkader. De strategie is dus primair bedoeld om de ontwikkelingen en kaders af te stemmen op dit ML. Het is vooralsnog niet de bedoeling om Thuis-Texel-Thuis als merknaam te ontwikkelen. Wel kunnen de hashtags #texelthuis, #texelathome, #texelzuhause worden geladen op social media door mensen op te roepen hun Texelmoment thuis te delen. Dit wordt in Fase 3 verder uitgewerkt.

Er moeten wel een naam, logo en huisstijl gebruikt worden om deze strategie in communicatie uit te rollen en zo Texel herkenbaar te maken als afzender. Volgens IMA kan ‘Tijd voor Texel’ als merk worden ingezet om lading te geven aan de gekozen strategie. Dan moet er in Fase 3 een aantal (praktische) zaken worden geïnventariseerd. Om vervolgens goede afspraken te maken met de verschillende belanghebbenden.

Advies IMA

In Fase 3 zouden de gemeente en IMA in gesprek willen met de VVV om verdere uitwerking van de strategie gezamenlijk op te pakken. Hiervoor moet gekeken worden naar de huidige en gewenste stakeholder-structuur. In de volgende fase van het proces lichten we dat verder toe.





11. Samenvatting

Identiteit en CPWW Score

- Texel heeft een hoge CPWW-score. Maar dat betekent NIET dat we stil moeten zitten. Anders krijg je het Egmond-Bergen-syndroom. Een sterk merk dat niet doorontwikkelt verliest uiteindelijk de toeristische slag.
- Vooral de merkwaarden en het merkconcept van Texel verdienen aandacht. De juiste doelgroepen lokken. Heldere visie en strategie. Meer gezamenlijk optrekken!
- Een goede verdeling van de bezoekers over het jaar, gelijkmatigere bezoekersstroom, kun je bewerkstelligen door aan het merk te werken. Niet meer, niet minder maar beter! En beter verdeeld.
- We hebben de kansen en bedreigingen onder de loep genomen.

1-op-1-gesprekken

- Als input op deze visie heeft IMA met een heleboel stakeholders 1-op-1-gesprekken gevoerd. Stakeholders uit verschillende werkvelden om een zo breed mogelijk perspectief te krijgen.

Inspiratie van elders en trends & ontwikkelingen

- We hebben ter inspiratie gekeken naar Sylt, Samsø, Bornholm en Gotland.
- We hebben toegelicht waarom het in de gaten houden van de foodtrends en die doorvertalen naar aanbod op het eiland van belang is. De natuur in combinatie met de visserij en agrarische sector is van grote toegevoegde waarde voor toerisme. Die combinatie is onderscheidend. Er moet (nog) meer worden samengewerkt!
- De overprikkeling van mensen in de Randstad is een enorme kans voor Texel. Door de bereikbaarheid en het aanbod op stedelijk niveau is dit juist voor hen een uitstekende plek om met regelmaat op te laden en tot rust te komen.

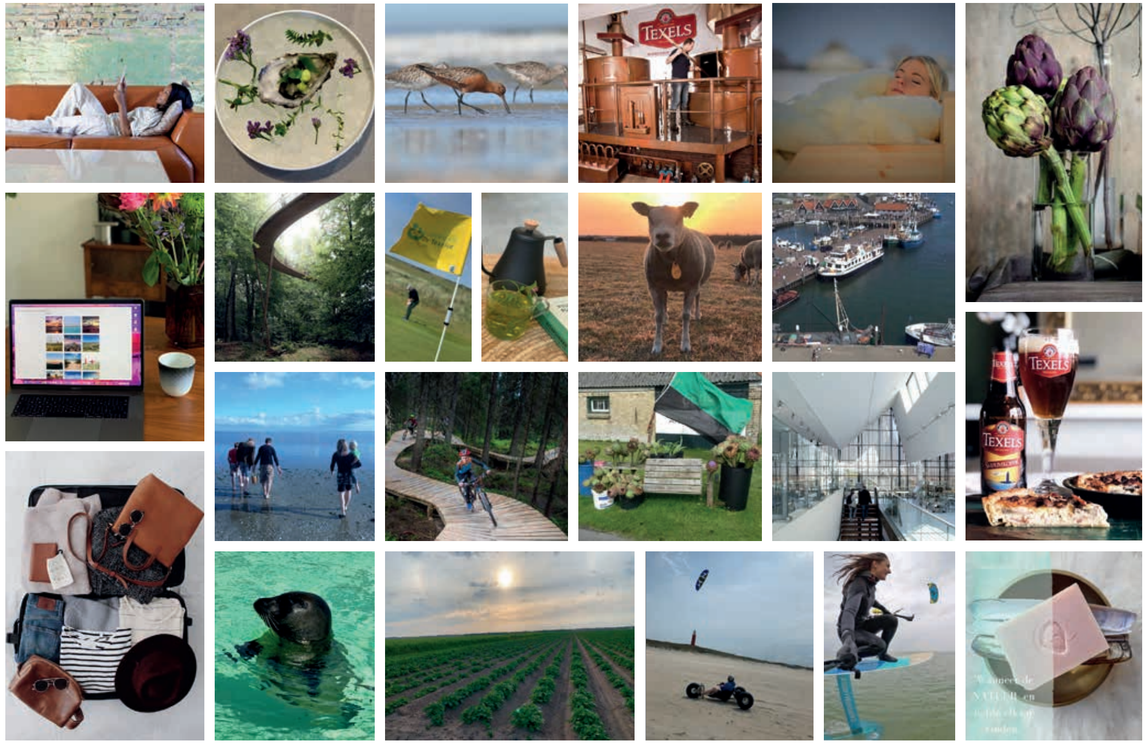
Visie en 'Marketing Landscape' (denkkader) voor Texel

- Toerisme als middel in plaats van als doel.
- Geen schijntegenstelling tussen 'stad' en 'platteland' voeden. Jullie zijn gek op elkaar en hebben elkaar nodig!
- Goede profilering is noodzakelijk om met regelmaat te worden gekozen. Terugkerende gasten moet een focus zijn.
- Texel als 'De Albert Heijn' van het toeristisch aanbod. Qua positionering en aanbod.
- Thuis-Texel-Thuis de toegankelijke schatten van Texel als Marketing Landscape. Met voor elk van de 3 een eigen (op elkaar afgestemde) strategie.
- We hebben ter inspiratie wat mogelijke doorkijkjes gegeven.

Moeilijk?

Tot slot. Er zullen ongetwijfeld mensen roepen dat het moeilijk gaat worden. Klopt! Wij zeggen:
'Fijn dat het moeilijk gaat worden. Dat betekent dat anderen het niet snel gaan nadoen'

Paulus Emden Huitema & Ellen Honig
IMA Amsterdam, December 2020



Onderzoek: Identity Matching Academy (IMA)

Tekst: The Broadcaster Hilversum

Opmaak: Business Unusual & Dr-Julius

Opdrachtgever: Gemeente Texel



Gemeente Texel .txl

Gemeente Texel

.txl

Memo

Aan	Raadscommissie	Datum	28 januari 2021
Van	Linda Demmers	Telefoonnummer	0222 - 362 234
Zaaknummer	2892109		

Onderwerp Terugkoppeling uit de klankbordgroep Toeristisch Toekomstplan (26/01 2021)

Inleiding
Op 26 januari is de klankbordgroep voor de 1e keer (digitaal) bij elkaar gekomen. Dit is een brede groep met vertegenwoordiging vanuit diverse disciplines of sectoren op Texel. De deelnemers zijn actief bij de volgende organisaties: TESO, VVV Texel, KADO Texel, Kampeerterrein 't Woutershok, Koninklijke Horeca Nederland/afdeling Texel, TOP, Staatsbosbeheer, Dorpscommissie Den Burg en Dorpscommissie De Koog.
De klankbordgroep komt eens in de drie weken bij elkaar en tussendoor kan men meelezen met de eerste concepten. Men adviseert de projectleider vanuit zijn/haar achtergrond. Het Toeristisch Toekomstplan moet uiteindelijk een gedragen plan zijn van zowel ondernemers, landschapsorganisaties als inwoners maar ook inspelen op trends en ontwikkelingen vanuit de markt. Hierbij moet wel aangegeven worden dat deze groep een selectie is uit diverse partijen. Om een compleet beeld te verkrijgen zullen aanvullend meer stakeholders één op één geïnterviewd worden.

Samenvatting van bijeenkomst 26 januari 2021
De klankbordgroep was gevraagd om de richtinggevende notitie door te nemen en hierop te reageren en ook aan te geven wat belangrijk is om op te nemen in het Toeristisch Toekomstplan. Hieronder een samenvatting van de gemene delers.

<u>Algemeen</u>
Het was een constructieve bijeenkomst met goede input vanuit alle deelnemers. De groep was ook behoorlijk eensgezind in haar mening.

<u>Opdracht en scope</u>
Men kan zich vinden in de scope en de onderwerpen die genoemd worden (onder andere in paragraaf 1.1 en 3.1). De volgende onderwerpen zouden daar wel aan toegevoegd moeten worden:

- Landschap
- Authenticiteit en het karakter van het eiland (authentieke dorpen, het cultureel erfgoed)

Verder vindt men dat de onderwerpen mobiliteit en duurzaamheid wat meer zichtbaar mogen zijn in de notitie. Bij duurzaamheid moet dan ook gedacht worden aan het verduurzamen van verblijfsaccommodaties.

Geadviseerd wordt om het volgende toe te voegen aan deze onderwerpen: "Het behoud van de elementen in het landschap die Texel uniek maken", bijvoorbeeld de schapenboeten, tuunwallen, schapen op de Hoge Berg, kotters in de haven van Oudeschild, de vuurtoren en de bebouwing in de oude dorpskernen. Zoek ook de verbinding tussen het landschap met toerisme, denk aan de boeren en natuur in relatie tot toerisme: Kijk naar integrale programma's die ook maatschappelijk verbinden.

Doelstelling
Het doel van het Toeristisch Toekomstplan wordt wel aangehaald in de inleiding en komt ook terug in een aantal kaders, maar zou in ieder geval het volgende moeten bevatten:

a. Voorkomt dat we ten prooi vallen aan het massatoerisme
b. Bevordert dat de kernwaarden van Texel in stand worden gehouden
c. Draagt er toe bij dat het eiland aantrekkelijk blijft voor bewoners en bezoekers.

Huidige situatie
Men vindt het goed dat er een terugblik wordt gegeven op hetgeen is onderzocht de afgelopen jaren, maar wijst ook op beleid wat eerder al is vastgelegd, bijvoorbeeld documenten als Planet Texel, de nota "Mooi Texel, meer Toekomst', maar ook de vigerende Retail nota (DPO). Kijk wat nog toereikend is, echt ingezet kan worden, maar kijk ook wat ontoereikend is. Dit is ook de intentie van het college bij het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan.

In veel beleidsstukken is aangegeven dat de waddenkant nog verder ontwikkeld moet worden voor toerisme zonder dat het karakter van dit gebied wordt aangetast. Neem dit ook mee in de uitwerking.

De autonome ontwikkelingen, de ontwikkeling van het toerisme, de aantallen en het gedrag moeten ook worden meegenomen bij de huidige situatie. Dit staat naast de belevenis van de inwoners.

Als algemene tip wordt meegegeven dat er heel goed moet worden gekeken naar alle ontwikkelingen die er spelen. De toeristische markt verandert snel. Een trend is dat mensen tegenwoordig vaker en korter op vakantie gaan, maar daarbij ook meer comfort wensen. Focus dus ook op de trends en de behoeften vanuit de vraagzijde (wat wil de bezoeker?). Als de wensen van de bezoeker goed in beeld worden gebracht, kan op een evenwichtere wijze de 'maatschappelijke balans' van het toerisme gevonden worden en kun je daar maatregelen op nemen.
Er wordt daarom geadviseerd om niet alles in beton te gieten met nieuw beleid. Zie verder ook het commentaar op de kaders. Tussentijds evalueren, zoals ook genoemd in de notitie, is inderdaad verstandig.

Urgentie
De urgentie is volgens de klankbordgroep groot. Er moeten concrete maatregelen worden genomen (en geen halve maatregelen) om te voorkomen dat de Texelse maat (de relatief kleinschalige aard) verloren gaat. Geef ook duidelijk straks in een inleiding weer waarom het Toeristisch Toekomstplan zo belangrijk is. Dit staat al wel gedeeltelijk in de inleiding, maar geef de urgentie goed weer.

Korte, middellange en lange termijn
Bij de uitwerking van het plan moet er een prioritering worden aangebracht (korte, middellange en lange termijn). Ook moet zo concreet mogelijk worden gemaakt wat we willen bereiken.

Voor de langere termijn mag het Toeristisch Toekomstplan wel echt een overkoepelend vergezicht hebben. In de jaren '70 was dat toen met het beddenplafond. Nu zou dat wat breder en meer toekomstbestendig geformuleerd kunnen worden, dus echt een stip op de horizon, een piketpaal waar wij naar toe willen werken. Dit kan ook zijn op het gebied van duurzaamheid of mobiliteit. De kaders moeten helder zijn, daarna details invullen. Er wordt geadviseerd om met tijdlijnen te werken zodat er een beeld ontstaat voor de lange, middellange en wat kortere termijn.

Voor de korte termijn vindt men het belangrijk dat er vooral prioriteit wordt besteed aan de regelgeving, maar ook de regulering en handhaving van de logies en ontbijtadressen. Ook moeten zaken omtrent parkeren praktisch worden opgelost (bijvoorbeeld met duidelijke bewegwijzering). Dit draagt allemaal bij om de beleving van drukte bij de inwoners te reguleren.

Verder wordt er geadviseerd om geen ongefundeerde besluiten te nemen, maar alle zaken goed te onderbouwen met cijfers of vigerend beleid. Als advies wordt gegeven om een cijfer- of statistiekbijlage toe te voegen waarmee de ontwikkelingen rondom toerisme goed in beeld worden gebracht.

Rapport IMA (Thuis-Texel-Thuis)
Dit rapport wordt op 1 februari naar de klankbordgroep en ook naar de raadscommissie toegestuurd. Degenen die voor de avonden in oktober waren uitgenodigd krijgen bericht over het gewijzigde proces en ontvangen een link naar het rapport.
De algemene indruk en ook verwachting van de klankbordgroep is wel dat dit niet een rapport is wat veel toevoegt aan hetgeen er nu al gebeurt op Texel. De VVV Texel heeft al een specifiek doelgroepenbeleid, werkt al met de customer journey (wat IMA thuis-Texel-thuis noemt) en promoot ook de unieke pareltjes op het eiland. Elementen uit het rapport kunnen worden meegenomen in het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan, maar voor het opstellen van een Toeristisch Toekomstplan is er veel meer nodig dan het inbrengen van een aantal ideeën.

Richtinggevende kaders
De meeste kaders worden herkend en kan men zich in vinden. Men vindt het ook goed dat het concreet wordt gemaakt. Wel zouden sommige kaders genuanceerd moeten worden of samengevoegd kunnen worden.

Per kader gaan we er dieper op in:

1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
Dit kader vraagt volgens de klankbordgroep om nuancering. Als je deze heel letterlijk neemt (we hebben het maximale aantal toeristen per jaar nu wel bereikt) kan dit niet volgens Europese wetgeving waarin men vrij is om te reizen. Texel is een gemeente en heeft geen beleidsinstrumenten om een dergelijk richtinggevend kader af te geven.

Als je bedoelt “we willen geen extra slaapplaatsen en beperk het dagtoerisme, dan groeit het aantal toeristen in de zomer niet meer of heel beperkt” klinkt het al heel anders. De groei van het aantal toeristen kan dan nog wel toenemen in de andere seizoenen. In veel stukken (ook in het participatietraject Omgevingsvisie) wordt namelijk wel expliciet genoemd dat seizoensverbreding belangrijk is voor de werkgelegenheid.

Advies klankbordgroep: Dit kader is te ongenuanceerd en geeft geen ruimte voor seizoensverbreding. Combineer kader 1 met kader 10 tot een nieuw kader zoals in de alinea hierboven beschreven. Doel moet zijn dat we niet verder met toerisme willen groeien in het hoogseizoen (juni/juli/aug) en in die maanden ook het dagtoerisme zoveel mogelijk willen indammen.

2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
De klankbordgroep onderkent wel dat hier behoefte aan is, wildkamperen langs de weg is ook geen optie. Een enkeling uit deze groep geeft wel aan dat dit ook een bepaalde doelgroep trekt (een groep die minder besteedt op het eiland). Meer camperplekken op bestaande kampeerterreinen vraagt om extra investeringen bij de ondernemer en het rendement per plek is voor een ondernemer gering. De vraag is of dat in deze tijd realistisch is.

Algemene conclusie: Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader, zolang het dus gaat om betaalde plekken bij bestaande aanbieders, maar vindt dit geen uniek onderscheidend kader. Daarnaast vraagt men ook aandacht voor de handhaving op het wildkamperen. Dit verhaal kan wel meegenomen worden in een uitvoeringsagenda als stimuleringsmaatregel (campings stimuleren om hier meer in te voorzien binnen hun bestaande aanbod).

3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen
Zie ook de opmerkingen bij kader 5.
Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader.

4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt
Hiermee is de klankbordgroep het volledig eens. Wat de klankbordgroep betreft is dit een urgent onderwerp: zo snel mogelijk mee aan de slag gaan. Aanvullend wordt vanuit TOP geadviseerd om daar ook de instrumenten uit de Wet Toeristische Verhuur van woonruimte van het ministerie van BZK bij te betrekken (zie ook de toelichting bij dit kader in de richtinggevende notitie, pag. 13).

5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
Klankbordgroep is het er mee eens dat de grens van 45.000 slaapplaatsen echt het maximaal haalbare voor het eiland is. Wel zou men graag meer inzicht willen krijgen in de slaapplaatsen die nu nog niet worden meegeteld (logies en ontbijt, spookslaapplaatsen, logeeradressen in de havens enz.) en bij voorkeur deze ook mee willen tellen bij het totaal aantal slaapplaatsen. Voor bijvoorbeeld de lange termijn vervoersprognose van de TESO voor het aanschaffen van een nieuwe veerboot na 2030 is een duidelijk eindniveau/begrenzing hierin van groot belang. Vanuit TOP vraagt men wel om eerst met een goede telling of capaciteitsmeting te komen (inzicht in het totaalbeeld) die beter aansluit op de realiteit. Zo kun je ook gefundeerd sturing aanbrengen.

6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening)
Verstening: Iedereen snapt wat er met verstening wordt bedoeld. Overal maar bungalows bouwen is geen goede trend. Daar is iedereen het mee eens. Echter, dit direct te koppelen aan de kampeerplaatsen is geen goed uitgangspunt. De definitie van een kampeermiddel is niet meer hetzelfde als 20 jaar terug. Er is tegenwoordig meer vraag naar luxe en comfort. Tegenwoordig kamperen gasten ook in luxe safaritenten met sanitair of luxe ingerichte boomhutten en dit zal alleen maar gaan toenemen. Geadviseerd wordt om daarom goed te kijken naar de definities van begrippen als verstening en ook naar wat en wel niet kan worden toegestaan op parkeerterreinen.

Advies klankbordgroep: Werk dit kader verder uit, maar kijk goed naar definities als verstening en kampeermiddelen. Gebruik ook termen als ‘landschappelijk inpasbaar’ en kijk ook naar waar de markt naar vraagt. Ook kampeerterreinen moeten kunnen meebewegen in de toekomst.

7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.
Klankbordgroep heeft hier geen verdere aanvullingen op gegeven, dus akkoord.

8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.
Kan de klankbordgroep zich ook in vinden, maar neem dit aantal ook mee bij kader 5 in de totaaltellingen. Het is belangrijk dat dit actief wordt aangepakt, maar elk geval is anders, dus hier moet actief maar ook precies per casus naar gekeken worden.

9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.
Klankbordgroep: Goed dat hier naar gekeken wordt, maar kijk goed naar de maatstaven, de ontwikkelingen in deze markt, en houd tussentijds een evaluatiemoment.

10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.
Er wordt geconstateerd dat de VVV Texel al geruime tijd niet meer op dagtoerisme inzet en dus wordt dit ook niet meer gepromoot. Dit geldt dan meer voor andere gremia.
Advies klankbordgroep: Combineer dit kader met kader 1 tot een gemeenschappelijk kader/doel.

11 Verblijfsgasten kunnen met hun auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).
Men constateert dat als je dit echt wilt stimuleren op het eiland de toerist ook echt goed gefaciliteerd moet worden. Bijvoorbeeld door het gratis maken van het OV op het eiland. Dit is zowel voor de bezoeker als inwoner prettig. De dorpscommissie Den Burg vindt het ook jammer dat het 'rondje Den Burg' niet meer rijdt. Veel bewoners nemen nu toch weer de auto mee naar de boot. Ook in de infrastructuur moet meer gebeuren dan alleen het opstellen van een mobiliteitsplan.
Dit onderwerp moet wat betreft de klankbordgroep veel aandacht krijgen in het verder opstellen van het Toeristisch Toekomstplan. Er zijn echt beleidskeuzes nodig in de toekomst. Dus ja, mee eens, maar geef dit kader voldoende aandacht.

12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden
Klankbordgroep kan zich vinden in dit kader, VVV Texel doet dit ook al.

13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere Beurs.
Met deze stelling zijn een viertal personen het niet mee eens. Er zou meer moeten worden gekozen voor kwaliteit zoals ook verderop in het stuk staat. Dat betekent niet dat Texel een luxe Saint-Tropez moet worden, maar zich richt op de middenklasse (plus) in Duitsland en Nederland. In het voor- en laagseizoen is er nog wel ruimte voor mensen met een kleinere portemonnee, maar in het hoogseizoen is het maken van keuzes onvermijdelijk. Uit verschillende trendrapporten blijkt ook dat de Nederlandse vakantieganger vaker en korter op vakantie gaat en daarbij meer comfort wenst. Men is ook bereid hiervoor meer te betalen. Dat betekent niet dat groepsaccommodaties of tentjes op kampeerterreinen in zijn geheel zullen verdwijnen. De gast zal echter meer kwaliteit en comfort wensen. Het aanbod moet zich aanpassen aan de vraag.

Ook wordt aangegeven dat als de gemeente dit wenst men goed moet kijken naar de gemeentelijke begroting en de toeristenbelasting. De gast met de kleine portemonnee betaalt op een kampeerterrein of bij een standplaats bij een boer op dit moment een aanzienlijk deel van zijn verblijfssom aan toeristenbelasting. Dus elke keuze voor bepaalde beleidsinstrumenten om bepaalde doelstellingen te realiseren heeft ook gevolgen voor de gemeentelijke begroting.

Over het algemeen kan de klankbordgroep zich dus vinden in een groot aantal kaders, maar sommige kaders kunnen nog wat nader genuanceerd worden (zie hierboven). Verder vraagt men voor het vervolg ook nadrukkelijk aandacht voor de onderwerpen landschap en authenticiteit. Hier zou nog een kader voor opgesteld kunnen worden.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
Operationeel doel	3.5.1.10	Anticiperen op nieuwe Omgevingswet

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Overwegende

- Dat in het coalitieakkoord is vastgelegd dat er een Toeristisch Toekomstplan opgesteld wordt;
- Dat het nodig is dat de raad hiervoor de kaders stelt;
- Dat met het vaststellen van de verschillende kaders de uitgangspunten duidelijk zijn en als leidraad gebruikt worden voor het op te stellen Toeristisch Toekomstplan.

Besluit

1. Kennis te nemen van de richtinggevende notitie Toeristisch Toekomstplan Texel;

2. In te stemmen met de volgende kaders die genoemd worden op pagina 11 in de richtinggevende notitie:
   - 2.1 Het aantal personen dat Texel jaarlijks bezoekt is voldoende. Meer groei is niet wenselijk.
   - 2.2 Texel moet in meer camperplekken, binnen het huidige aantal slaapplaatsen, voorzien om aan de vraag te kunnen voldoen.
   - 2.3 Er wordt een maximum gesteld aan het aantal logies met ontbijtadressen.
   - 2.4 Er komt regelgeving met heldere, en ook handhaafbare, toetsingscriteria voor logies met ontbijt.
   - 2.5 Het (planologisch) maximum aantal slaapplaatsen van 45.000 blijft het uitgangspunt voor de toekomst.
   - 2.6 Gemeente Texel werkt niet meer mee aan het omzetten van slaapplaatsen (geen verdere verstening).

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 18 maart 2021,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 2912275

Bijlagen

2.7 Wij continueren het initiatiefvoorstel van “Stop op verplaatsen spookslaapplaatsen”, aangenomen op 26 juni 2019, betreffende de verplaatsing van bestaande recreatieve slaapplaatsen volgens het ‘ja, mits-principe’.

2.8 Aanvullend op kader 7: Wij gaan actief beleid voeren om de “spookslaapplaatsen” op het eiland op termijn uit het bestemmingsplan te verwijderen.

2.9 De regeling voor kamperen bij de boer wordt aangescherpt om meer recht te doen aan het oorspronkelijk doel, namelijk dat er sprake moet zijn van een nevenfunctie bij een reëel agrarisch bedrijf.

2.10 Het dagtoerisme wordt niet verder gestimuleerd en wordt om deze reden niet extra gepromoot.

2.11 Verblijfsgasten kunnen met de auto naar Texel komen; eenmaal op Texel aangekomen willen wij de verblijfsgast aanmoedigen om zoveel mogelijk gebruik te maken van duurzame vormen van vervoer (bijvoorbeeld per fiets, te voet of via OV).

2.12 Marketing en promotie moet uitgaan van de Texelse kernkwaliteiten ofwel de kernwaarden.

2.13 Iedereen is welkom op Texel, en er moet voldoende ruimte blijven voor de toerist met de smallere beurs.